बेसीशहर नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

बेसीशहर, लमजुङ
गण्डकी प्रदेश, नेपाल

प्रतिवेदन

बेसीशहर नगरपालिकाको भू-उपयोग योजना तर्जुमा
तथा भू-उपयोग वर्गीकरण

परामर्शदाता :
म्याप नेपाल इनजिनीरिंग कन्सल्टेन्सी प्रा लि
महालक्ष्मी ०४, ललितपुर

मिति : २०८१ चैत

बिषयबस्तु

बिषयबस्तु ____ I

परिच्छेद १: परिचय ____ क्षक्ष

१.१ भूमि, भू-उपयोग र भू-उपयोग योजना ____ १

१.२ भू-उपयोग योजना तर्जुमाका विधिहरु ____ २

१.३ भू-उपयोग योजनाको आवश्यकता ____ ४

१.४ भू-उपयोग योजनामा सरोकारवालाहरु ____ ५

१.५ चुनौती तथा अवसर ____ ५

१.६ कानुनी/नीतिगत प्रावधानहरु ____ ६

१.७ स्थानीय भू-उपयोग योजनाका काम, कर्तव्य र अधिकार ____ १०

१.८ उद्देश्य ____ ११

परिच्छेद २: विधि ____ १२

२.१ विज्ञ समूह गठन ____ १३

२.२ स्थानीय सरोकारवालासँगको छलफल ____ १३

२.३ वर्तमान भू-उपयोगको नक्शांकन ____ १६

२.४ अनुगमन तथा मूल्याङ्कन ____ १७

परिच्छेद ३: नगरपालिकाको संक्षिप्त विवरण ____ १८

३.१ नगरपालिका को परिचय ____ १८

परिच्छेद ४: नगरपालिकाको वर्तमान भू-उपयोगको अवस्था ____ २३

४.१ वर्तमान भू-उपयोग ____ २३

४.२ नगरपालिकाको भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था ____ २३

४.३ वडा नं. १ को भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था ____ २६

४.४ वडा नं. २ को भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था ____ २८

४.५ वडा नं. ३ को भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था ____ ३०

४.६ वडा नं. ४ को भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था ____ ३२

४.७ वडा नं. ५ को भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था ____ ३४
४.८ वडा नं. ६ को भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था ____ ३६
४.९ वडा नं. ७ को भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था ____ ३८
४.१० वडा नं. ८ को भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था ____ ४०
४.११ वडा नं. ९ को भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था ____ ४२
४.१२ वडा नं. १० को भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था ____ ४४
४.१३ वडा नं. ११ को भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था ____ ४६
परिच्छेद ५ : नगरपालिकाको भू-उपयोग योजना ____ ४८
५.१ बेसीशहर नगरपालिको आगामी १० वर्षको भूउपयोगको प्रक्षेपण ____ ४८
५.२ वडा नं.१ को आगामी १० वर्षको भूउपयोगको प्रक्षेपण ____ ५१
५.३ वडा नं.२ को आगामी १० वर्षको भूउपयोगको प्रक्षेपण ____ ५३
५.४ वडा नं.३ को आगामी १० वर्षको भूउपयोगको प्रक्षेपण ____ ५५
५.५ वडा नं.४ को आगामी १० वर्षको भूउपयोगको प्रक्षेपण ____ ५७
५.६ वडा नं. ५ को आगामी १० वर्षको भूउपयोगको प्रक्षेपण ____ ५९
५.७ वडा नं. ६ को आगामी १० वर्षको भूउपयोगको प्रक्षेपण ____ ६१
५.८ वडा नं. ७ को आगामी १० वर्षको भूउपयोगको प्रक्षेपण ____ ६३
५.९ वडा नं. ८ को आगामी १० वर्षको भूउपयोगको प्रक्षेपण ____ ६५
५.१० वडा नं. ९ को आगामी १० वर्षको भूउपयोगको प्रक्षेपण ____ ६७
५.११ वडा नं. १० को आगामी १० वर्षको भूउपयोगको प्रक्षेपण ____ ६९
५.१२ वडा नं. ११ को आगामी १० वर्षको भूउपयोगको प्रक्षेपण ____ ७२
परिच्छेद ६ निश्कर्ष ____ ७५
References ____ ७७
अनुसूची १ नगरपालिका ले निर्धारण गरेका आगामी भू-उपयोगका आधार ____ ७८
अनुसूची-२: बर्तमान भू-उपयोग नक्सा र भू-उपयोगको प्रक्षेपण नक्सा ____ ११२

नक्साहरुको लिस्ट

नक्सा १: बेसीशहर नगरपालिकाको भू-उपग्रह चित्र १३
नक्सा २ : नगरपालिकाको भौगोलिक विभाजन १९
नक्सा ३: नगरपालिका को DEM नक्सा २२
नक्सा ४: नगरपालिका को भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था २४
नक्सा ५: वडा नं. १ को भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था २७
नक्सा ६: वडा नं. २ को भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था २९
नक्सा ७: वडा नं. ३ को भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था ३१
नक्सा ८: वडा नं. ४ को भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था ३३
नक्सा ९: वडा नं. ५ को भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था ३५
नक्सा १०: वडा नं. ६ को भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था ३७
नक्सा ११: वडा नं. ७ को भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था ३९
नक्सा १२ : वडा नं. ८ को भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था ४१
नक्सा १३: वडा नं. ९ को भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था ४३
नक्सा १४: वडा नं. १० को भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था ४५
नक्सा १५: वडा नं. ११ को भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था २७
नक्सा १६: नगरपालिकाको आगामी १० वर्षको भूउपयोग प्रक्षेपण ५०
नक्सा १७ : वडा नं.१ को आगामी १० वर्षको भूउपयोग प्रक्षेपण ५२
नक्सा १८: वडा नं.२ को आगामी १० वर्षको भूउपयोग प्रक्षेपण ५४
नक्सा १९: वडा नं.३ को आगामी १० वर्षको भूउपयोग प्रक्षेपण ५६
नक्सा २०: वडा नं.४ को आगामी १० वर्षको भूउपयोग प्रक्षेपण ५८
नक्सा २१: वडा नं.५ को आगामी १० वर्षको भूउपयोग प्रक्षेपण ६०
नक्सा २२ : वडा नं.६ को आगामी १० वर्षको भूउपयोग प्रक्षेपण ६२
नक्सा २३: वडा नं.७ को आगामी १० वर्षको भूउपयोग प्रक्षेपण ६४
नक्सा २४: वडा नं.८ को आगामी १० वर्षको भूउपयोग प्रक्षेपण ६६
नक्सा २५: वडा नं.९ को आगामी १० वर्षको भूउपयोग प्रक्षेपण ६८
नक्सा २६: वडा नं.१० को आगामी १० वर्षको भूउपयोग प्रक्षेपण ७१
नक्सा २७ : वडा नं.११ को आगामी १० वर्षको भूउपयोग प्रक्षेपण ७४

परिच्छेद १: परिचय

१.१ भूमि, भू-उपयोग र भू-उपयोग योजना

सामान्यतया पृथ्वीको धरातलमा रहेको प्राकृतिक अवस्थिति जस्तै पानी, माटो, खनिज, वनजंगल आदिलाई भूमि भनिन्छ । भूमि सुधार तथा व्यवस्था मन्त्रालयद्वारा प्रकाशित शब्दकोष अनुसार भूमि शब्दकोशले भूमि शब्दलाई "जग्गा, माटो, पृथ्वी, स्थल भाग, धर्ती, ठाउँ, स्थान आदि भएको सबै किसिमको जग्गा" भनेर जनाएको छ (श्रोतः भूमि सुधार तथा व्यवस्था मन्त्रालयद्वारा प्रकाशित शब्दकोष) । यसै भूमिलाई मानव जातिले विभिन्न उपयोगमा ल्याउने गर्दछन् । भूमि मानव जीवन यापनका हरेक चरणहरुमा अनोन्याश्रीत रुपमा सम्बन्ध भएको प्राकृतिक स्वरुप हो जसलाई मानवले विभिन्न तरिकाले उपभोग गर्दछन ।

विश्व वातावरण परिवर्तनको एक प्रमुख कारक तत्व मध्ये भूमि तथा भू-उपयोगमा आएको परिवर्तन पनि एक हो । पारिस्थितिकीय प्रणालीमा देखिने परिवर्तन, जलवायु परिवर्तन तथा जैविक विविधतामा आउने ह्रास आदि जस्ता घटनाहरुलाई प्रभाव पार्ने विविध तत्वहरु मध्ये पनि भू-उपयोगमा आउने परिवर्तन प्रमुख रहने गरेको छ। विश्वको जनसंख्या वृद्धिसँगै शहरी क्षेत्रको विस्तार र कृषियोग्य जमिनको क्षेत्रमा हुने संकुचन तथा जंगल, सिमसार, पानीले ओगटेको क्षेत्रहरुमा मानवीय प्रभाव वृद्धि हुने हुँदा जैविक तथा प्राकृतिक वातावरण तथा वातावरणीय सन्तुलन कायम गर्न एवं दिगो स्रोत व्यवस्थापन पनि चुनौतिको रुपमा देखा परिरहेको अवस्था छ । विशेष गरी अविकसित तथा अल्पविकसित मुलुकहरुमा तीव्र जनसंख्या वृद्धि, जथाभावी बस्ती विकास र अव्यवस्थित शहरीकरण व्याप्त छ ।

भू-उपयोग भन्नाले मानिसले जीवनयापन, उत्पादन, विकास तथा व्यवस्थापन गर्ने सन्दर्भमा पृथ्वीको सतहमा गरिने क्रियाकलाप र त्यसबाट सिर्जित परिणाम तथा असरलाई बुझिन्छ । भू-उपयोगले सिमीत मात्रामा रहेको यस पृथ्वीको सतहलाई वर्तमान आवश्यकताहरु पूरा गर्दै भावी समय सम्मका लागि सन्तुलित र सुरक्षित राख्दै प्रयोग गर्ने योजनावद्ध पद्धतिलाई बुझाउँछ । भू-उपयोग योजना अन्तर्गत भूमि तथा भूमि श्रोतको उपयोग, योजनाबद्ध प्रयोगको खाका, आवश्यक निर्णय तथा क्षमता विकास सम्मका कुरालाई समेटेको हुन्छ । दीर्घकालीन र वैज्ञानिक किसिमको भू-उपयोग योजनाले प्राकृतिक श्रोत र साधनको सन्तुलित प्रयोग तथा समुदायको सर्वाङ्गीण विकासको लक्ष्य लिएको हुन्छ । पछिल्ला दशकमा बढदो जनसंख्या सँगै भूमिमा अत्याधिक दबाब परिरहेको छ । यससँगै भू-उपयोग

योजनाको आवश्यकता पनि थप महशुश गरिएकोछ । सिमित श्रोतबाट असीमित लाभ लिनका लागि भू-उपयोगका निश्चित सिद्धान्तहरु रहेका छन् । जसमध्ये जर्मन विकास नियोग (GIZ) ले निर्धारण गरेका भू-उपयोग योजनाका सिद्धान्तलाई प्रस्तुत गर्न सान्दर्भिक ठानिएको छ :

- भू-उपयोग योजना व्यावहारिक कार्यान्वयन योग्य र सहभागीतामूलक हुनुपर्छ ।
- भू-उपयोग योजना समावेशीकरण, सहभागितामूलक तथा प्रतिनिधित्व गर्न सक्ने हुनुपर्छ ।
- भू-उपयोग योजना दीगो तथा सन्तुलित सर्वाङ्गीण विकासको लक्ष्यमा आधारित हुन्छ ।
- भू-उपयोग योजना सरोकारवाला निकायहरुको सहभागितामा तयार पारिने दस्तावेज हो ।
- सरोकारवालाको क्षमता अभिवृद्धि, पारदर्शी र दूरगामी प्रभाव राख्ने हुनुपर्छ ।
- भू-उपयोग योजना भौगोलिक विशेषतामा आधारित, कार्यन्वयनयोग्य तथा आर्थिक श्रोत र बजेट व्यवस्थापनसँग समन्वयात्मक किसिमको हुनुपर्छ ।

१.२ भू-उपयोग योजना तर्जुमाका विधिहरु

FAO 1976 ले भू-उपयोगको Framework तथा विभिन्न निर्देशिका तयार पारेको छ जसलाई विभिन्न विकसित एवं विकासोन्मुख मुलुकले सन्दर्भ सामग्रीका रुपमा लिएको एवं अवलम्बन गरेको पाइन्छ । यस Framework अनुसार FAO Framework for land management ले भू-उपयोगको सन्दर्भमा भौतिक, आर्थिक, सामाजिक तथा संस्थागत पक्ष तथा योजना निर्माणका चरणहरुमा सरोकारवालाहरुको सक्रिय सहभागिता हुनु पर्ने पक्षलाई समेटेको छ । यस Framework ले भूमिलाई सीमितता (Limitation) का आधारमा अति उपयुक्त (Highly suitable), मध्यम उपयुक्त (Moderately suitable), न्यूनतम उपयुक्त (Marginally उपयुक्त) र अनुपयुक्त जमिनलाई हालका लागि अनुपयुक्त, दिर्घकालका लागि अनुपयुक्त एवं संरक्षण क्षेत्र भनी विभाजन गरेको छ । भू-उपयोग योजना तर्जुमाका विविध विधिहरु हुन्छन् जसमध्ये Top-down, bottom-up र सहभागितामूलक विधिलाई यहाँ उल्लेख गरिएको छ ।

Bottom-up approach

Bottom-up approach बाट तर्जुमा गरिएका योजनाहरु कम सैद्धान्तिक तथा बढी व्यवहारिक किसिमका हुन्छन् । यस अनुरुप योजना तर्जुमा गर्दा स्थानीय तथा सरोकारवालासँग गहन छलफल

गरी स्थानीय भावना तथा आवश्यकतालाई सम्बोधन हुने किसिमले योजना बनाइन्छ। यस्ता विधिमा आधारित योजनाहरु कार्यान्वयन गर्न सहज तथा मितव्ययी एवं व्यवहारिक भए पनि वैज्ञानिक अवधारणा, विज्ञका तर्कहरु तथा सैद्धान्तिक कुरासँग मेल नखाने हुनाले फितलो तथा असफल हुने हुन्छन् भनी आलोचना गर्ने पनि गरिन्छ।

Top-down approach

To-down approach बाट भू-उपयोग योजना तर्जुमा गर्दा विभिन्न विधाका विज्ञहरु, सैद्धान्तिक पक्ष र अवधारणालाई प्राथमिकतामा राखिएको हुन्छ। यस्ता योजनाहरु सैद्धान्तिक हिसाबले मजबुत देखिएता पनि स्थानीयस्तरका भावना तथा आवश्यकतालाई सम्बोधन नगर्ने किसिमका हुन्छन् भनी आलोचना गरिन्छ। साथै सरोकारवाला तथा स्थानीय आवश्यकता तथा आर्थिक पक्षबाट पनि मितव्ययी नहुने हुनाले यिनीहरु दस्तावेजमा मात्र केन्द्रित हुन्छन्।

Participatory approach

यस विधिमा विज्ञहरुले सैद्धान्तिक एवं वैज्ञानिक तथ्य, सूचना तथा विधिहरुलाई आत्मसाथ गर्दै योजनाको खाका तयार गर्ने गर्दछन् जसलाई स्थानीय सरोकारवाला समक्ष छलफलका लागि प्रस्तुत गरी राय, सुझाव, सल्लाह संकलन गरिन्छ। यसपछि स्थानीय स्तरमा रहेका निकायहरु मार्फत ऐन, नियम, निर्देशिका आदि आवश्यक दस्तावेज तयार गरी कानुनी प्रक्रिया पूरा गरी पारित गर्दै लागु गरिन्छ। यस विधिबाट निर्माण भएका योजनाहरुमा स्थानीय सरोकारवालाका जनभावना, आवश्यकता समेटिएका हुनाले स्थानीय स्तरमा स्वामित्व अनुभव हुने र कार्यान्वयन गर्न सहज हुने एवं योजनाहरु दीर्घकालीन रुपमा प्रभावकारी हुने हुन्छ। जर्मन सहयोग नियोग (GIZ) सहभागितामूलक भू-उपयोग योजनाका केही मूलभूत विशेषता उल्लेख गरेकोछ जसलाई निम्न अनुसार पेश गरिन्छ :

- भू-उपयोग योजना निर्माण गर्न प्राविधिक तथा विज्ञको सैद्धान्तिक ज्ञान महत्वपूर्ण छन् यसका साथै स्थानीय भू-उपयोगको प्रचलन, सम्भाव्यता, उपयुक्तता, भौगोलिक, भौगर्भिक अवस्था, मौसम, माटो, चुनौती तथा अवसरको ज्ञान हुनु उत्तिकै जरुरी हुन्छ।
- सहभागिता मूलक भू-उपयोग योजनाहरु सामाजिक रुपले न्यायपूर्ण, आर्थिक हिसाबले सम्भाव्य, प्राविधिक रुपमा उपयुक्त र वातावरणीय र सांस्कृतिक रुपमा दीर्घकालीन हुनुपर्छ।
- सहभागितामूलक भू-उपयोग योजनाको कार्यान्वयन पनि एक महत्वपूर्ण पाटो भएकाले स्थानीय जनशक्ति, साधन र श्रोत तथा प्रविधिलाई विशेष ध्यान दिइनु पर्छ।

- त्यसैगरी माटोको उर्वरता, माटोको गुण अनुरुप बालीको उपयुक्तता, बाली नाली छनोट, नक्शांकन, आदि कुरामा विज्ञका सुझाव तथा सैद्धान्तिक ज्ञान उपयुक्त हुन्छ । यी सम्पूर्ण कुराहरु स्थानीय सूचना, जानकारी, आवश्यकता तथा सफल/असफल प्रयोग तथा प्रयास एवं परम्परागत ज्ञान र सीपलाई समेत समावेश गर्न सक्नु पर्छ ।
- आपसी सहयोग, संवाद र छलफलमा आधारित, पारदर्शी, समावेशी, बहु आयामिक, सरल, सामान्य र कार्यान्वयन गर्न सकिने किसिमको हुनुपर्छ ।
- सहभागितात्मक भू-उपयोग योजना प्रक्रियामुखी, अपरिवर्तनीय र कठोर प्रकृतिको नभई परिवर्तनशील, समयानुकुल, लचक र परिमार्जन गर्न सकिने किसिमको हुनुपर्छ । कार्यान्वयनका क्रममा सुधार र संशोधन गर्नुपर्ने भएमा सजिलै गर्न सकिने किसिमको हुनुपर्छ ।

१.३ भू-उपयोग योजनाको आवश्यकता

दक्षिण एशियामा अवस्थित नेपालमा पनि केही दशक यता तीव्र रुपमा शहरीकरण शहरी जनसंख्या वृद्धि भईरहेको छ । विशेष गरी प्रमुख शहरी केन्द्र, व्यापारिक क्षेत्रहरु तथा मुख्य सडक आसपास एवं तराई भेगमा शहरीकरण एवं जनसंख्या वृद्धि तीव्र छ (Rimal et al 2019)। बेसीशहर, लमजुङ जिल्लाको प्रमुख व्यापारिक केन्द्र तथा प्रशासनिक केन्द्रको रूपमा विकसित भइरहेको शहर हो। यहाँको भू-उपयोग अवस्था दिन प्रतिदिन परिवर्तन हुँदै गइरहेको छ। सहरीकरणको तीव्र गतिले आवासीय क्षेत्र विस्तार भइरहेको छ, जसले परम्परागत कृषि जमिनमा असर पारिरहेको छ। नयाँ आवासीय क्षेत्रहरू विकास हुँदै गर्दा पुराना बस्तीहरू घना बन्दै गएका छन्।

यस क्षेत्रमा अझै पनि कृषि प्रमुख पेशाको रूपमा रहेको छ। विशेष गरी धान, मकै, गहुँ, तरकारी तथा फलफूल खेती गरिन्छ। तर, बढ्दो सहरीकरण र जमिनको व्यावसायिक उपयोगले कृषि योग्य जमिन क्रमशः घट्दै गएको छ। व्यापारिक क्षेत्रको विकाससँगै मुख्य बजार क्षेत्र, चोक, बसपार्क वरपर केन्द्रित भएको छ। साना तथा मझौला व्यवसायहरू तीव्र रूपमा फस्टाइरहेका छन्, तर औद्योगिक विकास भने न्यून छ।

बेसीशहर सरकारी तथा सार्वजनिक सेवाहरूको केन्द्र पनि हो। यहाँ सरकारी कार्यालयहरू, अस्पताल, बैंक, विद्यालय तथा विभिन्न गैरसरकारी संस्थाहरू सञ्चालनमा छन्। साथै, यो अन्नपूर्ण पदमार्गको प्रवेशद्वार भएकाले पर्यटन व्यवसायको राम्रो सम्भावना रहेको क्षेत्र हो। यहाँका धार्मिक तथा सांस्कृतिक स्थलहरूले समेत पर्यटकहरूलाई आकर्षित गर्ने गरेका छन्।

यातायात तथा पूर्वाधारको विकासले भू-उपयोगमा प्रत्यक्ष प्रभाव पारिरहेको छ। नयाँ सडक निर्माण र पुराना सडक विस्तारसँगै बस्तीहरू नयाँ ढंगले फैलिँदै गएका छन्। यसले व्यवस्थित नगर योजना आवश्यक रहेको देखाउँछ, ताकि कृषि भूमि जोगाउन सकियोस् र सहरी विस्तार योजनाबद्ध तरिकाले अगाडि बढ्न सकोस्। बेसीशहरको दिगो विकासका लागि भू-उपयोगको वैज्ञानिक तथा व्यावहारिक व्यवस्थापन अति आवश्यक देखिन्छ।

१.४ भू-उपयोग योजनामा सरोकारवालाहरु

बेसीशहर नगरपालिकाको भू-उपयोग योजना तर्जुमा गर्दा मुख्य सरोकारवालाहरुका रुपमा स्थानीय जग्गाधनी, विभिन्न जातजाति, वर्ग, लिङ्ग, एवं समुदायका व्यक्तिहरु, नागरिक समुदाय, सरकारी/ गैरसकारी संघ संस्थाहरुका प्रतिनिधिहरु हुन्। त्यसैगरी नगरपालिका स्तरीय नापी कार्यालय, मालपोत, कृषि विकास कार्यालय, सडक , शिक्षा, खानेपानी, स्वास्थ्य आदि सँग सम्बन्धित कार्यालयहरु पनि सरोकारवालाको रुपमा लिन सकिन्छ । नगरपालिकाको भू-उपयोग योजना तर्जुमा गर्दा, स्थानीय जनप्रतिनिधि, टोल विकास समिति सदस्य, बुद्धिजीवी, अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, सरकारी कर्मचारी आदि बीच छलफल गरिएको छ । सोही सरोकारवालाहरुसँगको छलफल र अद्याधिक गरिएका डाटाबेस नै भू-उपयोग योजना तर्जुमाको मुख्य आधार हो ।

१.५ चुनौती तथा अवसर

बेसीशहर नगरपालिकाको भू-उपयोग योजनाको मुख्य चुनौती भनेको बढ्दो जनसंख्याको प्रवाहलाई व्यवस्थित गर्नु, कृषि योग्य जमिनको खण्डीकरणलाई नियन्त्रण गर्नु र विस्तारित बस्ती एवं शहरहरुलाई व्यवस्थित गर्नु नै हो । सहभागितामूलक भू-उपयोग योजना तर्जुमा र कार्यान्वयनका लागि फरक फरक विचारधारा तथा मत राख्ने स्थानीय सरोकारवाला तथा प्रतिनिधिहरु बीचबाट सबैको अपेक्षालाई सम्बोधन हुने किसिमको योजना तर्जुमा एवं कार्यान्वयन आफैमा थप चुनौती हो । यस चुनौतीलाई

सामना गर्न नगरपालिकाले स्थानीय भू-उपयोग योजना बनाई भाविष्यमा विस्तार हुनसक्ने शहरी क्षेत्र, व्यवसायिक क्षेत्र, कृषि क्षेत्र, वन क्षेत्र, खोलानालाले ओगटेको र औद्योगिक क्षेत्र एवं सार्वजनिक उपयोगका क्षेत्र छुट्याई भू-उपयोग योजना बनाइएको छ । स्थानीय स्तारमा निर्माण गरिएको यस भू-उपयोग योजनालाई नगरपालिकाले आगामी दिनमा एक अवसरको रुपमा लिई विविध दीर्घकालीन एवं प्रभावकारी योजनाहरु निर्माण तथा कार्यान्वयन गर्न सकिन्छ। योजनाको लक्ष हासिल गर्नकालागि जमिनको उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि गर्नु, भू-क्षमता तथा प्रकारको आधारमा खेतीवाली पहिचान, छनोट गरी बढीभन्दा बढी लाभ लिन सक्ने क्षमता विकास गर्नु आवश्यक छ।

१.६ कानुनी/नीतिगत प्रावधानहरु

तीव्र जनसंख्या वृद्धि, बसाईसराईका कारणले हुने अव्यवस्थित बसोबास, शहरी विस्तार कृषि योग्य जमिनको निरन्तर घट्दो अवस्था, वनजंगल, नदी नाला, ताल तलैया सांस्कृतिक पुरातात्विक एवं सार्वजनिक जग्गा जमिनमाथिको दबाब आदि कुराहरु सन्तुलित एवं दीगो सर्वाङ्गीण सामाजिक एवं वातावरणीय विकासकालागि प्रत्युत्पादक हुने भएकाले पछिल्ला दशकमा भू-उपयोग योजनालाई प्राथमिकता एवं महत्वपूर्ण विषयमा राखिएको छ। सीमित मात्रामा रहेको भूमिकाको समुचित उपयोग, व्यावस्थापन र त्यसबाट हुने लाभको न्यायोचित वितरण गर्दै सन्तुलित तथा विकसित वातावरण र सन्तुलित दिगो विकासलाई वैज्ञानिक भू-उपयोग योजनाले मद्दत गर्ने गर्दछ । स्थानीय स्तरका योजनाहरु स्थानीय जनताको लाभ र हानीसँग प्रत्यक्ष सरोकार राख्ने भएकाले सहभागिता मूलक भू-उपयोग योजना आजको आवश्यकता हो । यसर्थ सरकारी तवरबाट पनि भू-उपयोग योजनालाई विभिन्न प्रावधानका साथ प्राथमिकीकरण गरेको छ ।

- राष्ट्रिय भू-उपयोग नीति २०६९ जारी गरी सो नीति कार्यान्वयनका लागि भू-उपयोग कार्यक्रम कार्यान्वयन निर्देशिका २०६९ जारी भएको छ ।
- भू-उपयोग नीति २०७२ र भूमि तथा भूउपयोग कार्यान्वयनका सम्बन्धमा भूउपयोग नीति २०७२ नै मूल नीति हुनुपर्ने उल्लेख गरेको छ साथै कार्यान्वयनका लागि भूउपयोग सम्बन्धी ऐन, कार्याविधि, मापदण्ड, नियमावली, निर्देशिका तर्जमा गरी लागू गरिने कानूनी व्यवस्था छ । त्यसै गरी, कार्यान्वयनको संस्थागत व्यवस्थाको सन्दर्भमा भूउपयोग व्यवस्थापन विभाग र माताहतमा डिभिजन कार्यालय स्थापना गरिनेछ भने संधीय, प्रादेशिक र स्थानीय तहमा कार्यान्वयन तथा समन्वय समिति गठत गरिनेछ।

- भू-उपयोग योजनाको कार्यान्वयनका लागि भूमि व्यवस्थापन सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालय संचालित छ। जसमा राष्ट्रिय भू-उपयोग आयोजना क्रियाशील छ। यस योजनाले जिल्ला तथा स्थानीय स्तरमा योजना तर्जुमा र कार्यान्वयनका लागि भू-उपयोग नक्सांकन, माटो, भूक्षमताको नक्सांकन, भू-उपयोग क्षेत्र वर्गीकरण र समग्र श्रोतको डाटाबेस तयार गर्ने कार्य गरिरहेको छ। जसका आधारमा स्थानीय निकायले अद्यावधिक स्थानीय भू-उपयोग योजना निर्माण गर्न सक्छन्। त्यसैगरी नेपाल सरकारले भूमि व्यवस्थापनका सन्दर्भमा पनि महत्वपूर्ण संवैधानिक व्यवस्था गरेको छ।
- भू-उपयोग योजनाको स्थानीय निकायबाट हुने कार्यान्वयनका लागि स्थानीय स्वाायत्त शासन ऐन २०५५ का नियमहरुमा आवश्यक समयानुकुल समायोजन भएको छ।
- भू-उपयोग ऐन २०७६ ले जमीनलाई १० वटा क्षेत्र- कृषि क्षेत्र, आवासीय क्षेत्र, व्यावसायिक क्षेत्र, औद्योगिक क्षेत्र, खानी तथा खनिज क्षेत्र, वन क्षेत्र, नदीनाला तथा ताल तलैया क्षेत्र, सार्वजनिक उपयोगको क्षेत्र, सांस्कृतिक तथा पुरातात्विक क्षेत्र र अन्य क्षेत्र गरी विभाजन गरेको छ।
- सोही ऐनको दफा १८ ले स्थानीय भू-उपयोग परिषद्को गठन गर्न सक्ने व्यवस्था गरेकोछ।
- सोही ऐनको दफा ६ ले स्थानीय सरकारले आवश्यकता बमोजिम भू-उपयोग योजना निर्माण गर्न सक्ने व्यवस्था गरेको छ।

नेपालको संविधान २०७२

नेपालको संविधान, २०७२ ले स्थानीय निकायले नीति कानुन योजना तथा बजेट तर्जुमा गर्न, कार्य विभाजन एवं सम्पादन सम्बन्धी नियम बनाई लागू गर्न, स्थानीय सेवाको गठन र संचालन गर्न, संविधान र कानुनको परिधिमा रही कर लगाउन सक्ने लगायतका व्यवस्था गरेको छ साथै संघ, प्रदेश र स्थानीय तहलाई संघीय एकाइको रुपमा परिभाषित गरी निश्चित अधिकारहरु तय गरेको छ।

स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४

स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ अन्तर्गत स्थानीय ग.पा./न.पा.ले तथ्याङ्क संकलन तथा अभिलेख संकलन, व्यवस्थापन अद्यावधिक गर्ने सम्बन्धी व्यवस्था यस ऐनको दफा ११ को उपदफा २(च), २(ड) र २(ध) मा व्यवस्थित गरेको छ। यही व्यवस्था अनुसार गाउँपालिका वा नगरपालिका को जनसंख्या, प्राकृतिक, सांस्कृतिक, भौतिक, रोजगारी, प्रतिव्यक्ति आय, कृषि आदि यावत

विषयसम्बन्धी तथ्याङ्क भू-उपयोग योजना निर्माण गर्ने आधारहरु हुन् । उपरोक्त सम्बन्धित सङ्कलित तथ्याङ्कलाई व्यवस्थापन र प्रशोधन गरी पार्श्वचित्र, नक्सांकन तथा अभिलेखनका क्रियाकलापहरुलाई गाउँपालिका/नगरपालिका को कर्तव्य तथा अधिकार क्षेत्रभित्र राखिएको छ ।

स्थानीय तहको योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन २०७४ अनुसार गाउँ वा नगरपालिका ले वार्षिक योजना ताथ बजेट तर्जुमा पूर्व स्थानीय तहको भौगोलिक, सामाजिक, आर्थिक एवं पूर्वाधारको विवरण अद्यावधिक गरी सार्वजनिक गर्नुपर्ने उल्लेख छ ।

भू-उपयोग नीति २०७२

भू-उपयोगको सन्दर्भमा भू-उपयोग नीति नै प्रमुख नीति रहने व्यवस्था जस भित्र रहेर भू-उपयोग सम्बन्धी ऐन कार्यविधि, मापदण्ड, नियमावली निर्देशिका तर्जुमा गरी लागू गर्न सक्ने व्यवस्था छ । कार्यान्वयनको संस्थागत व्यवस्थाका लागि भू-उपयोग व्यवस्थापन विभाग र मातहतमा डिभिजन कार्यालय स्थापना गरिने र संघ, प्रदेश र स्थानीय तहमा कार्यान्वयन समन्वय समिति रहने व्यवस्था छ । त्यसैगरी राष्ट्रिय भूनीति २०७५ स्थानीय स्तरमा भू-उपयोग योजना तर्जुमा र कार्यान्वयन गर्दा अवलम्बन गर्ने विधिहरुको व्यवस्था गरेको छ ।

भू-उपयोग ऐन २०७६

यस ऐनले भने भूमिको वर्गीकरण, शुद्धीकरण, उचित उपयोग र व्यवस्थापनको व्यवस्था गरेको छ । भू-उपयोग सम्बन्धी व्यवस्थापन गर्न बनेको ऐन (भू-उपयोग ऐन २०७६) अनुसार प्रत्येक स्थानीय तहमा एक भू-उपयोग परिषद् रहने छ । गाउँ वा नगर कार्यपालिकाले स्थानीय भू-उपयोग परिषदको रुपमा काम गर्ने तथा भू-उपयोग परिषद्को बैठक आवश्यकता अनुसार बस्ने, कार्य सम्पादनलाई विज्ञको सेवा लिन सक्ने तथा बैठक सम्बन्धी कार्यविधि आफैं निर्धारण गर्न सक्नेछ ।

भू-उपयोग नियमावली २०७९

भू-उपयोग ऐन २०७६ कार्यान्वयनका लागि भू-उपयोग नियमावली २०७९ जारी भएको छ । यस नियमावली अनुसार जग्गाको वर्गीकरण भू-क्षमता, वनोट, जमिनको उपयुक्तता र आवश्यकताका आधारमा गरिनु पर्ने उल्लेख छ । भू-उपयोग नक्सांकन वर्गीकरणको आधार, क्षेत्रफल र मापदण्डको तय स्थानीय निकायले गर्नेछ ।

प्रमुख विशेषता

- जग्गाको खण्डीकरणलाई निरुत्साहित तथा एकीकरणलाई प्रोत्साहन गरेको । जग्गालाई तोकिएको मापदण्डभन्दा सानो टुक्रामा विभाजन गर्न पाइने छैन । कृषि योग्य जमिन ५०० वर्ग मि. भन्दा सानो गरी टुक्र्याउन नपाउने, आवसीय जग्गा ८० व.मि. भन्दा कम गरी टुक्र्याउन नमिल्ने ।
- बस्ती विकास, जग्गा एकीकरण, सामुहिक तथा सहकारी खेती सम्बन्धी आधार तथा मापदण्ड बनाई कार्यान्वयन गर्न सक्ने अधिकार प्रदेश सरकारलाई दिएको छ भने स्थानीय तहलाई कृषिको यान्त्रिकीकरण, व्यवसायिकरण, सामुहिक खेती, आदिका लागि जग्गाधनीको सहमतिमा जग्गा एकीकरण गर्न पाउने अधिकार दिएको छ ।
- जग्गाधनी लालपुर्जा अद्यावधिक गर्ने । सो वखतमा जग्गाको वर्गीकरण गरिने ।
    - कृषि
    - आवास
    - व्यावसायिक
    - औद्योगिक
    - खानी तथा खनिज
    - वनजङ्गल
    - सार्वजनिक उपयोग
    - सांस्कृतिक तथा पुरातात्विक महत्व
    - अन्य
- भू-उपयोग नियमावली कार्यान्वयनका लागि कार्ययोजना तयार गरी लागू गरिनेछ ।

१.७ स्थानीय भू-उपयोग योजनाका काम, कर्तव्य र अधिकार

यस ऐनमा अन्यत्र उल्लिखित काम, कर्तव्य र अधिकारका अतिरिक्त स्थानीय भूउपयोग परिषद्को काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ ।

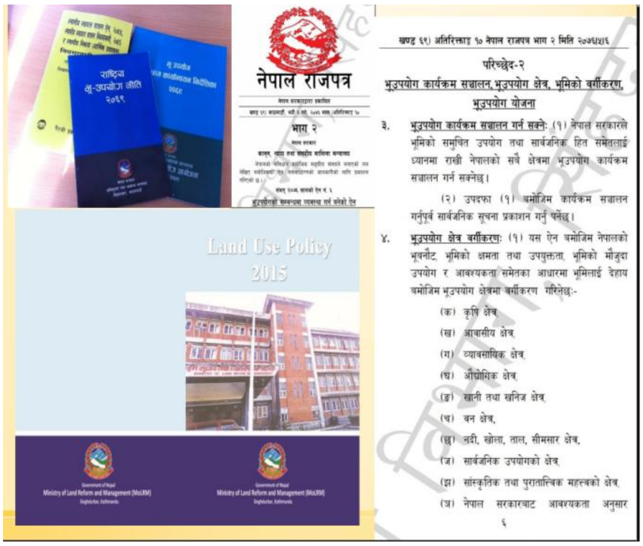

(क) स्थानीय भूउपयोग योजना स्वीकृत गर्ने,

(ख) भूमिसम्बन्धी लगत संकलन, विश्लेषण र उपयोग गर्ने,

(ग) आफ्नो तहको भू-उपयोग क्षेत्र नक्सा अद्यावधिक गराउने,

(घ) आवश्यकता अनुसार आफ्नो तहको भूउपयोग उपक्षेत्र वर्गीकरण गर्ने,

(ङ) भूउपयोग क्षेत्र वर्गीकरण सम्बन्धी सूचना तोकिए बमोजिम सरोकारवालाको पहुँचमा पुऱ्याउन स्थानीय भू-उपयोग कार्यान्वयन समितिलाई निर्देशन दिने,

(च) स्थानीय तहको भूउपयोग योजना कार्यान्वयनका प्रक्रिया र मापदण्ड तयार गरी लागू गर्ने,

(छ) भू-उपयोग योजना कार्यान्वयनको अनुगमन गर्ने,

(ज) भू-उपयोग परिवर्तनको लागि स्पष्ट आधार र कारण सहित सिफारिस गर्ने,

(झ) तोकिएको उपयोगभन्दा फरक उपयोग गरेकोमा कारबाही गर्ने,

(ञ) भू-उपयोगमा उल्लेखनीय योगदान गर्ने व्यक्ति, परिवार वा संस्थालाई पुरस्कृत गर्ने,

(ट) धार्मिक, ऐतिहासिक, सांस्कृतिक, पुरातात्विक, सार्वजनिक, सामुदायिक स्थलहरुको संरक्षण गर्ने ।

(ठ) आफ्नो तहको भू-उपयोग सम्बन्धी आवश्यक नीतिहरु तुर्जमा गरी पारित गर्ने ।

कार्यान्वयन समितिः स्थानीय भूउपयोग परिषद्को कार्यमा सहयोग गर्न प्रत्येक स्थानीय तहमा देहाय बमोजिमको एक भूउपयोग कार्यान्वयन समिति रहनेछः

(क) सम्बन्धित गाउँ कार्यपालिका वा नगर कार्यपालिकाको अध्यक्ष वा प्रमुख - अध्यक्ष

(ख) सम्बन्धित वडाको वडा अध्यक्ष - सदस्य

(ग) स्थानीय तहका कृषि, वन, भूमि, सहरी विकास र भौतिक पूर्वाधारसँग सम्बन्धित शाखाका प्रमुखहरु - सदस्य

(घ) सरोकारवालामध्येबाट स्थानीय भूउपयोग परिषद्ले तोकेको दुई जना महिला सहित चार जना - सदस्य

(ङ) सम्बन्धित स्थानीय तहको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत - सदस्यसचिव

(२) उपदफा (१) को खण्ड (घ) बमोजिम तोकिएका सदस्यहरुको पदावधि तीन वर्षको हुनेछ ।

१.८ उद्देश्य

यस कार्यक्रमको मुख्य उद्देश्य बेसीशहर नगरपालिकाको भूउपयोग योजना तर्जुमा गर्नु हो । यसको विशिष्ट उद्देश्य स्थानीय भूमिलाई आवश्यकता र उपयुक्तताको आधारमा, शहरी क्षेत्र, कृषि, बसोबास, व्यावसायिक, औद्योगिक, वन जंगल र सार्वजनिक उपयोगका क्षेत्रहरुमा वर्गीकरण गरी नगरपालिकाले निर्धारण गरेका भू-उपयोग वर्गका आधारमा कृषि योग्य जग्गाको संरक्षण गरी उत्पादन वृद्धि, सुरक्षित र व्यवस्थित बसोबास, व्यावसायिक र औद्योगिक क्षेत्र, वातावरणीय सन्तुलन, जैविक विविधताको संरक्षणको लागि आवश्यक वन जंगल क्षेत्रको संरक्षण र व्यवस्थापन र उच्चतम सार्वजनिक हितको लागि सार्वजनिक उपयोगको क्षेत्र सुनिश्चित गर्ने रहेको छ ।

परिच्छेद २: विधि

यस भू-उपयोग योजना तर्जुमा गर्दा सहभागितमूलक विधि अपनाएर तर्जुमा गरिएको छ। योजना तर्जुमाको विधिलाई समष्टिगत रुपमा **प्रारम्भिक चरण, सुझाव सङ्कलन र अन्तिम मस्यौदा** चरणमा प्रस्तुत गर्न सकिन्छ :

प्रारम्भिक चरण : यस चरणमा विज्ञहरुको टोलीले भू-उपयोग योजनाको प्रारम्भिक मस्यौदा तयार गरिएको छ। तथ्याङ्क सङ्कलन अन्तर्गत कार्यक्षेत्रसँग सम्बन्धित वडास्तरीय तथा नगरपालिका को सूचना, नक्सा तथा अन्य सम्बन्धित सूचना सङ्कलन गरिएका छन् । सङ्कलित नक्सा तथा तथ्याङ्कका आधारमा नगरपालिका को आधार नक्सा तयार पारियो। आधार नक्सामा मुख्यतया बस्ती, बस्तीहरू जोड्ने सडक सञ्जाल, खोलानाला, नदीहरू साथै अन्य भौतिक तथा सामाजिक पूर्वाधारहरू देखाइएको छ। सम्बन्धित ऐन, कानुन तथा नियमावलीहरू सङ्कलन गरी तिनीहरूको अध्ययन गरिएको छ। जस अन्तर्गत विभिन्न शीर्षकहरूमा तथ्याङ्क सङ्कलन गरिएको छ ।

सुझाव सङ्कलन : यस चरणमा विज्ञ टोलीले तयार पारेको प्रारम्भिक मस्यौदामाथि स्थानीय सरोकारवालाहरु बीच छलफल तथा अन्तरक्रिया पश्चात् सल्लाह, सुझाव तथा प्रतिक्रिया सङ्कलन गरिएको छ।

अन्तिम मस्यौदा : स्थानीय सरोकारवालाहरुबाट प्राप्त सुझावलाई समावेश गरी भू-उपयोग योजनालाई अन्तिम रुप प्रदान गरिएको छ।

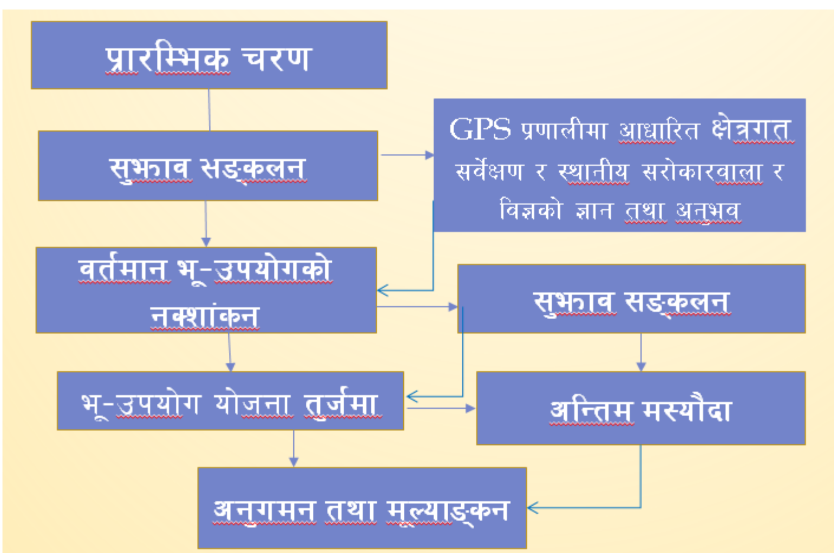

चार्ट १: भू-उपयोग योजना तर्जुमा विधि

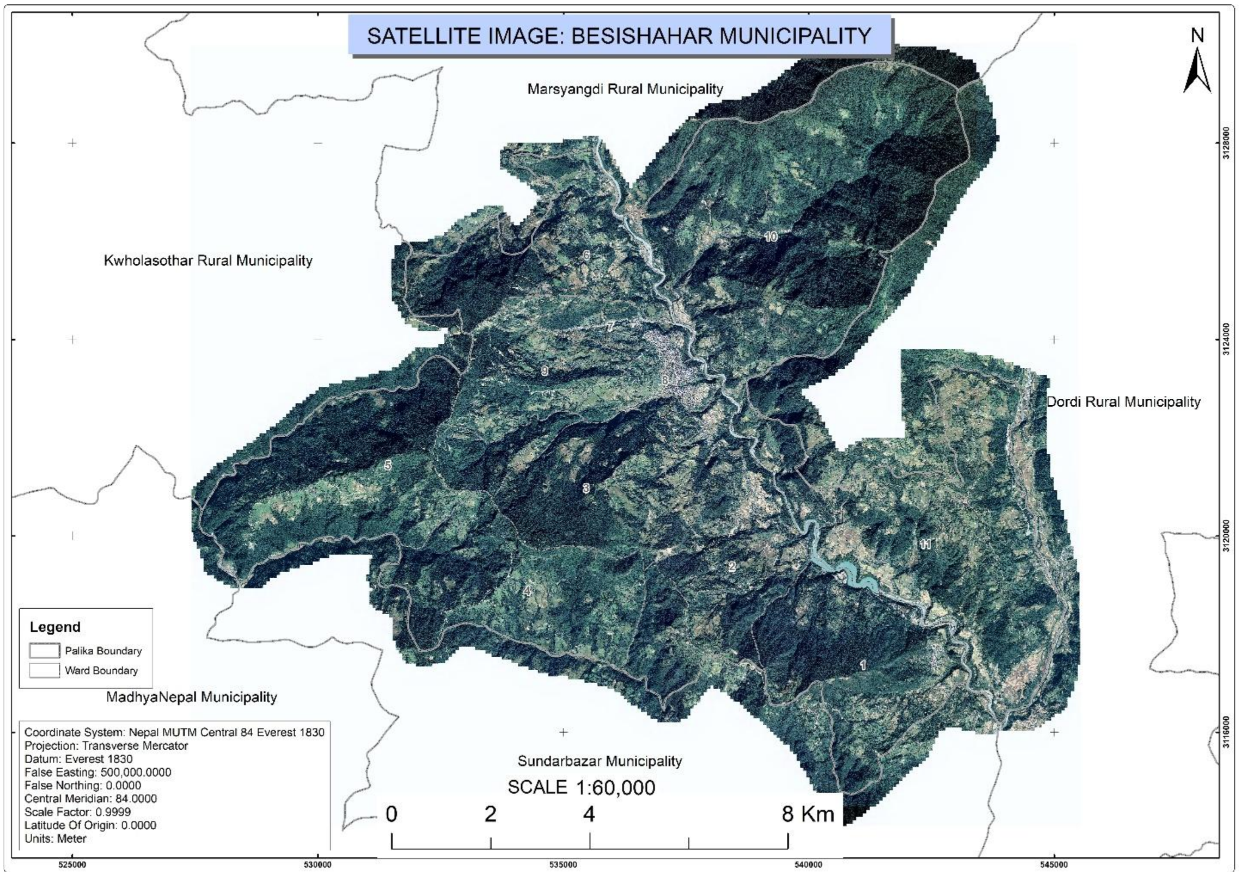

नक्सा १: बेसीशहर नगरपालिकाको भू-उपग्रह चित्र

२.१ विज्ञ समूह गठन

स्थानीय स्तरको आवश्यकता र सम्बोधनलाई सुनिश्चित हुने गरी स्थानीय स्तरमा भू-उपयोग, नाप नक्सा, भू-सूचना प्रविधि, कृषि, वन, शहरी विकास तथा सामाजिक एवं आर्थिक क्षेत्रलाई समेट्ने क्षमतावान् विज्ञहरुको गठन गरिएको छ ।

२.२ स्थानीय सरोकारवालासँगको छलफल

नगरपालिका को भू-उपयोग योजना तर्जुमा गर्दा नगरपालिका ले बनाएको guideline, भू-उपयोग ऐन २०७६, भू उपयोग योजनाविद्, स्थानीय जनप्रतिनिधि, टोल विकास समिति सदस्य, बुद्धिजीवी, मेयर, उपमेयर, सरकारी कर्मचारी आदि बीच छलफल गरिएको छ । यसका साथसाथै स्थानीय सूचना तथा डाटाहरु संकलनको कार्यलाई प्राथमिकतामा राखिएको छ ।

नगरपालिका कोभू-उपयोग योजना तर्जुमा गर्दा स्थानीय स्तरमा रहेका सडक, खोलानाला, धार्मीक, सामानिक, सांस्कृतिक, औद्योगिक, पुरातात्विक, शैक्षिक, सामुदायिक, व्यवसायिक, कृषि क्षेत्र, आवासीय क्षेत्र एवं सार्वजनिक महत्व लगायतका क्षेत्र तथा तिनका मापदण्डमाथि छलफल गरिएको छ ।

सरोकारवालाहरुसँग छलफलका झलकहरु

वडागत रुपमा छलफलका केहि झलकहरु तल राखिएको छ ।

फोटो सरोकारवाला सँगको छलफल

प्राथमिक डाटाका रुपमा भूमिको सम्भावित उपयोग, सम्भाव्यता तथा सीमाहरुलाई समेट्ने किसिमका डाटा संकलन गर्नका लागि स्थलगत भ्रमण, स्थानीय जनतासँगका छलफल, अन्तरक्रियाहरु जस्ता विधि अपनाइयो । आर्थिक, जनसांख्यिक लगायतका डाटाहरु न.पा. स्थित स्थानीय निकायहरुबाट संकलन गरिएको छ ।

२.३ वर्तमान भू-उपयोगको नक्शांकन

भू-उपयोगको हालको अवस्थाको वर्गीकरणका लागि भू-उपग्रह चित्र सहायता लिइएको थियो भने क्षेत्रगत डाटाको संकलनका लागि भने GPS प्रणालीमा आधारित क्षेत्रगत सर्वेक्षण र स्थानीय सरोकारवाला र विज्ञको ज्ञान तथा अनुभवको प्रयोग गरिएको थियो। प्रत्येक वडामा अवस्थित विद्यालयहरू, स्वास्थ्य संस्था, वडा कार्यालय, मठमन्दिर, ऐतिहासिक तथा पुरातात्विक स्थलहरू, खानेपानीका टयाङ्की, कोट, पार्क तथा सडक आदिको स्थलगत सर्वेक्षण गरी आधार नक्सा तयार गरियो। यी सम्पूर्ण विधिबाट संकलित भौगोलिक तथा भू-उपयोग सम्बन्धित जानकारीहरुको प्रशोधन पछि यसलाई नगरपालिका ले निर्धारण गरेका भू-उपयोग वर्गका आधारमा ९ वटा वर्गमा विभाजन गरिएका छन् ।

- कृषि क्षेत्र
- व्यवसायिक शहरी क्षेत्र
- सांस्कृतिक तथा पुरातात्विक क्षेत्र
- जंगल क्षेत्र
- औद्योगिक क्षेत्र
- अन्य क्षेत्र
- सार्वजनिक क्षेत्र
- नदी ताल तलैया क्षेत्र र
- आवास क्षेत्र

भू-उपयोग ऐन २०७६ ले निर्धारण गरेका मापदण्डहरु तथा विज्ञ टोली तथा स्थानीय सरोकारवालाको संयुक्त प्रयासबाट बनाइएको हालको भू-उपयोगको आधारमा आगामी १०-१५ वर्षमा हुने नगरपालिका को भू-उपयोगको अवस्थालाई प्रक्षेपण गरियो। हालको भू-उपयोग तथा आगामी १०- वर्षको भू-उपयोगको

आधारमा स्थानीय सरोकारवालाको राय सुझाव तथा विज्ञको रायलाई समायोजन गरी भू-उपयोग योजनाको मस्यौदा तयार गरियो ।

यसरी तयार गरिएको मस्यौदालाई एक पटक पुनः सरोकारवालाहरुको माझमा लगी छलफल गरी आम सरोकारहरुको राय सुझाव, जानकारी एवं छलफलका लागि पेश गरियो । यस पश्चात् सम्पूर्ण सरोकारवालाहरुबाट प्राप्त राय, सल्लाह, सुझाव तथा टिप्पणीहरुलाई सम्बोधन गरी भू-उपयोग योजनालाई अद्यावधिक गरियो । यसरी नगरपालिका स्तरमा निर्माण गरिएको सहभागितात्मक भू-उपयोग योजनालाई एक औपचारिक समारोहका बीच हस्तान्तरण गरियो । जसलाई उपस्थिति सबै सरोकारवालाहरुले पूर्ण पालना एवं कार्यान्वयन गर्ने प्रतिबद्धता जनाएसँगै पूर्ण रुपमा योजना तर्जुमा सम्पन्न गरियो ।

२.४ अनुगमन तथा मूल्याङ्कन

भू-उपयोग योजनाको उद्देश्य, लक्षित उपलब्धि, हासिल उपलब्धि तथा हासिल गर्न बाँकी उपलब्धि समेतलाई समय समयमा स्वमूल्याङ्कनले गरिनेछ । भू-उपयोग योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन स्वमूल्याङ्कन र अनुगमनका आधारमा गरिने छ । कार्यक्रमका प्रभाव, आवश्यक संशोधन, सुधार र समायोजनका सन्दर्भमा भने सरोकारवालाबीच छलफल, बहस, अन्तरक्रियालाई माध्यम बनाइने व्यवस्था छ । यसरी तर्जुमा गरिएको भूउपयोगका आगामी परिवर्तनहरुलाई नगरपालिका स्तरका प्राविधिकहरुका सहयोगमा अद्यावधिक गर्न सकिने छ। आगामी दिनमा यस अन्नपुर्ण नगरपालिका ले आवश्यकता अनुसार परिवर्तन एवं परिमार्जन गर्न सक्ने छ ।

परिच्छेद ३: नगरपालिकाको संक्षिप्त विवरण

३.१ नगरपालिका को परिचय

बेसीशहर नेपालको गण्डकी प्रदेशअन्तर्गत लमजुङ जिल्लाको सदरमुकाम हो। यो नगरपालिका २०१४ मे १५ मा बेसीशहर, गाउँशहर, उदीपुर, पुरानकोट, नाल्मा, चण्डीस्थान, बागलुङपानी, बज्खेत, हिलेतक्सार र चिती जस्ता गाउँ विकास समितिहरू गाभेर गठन गरिएको हो। नगरपालिकाको क्षेत्रफल १२७.६४ वर्ग किलोमिटर छ र समुद्री सतहबाट ७६० मिटरको उचाइमा अवस्थित छ। यो शहर नेपालकै एक महत्वपूर्ण पर्यटकीय तथा व्यापारिक केन्द्रको रूपमा परिचित छ। हिमालय श्रृंखलाको नजिकै अवस्थित भएकाले यहाँबाट अन्नपूर्ण, मनास्लु, र लमजुङ हिमालको मनमोहक दृश्यावलोकन गर्न सकिन्छ।

२०२४ को जनगणना अनुसार, बेसीशहर नगरपालिकाको जनसंख्या ४४,५९८ छ। यसमा ४९% महिला र ५१% पुरुष छन्। धार्मिक हिसाबले, ७४.९८% जनसंख्या हिन्दू धर्म मान्छन्, जसमा क्षेत्री जातिको बाहुल्यता छ। भाषाको सन्दर्भमा, ८०.३३% जनसंख्याको मातृभाषा नेपाली हो।

बेसीशहर उपोष्णकटिबंधीय जलवायु भएको क्षेत्र हो, जहाँ पात झर्ने वनहरू पाइन्छन्। यहाँबाट अन्नपूर्ण II, माछापुच्छ्रे, र लमजुङ हिमालको सुन्दर दृश्यावलोकन गर्न सकिन्छ।

बेसीशहर अन्नपूर्ण सर्किट पदयात्राको सुरुवाती बिन्दु हो, जसले पर्यटकहरूलाई आकर्षित गर्छ। यस नगरपालिकामा लमजुङ कालिका मन्दिर, तिलाङ्गी शिवालय मन्दिर, उदीपुर कालिका मन्दिर, चण्डीमाई मन्दिर, र भीमसेन मन्दिर जस्ता धार्मिक स्थलहरू छन्।

शैक्षिक संस्थाहरूमा मार्स्याङ्दी बहुमुखी क्याम्पस, लमजुङ स्किल डेभलपमेन्ट फाउन्डेशन क्याम्पस, र लमजुङ उच्च माध्यमिक विद्यालय प्रमुख छन्।

बेसीशहर नगरपालिका, प्राकृतिक सौन्दर्य, सांस्कृतिक सम्पदा, र शैक्षिक संस्थाहरूको संगम हो, जसले यस क्षेत्रलाई विशेष बनाएको छ।

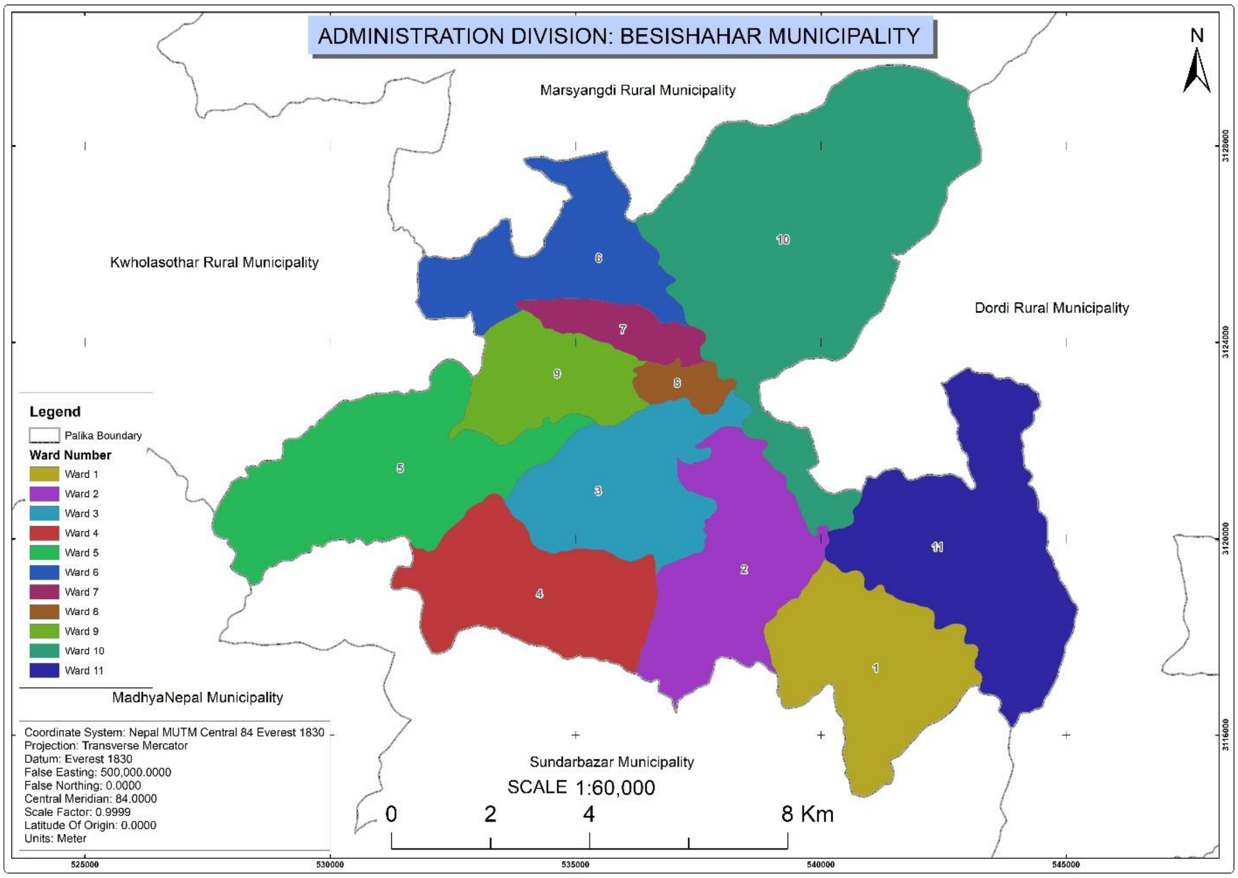

नक्सा २ : नगरपालिकाको भौगोलिक विभाजन

बेसीशहर नगरपालिका, गण्डकी प्रदेश अन्तर्गत लमजुङ जिल्लाको एक प्रमुख नगरपालिका हो, जसको प्रशासनिक केन्द्र बेसीशहर बजारमा रहेको छ । यहाँ ११ वटा वडा रहेका छन्, जसले समग्र नगरपालिकालाई विभाजन गरेर प्रशासनिक कार्यलाई सजिलो बनाएका छन् । नक्सामा देखिएबमोजिम बेसीशहर नगरपालिकामा निम्न ११ वटा वडा रहेका छन् ।

भौगोलिक सीमानाहरू

उत्तरमा: Marsyangdi Rural Municipality

पूर्वमा: Dordi Rural Municipality

दक्षिणमा: Sundarbazar **र** MadhyaNepal Municipality

पश्चिममा: Kwholasothar Rural Municipality

भौगोलिक अवस्थिति र वातावरण

बेसीशहर समुद्री सतहदेखि करिब ७६० मिटरको उचाइमा अवस्थित छ। यो नेपालकै मध्यपहाडी भेगमा पर्ने एक सुन्दर शहर हो। यहाँको भू-वनोट पहाडी क्षेत्र भए पनि उपत्यकाको स्वरूप लिएको छ। बेसीशहरबाट नजिकै बहने मर्स्याङ्दी नदी तथा वरिपरि हरियाली वनस्पतिहरूले यस ठाउँलाई थप मनमोहक बनाएको छ।

यो शहर मध्यपहाडी राजमार्ग (BP Highway) तथा पृथ्वी राजमार्गसँग नजिकै रहेको छ, जसले गर्दा देशका विभिन्न स्थानहरूबाट यहाँ पुग्न सहज भएको छ। वर्षभरि यहाँ समशीतोष्ण हावापानी रहन्छ, जसका कारण खेतीपाती, पर्यटन, तथा अन्य व्यवसायहरूका लागि उपयुक्त वातावरण सिर्जना भएको छ।

जनसंख्या, भाषा र संस्कृति

बेसीशहर विभिन्न जातजाति र संस्कृतिको संगमस्थल हो। यहाँ प्रमुख रूपमा गुरुङ, ब्राह्मण, क्षेत्री, नेवार, तामाङ, मगर, दमाई, कामी, र अन्य थुप्रै समुदायहरू बसोबास गर्छन्। विविध जातजातिको बसोबासका कारण यहाँ विभिन्न भाषा र संस्कृति पाइन्छ। मुख्य रूपमा नेपाली भाषा बोलिन्छ, तर गुरुङ, तामाङ, नेवारी, र अन्य थुप्रै समुदायका आफ्नै मातृभाषाहरू पनि प्रयोग गरिन्छ।

सांस्कृतिक रूपमा बेसीशहर धनी छ। यहाँ गुरुङ समुदायको परम्परागत सांस्कृतिक गतिविधिहरू, घाँटु, सोरठी नाच, तथा विभिन्न जातजातिका चाडपर्वहरू धुमधामसँग मनाइन्छ। दशैं, तिहार, ल्होसार, तीज, माघे संक्रान्ति, र अन्य चाडपर्वहरू यहाँका मुख्य पर्वहरू हुन्।

अर्थतन्त्र र व्यापार

बेसीशहर लमजुङ जिल्लाको मुख्य व्यापारिक केन्द्र हो। यहाँ कृषि, व्यापार, पर्यटन, तथा निर्माण व्यवसाय प्रमुख आर्थिक स्रोतहरू हुन्। कृषिमा मुख्य रूपमा चामल, कोदो, मकै, गहुँ, तरकारी तथा फलफूल उत्पादन गरिन्छ।

व्यापारका हिसाबले यो शहर कृषि उत्पादन तथा उपभोग्य वस्तुहरूको थोक तथा खुद्रा कारोबारका लागि महत्वपूर्ण केन्द्र हो।

पर्यटनले यहाँको अर्थतन्त्रमा ठूलो योगदान पु¥याएको छ। अन्नपूर्ण पदमार्गको प्रवेशद्वार भएकाले होटल, लज, रेस्टुरेन्ट, तथा अन्य व्यवसायहरू फस्टाइरहेका छन्।

शिक्षा र स्वास्थ्य सेवा

बेसीशहर शैक्षिक तथा स्वास्थ्य सेवाका हिसाबले पनि राम्रो अवस्थामा रहेको छ। यहाँ सरकारी तथा निजी विद्यालयहरू, कलेजहरू, तथा तालिम केन्द्रहरू सञ्चालनमा छन्। मर्स्याङ्दी क्याम्पस, जनविकास उच्च मा. वि., तथा अन्य शिक्षण संस्थाहरू यहाँका प्रमुख शैक्षिक केन्द्रहरू हुन्।

स्वास्थ्य सेवाका हिसाबले पनि यहाँ राम्रो व्यवस्था छ। लमजुङ जिल्ला अस्पताल, प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रहरू, तथा निजी अस्पतालहरू उपलब्ध छन्।

यातायात र पहुँच

बेसीशहर यातायातको हिसाबले राम्रोसँग विकसित भएको छ। यो शहर पृथ्वी राजमार्ग हुँदै डुम्रेबाट छुट्टिने सडकमार्गबाट काठमाडौँ, पोखरा, र अन्य शहरहरूसँग जोडिएको छ। यहाँबाट मनाङ, गोरखा, र अन्य हिमाली जिल्लाहरूका लागि पनि यातायातको राम्रो सुविधा छ।

बेसीशहर प्राकृतिक सुन्दरता, ऐतिहासिक महत्व, व्यापारिक गतिविधि, तथा सांस्कृतिक विविधताले भरिपूर्ण शहर हो। यो ट्रेकिङ प्रेमीहरूका लागि मात्र नभई सांस्कृतिक तथा प्राकृतिक अनुभव खोज्ने जो कोहीका लागि पनि उपयुक्त गन्तव्य हो। यसको भौगोलिक अवस्थिति, व्यापारिक सम्भावना, तथा पर्यटकीय महत्वलाई प्रवर्द्धन गर्न सके भविष्यमा यो शहर झन् समृद्ध हुन सक्नेछ।

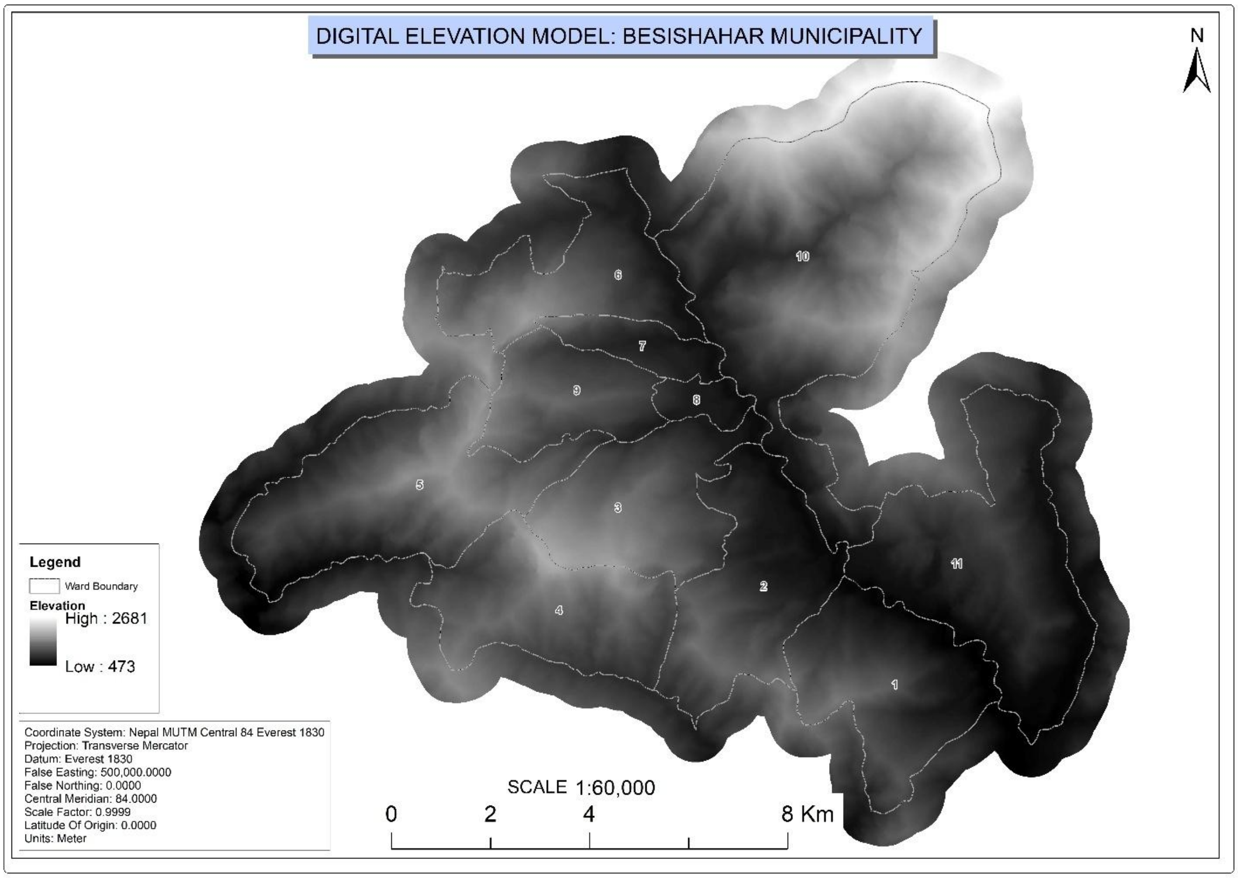

नक्सा ३: नगरपालिका को DEM नक्सा

उपरोक्त नक्सा बेसीशहर नगरपालिकाको डिजिटल एलिभेसन मोडल (DEM) हो, जसले सो क्षेत्रको भौगोलिक उचाइ (elevation) दृश्यात्मक रूपमा प्रस्तुत गरेको छ। नक्साले ११ वटै वडाहरूलाई समेटेको छ र प्रत्येक वडाको भू-उचाइका आधारमा सेतोदेखि कालो रंगसम्मको छायांकन प्रयोग गरिएको छ। सेतो रंगले उच्च भूभाग (जस्तै, पहाडी र डाँडाकाँडाहरू) जनाउँछ भने कालो रंगले न्यून भूभाग (जस्तै, उपत्यका, खोला किनार र फाँटहरू) जनाउँछ। यस नक्सामा सबैभन्दा न्यून स्थानको उचाइ ४७३ मिटर र सबैभन्दा उच्च स्थानको उचाइ २६८१ मिटर रहेको देखिन्छ।

यस नक्साले विकास योजनाहरू जस्तै सडक निर्माण, खानेपानी आयोजना, विपद् जोखिम मूल्यांकन (बाढी, पहिरो) आदि कार्यहरूमा अत्यन्त उपयोगी जानकारी प्रदान गर्छ। साथै, स्थानीय स्रोतहरूको व्यवस्थापन र पूर्वाधार विकासका लागि पनि यस्तो भू–उचाइको विवरण अपरिहार्य हुन्छ।

परिच्छेद ४: नगरपालिकाको वर्तमान भू-उपयोगको अवस्था

४.१ वर्तमान भू-उपयोग

बर्तमान भू—उपयोग भनेको अहिलेको समयमा मानिसहरूले कुन-कुन प्रयोजनका लागि जमिन प्रयोग गरिरहेका छन् भन्ने कुरा हो। भू-उपयोग नियमावली अनुसार बेशीसहर नगरपालिका को भू-उपयोगलाई निम्न १० वटा वर्गमा वर्गीकरण गरेर व्याख्या गर्न सकिन्छ :

- कृषियोग्य क्षेत्र
- धार्मीक तथा सांस्कृतिक क्षेत्र
- वन तथा वनस्पती क्षेत्र
- औद्योगिक क्षेत्र
- खानी र खनिजहरु
- सार्वजानिक क्षेत्र
- आवास क्षेत्र
- नदी तथा ताल तलैया क्षेत्र
- अन्य क्षेत्र

४.२ नगरपालिकाको भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था

बेसीशहर नगरपालिकाको वर्तमान भू–उपयोग (Present Land Use) अवस्थालाई नक्सा, तालिका र वृतचित्र द्वारा दर्शाइएको छ । यसले नगरपालिकाभित्र विभिन्न प्रयोजनका लागि प्रयोग भइरहेको जमिनको प्रकार (जस्तै कृषि, वन, आवासीय आदि) लाई रंगको माध्यमबाट प्रस्तुत गरेको छ। नक्सामा विभिन्न रंगहरूले विभिन्न प्रकारका जमिन प्रयोगको अवस्थालाई जनाएका छन्, ति निम्न छन्:

पहेंलो Agriculture यो क्षेत्र मुख्यतः खेतीपातीका लागि प्रयोग भएको छ। बेसीशहरको धैरैजसो भाग यो वर्गमा पर्दछ।

हरियो Forest वन क्षेत्रहरू, विशेषगरी नगरपालिका वरपरका पहाडी भूभागमा केन्द्रित छन्।

गाढा पहेंलो/खैरो Cultural & Archaeological ऐतिहासिक वा सांस्कृतिक महत्व भएका स्थानहरू।

रातो Residential घरबास र बसोबासका लागि विकसित क्षेत्रहरू।

गुलाबी Public Use विद्यालय, कार्यालय, स्वास्थ्य चौकीजस्ता सार्वजनिक सेवा केन्द्रहरू।

निलो Hydro खोला, नदी, ताल तथा जलाशय क्षेत्र।

सुन्तला Commercial व्यापारिक गतिविधिहरू हुने क्षेत्रहरू, बजार क्षेत्र।

निलो–कालो Industrial साना उद्योग वा कारखानाहरू रहेका क्षेत्रहरू।

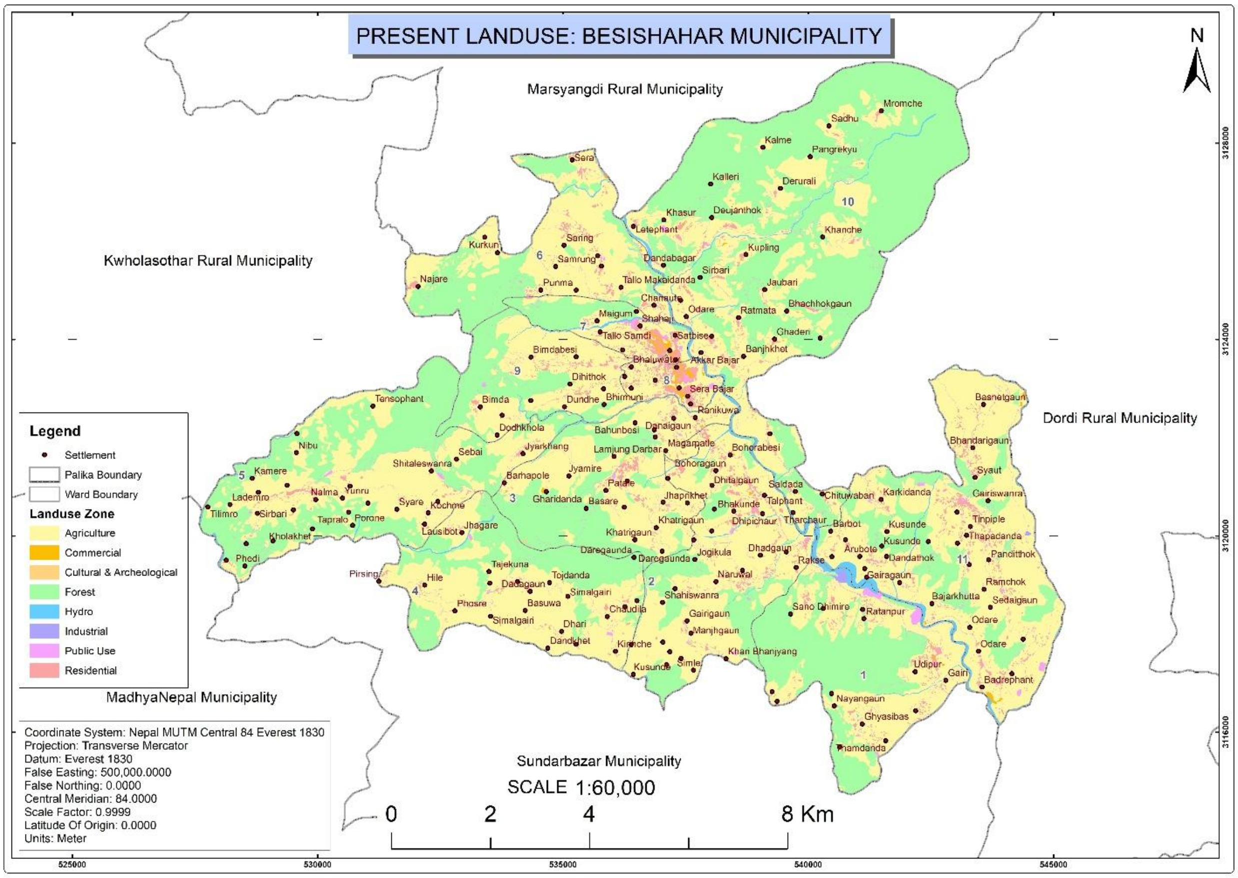

नक्सा ४: नगरपालिका को भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था

बेसीशहर नगरपालिका को कुल क्षेत्रफल १२७६३७८३४.०३ वर्ग मिटर रहेको छ। जस मध्ये कृषि क्षेत्रले ५२.५६%, आवास क्षेत्रले २.५४%, नदी तथा ताल तलैया क्षेत्रले १.६४ %, क्षेत्रफल ओगटेको छ । त्यस्तै व्यवसायिक क्षेत्रले ०.२१ %., र सार्वजानिक क्षेत्रले १.५८% ओगटेको छ । यसै तथ्यांकबाट के देखिन्छ भने जम्मा क्षेत्रफलको झन्डै ४१ प्रतिशत भूउपयोग वन तथा बनस्पती क्षेत्र मा रहेको छ । धेरै जनसंख्या निर्वाहमुखी कृषिमा रहेको देखिन्छ । तसर्थ कृषि क्षेत्रलाई व्यावसायिककरण गर्न सकेमा आर्थिक तथा सामाजिक बिकासमा निकैनै टेवा पुग्ने देखिन्छ।

बेसीशहर नगरपालिकाको वर्तमान भू-उपयोगको अवस्थिति तलको तालिकामा देखाइएको छ ।

तालिका १ : नगरपालिका को भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था

वर्तमान भू-उपयोग क्षेत्र: बेसीशहर नगरपालिका		
भू-उपयोग क्षेत्र	**क्षेत्रफल (वर्ग. मि.)**	**प्रतिशत**
कृषि क्षेत्र	६७०८४०६६.३६	५२.५६
व्यवसायिक क्षेत्र	२६५२७९.५४	०.२१
धार्मिक तथा साँस्कृतिक क्षेत्र	३६१३६.१९	०.०३
वन तथा बनस्पती क्षेत्र	५२८५१४३८.९०	४१.४१
खोला नाला ताल तलैया तथा सिमसार क्षेत्र	२०९३६८३.०९	१.६४
औधोगिक क्षेत्र	५९४६४.५०	०.०५
सार्वजनिक उपयोगको क्षेत्र	२०१२०४२.६९	१.५८
आवासीय क्षेत्र	३२३५७२२.७६	२.५४
जम्मा	१२७६३७८३४.०३	१००

यहाँ यस पालिकाको वर्तमान भू-उपयोग अवस्थालाई वृत्तचित्रमा देखाइएको छ ।

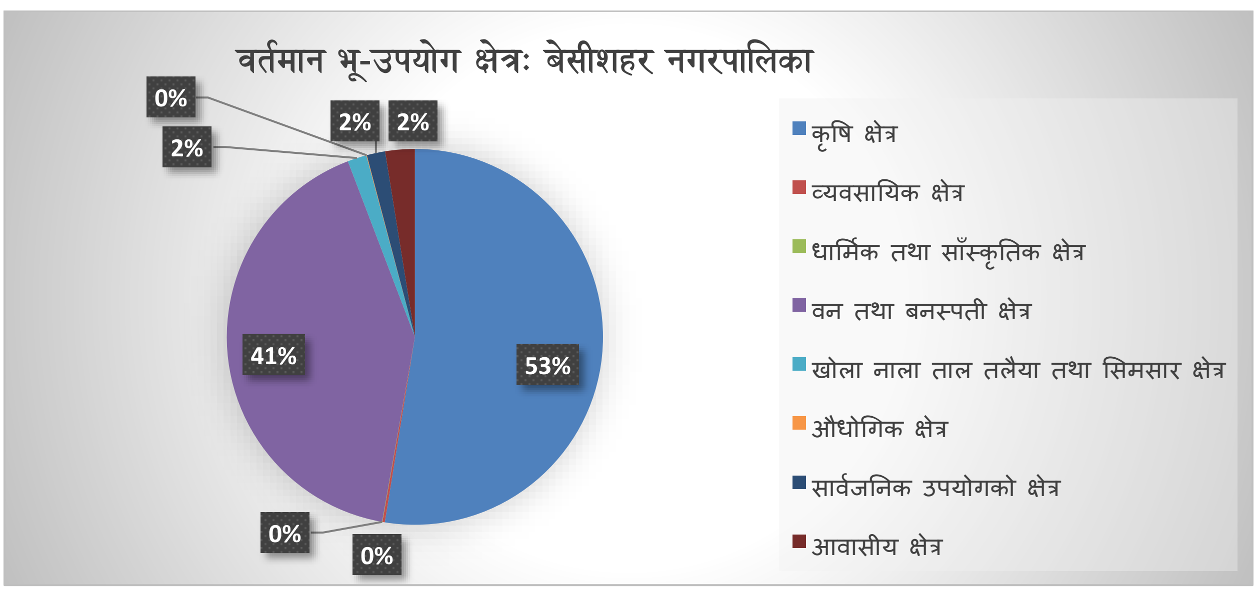

वृत्तचित्र १ : नगरपालिका को भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था

बर्तमान भूउपयोगको बिस्तृत विवरण वडा गत रुपमा तल वर्णन गरिएअको छ ।

४.३ वडा नं. १ को भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था

भूउपयोग वर्गीकरणको आधारमा अध्ययन तथा अवलोकन अनुसार बेसीशहर नगरपालिका वडा नं. १ को जम्मा क्षेत्रफल १०५५०४९८.३६ वर्ग मिटर रहेको छ। जसमध्ये कृषियोग्य भू-भाग २९.१४%, वन तथा वनस्पतिको क्षेत्र ६७.३३%, सार्वजनिक क्षेत्र ०.७४ %, आवास क्षेत्र १.४%, नदी तथा ताल तलैया १.२७%, रहेको छ भनेखानी र खनिजहरुमा ०.० %, व्यावसायिक क्षेत्रमा ०.०५ % र औद्योगिक क्षेत्रमा ०.० % क्षेत्रफलमा फैलिएको छ।

तालिका २: वडा नं.१ को भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था

बेसीशहर नगरपालिका वडा नं. १ को वर्तमान भू-उपयोग		
भू-उपयोग क्षेत्र	**क्षेत्रफल (वर्ग. मि.)**	**प्रतिशत**
कृषि क्षेत्र	५०९८२८३.०१	४४.९५
व्यवसायिक क्षेत्र	९५८७.३१	०.०८
धार्मिक तथा साँस्कृतिक क्षेत्र	२४०३.८९	०.०२
वन तथा बनस्पती क्षेत्र	५४४१३१०.९९	४७.९७
खोला नाला ताल तलैया तथा सिमसार क्षेत्र	२३६८०८.७०	२.०९
औधोगिक क्षेत्र	५१२१७.३७	०.४५
सार्वजनिक उपयोगको क्षेत्र	२७८८९७.६३	२.४६
आवासीय क्षेत्र	२२३८३३.८३	१.९७
जम्मा	११३४२३४२.७३	१००

यस तालिकामा भएको वडा न १ को बर्तमान भूउपयोग अवस्थालाई तल वृत्तचित्र विभिन्न रंगहरु प्रयोग गरेर देखाइएको छ साथै तल राखिएको नक्शा बाट पनि कुन कुन क्षेत्रमा बर्तमान भूउपयोग के रहेछ भनि बुझ्न सकिन्छ ।

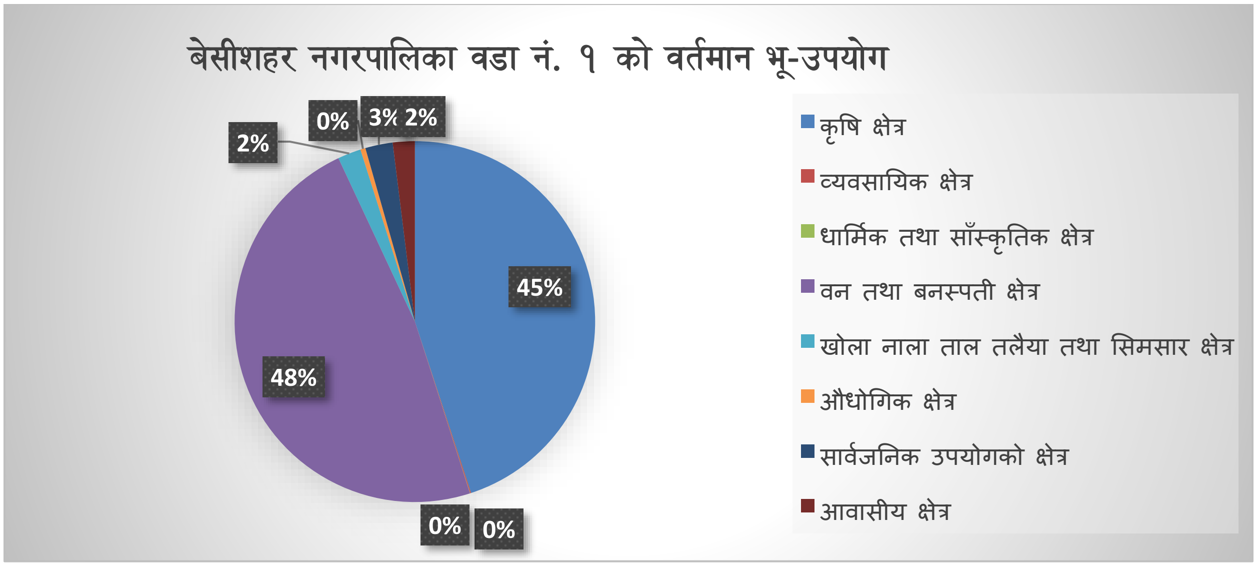

वृत्तचित्र २ः वडा १ भु-उपयोगको वर्तमान अवस्था

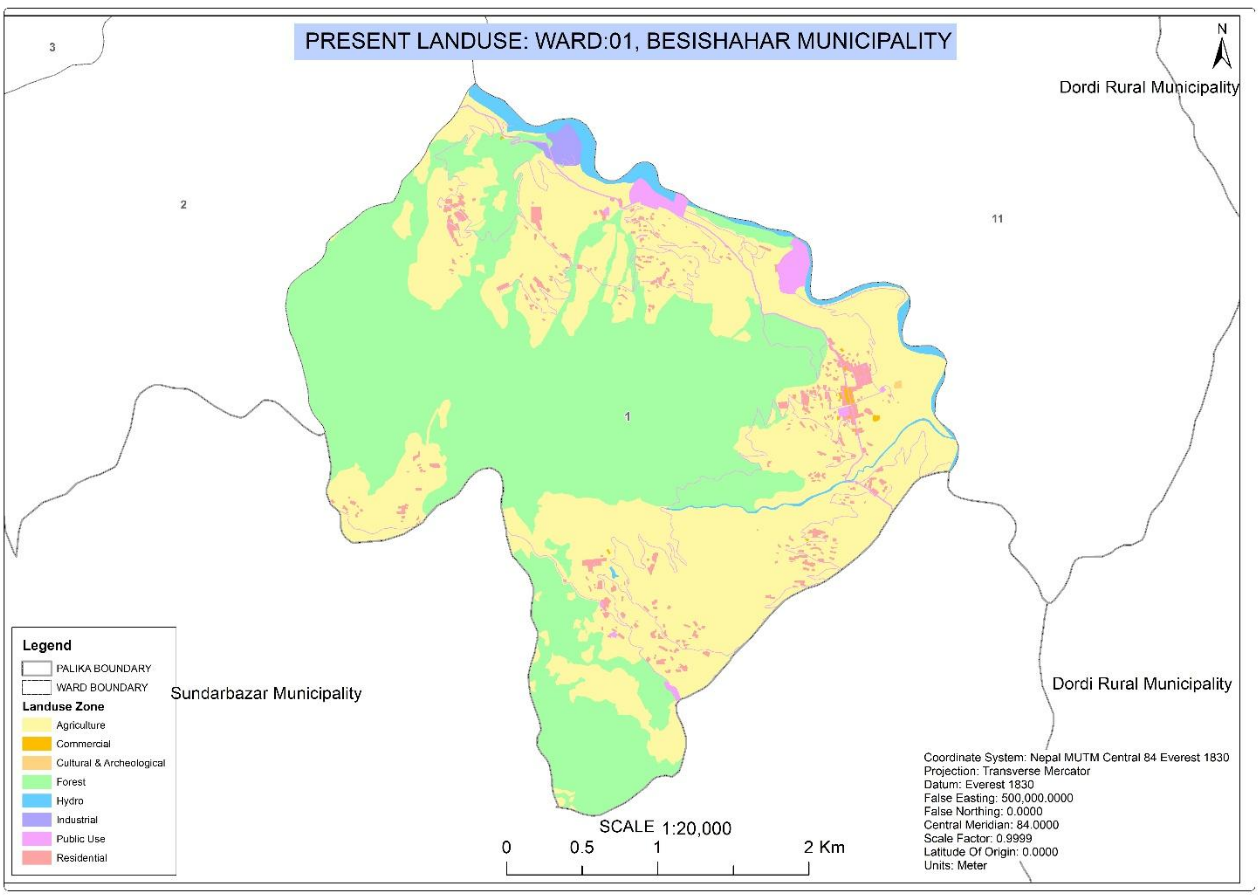

नक्सा ५ः वडा नं. १ को भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था

४.४ वडा नं. २ को भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था

बेसीशहर नगरपालिका वडा नं. २ को जम्मा क्षेत्रफल ११५४६९६३.१६ वर्ग मिटर रहेको छ। जसमध्ये कृषियोग्य भू-भाग ७०.८२%, सार्वजनिक क्षेत्र १.६०%,नदी तथा ताल तलैया १.८८ %, आवास क्षेत्र ३.८१% रहेको छ भने व्यावसायिक क्षेत्रमा ०.०८% र वन तथा वनस्पतिको क्षेत्र २१.७९% क्षेत्रफलमा फैलिएको छ ।

तालिका ३ : वडा नं. २ को भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था

बेसीशहर नगरपालिका वडा नं. २ को वर्तमान भू-उपयोग		
भू-उपयोग क्षेत्र	**क्षेत्रफल (वर्ग. मि.)**	**प्रतिशत**
कृषि क्षेत्र	८१७८००८.८५४	७०.८२
व्यवसायिक क्षेत्र	९७९६.५०७५५५	०.०८
धार्मिक तथा साँस्कृतिक क्षेत्र	१२६८.३१५५९८	०.०१
वन तथा बनस्पती क्षेत्र	२५१६२७६.४१७	२१.७९
खोला नाला ताल तलैया तथा सिमसार क्षेत्र	२१६९८५.२०४५	१.८८
सार्वजनिक उपयोगको क्षेत्र	१८४५४३.७५५	१.६०
आवासीय क्षेत्र	४४००८४.१०२२	३.८१
जम्मा	११५४६९६३.१६	१००.००

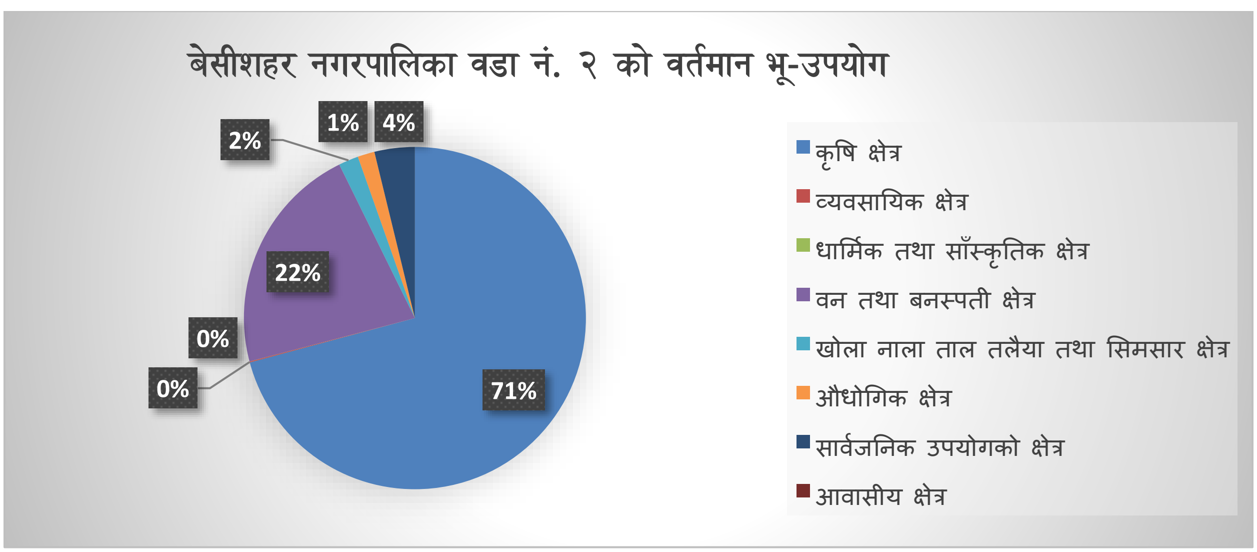

वृत्तचित्र ३ : वडा २ भु-उपयोगको वर्तमान अवस्था

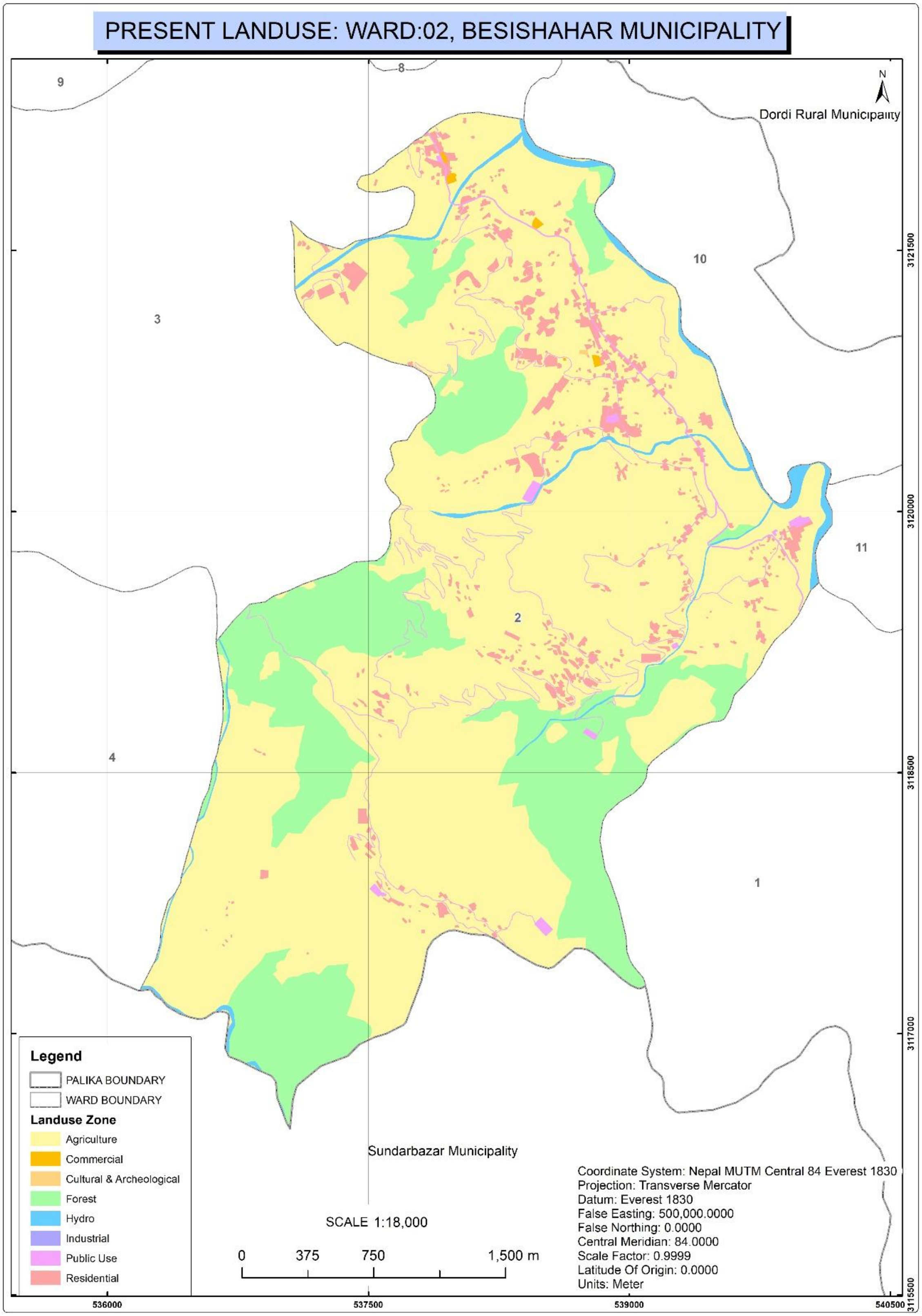

नक्शा ६ : वडा नं. २ को भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था

४.५ वडा नं. ३ को भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था

बेसीशहर नगरपालिका वडा नं. ३ को वर्तमान भू–उपयोगको विश्लेषण गर्दा वडाको भू–आवरण मुख्यतः कृषि र वन क्षेत्रद्वारा ढाकिएको देखिन्छ । कुल १०,०९८,३५०.६४ वर्ग मिटर क्षेत्रफलमध्ये ५७.० प्रतिशत अर्थात् करिब ५७,५४,२९३.४१ वर्ग मिटर जमिन कृषि प्रयोजनका लागि प्रयोग गरिएको छ, जुन यहाँको मुख्य आर्थिक क्रियाकलाप कृषिमा केन्द्रित रहेको प्रमाण हो। त्यसपछि वन तथा वनस्पति क्षेत्र दोस्रो ठूलो भू–उपयोगमा पर्छ, जसले ३७.७९ प्रतिशत अर्थात् ३८,१५,८३८.८२ वर्ग मिटर जमिन ओगटेको छ । यो तथ्यले वडामा हरित क्षेत्रको राम्रो उपस्थिति रहेको र वातावरणीय सन्तुलनका लागि वन क्षेत्र महत्वपूर्ण भूमिका खेलिरहेको स्पष्ट हुन्छ।

वडामा आवासीय क्षेत्र २.४२ प्रतिशत मात्र रहेको छ, जसले जनसंख्या घनत्व मध्यम वा न्यून रहेको संकेत गर्दछ । सार्वजनिक सेवाका संरचनाहरू (जस्तै विद्यालय, स्वास्थ्य संस्था, सरकारी कार्यालय) समेत १.५० प्रतिशत क्षेत्रफलमा फैलिएका छन्। खोला, नाला, तालतलैया तथा सिमसार क्षेत्रले १.०६ प्रतिशत भू–भाग ओगटेका छन्, जुन वडाको जलस्रोत र जैविक विविधताको लागि महत्वपूर्ण क्षेत्र मानिन्छ। यस्तैगरी, व्यापारिक प्रयोजनमा जम्मा ०.१३ प्रतिशत भू–भाग मात्र प्रयोग गरिएको देखिन्छ, जसले वडाको व्यावसायिक विकास प्रारम्भिक अवस्थामा रहेको जनाउँछ। यसै गरी धार्मिक तथा साँस्कृतिक क्षेत्रले पनि ०.१३ प्रतिशत क्षेत्र ओगटेको छ, जसले वडामा केही महत्त्वपूर्ण धार्मिक तथा सांस्कृतिक स्थलहरू रहेको संकेत दिन्छ।

समग्रमा हेर्दा, वडा नं. ३ एक कृषि तथा वनमैत्री क्षेत्र हो, जहाँ शहरीकरणको प्रभाव कम देखिन्छ। यस्ता भू–उपयोगिक संरचनाहरूले भविष्यमा सन्तुलित विकास योजना तयार गर्न मार्गदर्शन गर्न सक्छन्।

तालिका ४ : वडा नं. ३ को भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था

बेसीशहर नगरपालिका वडा नं. ३ को वर्तमान भू-उपयोग		
भू-उपयोग क्षेत्र	**क्षेत्रफल (वर्ग. मि.)**	**प्रतिशत**
कृषि क्षेत्र	५७५४२९३.४१	५६.९८
व्यवसायिक क्षेत्र	१२६७५.४७	०.१३
धार्मिक तथा साँस्कृतिक क्षेत्र	१३०७९.२४	०.१३
वन तथा बनस्पती क्षेत्र	३८१५८३८.८२	३७.७९
खोला नाला ताल तलैया तथा सिमसार क्षेत्र	१०६९१८.०३	१.०६
सार्वजनिक उपयोगको क्षेत्र	१५१२३२.२२	१.५०
आवासीय क्षेत्र	२४४३१३.४५	२.४२
जम्मा	**१००९८३५०.६४**	**१००.००**

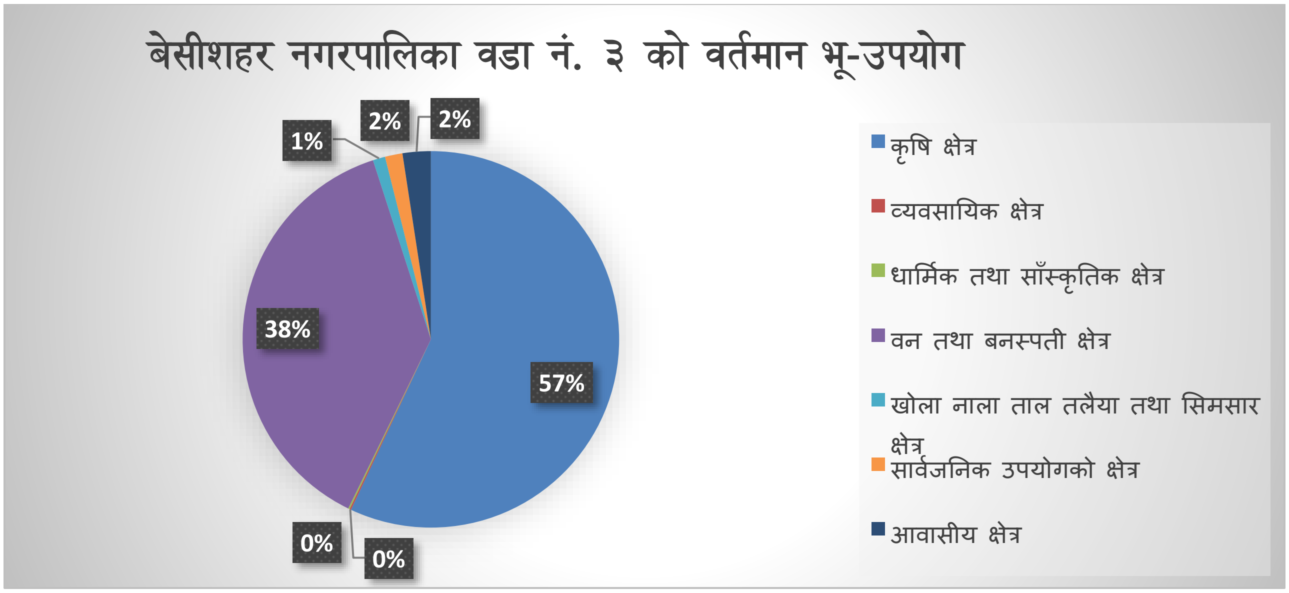

वृत्तचित्र ४ : वडा ३ भु-उपयोगको वर्तमान अवस्था

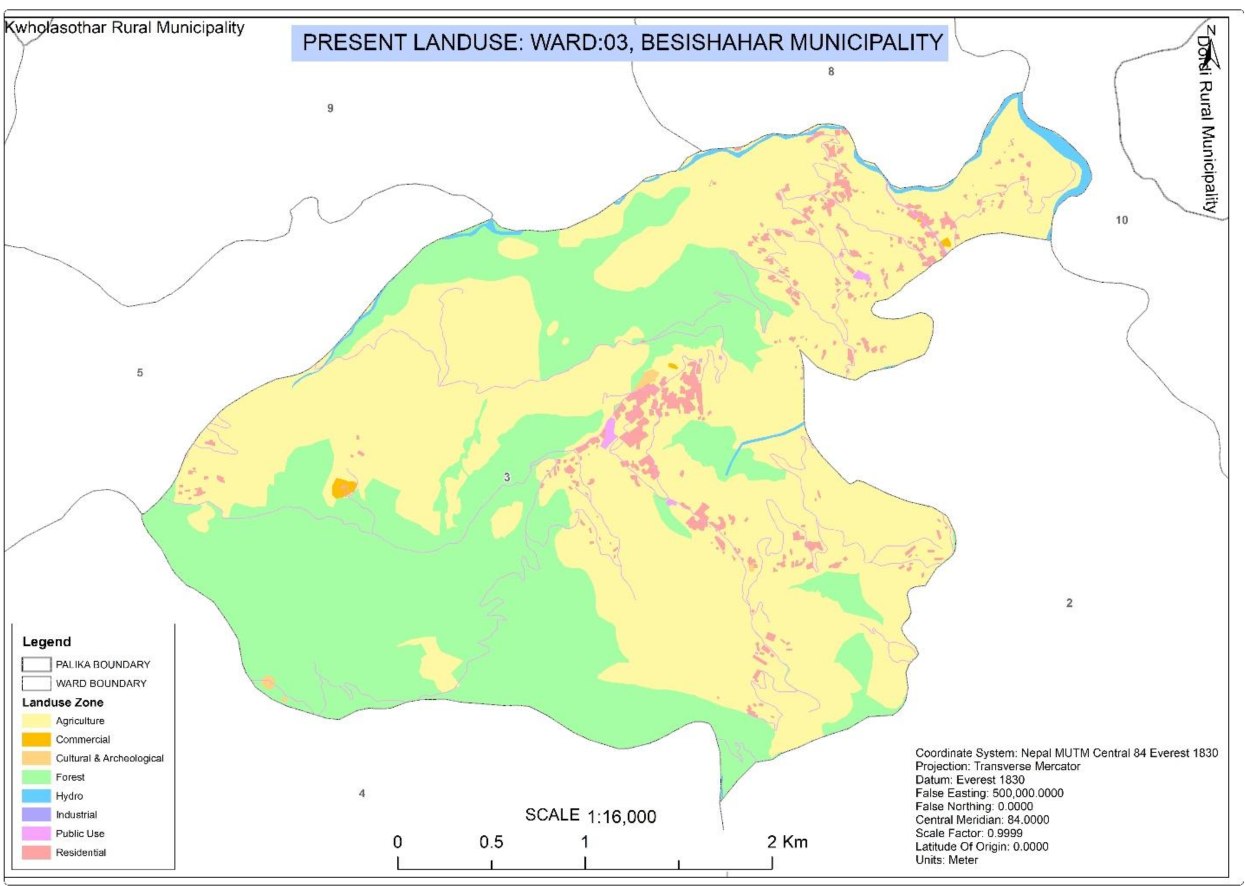

नक्शा ७ : वडा नं. ३ को भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था

४.६ वडा नं. ४ को भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था

बेसीशहर नगरपालिका वडा नं. ४ को वर्तमान भू-उपयोग विभिन्न क्षेत्रहरूमा विभाजित गरिएको छ। यहाँको मुख्य भू-उपयोग क्षेत्र कृषि क्षेत्र हो, जसले ७००४४८३.६८ वर्गमिटर अर्थात ६३.५६ प्रतिशत क्षेत्रफल ओगटेको छ। त्यस्तै, वन र बनस्पति क्षेत्रको क्षेत्रफल ३६९००३१.७१ वर्गमिटर (३३.४९ प्रतिशत) रहेको छ। व्यवसायिक क्षेत्र, धार्मिक तथा साँस्कृतिक क्षेत्र, र खोला, नाला, ताल, तलैया तथा सिमसार क्षेत्रहरू क्रमशः ३१०८.५१ वर्गमिटर (०.०३ प्रतिशत), २१०२.१८ वर्गमिटर (०.०२ प्रतिशत), र ६९४३२.८३ वर्गमिटर (०.६३ प्रतिशत) जति क्षेत्रफलमा फैलिएका छन्। सार्वजनिक उपयोगको क्षेत्र १३३८३५.०१ वर्गमिटर (१.२१ प्रतिशत) र आवासीय क्षेत्र ११६५५९.१२ वर्गमिटर (१.०६ प्रतिशत) रहेको छ। यी सबै क्षेत्रहरूको जम्मा क्षेत्रफल ११०१९५५३.०४ वर्गमिटर (१०० प्रतिशत) रहेको छ।

वडा न. ४ को बर्तमान भू-उपयोग विवरणलाई तलको तालिकामा देखाइएको छ।

तालिका ५ : वडा नं ४ को भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था

बेसीशहर नगरपालिका वडा नं. ४ को वर्तमान भू-उपयोग		
भू-उपयोग क्षेत्र	**क्षेत्रफल (वर्ग. मि.)**	**प्रतिशत**
कृषि क्षेत्र	७००४४८३.६८	६३.५६
व्यवसायिक क्षेत्र	३१०८.५१	०.०३
धार्मिक तथा साँस्कृतिक क्षेत्र	२१०२.१८	०.०२
वन तथा बनस्पती क्षेत्र	३६९००३१.७१	३३.४९
खोला नाला ताल तलैया तथा सिमसार क्षेत्र	६९४३२.८३	०.६३
सार्वजनिक उपयोगको क्षेत्र	१३३८३५.०१	१.२१
आवासीय क्षेत्र	११६५५९.१२	१.०६
जम्मा	**११०१९५५३.०४**	**१००.००**

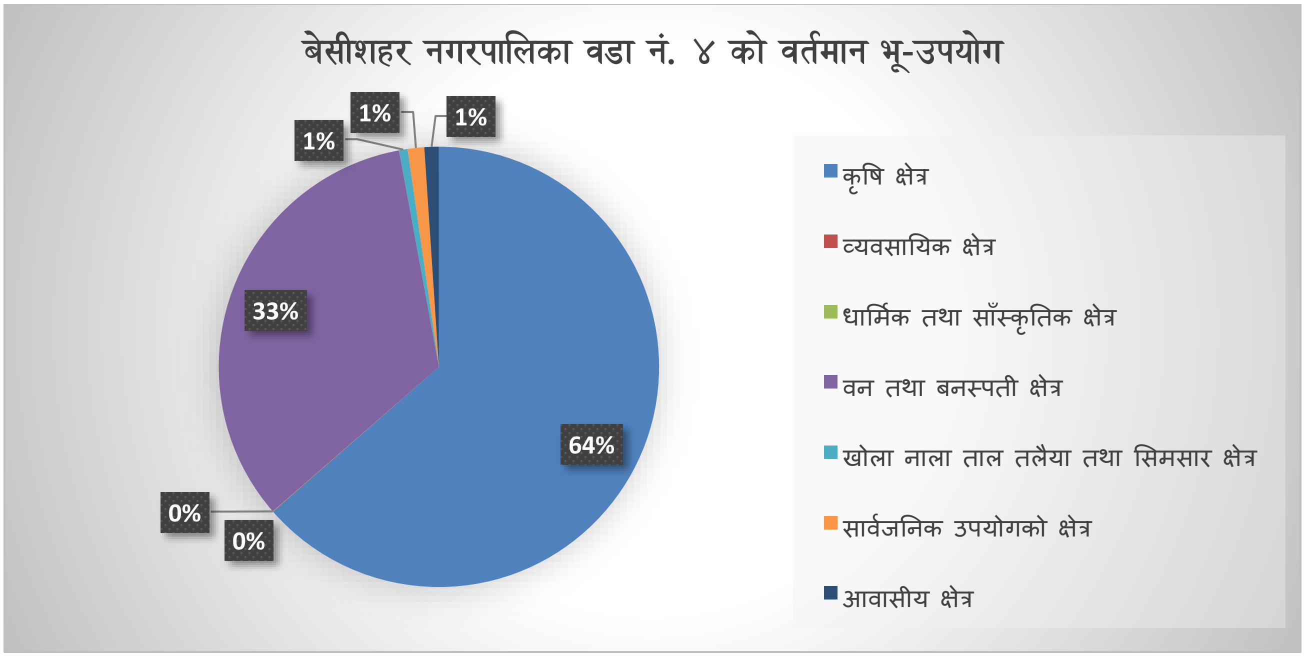

वृत्तचित्र ५ : वडा ४ भु-उपयोगको वर्तमान अवस्था

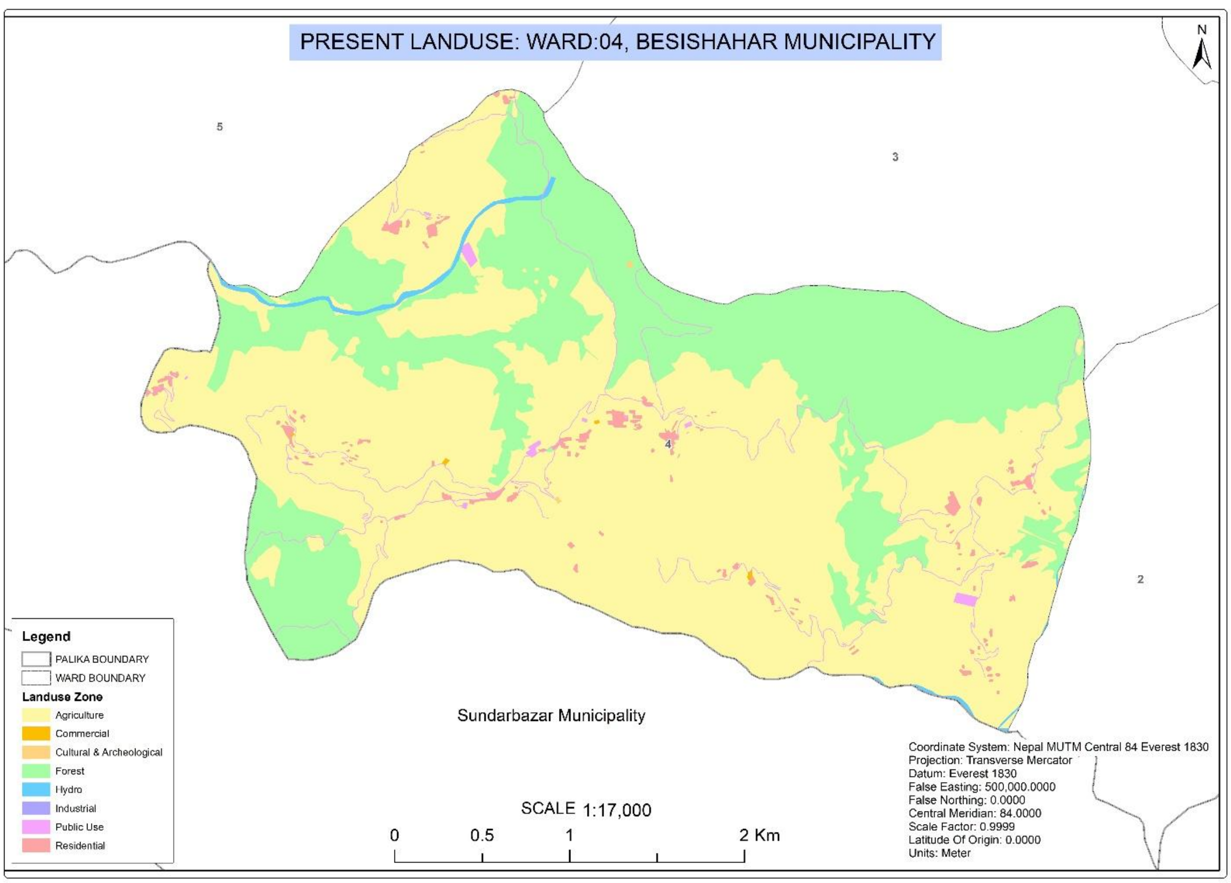

नक्शा ८ : वडा नं. ४ को भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था

४.७ वडा नं. ५ को भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था

बेसीशहर नगरपालिका वडा नं. ५ को वर्तमान भू-उपयोग विभिन्न क्षेत्रहरूमा विभाजित गरिएको छ। यहाँको मुख्य भू-उपयोग क्षेत्र वन र बनस्पति क्षेत्र हो, जसले ७९१०७०३.९० वर्गमिटर अर्थात ५०.१७ प्रतिशत क्षेत्रफल ओगटेको छ। कृषि क्षेत्रको क्षेत्रफल ७३७६७७८.२१ वर्गमिटर (४६.७८ प्रतिशत) रहेको छ। त्यस्तै, खोला, नाला, ताल, तलैया तथा सिमसार क्षेत्र १७४५४६.७४ वर्गमिटर (१.११ प्रतिशत), सार्वजनिक उपयोगको क्षेत्र १४४८९१.८४ वर्गमिटर (०.९२ प्रतिशत), र आवासीय क्षेत्र १५९७२९.१७ वर्गमिटर (१.०१ प्रतिशत) रहेको छ। व्यवसायिक क्षेत्र र धार्मिक तथा साँस्कृतिक क्षेत्र क्रमशः ८९१.२३ वर्गमिटर (०.०१ प्रतिशत) र ९८३.४६ वर्गमिटर (०.०१ प्रतिशत) जति क्षेत्रफलमा फैलिएका छन्। यी सबै क्षेत्रहरूको जम्मा क्षेत्रफल १५७६८५२४.५५ वर्गमिटर रहेको छ।

तालिका ६ : वडा नं ५ को भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था

बेसीशहर नगरपालिका वडा नं. ५ को वर्तमान भू-उपयोग		
भू-उपयोग क्षेत्र	क्षेत्रफल (वर्ग. मि.)	प्रतिशत
कृषि क्षेत्र	७३७६७७८.२१	४६.७८
व्यवसायिक क्षेत्र	८९१.२३	०.०१
धार्मिक तथा साँस्कृतिक क्षेत्र	९८३.४६	०.०१
वन तथा बनस्पती क्षेत्र	७९१०७०३.९०	५०.१७
खोला नाला ताल तलैया तथा सिमसार क्षेत्र	१७४५४६.७४	१.११
सार्वजनिक उपयोगको क्षेत्र	१४४८९१.८४	०.९२
आवासीय क्षेत्र	१५९७२९.१७	१.०१
जम्मा	१५७६८५२४.५५	१००

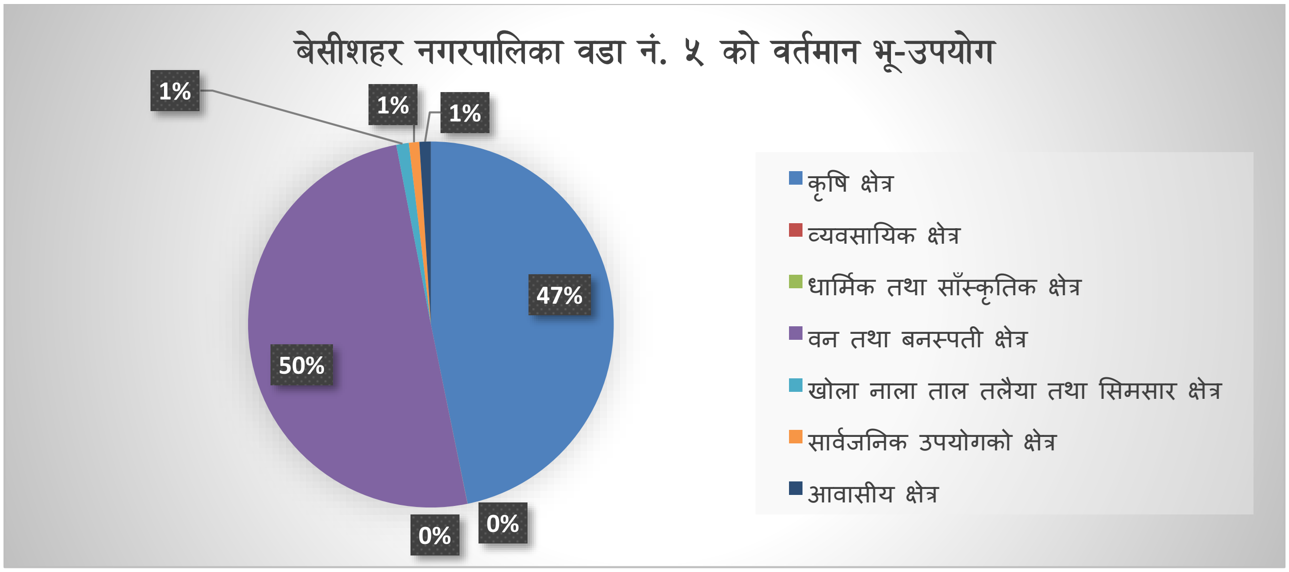

वृत्तचित्र ६ : वडा ५ भु-उपयोगको वर्तमान अवस्था

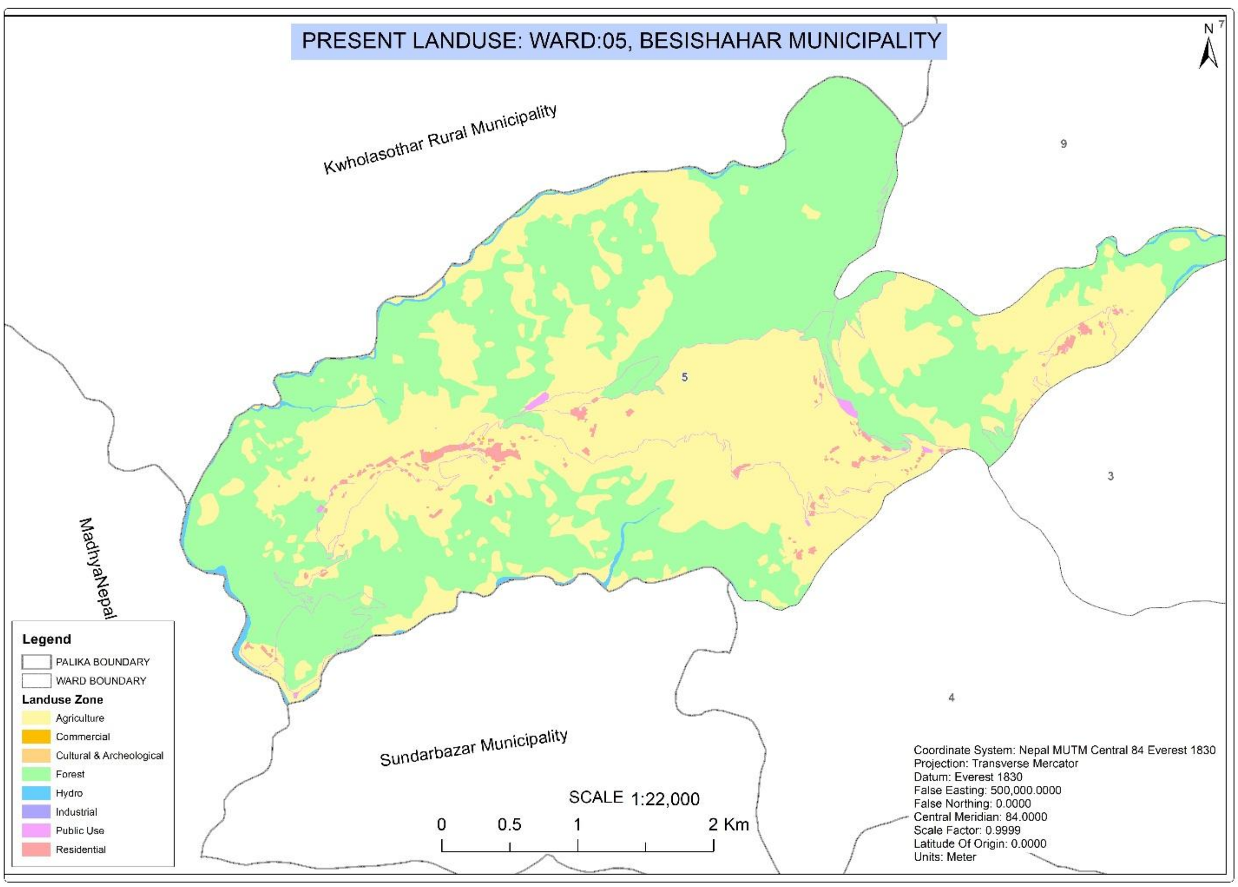

नक्शा ९ : वडा नं. ५ को भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था

४.८ वडा नं. ६ को भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था

बेसीशहर नगरपालिका वडा नं. ६ को वर्तमान भू-उपयोग विभिन्न क्षेत्रहरूमा विभाजित गरिएको छ। यहाँको मुख्य भू-उपयोग क्षेत्र कृषि क्षेत्र हो, जसले ५७७६४३६.६४ वर्गमिटर अर्थात ६१.०६ प्रतिशत क्षेत्रफल ओगटेको छ। वन र बनस्पति क्षेत्रको क्षेत्रफल ३१८६९८७.६९ वर्गमिटर (३३.६९ प्रतिशत) रहेको छ। आवासीय क्षेत्रको क्षेत्रफल २४९९१२.१२ वर्गमिटर (२.६४ प्रतिशत), सार्वजनिक उपयोगको क्षेत्र १४८७१२.७९ वर्गमिटर (१.५७ प्रतिशत), र खोला, नाला, ताल, तलैया तथा सिमसार क्षेत्र ८७७२२.६८ वर्गमिटर (०.९३ प्रतिशत) रहेको छ। व्यवसायिक क्षेत्र र धार्मिक तथा साँस्कृतिक क्षेत्र क्रमशः ७९२१.८० वर्गमिटर (०.०८ प्रतिशत) र २६३८.७० वर्गमिटर (०.०३ प्रतिशत) जति क्षेत्रफलमा फैलिएका छन्। यी सबै क्षेत्रहरूको जम्मा क्षेत्रफल ९४६०३३२.४२ वर्गमिटर (१०० प्रतिशत) रहेको छ।

तालिका ७ : वडा नं ६ को भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था

बेसीशहर नगरपालिका वडा नं. ६ को वर्तमान भू-उपयोग		
भू-उपयोग क्षेत्र	**क्षेत्रफल (वर्ग. मि.)**	**प्रतिशत**
कृषि क्षेत्र	५७७६४३६.६४	६१.०६
व्यवसायिक क्षेत्र	७९२१.८०	०.०८
धार्मिक तथा साँस्कृतिक क्षेत्र	२६३८.७०	०.०३
वन तथा बनस्पती क्षेत्र	३१८६९८७.६९	३३.६९
खोला नाला ताल तलैया तथा सिमसार क्षेत्र	८७७२२.६८	०.९३
सार्वजनिक उपयोगको क्षेत्र	१४८७१२.७९	१.५७
आवासीय क्षेत्र	२४९९१२.१२	२.६४
जम्मा	९४६०३३२.४२	१००

यस वडामा रहेका नदीनाला तथा ताल तलैया, वन तथा बनस्पति क्षेत्र, खेतीपाती, धार्मिक सार्वजनिक क्षेत्र, सांस्कृतिक क्षेत्र, आवासिय क्षेत्र, कृषि क्षेत्र, औद्योगिक क्षेत्र र अन्य क्षेत्रहरुको बारेमा तलको वृतचित्र र नक्शामा पनि प्रस्तुत गरिएको छ ।

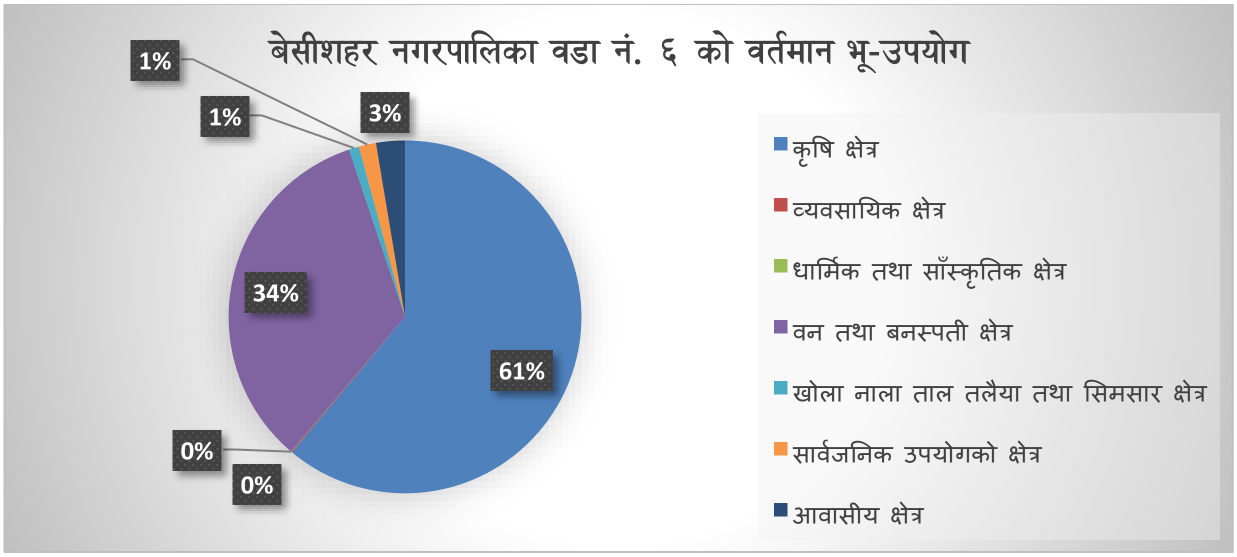

वृत्तचित्र ७ : वडा ६ भु-उपयोगको वर्तमान अवस्था

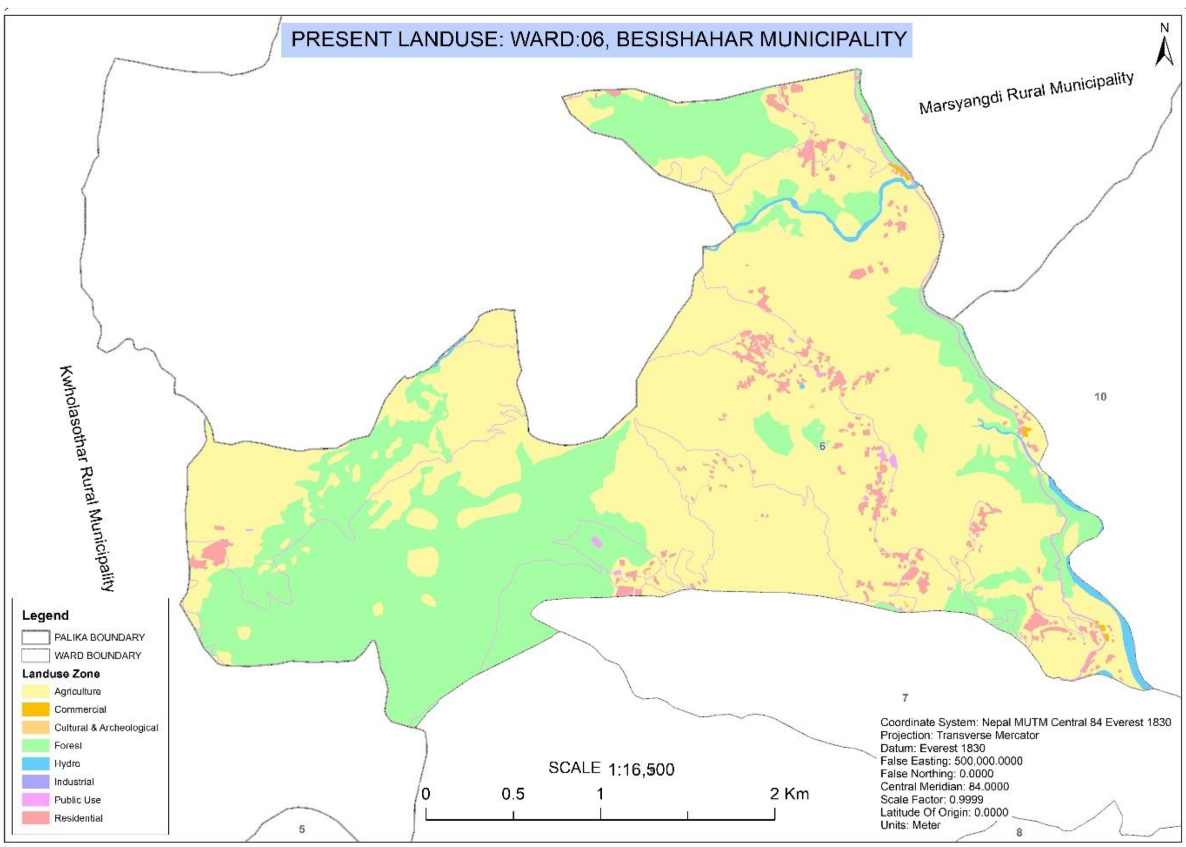

नक्सा १० : वडा नं. ६ को भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था

४.९ वडा नं. ७ को भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था

बेसीशहर नगरपालिका वडा नं. ७ को वर्तमान भू-उपयोग विभिन्न क्षेत्रहरूमा विभाजित गरिएको छ। यहाँको प्रमुख भू-उपयोग क्षेत्र कृषि क्षेत्र हो, जसले १२०५७३०.०७ वर्गमिटर अर्थात ४२.१७ प्रतिशत क्षेत्रफल ओगटेको छ। वन र बनस्पति क्षेत्रको क्षेत्रफल १०३४८४६.७७ वर्गमिटर (३६.२० प्रतिशत) रहेको छ। आवासीय क्षेत्र ३२५६१०.२४ वर्गमिटर (११.३९ प्रतिशत) र सार्वजनिक उपयोगको क्षेत्र ११५८९४.८३ वर्गमिटर (४.०५ प्रतिशत) रहेको छ। त्यस्तै, खोला, नाला, ताल, तलैया तथा सिमसार क्षेत्रको क्षेत्रफल ९६६४८.२१ वर्गमिटर (३.३८ प्रतिशत) रहेको छ। व्यवसायिक क्षेत्र र धार्मिक तथा साँस्कृतिक क्षेत्र क्रमशः ७७५७६.८५ वर्गमिटर (२.७१ प्रतिशत) र २६२२.१९ वर्गमिटर (०.०९ प्रतिशत) जति क्षेत्रफलमा फैलिएका छन्। यी सबै क्षेत्रहरूको जम्मा क्षेत्रफल २८५८९२९.१६ वर्गमिटर (१०० प्रतिशत) रहेको छ।

तालिका ८ : वडा नं ७ को भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था

बेसीशहर नगरपालिका वडा नं. ७ को वर्तमान भू-उपयोग		
भू-उपयोग क्षेत्र	**क्षेत्रफल (वर्ग. मि.)**	**प्रतिशत**
कृषि क्षेत्र	१२०५७३०.०७	४२.१७
व्यवसायिक क्षेत्र	७७५७६.८५	२.७१
धार्मिक तथा साँस्कृतिक क्षेत्र	२६२२.१९	०.०९
वन तथा बनस्पती क्षेत्र	१०३४८४६.७७	३६.२०
खोला नाला ताल तलैया तथा सिमसार क्षेत्र	९६६४८.२१	३.३८
सार्वजनिक उपयोगको क्षेत्र	११५८९४.८३	४.०५
आवासीय क्षेत्र	३२५६१०.२४	११.३९
जम्मा	**२८५८९२९.१६**	**१००**

यस वडामा रहेका नदीनाला तथा ताल तलैया, वन तथा बनस्पति क्षेत्र, खेतीपाती, धार्मिक सार्वजनिक क्षेत्र, सांस्कृतिक क्षेत्र, आवासिय क्षेत्र, कृषि क्षेत्र, औद्योगिक क्षेत्र र अन्य क्षेत्रहरुको बारेमा तलको वृतचित्र र नक्शामा पनि प्रस्तुत गरिएको छ ।

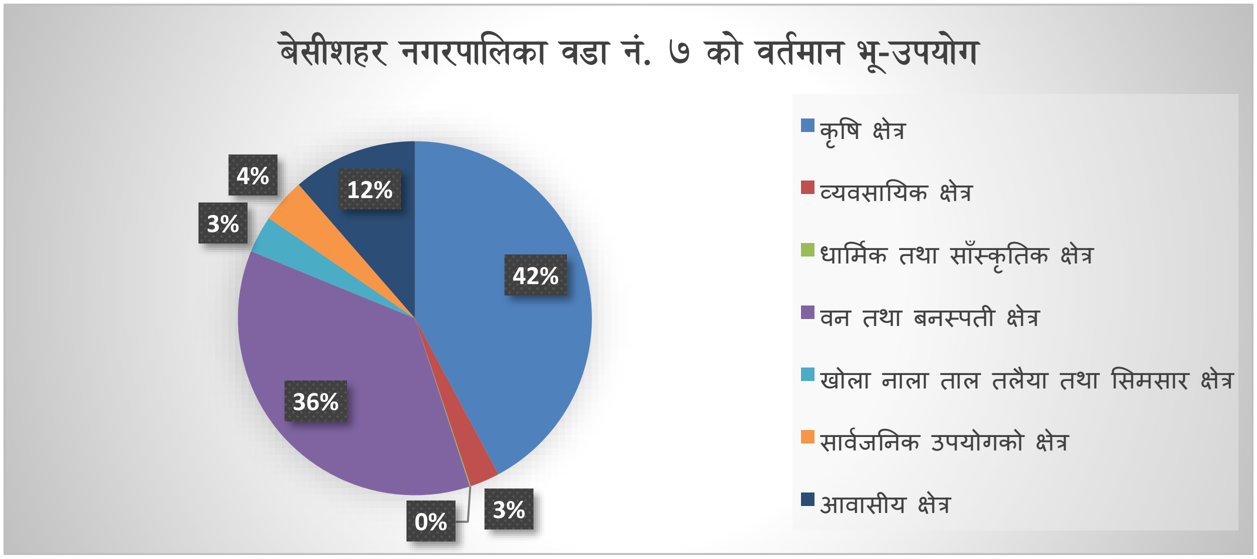

वृत्तचित्र ८ : वडा ७ भु-उपयोगको वर्तमान अवस्था

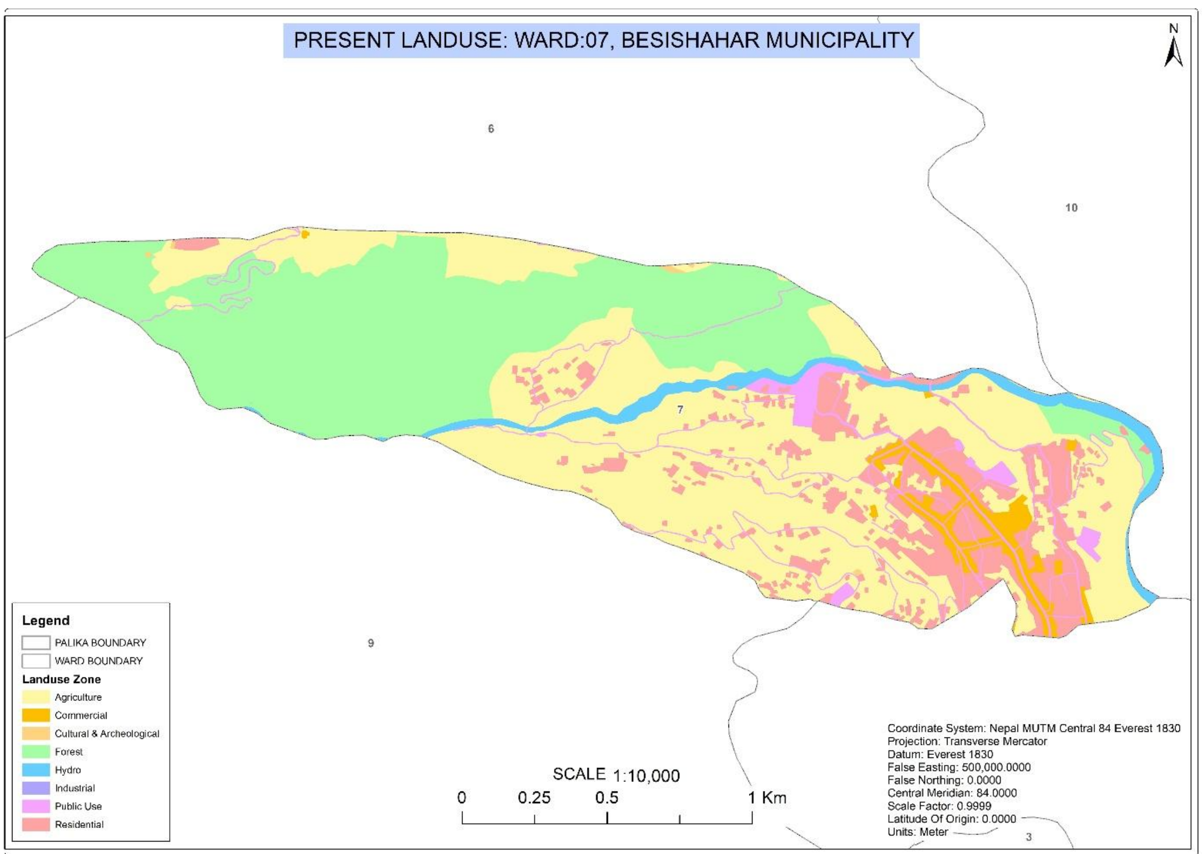

नक्सा ११ : वडा नं. ७ को भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था

४.१० वडा नं. ८ को भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था

बेसीशहर नगरपालिका वडा नं. ८ को जम्मा क्षेत्रफल १५४२०३९.२९९ वर्ग मिटर रहेको छ। जसमध्ये कृषियोग्य भू-भाग ६०.३३%, सार्वजनिक क्षेत्र ६.९६%, आवास क्षेत्रमा २४.२७%, नदी तथा ताल तलैया २.२०%, व्यावसायिक क्षेत्रमा ६.०५%, रहेको छ।

तालिका ९ : वडा नं ८ को भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था

बेसीशहर नगरपालिका वडा नं. ८ को वर्तमान भू-उपयोग		
भू-उपयोग क्षेत्र	**क्षेत्रफल (वर्ग. मि.)**	**प्रतिशत**
कृषि क्षेत्र	९३०३१५.३८	६०.३३
व्यवसायिक क्षेत्र	९३२९०.१२	६.०५
धार्मिक तथा साँस्कृतिक क्षेत्र	२९७१.७६	०.१९
वन तथा बनस्पती क्षेत्र	५.५८	०.००
खोला नाला ताल तलैया तथा सिमसार क्षेत्र	३३९५८.८२	२.२०
सार्वजनिक उपयोगको क्षेत्र	१०७२८५.९३	६.९६
आवासीय क्षेत्र	३७४२११.७०	२४.२७
जम्मा	**१५४२०३९.२९**	**१००**

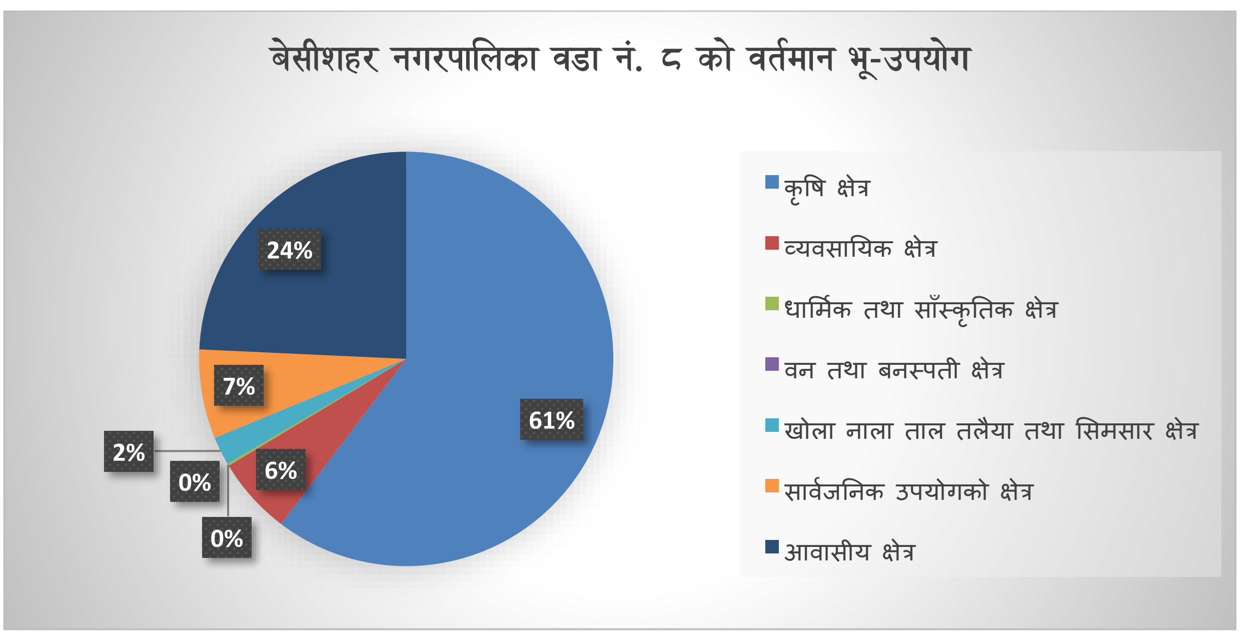

वृत्तचित्र ९ : वडा ८ भु-उपयोगको वर्तमान अवस्था

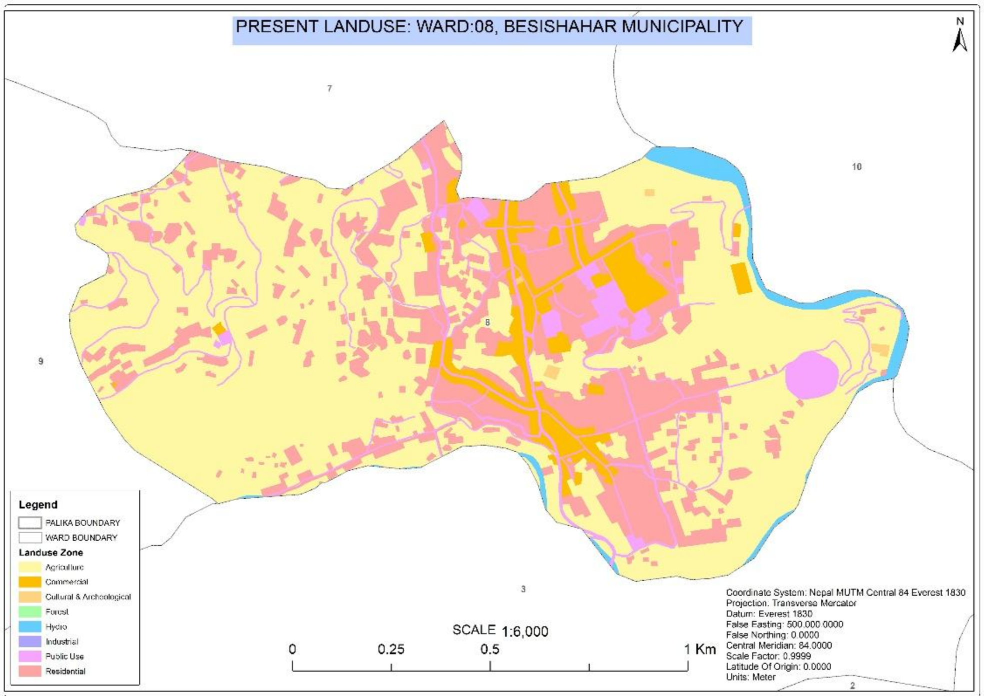

नक्सा १२ : वडा नं. ८ को भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था

४.११ वडा नं. ९ को भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था

बेसीशहर नगरपालिका वडा नं. ९ को जम्मा क्षेत्रफल ६४८४२०३.०९ वर्ग मिटर रहेको छ । जसमध्ये कृषियोग्य भू-भाग ६०.६१%, सार्वजनिक क्षेत्र १.३७%, आवास क्षेत्रमा २.४४%, नदी तथा ताल तलैया ०.७९%, व्यावसायिक क्षेत्रमा ०.०१%, रहेको छ ।

तालिका १० : वडा नं ९ को भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था

बेसीशहर नगरपालिका वडा नं. ९ को वर्तमान भू-उपयोग		
भू-उपयोग क्षेत्र	**क्षेत्रफल (वर्ग. मि.)**	**प्रतिशत**
कृषि क्षेत्र	३९२९८८२.२९	६०.६१
व्यवसायिक क्षेत्र	५६८.९४	०.०१
धार्मिक तथा साँस्कृतिक क्षेत्र	१८९.७५	०.००
वन तथा बनस्पती क्षेत्र	२२५५१०५.८१	३४.७८
खोला नाला ताल तलैया तथा सिमसार क्षेत्र	५१२५४.९२	०.७९
सार्वजनिक उपयोगको क्षेत्र	८९०८६.७०	१.३७
आवासीय क्षेत्र	१५८११४.६८	२.४४
जम्मा	६४८४२०३.०९	१००

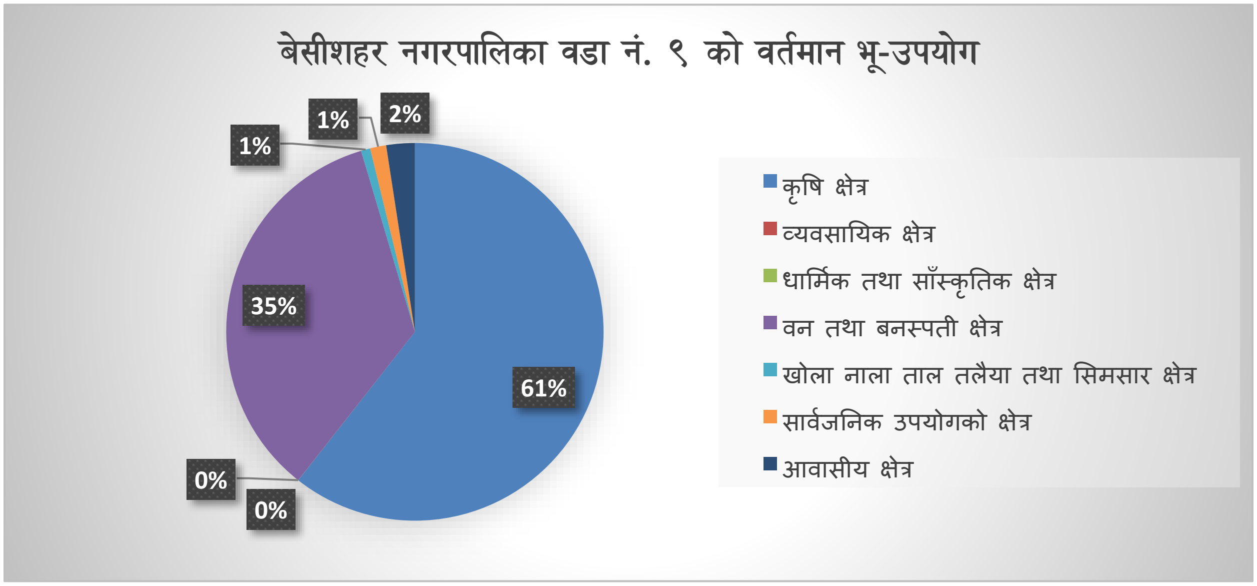

वृत्तचित्र १० : वडा ९ भु-उपयोगको वर्तमान अवस्था

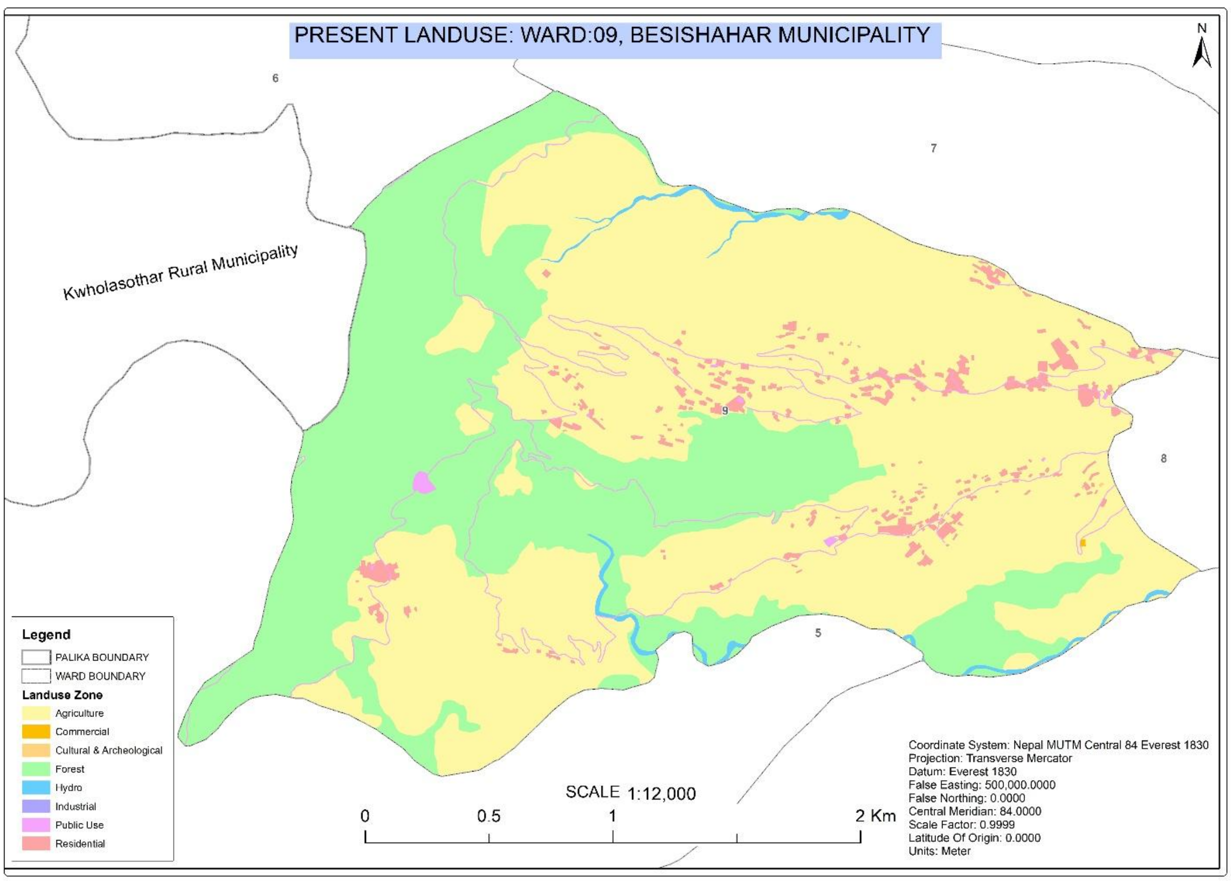

नक्सा १३ : वडा नं. ९ को भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था

४.१२ वडा नं. १० को भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था

बेसीशहर नगरपालिका वडा नं. १० को जम्मा क्षेत्रफल २९९००११५.९७ वर्ग मिटर रहेको छ। जसमध्ये कृषियोग्य भू-भाग ३०.७९%, सार्वजनिक क्षेत्र ०.९९%, आवास क्षेत्रमा १.१८%, नदी तथा ताल तलैया १.५७%, व्यावसायिक क्षेत्रमा ०.०३%, रहेको छ।

तालिका १२: वडा नं १० को भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था

बेसीशहर नगरपालिका वडा नं. १० को वर्तमान भू-उपयोग		
भू-उपयोग क्षेत्र	**क्षेत्रफल (वर्ग. मि.)**	**प्रतिशत**
कृषि क्षेत्र	९२०५००४.३६	३०.७९
व्यवसायिक क्षेत्र	८१३२.६९	०.०३
धार्मिक तथा साँस्कृतिक क्षेत्र	५८४०.५५	०.०२
वन तथा बनस्पती क्षेत्र	१९५६२१८१.०९	६५.४३
खोला नाला ताल तलैया तथा सिमसार क्षेत्र	४७०८०४.८८	१.५७
सार्वजनिक उपयोगको क्षेत्र	२९६१०५.००	०.९९
आवासीय क्षेत्र	३५२०४७.३९	१.१८
जम्मा	**२९९००११५.९७**	**१००**

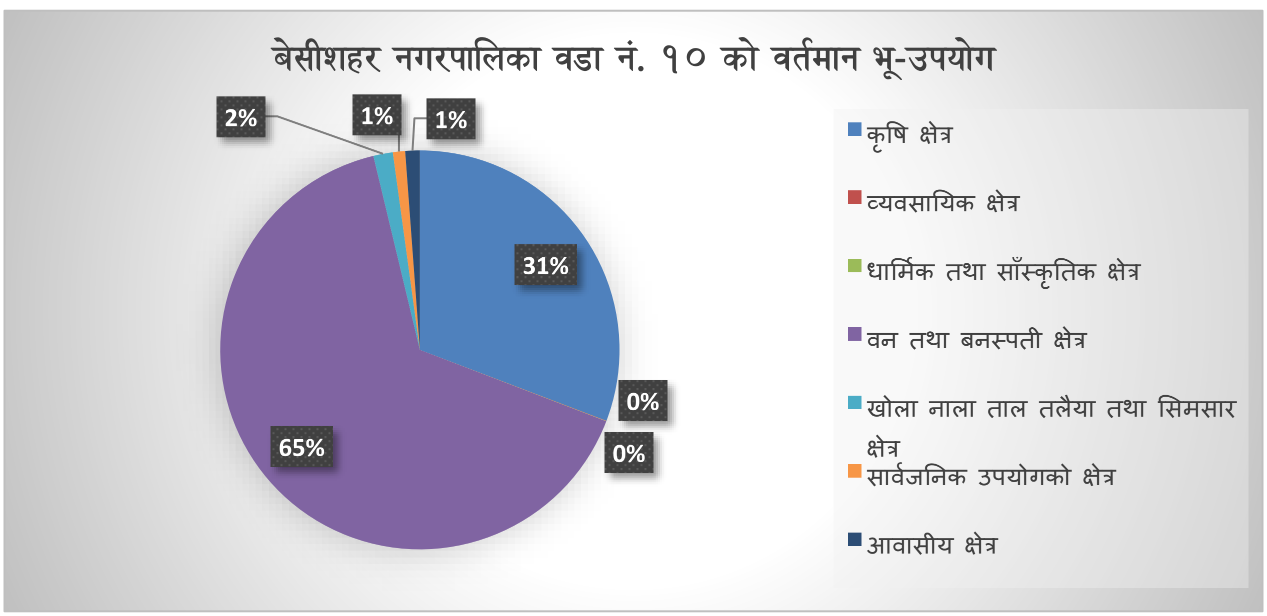

वृत्तचित्र १० : वडा १० भु-उपयोगको वर्तमान अवस्था

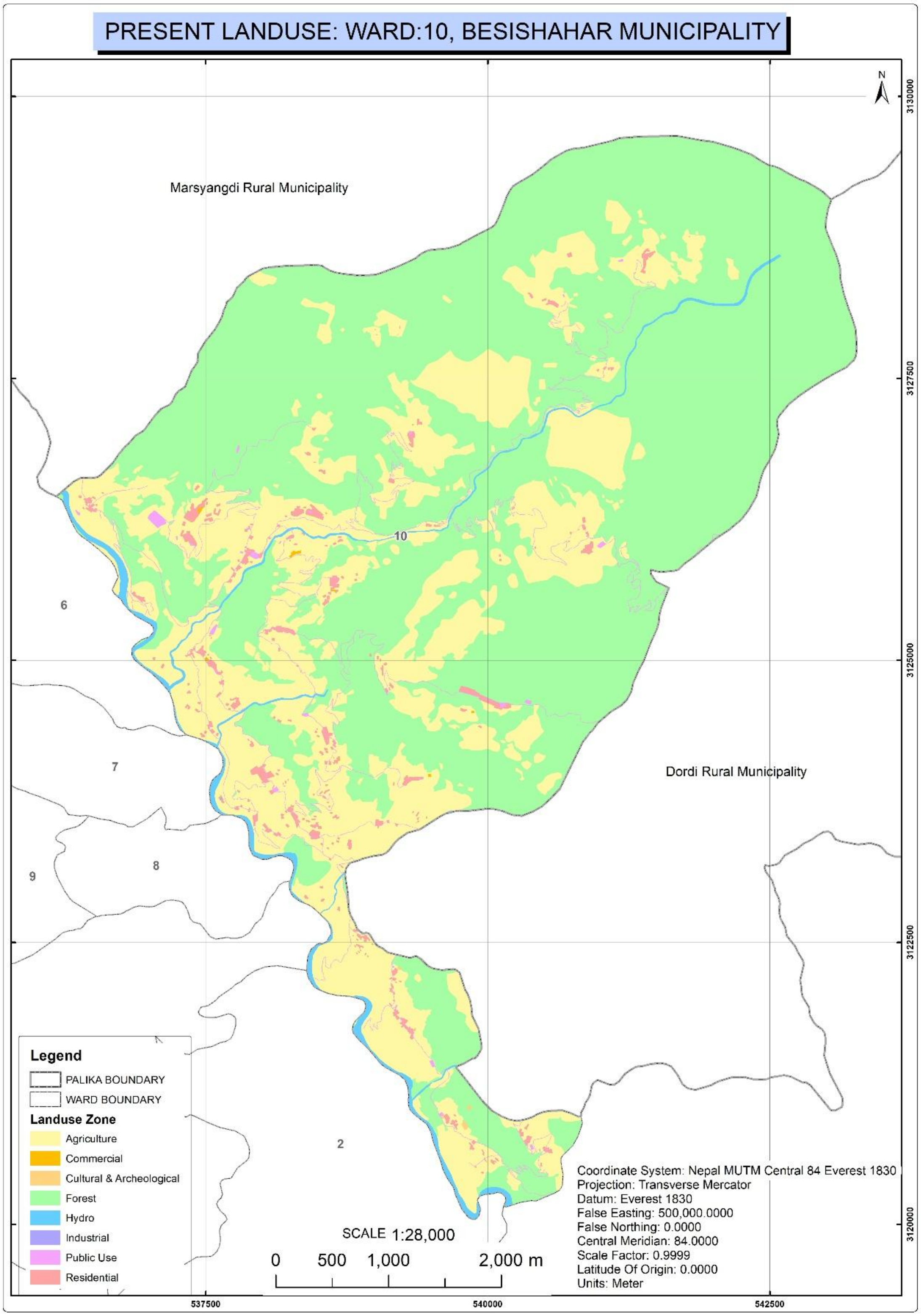

नक्सा १४ : वडा नं. १० को भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था

४.१३ वडा नं. ११ को भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था

बेसीशहर नगरपालिका वडा नं. ११ को जम्मा क्षेत्रफल १७६१६४७९.९९ वर्ग मिटर रहेको छ। जसमध्ये कृषियोग्य भू-भाग ७१.६७%, सार्वजनिक क्षेत्र २.०५%, आवास क्षेत्रमा १.१८%, नदी तथा ताल तलैया १.५७%, व्यावसायिक क्षेत्रमा ०.०३%, रहेको छ।

तालिका १२: वडा नं ११ को भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था

बेसीशहर नगरपालिका वडा नं. ११ को वर्तमान भू-उपयोग		
भू-उपयोग क्षेत्र	**क्षेत्रफल (वर्ग. मि.)**	**प्रतिशत**
कृषि क्षेत्र	१२६२४८५०.४७	७१.६७
व्यवसायिक क्षेत्र	४१७३०.११	०.२४
धार्मिक तथा साँस्कृतिक क्षेत्र	२०३६.१६	०.०१
वन तथा बनस्पती क्षेत्र	३४३८१५०.११	१९.५२
खोला नाला ताल तलैया तथा सिमसार क्षेत्र	५४८६०२.०७	३.११
औधोगिक क्षेत्र	८२४७.१३	०.०५
सार्वजनिक उपयोगको क्षेत्र	३६१५५६.९८	२.०५
आवासीय क्षेत्र	५९१३०६.९७	३.३६
जम्मा	**१७६१६४७९.९९**	**१००**

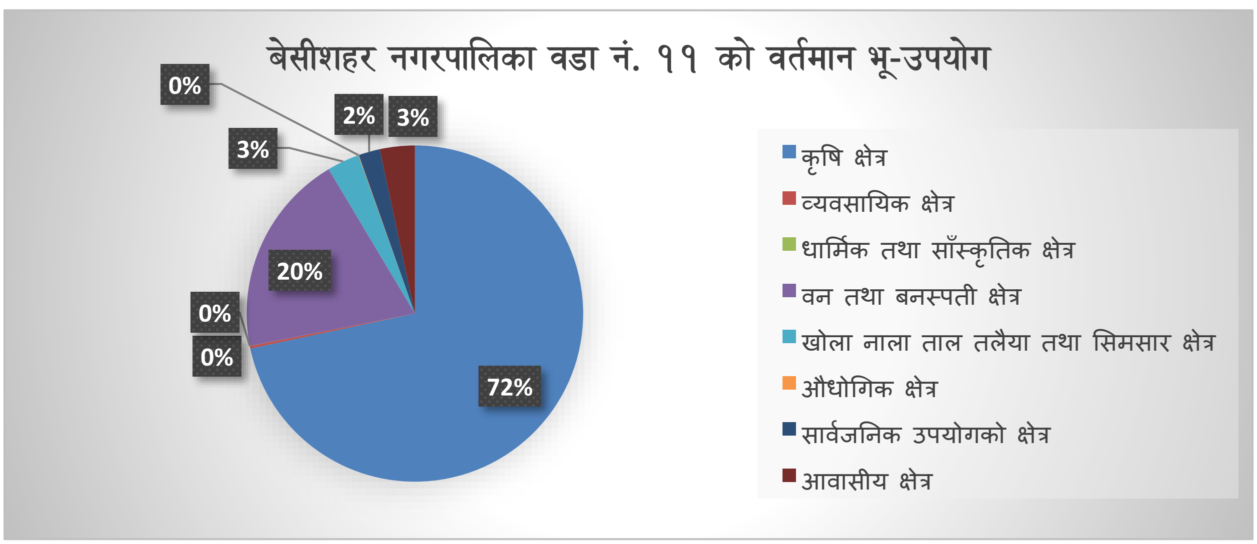

वृत्तचित्र १२ : वडा ११ भु-उपयोगको वर्तमान अवस्था

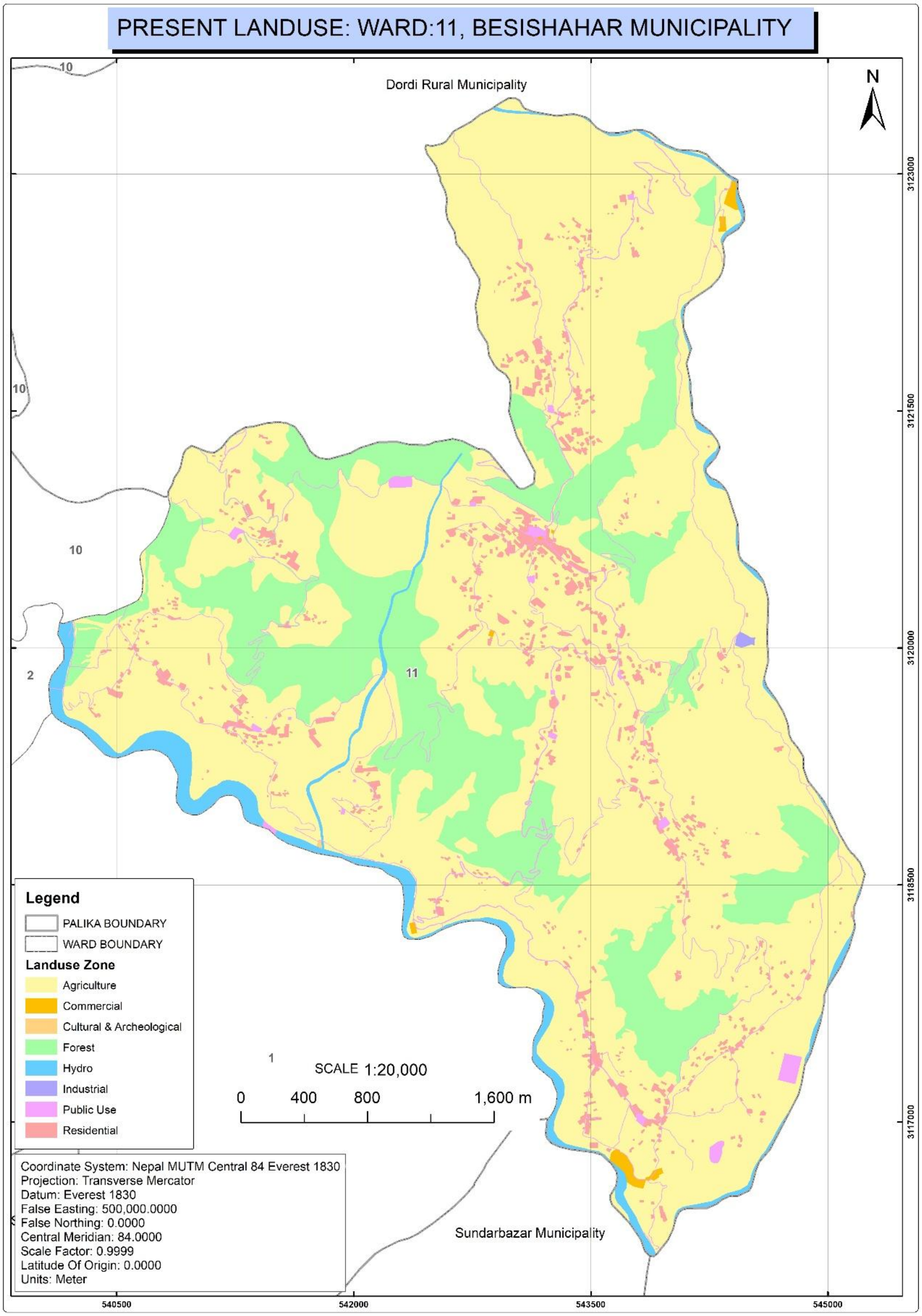

नक्सा १५ : वडा नं. ११ को भू-उपयोगको वर्तमान अवस्था

परिच्छेद ५ : नगरपालिकाको भू-उपयोग योजना

५.१ बेसीशहर नगरपालिको आगामी १० वर्षको भूउपयोगको प्रक्षेपण

बेशीका सम्मा फाटहरुमा बढदो जनसंख्या र शहरीकरणका कारणले गर्दा जमिनको चाक्लाबदी गरी घडेरीका रुपमा विकास गर्ने क्रम जारी छ । जसले आगामी दिनमा कृषि योग्य जमिन मासिदै जाने र आवासीय तथा व्यवसायिक क्षेत्रहरुको क्षेत्रफल बढ्दै जाने देखिन्छ । आगामी १० वर्षको अवस्थालाई प्रक्षेपण गरेर हेदा बेसीशहर नगरपालिका खेतीयोग्य जमिन ५०५८८३७३.५७ वर्ग मिटर मा सिमित हुने देखिन्छ । अर्का तर्फ बढ्दो जनसंख्याको चाप र बसाइँसराईको कारण शहरी क्षेत्रको विस्तार हुने र आवासीय क्षेत्र १७८५५४७०.१७ वर्ग मिटर पुग्नेछ ।

व्यावसायिक क्षेत्रमा भने विस्तार हुने देखिन्छ र आगामी १० वर्षमा व्यावसायिक क्षेत्र १३१२३९५.६७ वर्ग मिटर भूभाग ओगट्ने प्रक्षेपण गर्न सकिन्छ । भू-उपयोगको सन्दर्भमा देखिने परिवर्तन तथा उतारचढावहरुलाई विभिन्न प्रकारका मानवीय र प्राकृतिक तत्वहरुको महत्वपूर्ण भूमिका हुन्छ । बेसीशहरनगरपालिका` आगामी १०-१५ वर्षमा हुने भूउपयोगको प्रक्षेपणलाई तालिका १० मा प्रस्तुत गरिएको छ भने प्रत्येक वडाको वडागत भूउपयोग परिवर्तनको प्रक्षेपीत विवरणलाई तालिका १४ देखि २५ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका १३ : बेसीशहर नगरपालिकाको आगामी १० वर्षको भूउपयोगको प्रक्षेपण

भू-उपयोग प्रक्षेपणः बेसीशहर नगरपालिका		
भू-उपयोग क्षेत्र	**क्षेत्रफल (वर्ग. मि.)**	**प्रतिशत**
कृषि क्षेत्र	५०५८८३७३.५७	३९.६३
व्यवसायिक क्षेत्र	१३१२३९५.६७	१.०३
धार्मिक तथा साँस्कृतिक क्षेत्र	३५५४६.७५	०.०३
वन तथा बनस्पती क्षेत्र	५२५७५३५६.१७	४१.१९
खोला नाला ताल तलैया तथा सिमसार क्षेत्र	२०८९४०२.६८	१.६४
औधोगिक क्षेत्र	५७७९४.४७	०.०५
सार्वजनिक उपयोगको क्षेत्र'	३१२३५८०.०९	२.४५
आवासीय क्षेत्र	१७८५५४७०.१७	१३.९९
जम्मा	**१२७६३७९१९.५८**	**१००**

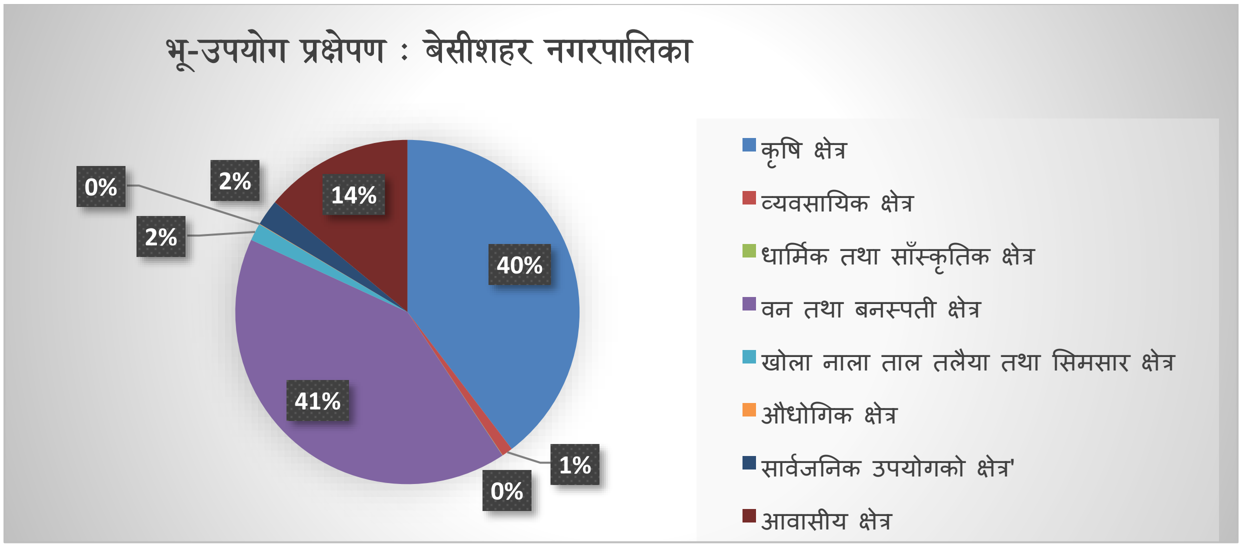

वृत्तचित्र १३ : नगरपालिकाको आगामी १० वर्षको भूउपयोग प्रक्षेपण

उपरोक्त चित्रले बेसीशहर नगरपालिकाको भू-उपयोग प्रक्षेपणलाई स्पष्ट रूपमा देखाएको छ। नगरपालिकाको कुल भू-उपयोगमध्ये सबैभन्दा धेरै हिस्सा वन तथा बनस्पति क्षेत्रले ओगटेको छ, जुन ४१ प्रतिशत रहेको छ। त्यसपछि कृषि क्षेत्र दोस्रो ठूलो भू-उपयोग क्षेत्र हो, जसले ४० प्रतिशत भूभाग ओगटेको देखिन्छ। आवासीय क्षेत्र १४ प्रतिशत रहेको छ, जुन अन्य क्षेत्रहरूभन्दा तुलनात्मक रूपमा कम भए पनि महत्वपूर्ण हिस्सा ओगटेको छ। सार्वजनिक उपयोगको क्षेत्र र धार्मिक तथा साँस्कृतिक क्षेत्र दुबै २ प्रतिशतमा छन्। खोला, नाला, ताल, तलैया तथा सिमसार क्षेत्रको हिस्सा पनि २ प्रतिशत छ। व्यवसायिक, औद्योगिक तथा अन्य क्षेत्रहरू भने एक प्रतिशतभन्दा कम, अर्थात ० प्रतिशतदेखि १ प्रतिशतसम्मको भू-उपयोगमा सीमित छन्। यस चित्रले देखाउँछ कि बेसीशहर नगरपालिका मुख्य रूपमा प्राकृतिक वन क्षेत्र र कृषिमा आधारित छ, भने व्यवसायिक र औद्योगिक विकासको हिस्सा अझै न्यून रहेको छ।

तलको नक्सा बेसीशहर नगरपालिकाको भू-उपयोग योजनाको दृश्यात्मक प्रस्तुति हो, जसले नगर क्षेत्रभित्रका विभिन्न भू-उपयोग क्षेत्रहरूलाई रंगीन संकेतमार्फत स्पष्ट रूपमा देखाएको छ। यस नक्सामा कृषि, वन, आवासीय, व्यवसायिक, औद्योगिक, सार्वजनिक प्रयोग, सांस्कृतिक तथा पुरातात्त्विक क्षेत्र, जल स्रोत र अन्य भू-प्रयोग क्षेत्रहरूलाई फरक–फरक रंगमार्फत चिनाइएको छ। साथै, नक्सामा वडा सीमाना, पालिका सीमाना तथा बस्तीहरू समेत सूक्ष्म रूपमा उल्लेख

गरिएका छन्, जसले भू-उपयोगको अवलोकन र योजना निर्माणमा सहजता ल्याउनेछ। यो नक्सा नगरको समग्र भौगोलिक तथा आर्थिक विकास रणनीति निर्माणका लागि महत्वपूर्ण आधारका रूपमा प्रयोग गर्न सकिन्छ।

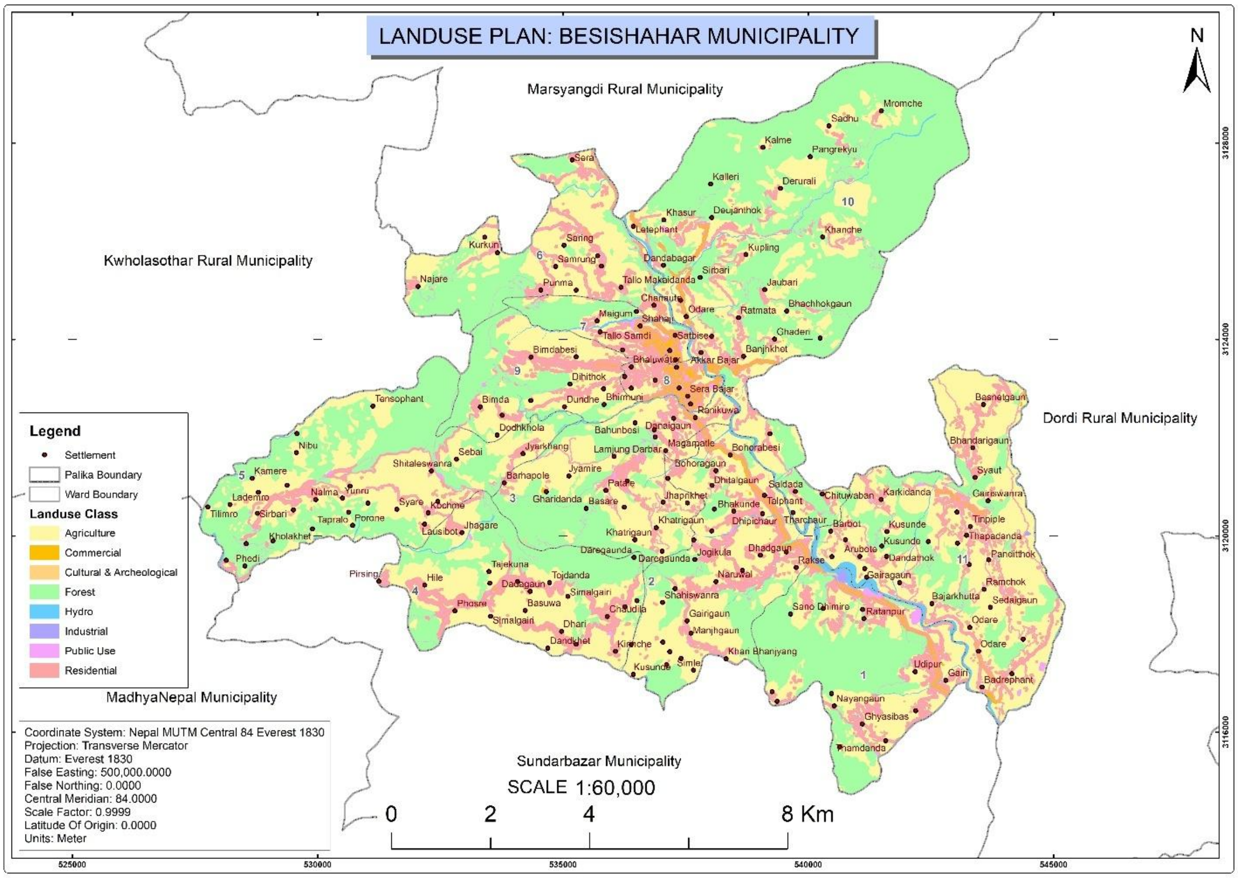

नक्सा १६ : नगरपालिकाको आगामी १० वर्षको भूउपयोग प्रक्षेपण

माथिको नक्सा बेसीशहर नगरपालिकाको भू-उपयोग योजनालाई दर्शाउने नक्सा हो । यसमा कृषि, वन, आवासीय, व्यवसायिक, औद्योगिक, सांस्कृतिक, जल स्रोत र सार्वजनिक प्रयोग क्षेत्रहरूलाई फरक–फरक रंगमार्फत देखाइएको छ । नक्साले वडा र पालिकाको सीमा, प्रमुख बस्तीहरू, तथा भू-प्रयोग वर्गहरूको वितरण स्पष्ट रूपमा प्रस्तुत गरेको छ, जसले नगरको समुचित योजना निर्माणमा सहयोग पुऱ्याउनेछ ।

नेपाल को करिव करीब मध्य पहाडमा पर्ने यस नगरपालिका भोलिको दिनमा कृषि, पर्यटन, पशुपालन, हवको रुपमा उदाउन सक्ने सम्भावना निकै देखिन्छ । वडागत रुपमा यस गाउपालिकाको आगामी १० बर्षको भू उपयोग प्रक्षेपण तल बर्णन गरिएको छ ।

५.२ वडा नं.१ को आगामी १० वर्षको भूउपयोगको प्रक्षेपण

बेसीशहर नगरपालिका वडा नं. १ को भू-उपयोग प्रक्षेपण अनुसार सो वडाको सबैभन्दा ठूलो भू-उपयोग क्षेत्र वन तथा बनस्पति क्षेत्र हो, जसले कुल ५४२१६३४.८० वर्गमिटर अर्थात ४७.८० प्रतिशत भूभाग ओगटेको छ। दोस्रो प्रमुख क्षेत्र कृषि क्षेत्र हो, जसले ३१९७५७२.६६ वर्गमिटर (२८.१९ प्रतिशत) भू-भागमा फैलिएको छ। आवासीय क्षेत्र १८५०६९४.१७ वर्गमिटर (१६.३२ प्रतिशत) रहेको छ, जुन नगर विस्तार र बसोबासको दृष्टिले महत्वपूर्ण मानिन्छ।

त्यस्तै सार्वजनिक उपयोगको क्षेत्र ४००३६०.२४ वर्गमिटर (३.५३ प्रतिशत), खोला, नाला, ताल, तलैया तथा सिमसार क्षेत्र २३६३२९.९५ वर्गमिटर (२.०८ प्रतिशत) र व्यवसायिक क्षेत्र १८३७६३.५२ वर्गमिटर (१.६२ प्रतिशत) रहेको छ। औद्योगिक क्षेत्र ४९५८३.५२ वर्गमिटर (०.४४ प्रतिशत) मात्र रहेको देखिन्छ भने धार्मिक तथा साँस्कृतिक क्षेत्र २४०३.८९ वर्गमिटर (०.०२ प्रतिशत) मा सीमित रहेको छ।

समग्रमा, वडा नं. १ को भू-उपयोगमा वन, कृषि र आवासीय क्षेत्रहरूको योगदान प्रमुख रहेको छ भने अन्य क्षेत्रहरूको भू-भाग तुलनात्मक रूपमा न्यून छ। यो प्रक्षेपण वडाको प्राकृतिक स्रोत, बसोबास, व्यवसाय र सम्भावित विकासको आधारको संकेत गर्दछ।

तालिका १४ : वडा नं. १ को आगामी १० वर्षको भूउपयोगको प्रक्षेपण

बेसीशहर नगरपालिका वडा नं. १ को भू-उपयोग प्रक्षेपण		
भू-उपयोग क्षेत्र	**क्षेत्रफल (वर्ग. मि.)**	**प्रतिशत**
कृषि क्षेत्र	३१९७५७२.६६	२८.१९
व्यवसायिक क्षेत्र	१८३७६३.५२	१.६२
धार्मिक तथा साँस्कृतिक क्षेत्र	२४०३.८९	०.०२
वन तथा बनस्पती क्षेत्र	५४२१६३४.८०	४७.८०
खोला नाला ताल तलैया तथा सिमसार क्षेत्र	२३६३२९.९५	२.०८
औधोगिक क्षेत्र	४९५८३.५२	०.४४
सार्वजनिक उपयोगको क्षेत्र	४००३६०.२४	३.५३
आवासीय क्षेत्र	१८५०६९४.१७	१६.३२
जम्मा	**११३४२३४२.७४**	**१००**

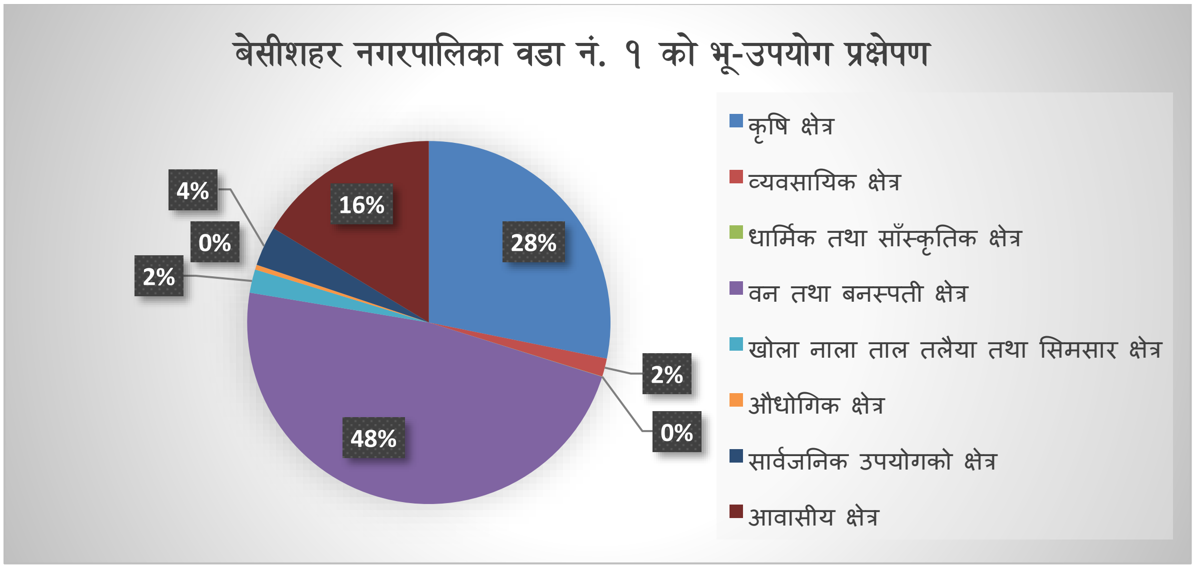

वृत्तचित्र १४ : वडा नं. १ को आगामी १० वर्षको भूउपयोग प्रक्षेपण

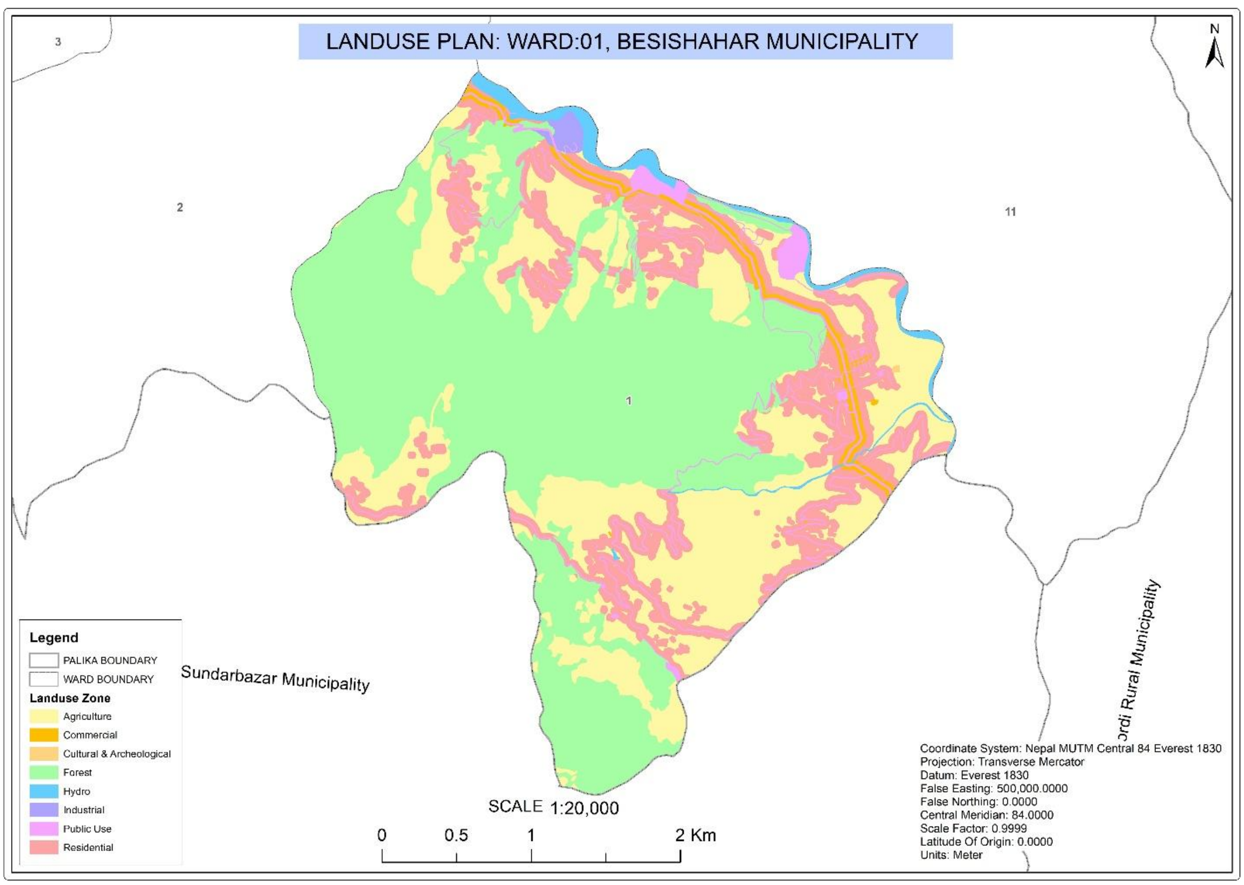

नक्सा १७ : वडा नं.१ को आगामी १० वर्षको भूउपयोग प्रक्षेपण

५.३ वडा नं.२ को आगामी १० वर्षको भूउपयोगको प्रक्षेपण

बेसीशहर नगरपालिका वडा नं. २ को भू-उपयोग प्रक्षेपण अनुसार सबैभन्दा ठूलो क्षेत्रफल कृषि क्षेत्र हो, जसले ५१.९७% भू-भाग ओगटेको छ। त्यसपछि वन तथा बनस्पति क्षेत्र २१.७२% र आवासीय क्षेत्र २०.०२% मा फैलिएको छ। व्यवसायिक क्षेत्र १.७८%, सार्वजनिक उपयोगको क्षेत्र २.६३% र खोला, नाला, ताल तलैया तथा सिमसार क्षेत्र १.८७% रहेका छन्। धार्मिक तथा साँस्कृतिक क्षेत्र भने न्यूनतम ०.०१% मात्र रहेको छ। यो प्रक्षेपणले वडा नं. २ कृषि र आवासीय उपयोगमा केन्द्रित रहेको देखाउँछ।

तालिका १५ : वडा नं. २ को आगामी १० वर्षको भूउपयोगको प्रक्षेपण

बेसीशहर नगरपालिका वडा नं. २ को भू-उपयोग प्रक्षेपण		
भू-उपयोग क्षेत्र	क्षेत्रफल (वर्ग. मि.)	प्रतिशत
कृषि क्षेत्र	६००१२६५.४८	५१.९७
व्यवसायिक क्षेत्र	२०५८३८.३३	१.७८
धार्मिक तथा साँस्कृतिक क्षेत्र	१२६८.३२	०.०१
वन तथा बनस्पती क्षेत्र	२५०७८१९.६९	२१.७२
खोला नाला ताल तलैया तथा सिमसार क्षेत्र	२१६०४२.५५	१.८७
सार्वजनिक उपयोगको क्षेत्र	३०३४८०.०२	२.६३
आवासीय क्षेत्र	२३११२४८.७८	२०.०२
जम्मा	११५४६९६३.१७	१००

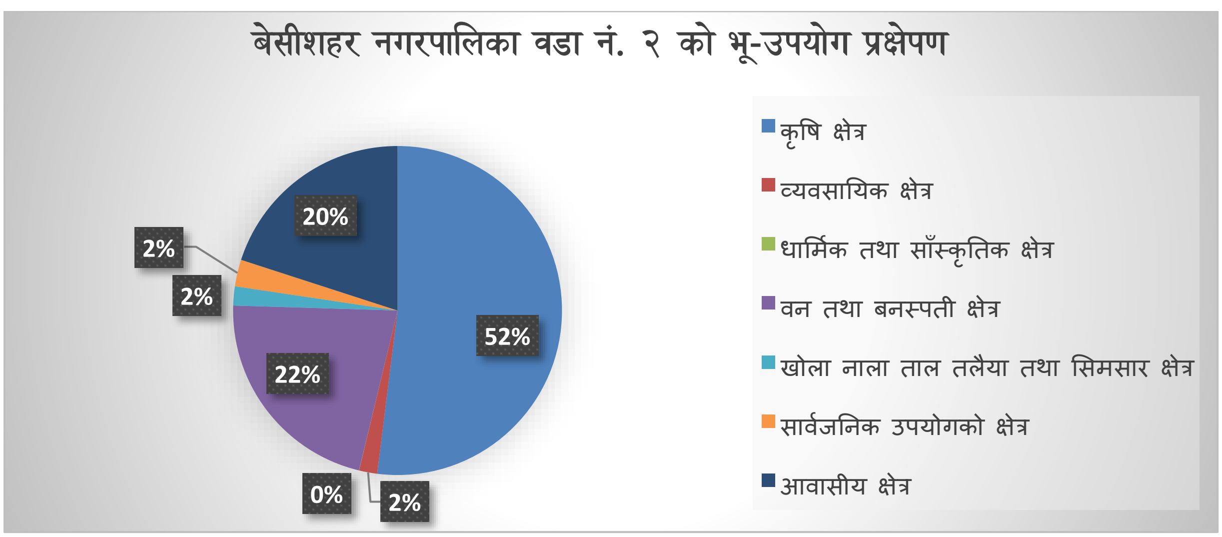

वृत्तचित्र १५: वडा नं. २ को आगामी १० वर्षको भूउपयोग प्रक्षेपण

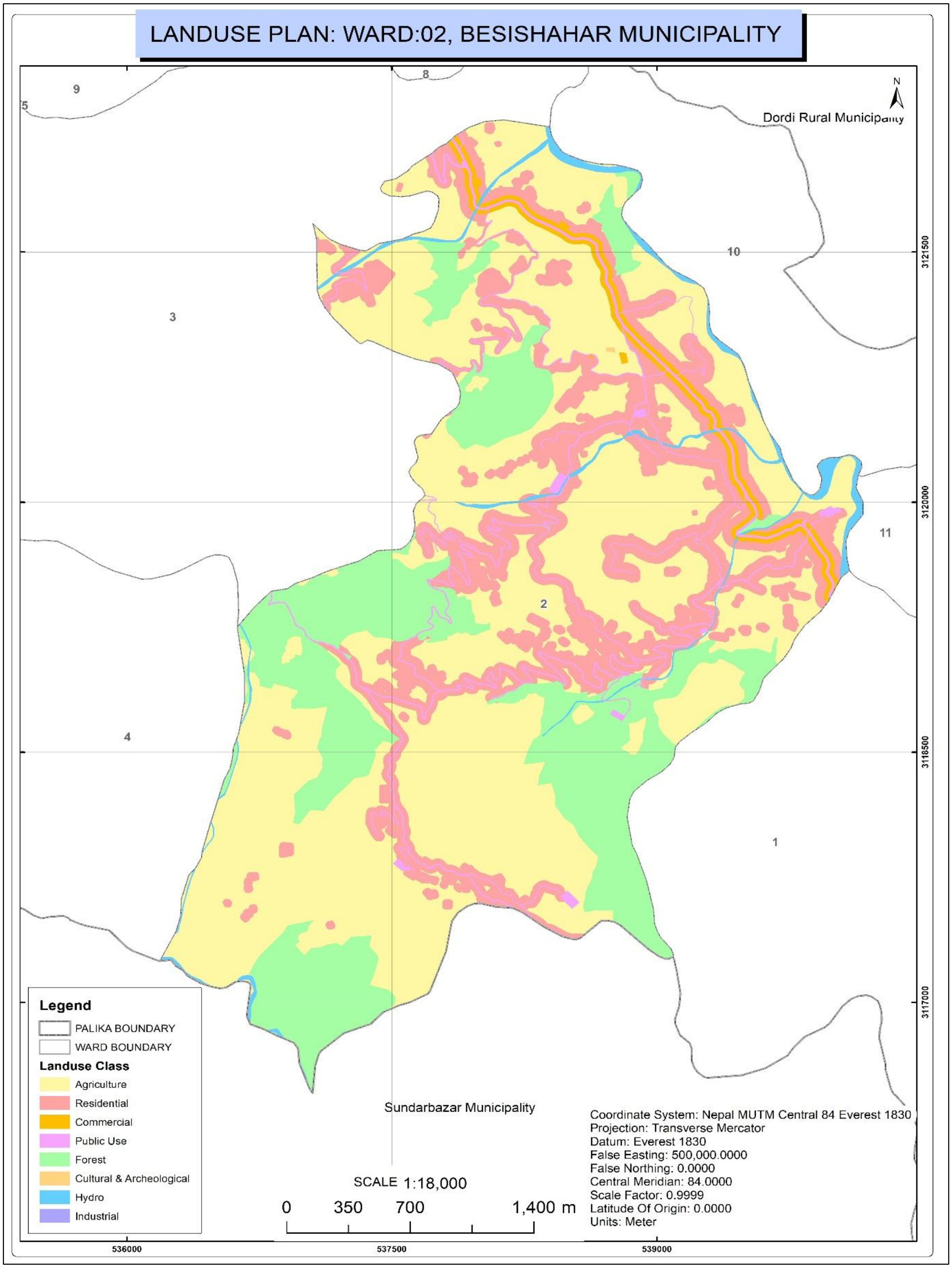

नक्सा १८ : वडा नं. २ को आगामी १० वर्षको भूउपयोग प्रक्षेपण

५.४ वडा नं.३ को आगामी १० वर्षको भूउपयोगको प्रक्षेपण

बेसीशहर नगरपालिका वडा नं. ३ को भू-उपयोग प्रक्षेपण अनुसार वडाको प्रमुख भू-उपयोग कृषि क्षेत्र हो, जसले कुल ४५.२७% भू-भाग ओगटेको छ। दोस्रो ठूलो हिस्सा वन तथा बनस्पति क्षेत्रले ३७.३३% ओगटेको छ । त्यसपछि आवासीय क्षेत्र १२.९८% रहेको छ, जुन जनसंख्या बसोबासको दृष्टिकोणले महत्वपूर्ण छ ।

अन्य भू-उपयोग क्षेत्रहरूमा सार्वजनिक उपयोग २.८६%, खोला, नाला, ताल, तलैया तथा सिमसार क्षेत्र १.०६%, व्यवसायिक क्षेत्र ०.३८% र धार्मिक तथा साँस्कृतिक क्षेत्र ०.१३% रहेका छन्। समग्रमा, यो वडा कृषिमा आधारित छ भने वन र आवासीय भू-उपयोग पनि उल्लेखनीय छन् ।

तालिका १६ : वडा नं. ३ को आगामी १० वर्षको भूउपयोगको प्रक्षेपण

बेसीशहर नगरपालिका वडा नं. ३ को भू-उपयोग प्रक्षेपण		
भू-उपयोग क्षेत्र	**क्षेत्रफल (वर्ग. मि.)**	**प्रतिशत**
कृषि क्षेत्र	४५७१७२८.५६	४५.२७
व्यवसायिक क्षेत्र	३८२०८.२४	०.३८
धार्मिक तथा साँस्कृतिक क्षेत्र	१२७६४.८५	०.१३
वन तथा बनस्पती क्षेत्र	३७६९७०८.१३	३७.३३
खोला नाला ताल तलैया तथा सिमसार क्षेत्र	१०६७१२.६१	१.०६
सार्वजनिक उपयोगको क्षेत्र	२८८६७५.११	२.८६
आवासीय क्षेत्र	१३१०५५३.१२	१२.९८
जम्मा	**१००९८३५०.६२**	**१००**

यसै तालिकालाई तल वृतचित्रमा प्रस्तुत गरिएको छ। वृत्तचित्र द्वारा अझ बृस्तृत रुपमा वडा न. ३ को भू-उपयोग प्रक्षेपण दर्शाउछ ।यो विश्लेषणले वडाको भू-प्रयोग संरचना बुझ्न मद्दत पुर्‍याउँछ र भविष्यको योजना तथा विकासका लागि मार्गनिर्देशन प्रदान गर्दछ ।

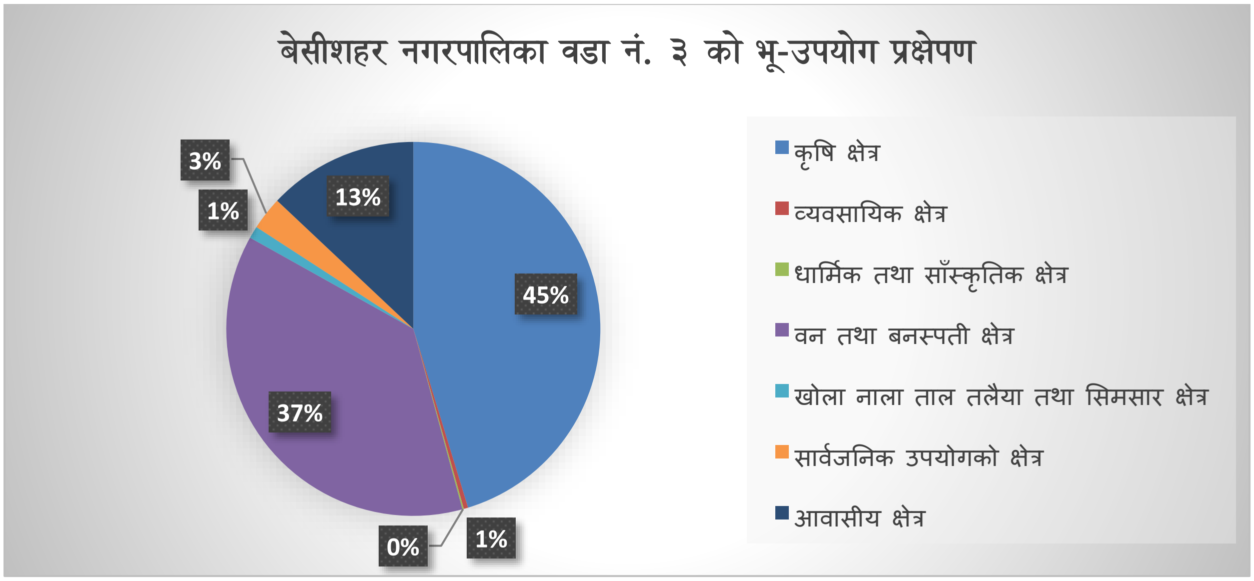

वृत्तचित्र १६ : वडा नं. ३ को आगामी १० वर्षको भूउपयोग प्रक्षेपण

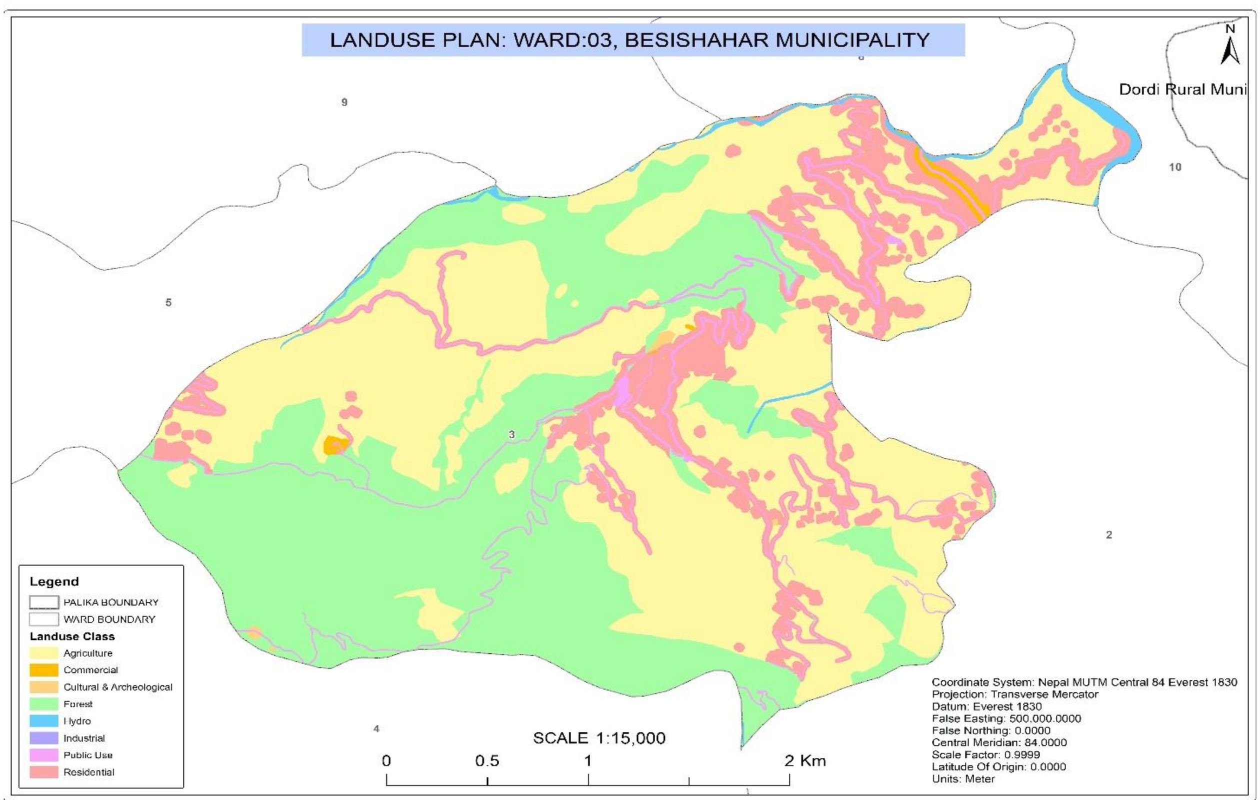

नक्सा १९ : वडा नं. ३ को आगामी १०वर्षको भूउपयोग प्रक्षेपण

५.५ वडा नं.४ को आगामी १० वर्षको भूउपयोगको प्रक्षेपण

बेसीशहर नगरपालिका वडा नं. ४ को भू-उपयोग प्रक्षेपण अनुसार कुल १,१०,१९,५५३.१० वर्ग मिटर क्षेत्रफलमा विभिन्न प्रयोजनका लागि भूमि प्रयोग भएको छ। यसमध्ये सबैभन्दा ठूलो भू-भाग अर्थात् ४७.४४ प्रतिशत क्षेत्र कृषि प्रयोजनका लागि प्रयोग गरिएको छ, जसले यो वडा अझै पनि कृषिमा आधारित रहेको संकेत गर्दछ। दोस्रो ठूलो भू-भाग ३३.२७ प्रतिशत वन तथा बनस्पती क्षेत्रले ओगटेको छ, जसले यस क्षेत्रमा हरियालीको राम्रो उपस्थिति रहेको देखाउँछ।

आवासीय क्षेत्र १६.५७ प्रतिशत रहेको छ, जुन वडामा जनसंख्या वृद्धि र बस्ती विस्तार भइरहेको संकेत हो। सार्वजनिक उपयोगको क्षेत्र १.९८ प्रतिशत छ, जसअन्तर्गत सडक, विद्यालय, स्वास्थ्य संस्था लगायतका पूर्वाधारहरू पर्दछन्। खोला, नाला, ताल, तलैया तथा सिमसार क्षेत्रले ०.६३ प्रतिशत भू-भाग ओगटेका छन्, जसले जलस्रोतको उपस्थिति न्यून भए पनि उल्लेखनीय रहेको देखाउँछ।

व्यवसायिक क्षेत्र र धार्मिक तथा साँस्कृतिक क्षेत्र क्रमशः ०.१० प्रतिशत र ०.०२ प्रतिशत मात्र रहेको देखिन्छ, जसले आर्थिक गतिविधि र धार्मिक संरचनाहरूको न्यून उपस्थिति जनाउँछ। यो प्रक्षेपणले वडाको समग्र भू-उपयोग संरचना बुझ्न सहयोग पुऱ्याउँछ र भविष्यमा योजना निर्माण तथा विकासको लागि आधार तयार पार्दछ।

तालिका १७ : वडा नं. ४ को आगामी १० वर्षको भूउपयोगको प्रक्षेपण

बेसीशहर नगरपालिका वडा नं. ४ को भू-उपयोग प्रक्षेपण		
भू-उपयोग क्षेत्र	**क्षेत्रफल (वर्ग. मि.)**	**प्रतिशत**
कृषि क्षेत्र	५२२८०६०.७९	४७.४४
व्यवसायिक क्षेत्र	१०६४५.३९	०.१०
धार्मिक तथा साँस्कृतिक क्षेत्र	२१०२.१८	०.०२
वन तथा बनस्पती क्षेत्र	३६६५७४७.३८	३३.२७
खोला नाला ताल तलैया तथा सिमसार क्षेत्र	६९२४५.०१	०.६३
सार्वजनिक उपयोगको क्षेत्र	२१८०२१.१५	१.९८
आवासीय क्षेत्र	१८२५७३१.२०	१६.५७
जम्मा	**११०१९५५३.१०**	**१००**

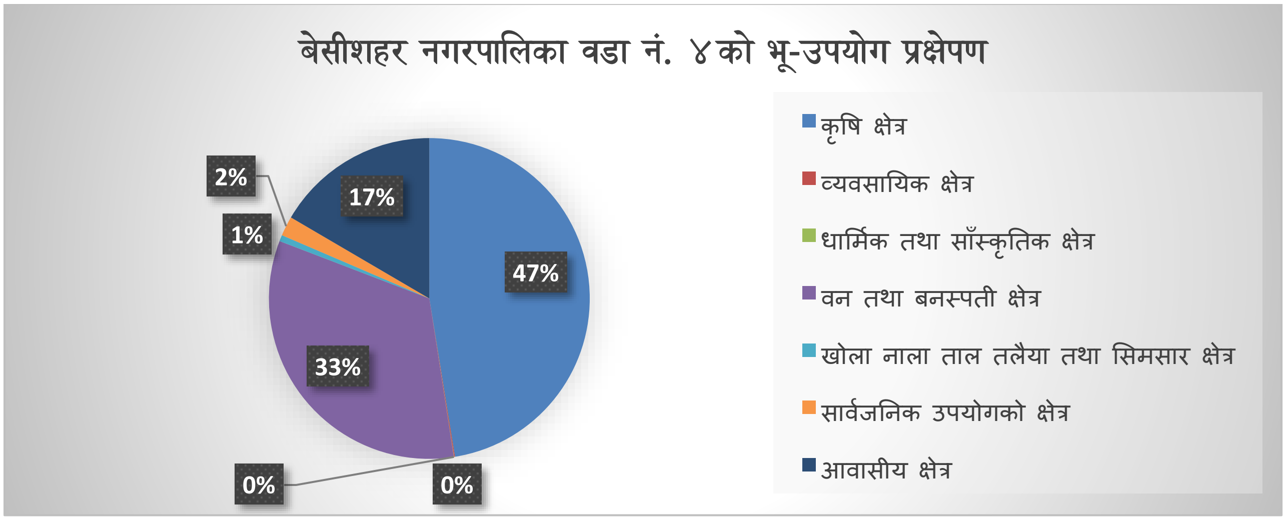

वृत्तचित्र १७ : वडा नं. ४ को आगामी १० वर्षको भूउपयोग प्रक्षेपण

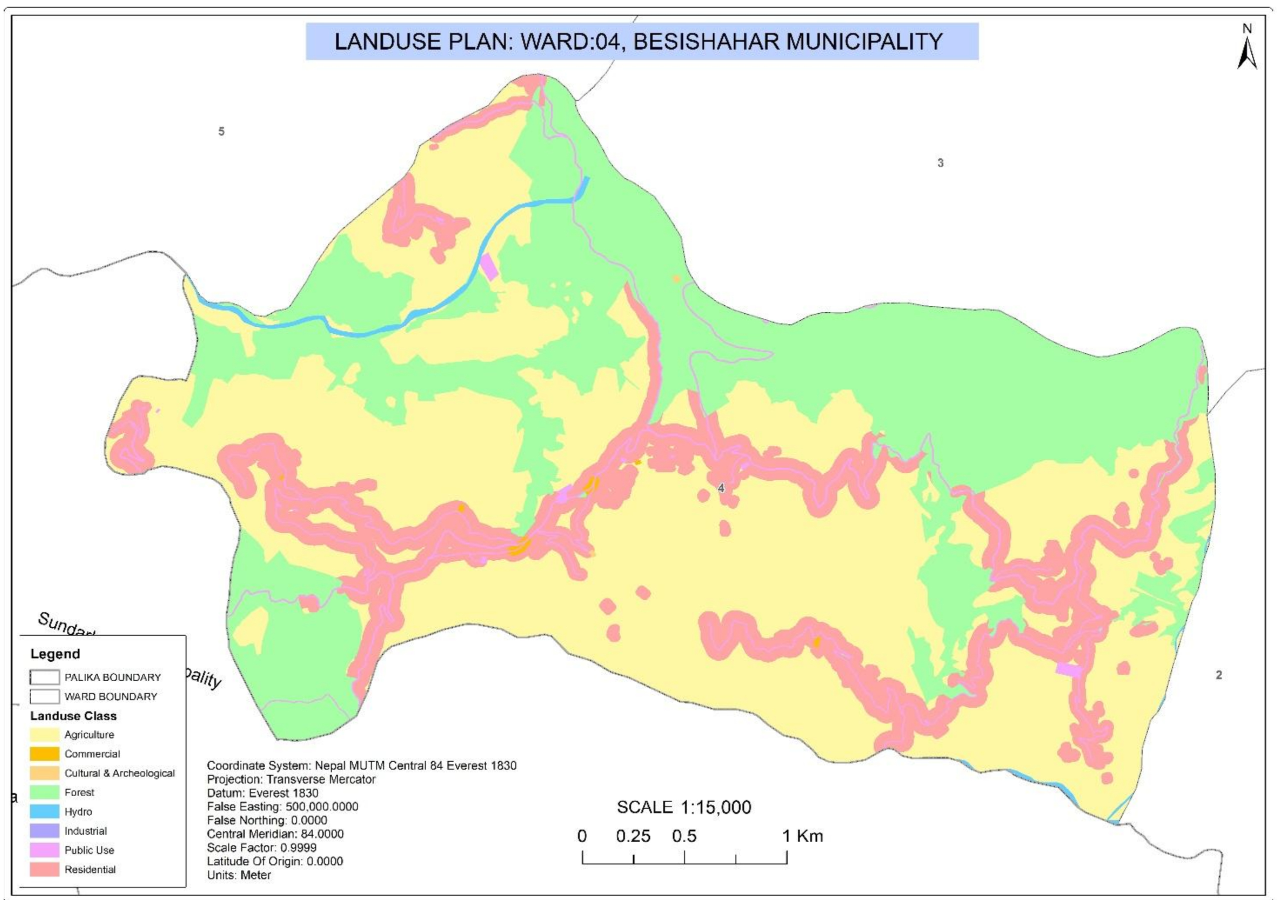

नक्सा २० : वडा नं. ४ को आगामी १० वर्षको भूउपयोग प्रक्षेपण

५.६ वडा नं. ५ को आगामी १० वर्षको भूउपयोगको प्रक्षेपण

बेसीशहर नगरपालिका वडा नं. ५ को भू-उपयोग प्रक्षेपण अनुसार कुल १,५७,६८,५२४.५३ वर्ग मिटर क्षेत्रफलमा विभिन्न प्रयोजनका लागि भूमि प्रयोग भएको छ। यस वडामा सबैभन्दा ठूलो भू-भाग ४९.९४ प्रतिशत वन तथा बनस्पती क्षेत्रले ओगटेको छ, जसले प्राकृतिक वनस्पति र हरियालीको सघन उपस्थितिलाई दर्शाउँछ। दोस्रो ठूलो भू-भाग ३९.७८ प्रतिशत कृषि क्षेत्रले ओगटेको छ, जुनले वडाको मुख्य पेशा र जीविकोपार्जनको आधार कृषिमा केन्द्रित रहेको संकेत गर्दछ।

आवासीय क्षेत्र ७.६२ प्रतिशत रहेको छ, जसले बस्ती विस्तार र आवास संरचनाहरूको विकास भएको देखाउँछ। सार्वजनिक उपयोगको क्षेत्र १.५५ प्रतिशत रहेको छ, जसमा शिक्षा, स्वास्थ्य, यातायात जस्ता पूर्वाधारहरूको प्रयोग समावेश हुन्छ। खोला, नाला, ताल तलैया तथा सिमसार क्षेत्र १.११ प्रतिशत रहेको छ, जुन जल स्रोत तथा सिमसार क्षेत्रहरूको उपस्थिति जनाउँछ।

धार्मिक तथा साँस्कृतिक क्षेत्र र व्यवसायिक क्षेत्र क्रमशः ०.०१ प्रतिशत मात्र रहेको देखिन्छ, जसले यी क्षेत्रमा न्यून विकास भएको जनाउँछ। यो भू-उपयोग प्रक्षेपणले वडा नं. ५ मा प्राकृतिक स्रोत साधनको प्रचुरता रहेको र कृषिमा आधारित जनजीवन प्रमुख रहेको स्पष्ट पार्दछ, साथै आगामी योजना तथा विकास कार्यका लागि महत्वपूर्ण संकेतहरू प्रदान गर्दछ।

तालिका १८ : वडा नं. ५ को आगामी १० वर्षको भूउपयोगको प्रक्षेपण

बेसीशहर नगरपालिका वडा नं. ५ को भू-उपयोग प्रक्षेपण		
भू-उपयोग क्षेत्र	**क्षेत्रफल (वर्ग. मि.)**	**प्रतिशत**
कृषि क्षेत्र	६२७२०४६.३२	३९.७८
व्यवसायिक क्षेत्र	८६८.४४	०.०१
धार्मिक तथा साँस्कृतिक क्षेत्र	९६९.१७	०.०१
वन तथा बनस्पती क्षेत्र	७८७४३३०.६८	४९.९४
खोला नाला ताल तलैया तथा सिमसार क्षेत्र	१७४३९१.५१	१.११
सार्वजनिक उपयोगको क्षेत्र	२४४५७६.३५	१.५५
आवासीय क्षेत्र	१२०१३४२.०६	७.६२
जम्मा	**१५७६८५२४.५३**	**१००**

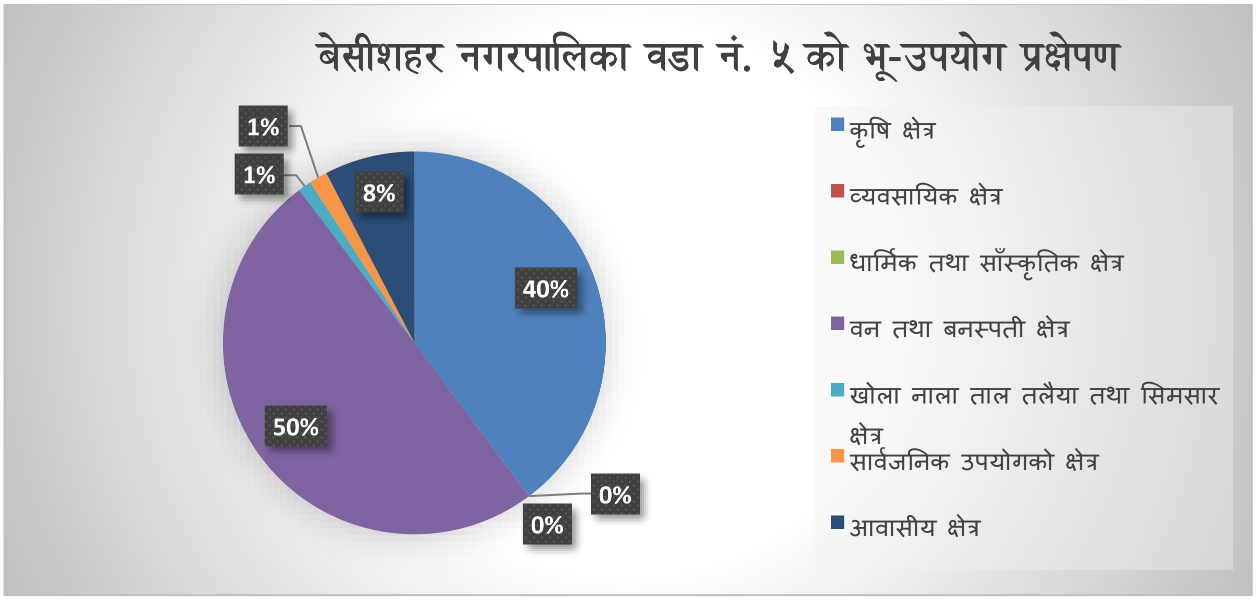

वृत्तचित्र १८ : बेसीशहरनगरपालिका वडा नं. ५ को आगामी १० वर्षको भूउपयोग प्रक्षेपण

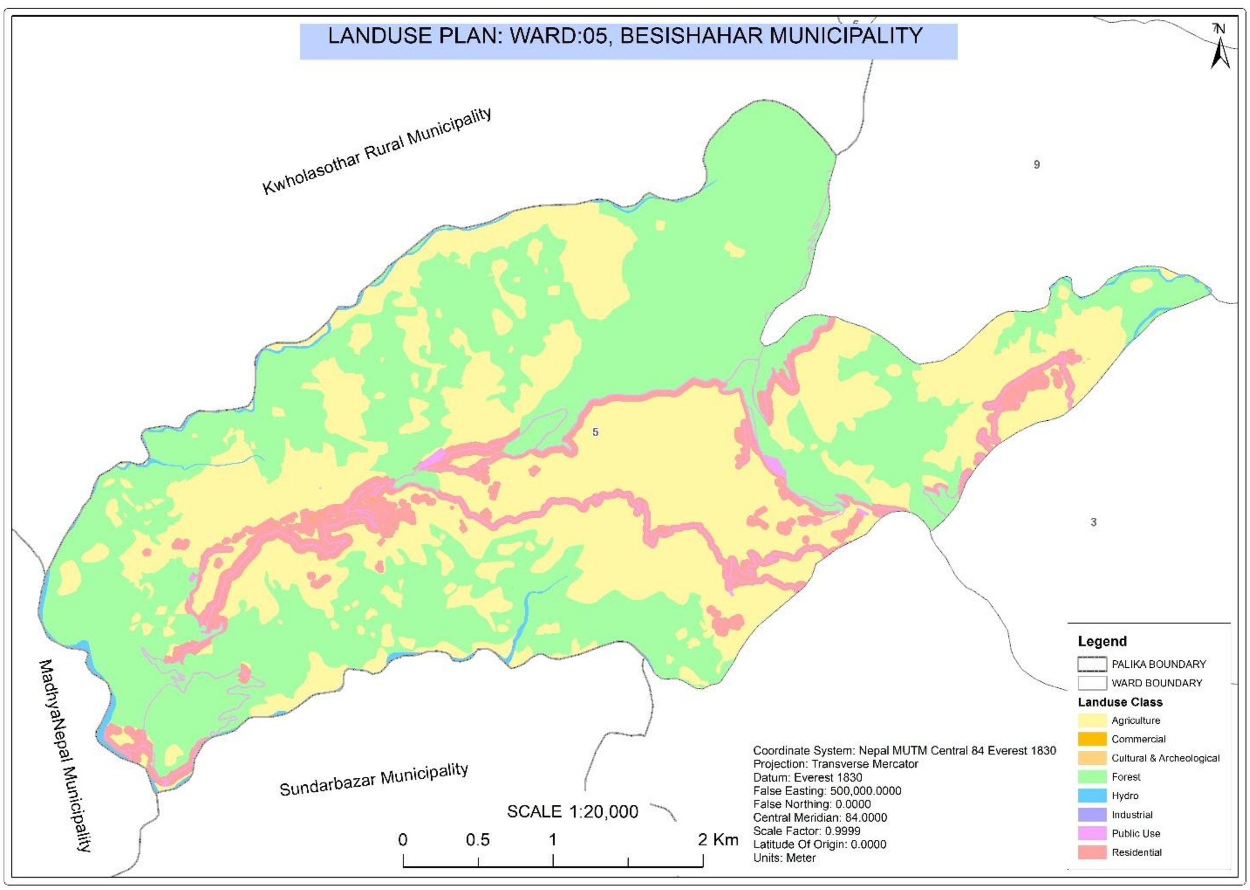

नक्सा २१ : वडा नं. ५ को आगामी १० वर्षको भूउपयोग प्रक्षेपण

५.७ वडा नं. ६ को आगामी १० वर्षको भूउपयोगको प्रक्षेपण

बेसीशहर नगरपालिका वडा नं. ६ को भू-उपयोग प्रक्षेपण अनुसार कुल ९४,६०,३४३.९१ वर्ग मिटर क्षेत्रफलमा विभिन्न प्रयोजनका लागि भूमि उपयोग भएको देखिन्छ । यस वडामा सबैभन्दा ठूलो भू-भाग ४६.३८ प्रतिशत कृषि क्षेत्रले ओगटेको छ, जसले कृषिलाई मुख्य जीविकोपार्जनको माध्यम बनाएको देखाउँछ। दोस्रो ठूलो भू-भाग ३३.३२ प्रतिशत वन तथा बनस्पती क्षेत्रअन्तर्गत पर्दछ, जसले वडाको जैविक विविधता र हरियालीलाई दर्शाउँछ ।

आवासीय क्षेत्र १६.०९ प्रतिशत रहेको छ, जसले बस्ती विस्तार र आवासीय विकास हुँदै गएको संकेत गर्दछ । सार्वजनिक उपयोगको क्षेत्र २.७२ प्रतिशत छ, जुन क्षेत्रमा सामुदायिक पूर्वाधारहरू जस्तै विद्यालय, अस्पताल, सडक आदिको उपस्थिति रहेको बुझिन्छ । खोला, नाला, ताल तलैया तथा सिमसार क्षेत्रले ०.९३ प्रतिशत भू-भाग ओगटेको छ, जसले जल स्रोतको सिमित तर महत्वपूर्ण उपस्थिति देखाउँछ ।

व्यवसायिक क्षेत्र ०.५४ प्रतिशत रहेको छ, जुन अन्य वडाहरूको तुलनामा केही बढी भए तापनि अझै पनि न्यून छ । धार्मिक तथा साँस्कृतिक क्षेत्रको हिस्सा ०.०३ प्रतिशत मात्र रहेको छ, जसले यस क्षेत्रमा धार्मिक संरचनाहरूको न्यूनता देखाउँछ। समग्रमा, यो प्रक्षेपणले वडा नं. ६ मा कृषि र वन क्षेत्रको प्रमुखता रहेको, बस्ती विस्तार भइरहेको, र सार्वजनिक पूर्वाधारहरू विकास भइरहेको तथ्यलाई स्पष्ट पार्दछ ।

तालिका १९ : वडा नं. ६ को आगामी १० वर्षको भूउपयोगको प्रक्षेपण

बेसीशहर नगरपालिका वडा नं. ६ को भू-उपयोग प्रक्षेपण		
भू-उपयोग क्षेत्र	**क्षेत्रफल (वर्ग. मि.)**	**प्रतिशत**
कृषि क्षेत्र	४३८७६७८.१०	४६.३८
व्यवसायिक क्षेत्र	५०७९३.४७	०.५४
धार्मिक तथा साँस्कृतिक क्षेत्र	२५४१.४१	०.०३
वन तथा बनस्पती क्षेत्र	३१५२२४१.९९	३३.३२
खोला नाला ताल तलैया तथा सिमसार क्षेत्र	८७६३८.९६	०.९३
सार्वजनिक उपयोगको क्षेत्र	२५७५३७.७६	२.७२
आवासीय क्षेत्र	१५२१९१२.२३	१६.०९
जम्मा	**९४६०३४३.९१**	**१००**

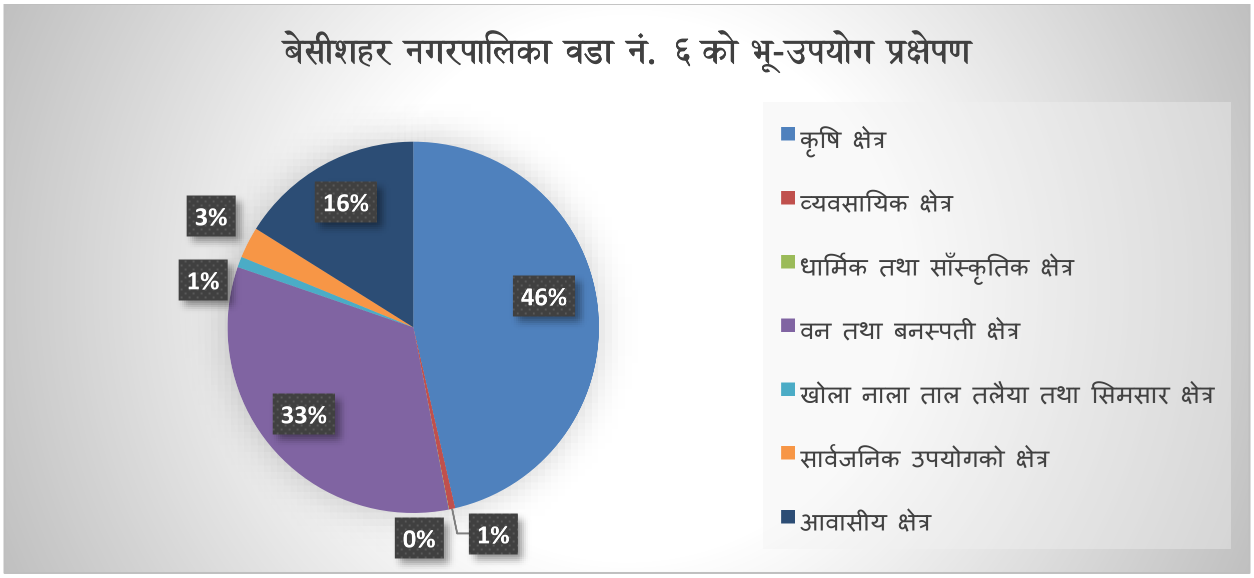

वृत्तचित्र १९ : वडा नं. ५ को आगामी १० वर्षको भूउपयोग प्रक्षेपण

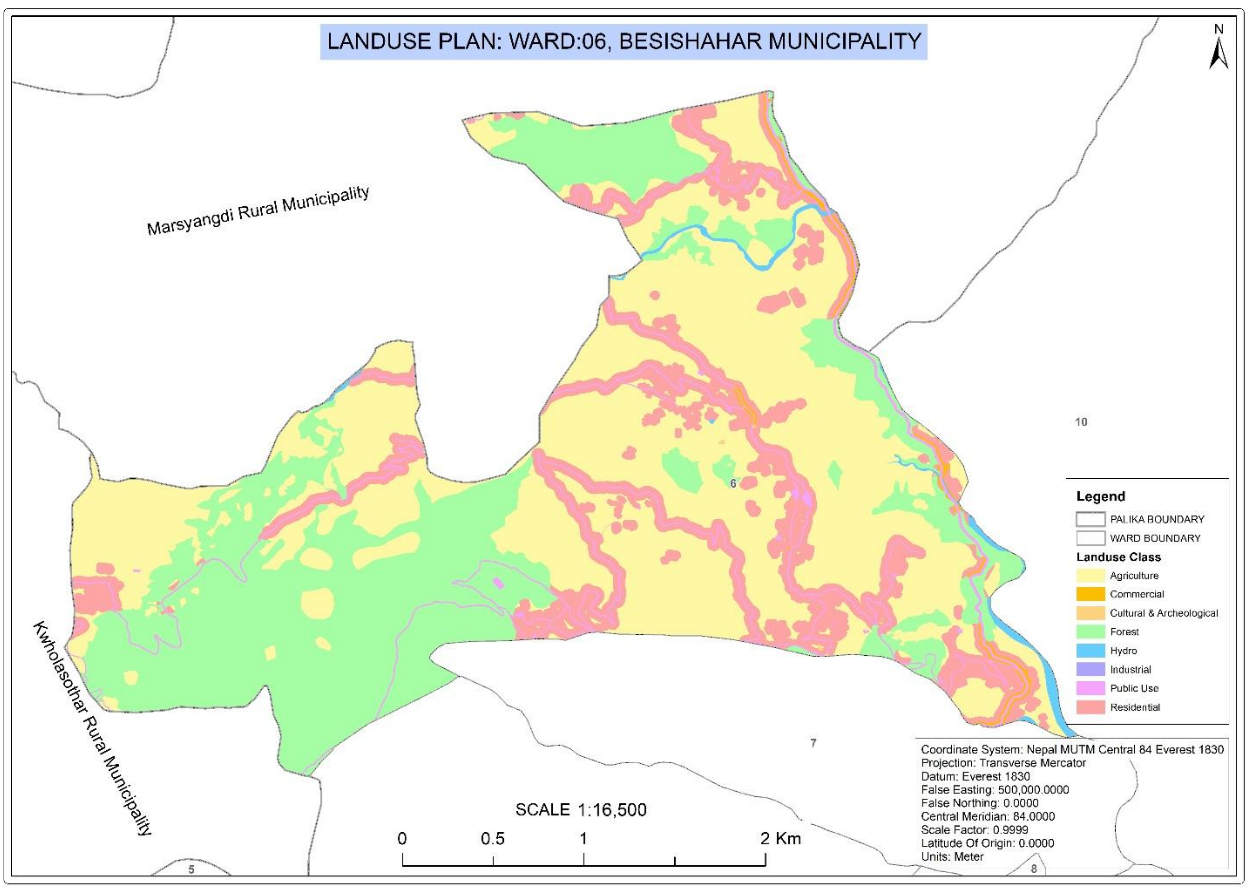

नक्सा २२ : वडा नं. ६ को आगामी १० वर्षको भूउपयोग प्रक्षेपण

५.८ वडा नं. ७ को आगामी १० वर्षको भूउपयोगको प्रक्षेपण

बेसीशहर नगरपालिका वडा नं. ७ को भू-उपयोग प्रक्षेपण अनुसार कुल २८,५८,९२९.१४ वर्ग मिटर क्षेत्रफलमा विभिन्न प्रयोजनका लागि भूमि उपयोग भएको देखिन्छ। यस वडामा सबैभन्दा ठूलो भू-भाग ३५.९३ प्रतिशत वन तथा बनस्पती क्षेत्रले ओगटेको छ, जसले वडाको हरियाली तथा जैविक विविधता कायम रहेको संकेत गर्दछ। दोस्रो ठूलो भू-भाग २६.६१ प्रतिशत आवासीय क्षेत्रले ओगटेको छ, जुनले वडामा तीव्र रूपमा बस्ती विस्तार र शहरीकरण भइरहेको देखाउँछ।

कृषि क्षेत्र २०.५९ प्रतिशत रहेको छ, जसले परम्परागत कृषि कार्य अझै पनि उल्लेखनीय रूपमा चलिरहेको जनाउँछ। व्यवसायिक क्षेत्र ७.५३ प्रतिशत रहेको छ, जुन अन्य वडाहरूको तुलनामा उच्च हो र यसले आर्थिक गतिविधिहरू तथा व्यापारिक केन्द्रहरूको उपस्थिति जनाउँछ।

सार्वजनिक उपयोगको क्षेत्र ५.८९ प्रतिशत रहेको छ, जसमा सडक, विद्यालय, स्वास्थ्य संस्था जस्ता पूर्वाधार समावेश छन्। खोला, नाला, ताल तलैया तथा सिमसार क्षेत्रले ३.३५ प्रतिशत भू-भाग ओगटेका छन्, जसले जल स्रोतको पर्याप्त उपस्थिति रहेको देखाउँछ। धार्मिक तथा साँस्कृतिक क्षेत्र ०.०९ प्रतिशत मात्र रहेको छ, जुन यस क्षेत्रको धार्मिक संरचनाहरूको न्यून उपस्थिति जनाउँछ।

यो भू-उपयोग प्रक्षेपणले वडा नं. ७ मा वन क्षेत्र र आवासीय विकासको उल्लेखनीय उपस्थिति रहेको देखाउँछ भने व्यवसायिक क्षेत्रमा पनि तुलनात्मक प्रगति भइसकेको संकेत गर्दछ। यसले वडाको समग्र विकास अवस्था बुझ्न र भावी योजना निर्माण गर्न महत्वपूर्ण आधार प्रदान गर्दछ।

तालिका २० : वडा नं. ७ को आगामी १० वर्षको भूउपयोगको प्रक्षेपण

बेसीशहर नगरपालिका वडा नं. ७ को भू-उपयोग प्रक्षेपण		
भू-उपयोग क्षेत्र	**क्षेत्रफल (वर्ग. मि.)**	**प्रतिशत**
कृषि क्षेत्र	५८८७१३.६२	२०.५९
व्यवसायिक क्षेत्र	२१५२८९.४२	७.५३
धार्मिक तथा साँस्कृतिक क्षेत्र	२६०३.९४	०.०९
वन तथा बनस्पती क्षेत्र	१०२७१४५.३४	३५.९३
खोला नाला ताल तलैया तथा सिमसार क्षेत्र	९५७५५.२६	३.३५
सार्वजनिक उपयोगको क्षेत्र	१६८५२१.३०	५.८९
आवासीय क्षेत्र	७६०९००.२७	२६.६१
जम्मा	**२८५८९२९.१४**	**१००**

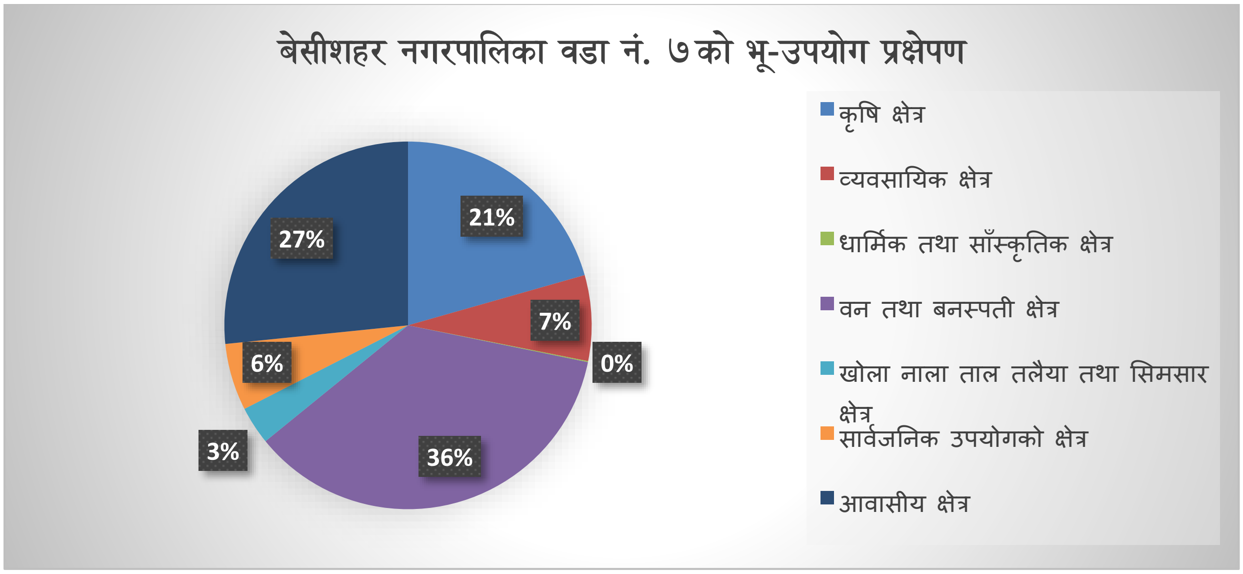

वृत्तचित्र २०: वडा न. ७ को आगामी १० वर्षको भूउपयोग प्रक्षेपण

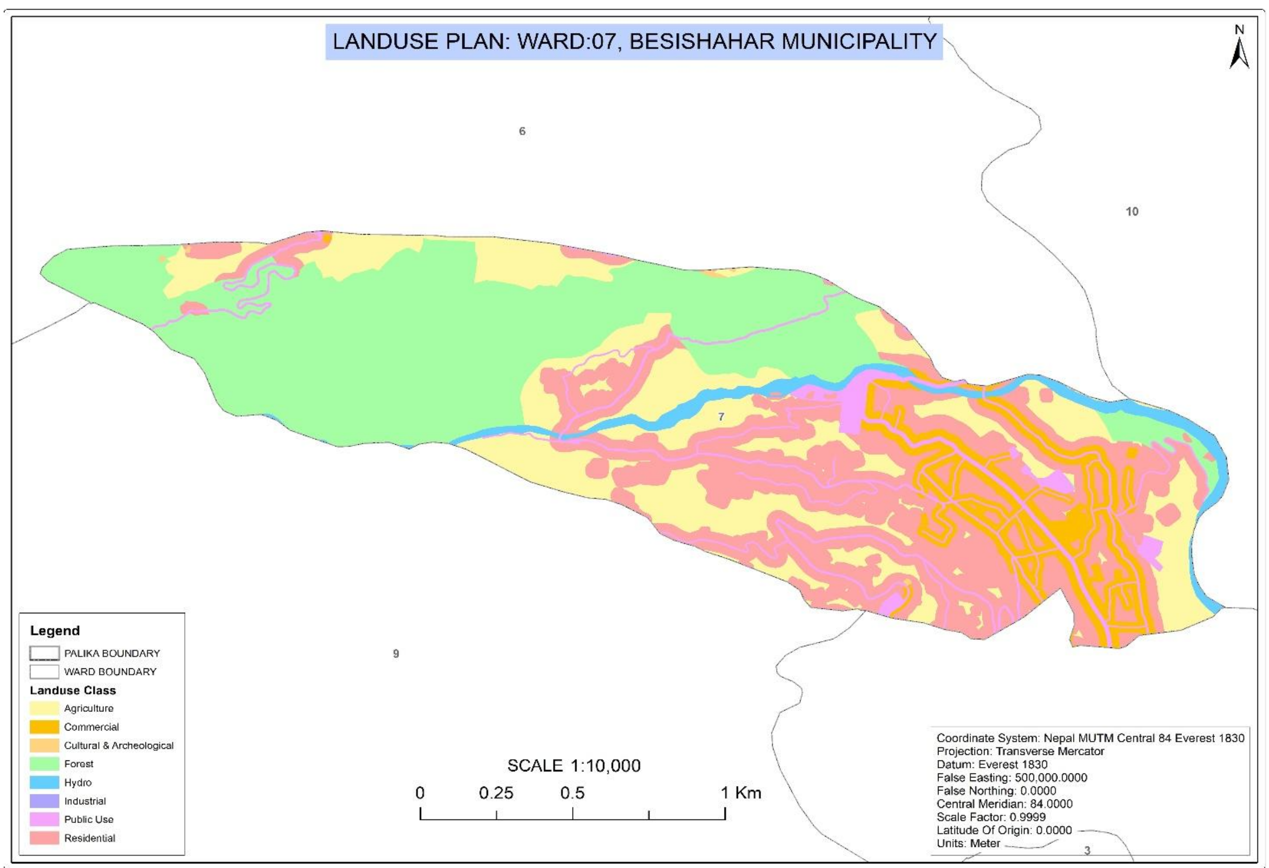

नक्सा २३ : वडा न. ७ को आगामी १० वर्षको भूउपयोग प्रक्षेपण

५.९ वडा नं. ८ को आगामी १० वर्षको भूउपयोगको प्रक्षेपण

बेसीशहर नगरपालिका वडा नं. ८ को भू-उपयोग प्रक्षेपण अनुसार कुल १५,४२,०३९.२९ वर्ग मिटर क्षेत्रफलमा विभिन्न प्रयोजनका लागि भूमि उपयोग भएको देखिन्छ। यस वडामा सबैभन्दा ठूलो भू-भाग ४९.२५ प्रतिशत आवासीय क्षेत्रले ओगटेको छ, जुनले तीव्र शहरीकरण र बस्ती विस्तार भएको प्रस्ट संकेत गर्दछ। दोस्रो ठूलो भू-भाग २१.३१ प्रतिशत कृषि क्षेत्रले ओगटेको छ, जसले अझै पनि वडामा कृषि गतिविधि सक्रिय रहेको जनाउँछ।

व्यवसायिक क्षेत्र १७.६४ प्रतिशत रहेको छ, जुन बेसीशहर नगरभित्रका अन्य वडाहरूको तुलनामा अत्यधिक हो र यस वडालाई प्रमुख व्यापारिक केन्द्रको रूपमा प्रस्तुत गर्दछ। सार्वजनिक उपयोगको क्षेत्र ९.४२ प्रतिशत रहेको छ, जसमा सडक, विद्यालय, अस्पताल, प्रशासनिक भवनहरू लगायतका संरचनाहरू पर्न आउँछन्।

खोला, नाला, ताल तलैया तथा सिमसार क्षेत्रले २.१९ प्रतिशत भू-भाग ओगटेको छ, जुन जल स्रोतको सान्दर्भिक उपस्थिति जनाउँछ। धार्मिक तथा साँस्कृतिक क्षेत्र ०.१९ प्रतिशत रहेको छ, जसले केही धार्मिक संरचनाहरूको उपस्थिति जनाउँछ। वन तथा बनस्पती क्षेत्र भने अत्यन्तै न्यून ०.०० प्रतिशत मात्र रहेको छ, जसले हरियालीको अत्यधिक अभाव र शहरी विस्तारले वन क्षेत्रलाई विस्थापित गरेको देखाउँछ।

यो प्रक्षेपणले वडा नं. ८ एक शहरी, घना आवासीय र व्यवसायिक क्षेत्रको रूपमा विकास हुँदै गएको संकेत गर्दछ, जसमा कृषि गतिविधि पनि उल्लेखनीय मात्रामा कायम छ, तर वन क्षेत्र अत्यन्तै सिमित बनेको छ। यसले भविष्यमा वातावरणीय सन्तुलन र दिगो विकासको लागि विशेष ध्यान दिनुपर्ने आवश्यकतालाई औंल्याउँछ।

तालिका २१ : वडा नं ८ को आगामी १० वर्षको भूउपयोगको प्रक्षेपण

बेसीशहर नगरपालिका वडा नं. ८ को भू-उपयोग प्रक्षेपण		
भू-उपयोग क्षेत्र	**क्षेत्रफल (वर्ग. मि.)**	**प्रतिशत**
कृषि क्षेत्र	३२८६६५.६९	२१.३१
व्यवसायिक क्षेत्र	२७२०५६.४८	१७.६४
धार्मिक तथा साँस्कृतिक क्षेत्र	२९०४.००	०.१९
वन तथा बनस्पती क्षेत्र	५.३०	०.००
खोला नाला ताल तलैया तथा सिमसार क्षेत्र	३३७५६.६७	२.१९
सार्वजनिक उपयोगको क्षेत्र	१४५२४९.४४	९.४२
आवासीय क्षेत्र	७५९४०७.०२	४९.२५
जम्मा	**१५४२०३९.२९**	**१००.००**

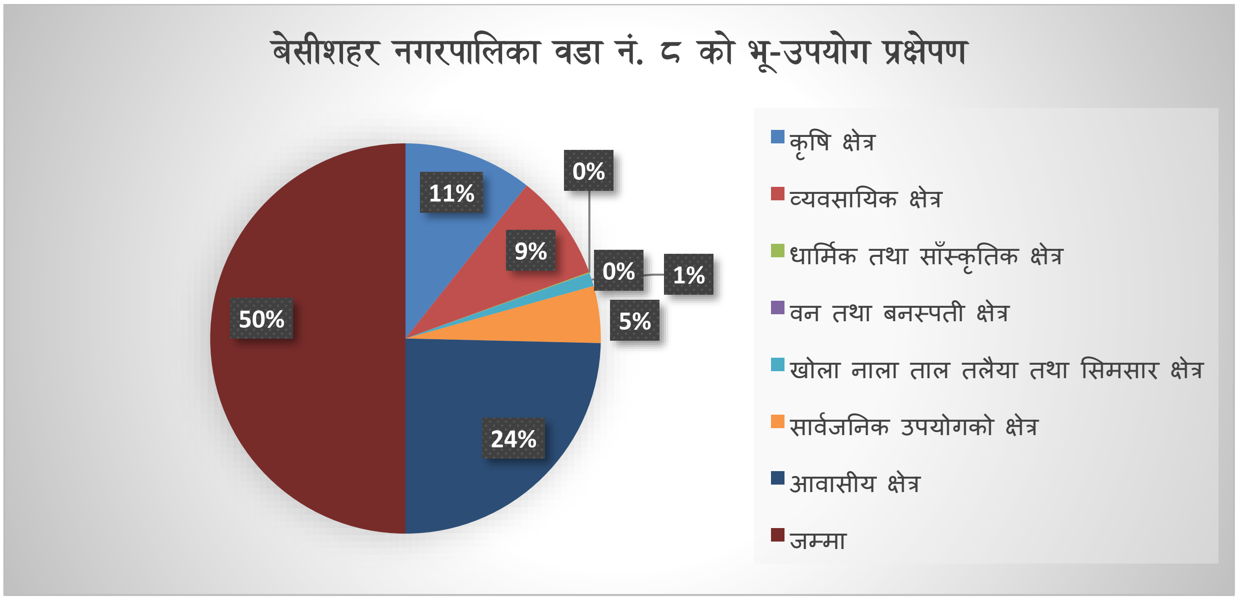

वृत्तचित्र २१ : वडा नं. ८ को आगामी १० वर्षको भूउपयोग प्रक्षेपण

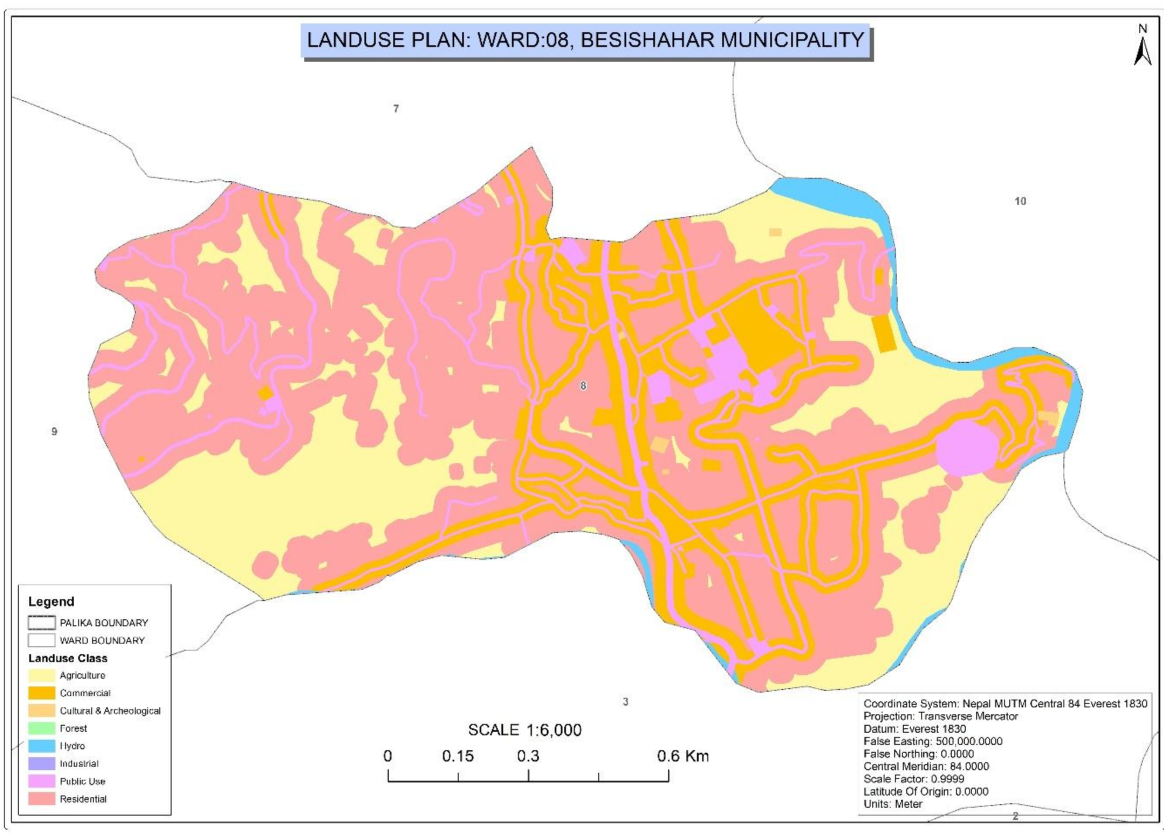

नक्सा २४ : वडा नं. ८ को आगामी १० वर्षको भूउपयोग प्रक्षेपण

५.१० वडा नं. ९ को आगामी १० वर्षको भूउपयोगको प्रक्षेपण

बेसीशहर नगरपालिका वडा नं. ९ को भू-उपयोग प्रक्षेपण अनुसार कुल ६४,८४,२०३.०८ वर्ग मिटर क्षेत्रफलमा विभिन्न प्रयोजनका लागि भूमि उपयोग भएको देखिन्छ। यस वडामा सबैभन्दा ठूलो भू-भाग ४४ प्रतिशत कृषि क्षेत्रले ओगटेको छ, जसले यो वडा कृषिमा आधारित रहेको स्पष्ट संकेत गर्दछ। दोस्रो ठूलो भू-भाग ३४.४७ प्रतिशत वन तथा बनस्पती क्षेत्रले ओगटेको छ, जसले वडाको जैविक विविधता र हरियालीलाई संरक्षण गर्दै आएको देखाउँछ।

आवासीय क्षेत्र १८.१९ प्रतिशत रहेको छ, जुनले बस्ती विस्तार हुँदै गएको जनाउँछ। सार्वजनिक उपयोगको क्षेत्र २.३७ प्रतिशत रहेको छ, जसमा विद्यालय, स्वास्थ्य संस्था, सडक लगायतका पूर्वाधार समावेश छन्। खोला, नाला, ताल तलैया तथा सिमसार क्षेत्र ०.७९ प्रतिशत रहेको छ, जसले जल स्रोतहरूको सिमित उपस्थिति देखाउँछ। व्यवसायिक क्षेत्र ०.१७ प्रतिशत मात्र रहेको छ, जुन अत्यन्तै न्यून भए तापनि आर्थिक क्रियाकलापको उपस्थितिलाई जनाउँछ।

यो भू-उपयोग प्रक्षेपणले वडा नं. ९ मा कृषि र वन क्षेत्रको प्रमुखता रहेको, बस्ती विस्तार भइरहेको, तर व्यवसायिक तथा धार्मिक संरचनाहरूको विकास भने कमजोर रहेको अवस्था प्रस्ट पार्दछ। भविष्यमा दिगो विकासका लागि योजना बनाउँदा यी पक्षहरूलाई विशेष प्राथमिकता दिनु आवश्यक देखिन्छ।

तालिका २२ : वडा नं ९ को आगामी १० वर्षको भूउपयोगको प्रक्षेपण

बेसीशहर नगरपालिका वडा नं. ९ को भू-उपयोग प्रक्षेपण		
भू-उपयोग क्षेत्र	**क्षेत्रफल (वर्ग. मि.)**	**प्रतिशत**
कृषि क्षेत्र	२८५२९४६.७६	४४.००
व्यवसायिक क्षेत्र	११२७९.९०	०.१७
धार्मिक तथा साँस्कृतिक क्षेत्र	१८९.७५	०.००
वन तथा बनस्पती क्षेत्र	२२३५४०२.९८	३४.४७
खोला नाला ताल तलैया तथा सिमसार क्षेत्र	५११४५.३२	०.७९
सार्वजनिक उपयोगको क्षेत्र	१५३५४०.०८	२.३७
आवासीय क्षेत्र	११७९६९८.३१	१८.१९
जम्मा	**६४८४२०३.०८**	**१००.००**

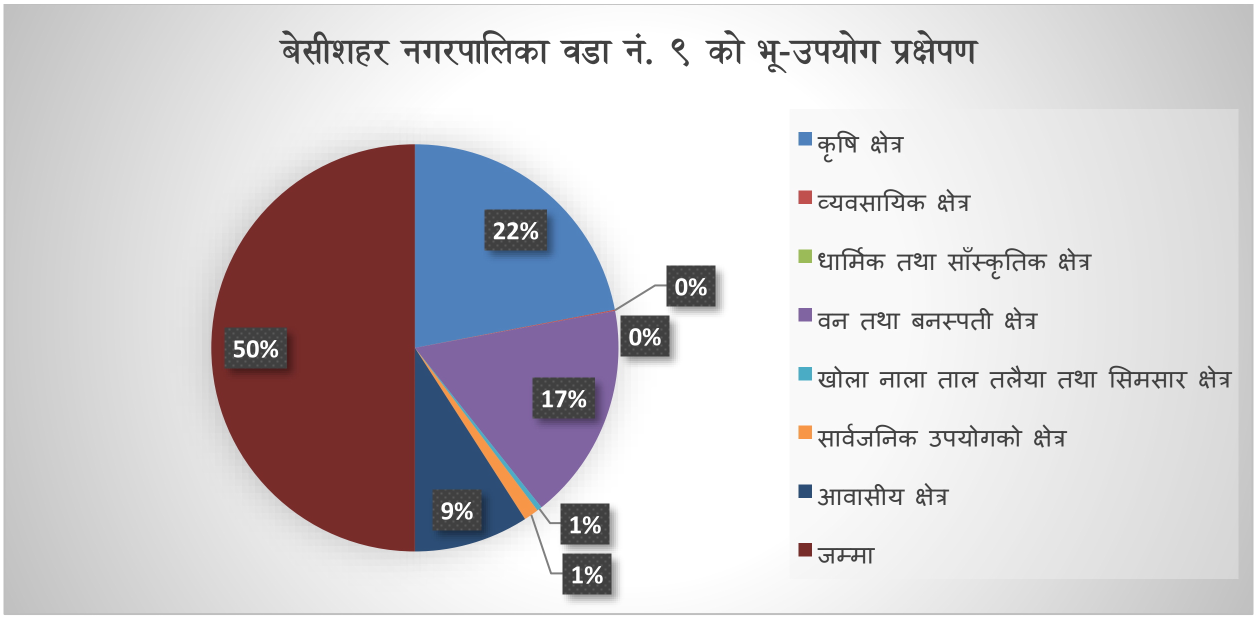

वृत्तचित्र २२ : वडा नं. ९ को आगामी १० वर्षको भूउपयोग प्रक्षेपण

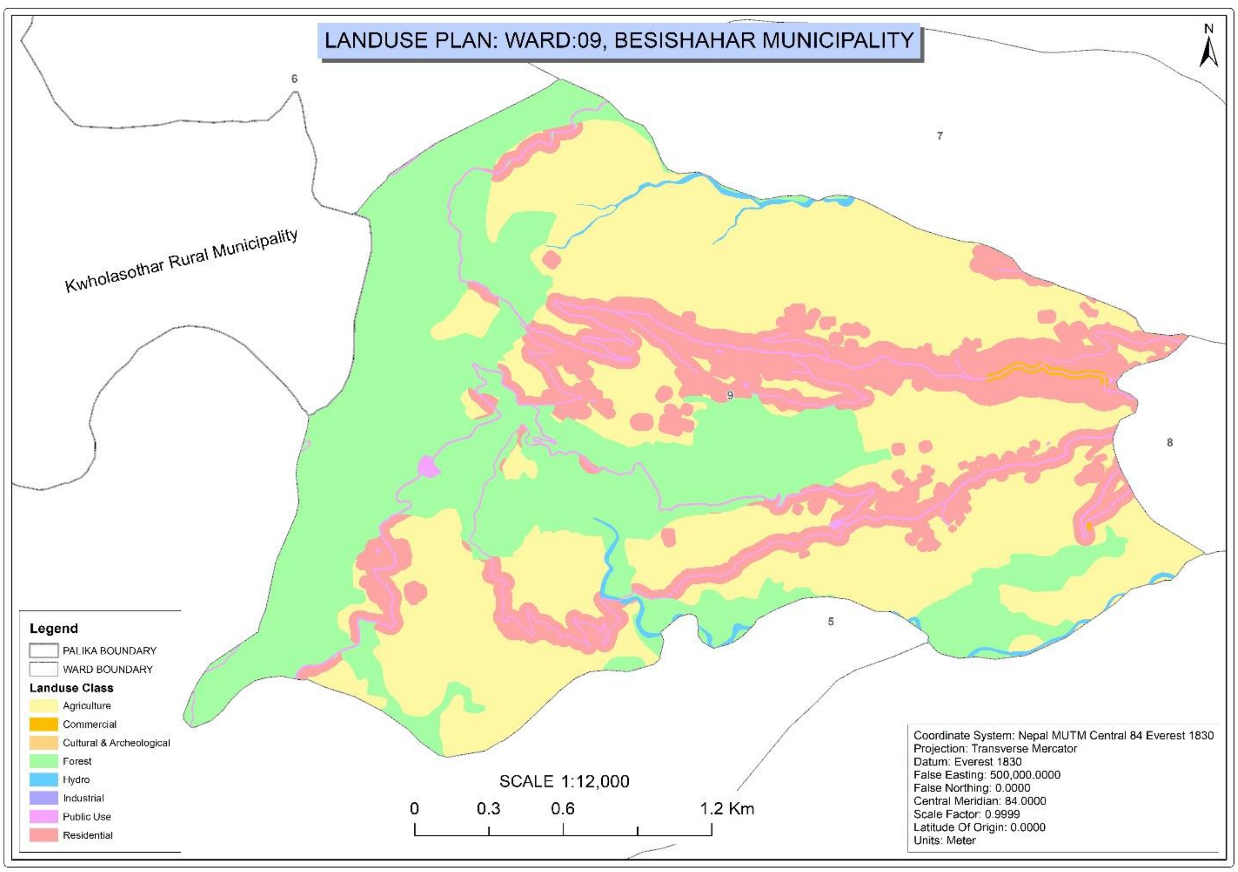

नक्सा २५ : वडा नं. ९ को आगामी १० वर्षको भूउपयोग प्रक्षेपण

५.११ वडा नं. १० को आगामी १० वर्षको भूउपयोगको प्रक्षेपण

बेसीशहर नगरपालिका वडा नं. १० को भू-उपयोग प्रक्षेपण अनुसार कुल २,९९,००,११५.९४ वर्ग मिटर क्षेत्रफलमा विभिन्न प्रयोजनका लागि भूमि प्रयोग भएको देखिन्छ । यस वडामा सबैभन्दा ठूलो भू-भाग ६५.२५ प्रतिशत वन तथा बनस्पती क्षेत्रले ओगटेको छ, जसले वडाको हरियाली, प्राकृतिक स्रोत र जैविक विविधता अत्यधिक मात्रामा रहेको स्पष्ट संकेत गर्दछ। दोस्रो ठूलो भू-भाग २४.०८ प्रतिशत कृषि क्षेत्रले ओगटेको छ, जसले कृषिमा आधारित जनजीवन अझै पनि महत्वपूर्ण रहेको देखाउँछ।

आवासीय क्षेत्र ६.८४ प्रतिशत रहेको छ, जुनले वडामा केही हदसम्म बस्ती विकास भएको जनाउँछ । सार्वजनिक उपयोगको क्षेत्र १.४८ प्रतिशत र खोला, नाला, ताल तलैया तथा सिमसार क्षेत्र १.५७ प्रतिशत रहेका छन्, जसले वडाको पूर्वाधार र जल स्रोतहरूको सिमित तर महत्वपूर्ण उपस्थितिलाई दर्शाउँछ।

व्यवसायिक क्षेत्र ०.७५ प्रतिशत रहेको छ, जुनले वडामा केही व्यवसायिक क्रियाकलापहरू संचालन भइरहेका संकेत गर्दछ। धार्मिक तथा साँस्कृतिक क्षेत्र भने अत्यन्तै न्यून ०.०२ प्रतिशत मात्र रहेको देखिन्छ, जसले धार्मिक संरचनाहरूको उपस्थिति नगण्य रहेको बुझाउँछ।

समग्रमा हेर्दा, वडा नं. १० मा वन क्षेत्रको अत्यधिक मात्रामा उपस्थितिले वातावरणीय सन्तुलन कायम राख्न सहयोग पुऱ्याइरहेको देखिन्छ। कृषिमा आधारित जनजीवन अझै पनि सशक्त छ, यद्यपि आवासीय, व्यवसायिक तथा सार्वजनिक पूर्वाधारहरूको विकास क्रमशः विस्तार हुँदै गएको पाइन्छ । यसले दीर्घकालीन योजना तथा दिगो विकासको सम्भावनालाई उजागर गर्दछ।

तालिका २३ : वडा नं १० को आगामी १० वर्षको भूउपयोगको प्रक्षेपण

बेसीशहर नगरपालिका वडा नं. १० को भू-उपयोग प्रक्षेपण		
भू-उपयोग क्षेत्र	**क्षेत्रफल (वर्ग. मि.)**	**प्रतिशत**
कृषि क्षेत्र	७१९८९४३.३२	२४.०८
व्यवसायिक क्षेत्र	२२५५०१.१३	०.७५
धार्मिक तथा साँस्कृतिक क्षेत्र	५८१४.२१	०.०२
वन तथा बनस्पती क्षेत्र	१९५१०३९२.९०	६५.२५
खोला नाला ताल तलैया तथा सिमसार क्षेत्र	४७०५५८.७१	१.५७
सार्वजनिक उपयोगको क्षेत्र	४४३४७१.००	१.४८
आवासीय क्षेत्र	२०४५४३४.६७	६.८४
जम्मा	**२९९००११५.९४**	**१००**

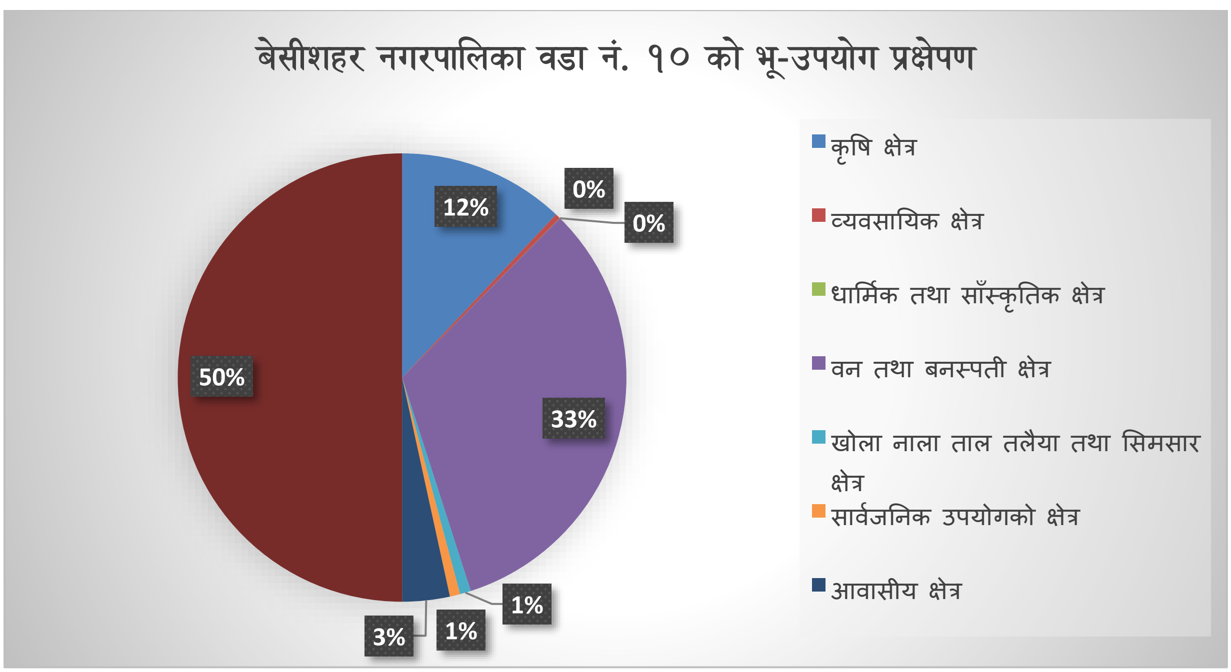

वृत्तचित्र २३ : वडा नं. १० को आगामी १० वर्षको भूउपयोग प्रक्षेपण

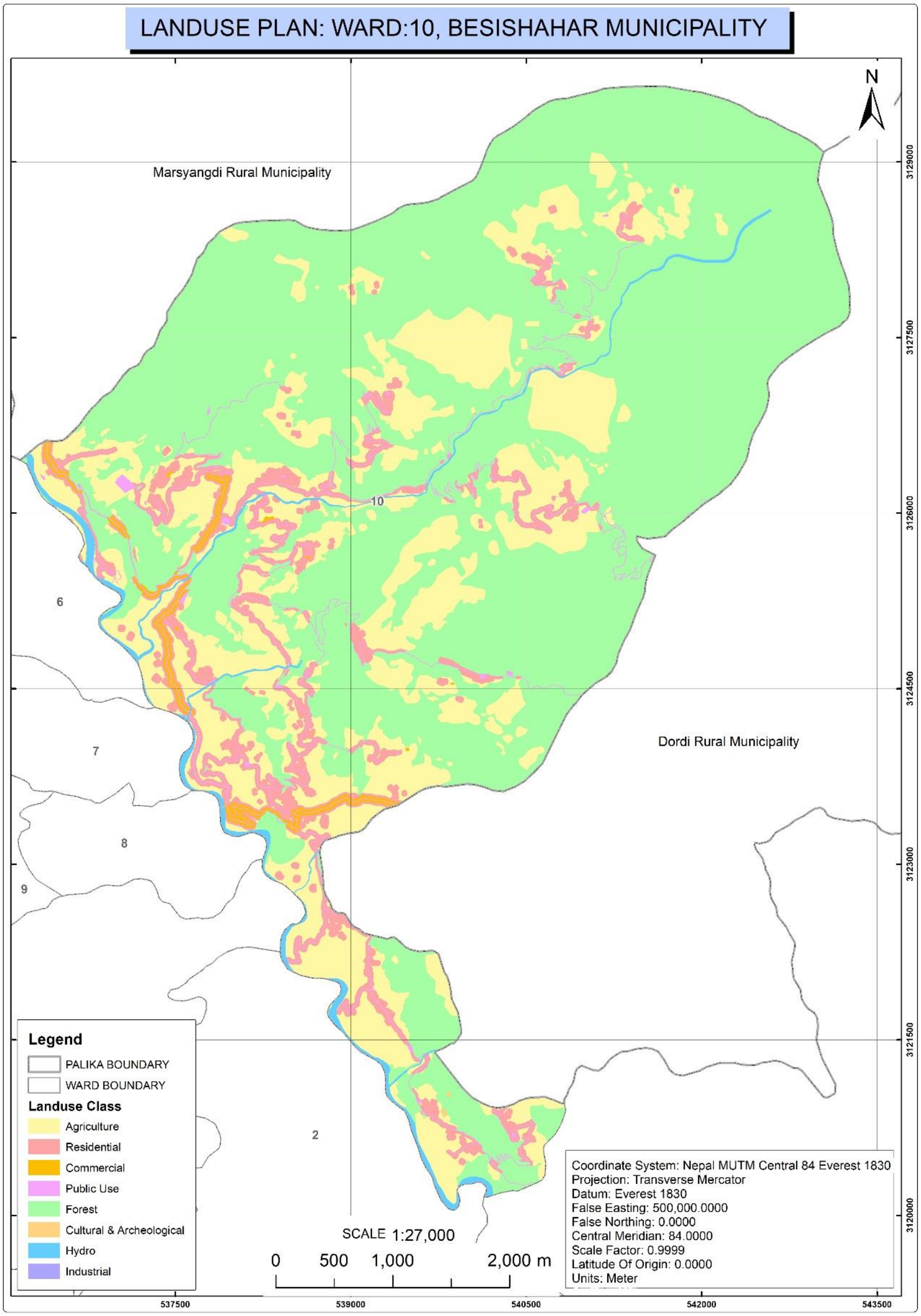

नक्सा २६ : वडा नं. १० को आगामी १० वर्षको भूउपयोग प्रक्षेपण

५.१२ वडा नं. ११ को आगामी १० वर्षको भूउपयोगको प्रक्षेपण

बेसीशहर नगरपालिका वडा नं. ११ को भू-उपयोग प्रक्षेपण अनुसार कुल १,७६,१६,४८०.०५ वर्ग मिटर क्षेत्रफलमा विभिन्न प्रयोजनका लागि भूमि उपयोग भएको देखिन्छ। यस वडामा सबैभन्दा ठूलो भू-भाग ५६.५४ प्रतिशत कृषि क्षेत्रले ओगटेको छ, जसले यो वडा अत्यधिक रूपमा कृषिमा निर्भर रहेको स्पष्ट पार्दछ। दोस्रो ठूलो भू-भाग १९.३६ प्रतिशत वन तथा बनस्पती क्षेत्रले ओगटेको छ, जसले वडामा हरियाली र प्राकृतिक स्रोतहरू पर्याप्त मात्रामा रहेको जनाउँछ।

आवासीय क्षेत्र १७.५३ प्रतिशत रहेको छ, जसले वडामा जनघनत्व र बस्ती विस्तार उल्लेखनीय रूपमा भइरहेको देखाउँछ। खोला, नाला, ताल तलैया तथा सिमसार क्षेत्र ३.११ प्रतिशत रहेको छ, जसले जल स्रोतहरूको उल्लेखनीय उपस्थिति जनाउँछ।

सार्वजनिक उपयोगको क्षेत्र २.८४ प्रतिशत छ, जसमा सडक, विद्यालय, स्वास्थ्य संस्था लगायतका पूर्वाधारहरू पर्छन्। व्यवसायिक क्षेत्र ०.५६ प्रतिशत रहेको छ भने औद्योगिक क्षेत्र ०.०५ प्रतिशत मात्र देखिन्छ, जसले वडामा सिमित मात्रामा व्यापारिक तथा औद्योगिक गतिविधिहरू भइरहेको जनाउँछ। धार्मिक तथा साँस्कृतिक क्षेत्र ०.०१ प्रतिशत मात्र रहेको देखिन्छ, जसले धार्मिक संरचनाहरूको न्यून उपस्थिति जनाउँछ।

समग्रमा, वडा नं. ११ एक कृषि प्रधान वडा हो, जहाँ वन क्षेत्र, जल स्रोत तथा बस्ती विकास पनि उल्लेखनीय छन्। यद्यपि व्यवसायिक र औद्योगिक गतिविधिहरू न्यून रहेका छन्, भविष्यमा दिगो कृषि, वातावरणीय संरक्षण तथा पूर्वाधार विकासमा जोड दिन सकिने सम्भावना देखिन्छ।

तालिका २४ : वडा नं ११ को आगामी १० वर्षको भूउपयोगको प्रक्षेपण

बेसीशहर नगरपालिका वडा नं. ११ को भू-उपयोग प्रक्षेपण		
भू-उपयोग क्षेत्र	**क्षेत्रफल (वर्ग. मि.)**	**प्रतिशत**
कृषि क्षेत्र	९९६०६७८.२९	५६.५४
व्यवसायिक क्षेत्र	९८१५१.३६	०.५६
धार्मिक तथा साँस्कृतिक क्षेत्र	१९८५.०४	०.०१
वन तथा बनस्पती क्षेत्र	३४१०९३२.३०	१९.३६
खोला नाला ताल तलैया तथा सिमसार क्षेत्र	५४७८२६.१२	३.११
औधोगिक क्षेत्र	८२१०.९५	०.०५
सार्वजनिक उपयोगको क्षेत्र	५००१४७.६५	२.८४
आवासीय क्षेत्र	३०८८५४८.३६	१७.५३
जम्मा	**१७६१६४८०.०५**	**१००**

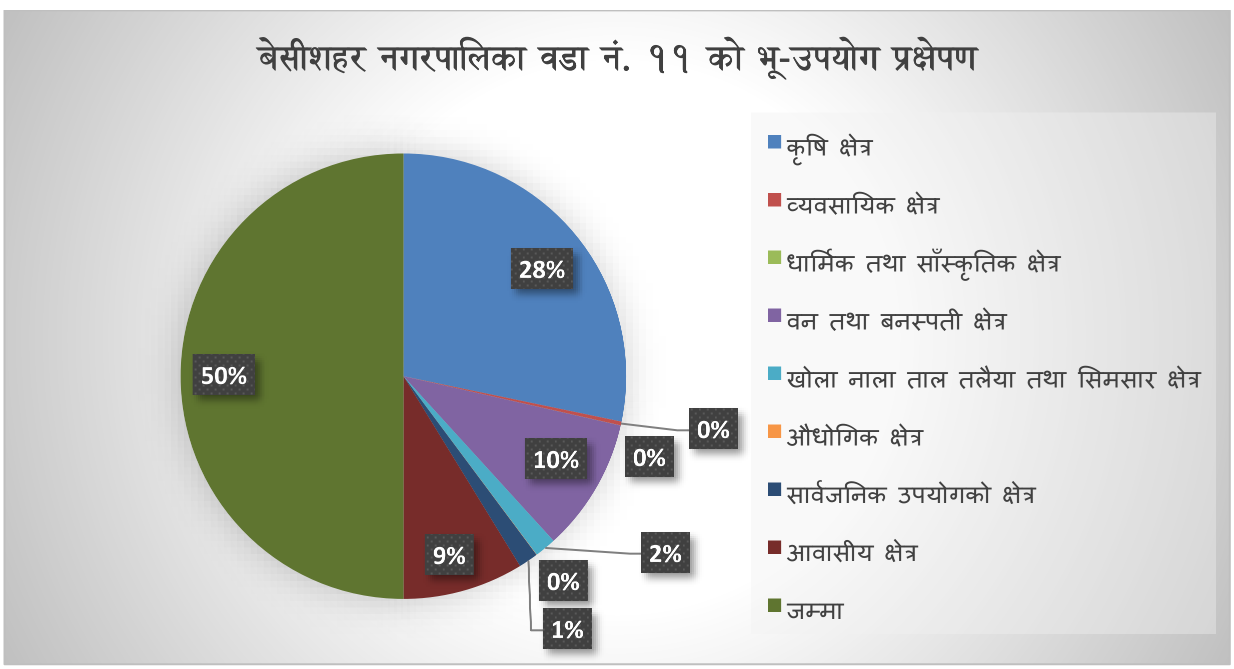

वृत्तचित्र २४ : वडा नं. ११ को आगामी १० वर्षको भूउपयोग प्रक्षेपण

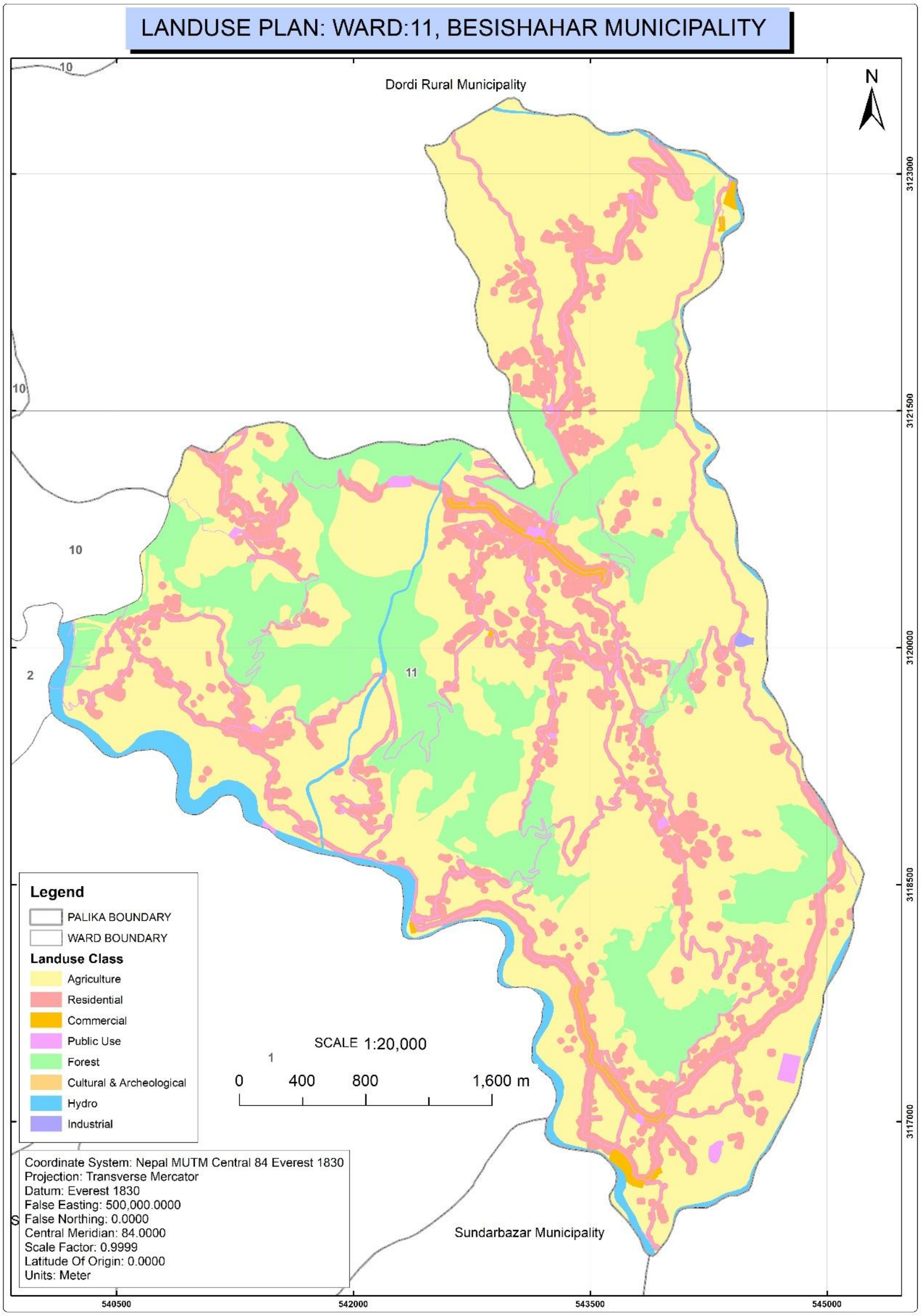

नक्सा २७ : वडा नं. ११ को आगामी १० वर्षको भूउपयोग प्रक्षेपण

परिच्छेद ६ निश्कर्ष

बेसीशहर नगरपालिकाको भू-उपयोग योजना एउटा महत्वपूर्ण प्रक्रिया हो, जसले नगरको समग्र विकास र योजना कार्यान्वयनमा मार्गदर्शन प्रदान गर्दछ। यो योजना नगरको भौगोलिक, सांस्कृतिक, र सामाजिक विशेषताहरूलाई ध्यानमा राखेर तयार गरिएको हो, जसका माध्यमबाट समृद्धि र दिगो विकास सुनिश्चित गर्नका लागि उपयुक्त उपायहरू प्रस्ताव गरिएको छ।

यस भू-उपयोग योजनामा नगरको विभिन्न क्षेत्रहरूको भूमि उपयोगको आवश्यकता र प्राथमिकताका आधारमा विभिन्न विकास गतिविधिहरूको कार्यान्वयनका लागि रणनीतिहरू प्रस्ताव गरिएको छ। विशेष गरी, कृषि, आवास, व्यवसाय, हरित क्षेत्र, र यातायातको विस्तारमा जोड दिइएको छ। यस्ता योजनाहरूले नगरीयकरणको क्रममा सन्तुलित र व्यवस्थित विकासको लागि आधार बनाउँछन्।

सामाजिक र पर्यावरणीय दृष्टिकोणले पनि यस योजनामा प्राथमिकता दिइएको छ। नगरको हरित क्षेत्र र जल स्रोतहरूको संरक्षणका लागि विशिष्ट उपायहरू लागू गरिएका छन्। यसका अतिरिक्त, योजनाले समुदायमा समानताको सुनिश्चितता र वातावरणीय संवेदनशीलता अभिवृद्धि गर्ने उद्देश्य राखेको छ।

यस भू-उपयोग योजनाले न केवल बेसीशहर नगरपालिकाको भौतिक विकासको परिकल्पना प्रस्तुत गरेको छ, तर यसले नगरको समग्र जीवनस्तरमा सुधार ल्याउने र दीगो विकासको सुनिश्चितता गर्ने मार्गदर्शन प्रदान गर्नेछ। नगरका नागरिकहरूको सन्देशलाई महत्त्व दिँदै यस योजना अन्तर्गत प्रशासन र नागरिकहरूको साझेदारीलाई प्रोत्साहन गरिएको छ।

अन्ततः, बेसीशहर नगरपालिकाको भू-उपयोग योजना भनेको नगरको दीगो र सुसंगत विकासको आधार तयार पार्ने एक महत्वपूर्ण पहल हो। यस योजनाले नगरको भविष्यमा भएका चुनौतीहरूको सामना गर्नका लागि दृषटिकोन प्रदान गर्ने छ र यसलाई कार्यान्वयन गर्दा नगरका सबै नागरिकहरूको सहकार्य अनिवार्य हुनेछ।बेसीशहरनगरपालिका को हालको अवस्थासँग आगामी १० वर्षको अवस्था तुलना गर्दा कृषियोग्य जमिन ठूलो परिमाणमा घट्ने देखिन्छ भने आवासीय क्षेत्र तथा व्यावसायिक क्षेत्र व्यापक बढने देखिन्छ। यसको प्रमुख कारक तत्व भनेको बढ्दो जनसख्या तथा वसाइँसराइले निम्त्याएको चक्लाबन्दी र खण्डीकरण नै हो। जनसंख्या तीव्र वृद्धि हुनु र कृषियोग्य जमिनमा बस्ती बस्दै जानाले जमिनको चक्लाबन्दी हुन गई क्षेत्रफल, उत्पादन र उत्पादकत्व घट्ने निश्चित छ। वन सम्पदा वातावरणीय सन्तुलन कायम राख्ने एक संवाहक हो जुन गौरादह नगरपालिका कोमहत्वपूर्ण अंशको रुपमा रहेकोछ तथापि यस नगरपालिका को वन जंगलले ओगटेको क्षेत्र भने सिमीत नै छ।

यसरी तयार गरिएको यो भू उपयोग जनालाई भू उपयोग परिषद गठन गरी कार्यान्वयन गर्न सकिनेछ । यस अघि सरोकारवालाहरुसँग छलफल गरी भू उपयोग परिषदको निर्णय अनुसार कार्यान्वयन गर्न वा वर्गीकृत भू उपयोलाई परिवर्तन गर्न सकिनेछ ।

References

Government of Nepal Local Government Operation Act 2074 B.S.

Consituation of Nepal-2072

NLUP (National Land use Project), (2012): National Land Use Policy 2012

NLUP (National Land use Project), (2012): Land use plan implementation Guidelines

NLUP (National Land use Project), (2015): National Land Use policy 2015,

UN-Habitat Nepal, Land project Team (2015): Participatory Land Use Planning and Implementation Project.

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४

स्थानीय तहको योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन, २०७४:

राष्ट्रिय भू नीति २०७५:

भूउपयोग ऐन २०७६

भूउपयोग नियमावली २०७९

अनुसूची १ नगरपालिका ले निर्धारण गरेका आगामी भू-उपयोगका आधार

आज मिति २०८१/०६/१४ गतेका दिन बेसीशहर नगरपालिका वडा नं. ४ का वडा अध्यक्ष श्री राम बहादुर गुरुङको अध्यक्षतामा बैठक बसी प्रस्त वडा भित्रका जग्गाहरूको वर्गीकरण सम्बन्धमा तपसिल बमोजिमको उपस्थिती र प्रस्ताव माथी छलफल गरि देहायबमोजिमको निर्णय गरियो ।

तपसिल

बैठकमा उपस्थित सदस्यहरु

क्र.स	नाम	पद	हस्ताक्षर
१	श्री राम बहादुर गुरुङ	वडा अध्यक्ष	[signature]
२	श्री चन्द्रमान गुरुङ	वडा सदस्य	चन्द्रमान
३	श्री जुनसरी गुरुङ	वडा सदस्य	जुनसरी
४	श्री कन्चा कामी गुरुङ	वडा सदस्य	कन्चाकामी
५	श्री सालिना विक	वडा सदस्य	
६	श्री विश्वास लामा	वडा प्राविधिक	[signature]
८	श्री बालराम अधिकारी	वडा सचिव	[signature]
९	श्री अशोक कुमार रिमाल (परामर्श दाता)		[signature]
१०	श्री रवि अधिकारी	,,	[signature]
११	श्री सुजन थापा	,,	[signature]
१२	श्री सुवास रिमाल	,,	[signature]
१३	श्री सिम बहादुर गुरुङ	आमन्त्रित सदस्य	[signature]
१४	श्री लाल विर गुरुङ	पूर्व वडा अध्यक्ष	[signature]
१५	श्री गौ माया गुरुङ	सदस्य	[signature]
१६	श्री टक बहादुर गुरुङ	सदस्य	[signature]
१७	श्री बुद्ध बहादुर गुरुङ	सदस्य	[signature]
१८	श्री खेल बहादुर गुरुङ	सदस्य	[signature]
१९	श्री जंगशेर गुरुङ	सदस्य	जंग [signature]
२०	श्री आर. पी. गुरुङ	सदस्य	[signature]
२१	श्री मिन बहादुर गुरुङ	सदस्य	[signature]
२२	श्री रवि खनाल	सदस्य	[illegible]

क्र.सं	नाम	पद	दस्तखत
२४. श्री.	कृष्ण कुमारी गुरुङ	सदस्य	कृष्ण
२५ श्री.	मिन माया गुरुङ	सदस्य	मिन
२६ श्री.	प्रताप बहादुर गुरुङ	सदस्य	[signature]
२७ श्री	धनराज गुरुङ	सदस्य	[signature]
२८. श्री	गुरु प्रसाद ढुङ्गाना	सदस्य	[signature]
२९. श्री	कपुर जंग गुरुङ	सदस्य	[signature]
३० श्री	तुल बहादुर गुरुङ	सदस्य	[signature]
३१ श्री	कृष्ण बहादुर गुरुङ	सदस्य	[signature]
३२. श्री	तुल बहादुर गुरुङ	सदस्य	[signature]

प्रस्तावहरु

प्रस्ताव नं. १. वडा भित्र रहेका जग्गाको वर्गीकरण सम्बन्धी,

निर्णयहरु

प्रस्ताव नं. १ माथि छलफल गर्दा बेसीशहर नगरपालिका वडा नं. ४ मा रहेको जग्गाहरु निम्न अनुसार वर्गीकरण गरियो।

(क) व्यवसायिक क्षेत्र,
पुरानोकोट बचत तथा ऋण सहकारी संस्था, मोती मिलन महिला सहकारी, पुरानोकोट होटेल लगायत मोतिडाँडा चौवाराको वरीपरी रहेका पसलहरूको २० m वरपर रहेको जग्गा त्यसैगरी, कोप्रेमा (डाँडागाउँ) रहेका पसलका वरीपरी रहेको २० m सम्मको जग्गा,

(ख) आवासिय क्षेत्र
पिरासेढ़ा, हिले, कोल्टे, लाङ्गरिय, भिलम टोल, गैरी गाउँ, ड्याँ गाउँ, टारी खिरिन्चे, चर्मिला, पातलेगाउँ टोलको ३० मिटर वरिपरि आवास क्षेत्र रहेको।

सडकको हकमा	सडकबाट	आवश्यक क्षेत्र
१) फेक्से, हिले, पिरसिङ,	६ मि	५० मि.
२) कालेजगाउँ - पान्तेगाउँ	८ मि	५० मि.
३) फेक्से, टाँडी - चम्डिला	६ मि.	५० मि.
४) स्कूल तल हुँदै जाने लगारिया	६ मि.	५० मि.
५) अन्य जिल्ला सडक	६ मि.	५० मि.
६) डाँडागाउँ - पुलकोट गर्दै जाने बाटो	८ मि.	५० मि.
७) फेक्से देखि कफिने सम्म जोड्ने बाटो	८ मि.	५० मि.

(ग) सार्वजनिक क्षेत्रहरु:

जनचेतना आमा समुह भवन, पिपिडे, जलदेवी आमा समुह भवन हिले, वृद्ध मिलन आमा समुह फेक्से, शितलादेवी आमा समुह भवन मिलनटोल, गणेश मिलन आमा समुह भवन गौरि गाउँ, मौलामाई आमा समुह भवन, डाँडा गाउँ भविष्य उज्जवल आमा समुह भवन, चम्डिला, हिमसागर आमा समुह पान्तेगाउँ, महादेव आमा समुह भवन लगारिया, सेवा सदन मा. वि., चैतन्य उच्च मा. वि., जलदेवि प्रा. वि., जन सेवा प्रा. वि., कृषि विकास प्रा. वि. मालिकादेवि प्रा. वि., चम्डिला फुटबल ग्राउन्ड, लगारिया फुटबल ग्राउण्ड, फोक्से फुटबल ग्राउण्ड जग्गाहरु सार्वजनिक क्षेत्र रहनेछ ।

साथै सबै सडक र पधेरो चौतारो जग्गाहरु सार्वजनिक क्षेत्र रहनेछ ।

~~चम्डिला, वालवा~~

(घ) धार्मिक, साँस्कृतिक तथा पुरातत्त्विक क्षेत्र:

पुरानोकोट स्तुपा, पुरानोकोट गढी / मौलामाई, जलदेवी मन्दिर, चण्डदेवी मन्दिर, पुरानोकोट राजारानी दरबार, महादेव मन्दिर तिला नदी, शितलादेवी मिलनटोल, डडुवाखाने, मण्डली, मालिकादेवी मन्दिर, जोगी ओडार, शिव मन्दिर डाँडागाउँ, सातबहिनी मन्दिर फोक्से, [illegible] रुवाबा तिला नदि

· मरण घाट, कालिते डाँडा, तपिल्टा घाट, हिले चिहान डाँडा, भतनाथ देवी मन्दिर, पाल्लेगरा सातकन्या देवी,

(ङ) कार्य क्षेत्र

माथि उल्लेखित क्षेत्र र ~~बाहेकका अन्य वन~~ क्षेत्र, खानी क्षेत्र, नदिनाला, ताल तलैया क्षेत्रका ~~अन्य क्षेत्र जग्गाहरु~~ बाहेकका अन्य जग्गाहरु कार्य क्षेत्र रहेको।

(च) नदिनाला / ताल, तलैया

- किरिन्ये खोला, तांजा खोला, गुरुङ खोला, बाङ्घाते खोला, कर्मी खोला, टुनि खोला, राम्ये खोला, मुरली खोला, कामी खोला, [illegible] खोला, टुप खोला, साउने पानी, राम खोला, ~~[illegible]~~ ज्लोछाप खोला, तोंगेकुना खोला, डाँडरो खोला, क्याउदी खोला, ~~लगायतको~~ अन्य बेसीशहर नगरपालिका वडा नं. ०४, पुरानोकोटको सिमानामा रहेका अन्य नदिनाला, ताल, तलैया,

आज मिति २०८१ कार्तिक २६ गते भिमाद नगरपालिका वडा नं. ६ का वडा अध्यक्ष श्री ऋषि राम बस्नेत ज्यूको अध्यक्षतामा श्र. उपयोग नियमावली अनुसार यस वडा भित्र रेखा अङ्गा गोकिरणको सिलसिलामा परामर्श दाताहरू, वडा सदस्य तथा आम सर्वसाधारणहरू बिच भेला राखी निम्न उपस्थितिमा छलफल गरियो।

उपस्थितिहरू :-

1. वडा अध्यक्ष श्री ऋषि राम बस्नेत
2. का.पा.सदस्य श्री मनिता परियार
3. वडा सदस्य श्री खड्ग बहादुर थापा
4. " - " श्री गोविन्द बस्नेत
5. परामर्श दाता श्री अशोक रिमाल
6. " श्री सुवास रिमाल
7. " श्री सुजन थापा
8. प्र. उपस्थित श्री देवीदास नराल
9. " श्री भरत बहादुर एवलमगर
10. " श्री पदम बहादुर अधिकारी
11. वडा सचिव श्री स्वर्ण बहादुर श्रेष्ठ
12. श्री रोशनी अर्याल
13. श्री कविता गुरुङ
14. श्री सविता अधिकारी
15. श्री सुशेला गुरुङ
16.

निर्णय नं.१ व्यवसाय क्षेत्र भू: उपयोग योजना निर्माण तथा जग्गा वर्गीकरण सम्बन्धमा निम्नानुसार निर्णय गरियो।

(क) व्यवसायिक क्षेत्र :-

१. मिमरेन स्थान देखि मनाङ्, चौतारा हुँदै रहजो वजारको मेन सडकको दायाँ बायाँ ३० मिटर सम्मको जग्गाहरु

२. तामाङ चोक चोकवार क्याम्पस रोड हुँदै सात विसे डिल सम्मको सडक दायाँबायाँ २० मिटर भित्र पर्ने जग्गाहरु

३. मनाङ् चौतारावार भित्री रिङरोड घलेगाउँ चोक हुँदै तिनधारा सम्मको सडक दायाँबायाँ २० मिटर भित्र पर्ने जग्गाहरु

४. वडा दैलको भित्री सडकको दायाँबायाँ १५ मिटर सम्मको जग्गाहरु

५.

(ख) आवासिय क्षेत्र :-

१. हाल बसोवास अहिलेको सबै क्षेत्र आवासिय क्षेत्र

२. हाल रहेको बस्तीवार १५ मिटर वरीपरीको जग्गाहरु

३. वडा नं. ६ को सम्पूर्ण सडकको मापदण्ड छोडेर ३० मिटर दायाँबायाँका जग्गाहरु।

४.

(ग) सार्वजनिक क्षेत्रहरु :-

१. वडा नं.६ को (भित्रका) सम्पूर्ण सडक बाटोहरु,

२. गैरीघारा

३ लिङ्के पधेरो -

४. पुलेपधेरो

५. धुर्ली घारो

(क) बौ मरण घाट - सातविसे कुनी मल्लाको नदी

(ख) ब्रिटिस वेलफेयर अफिस

६. अम्वोटे पधेरो
७. घट्टे पधेरो
८. तल्लो अनथिकाप मा०वि०
९. माथिल्लो अनथिकाप मा०वि०
१०. बालरत्न प्रा०वि०
११. लक्ष्मीनारायण बाल मन्दिर प्रा०वि०
१२. मस्र्याङ्दी वहुमुखी क्याम्पस
१३. तमु आमासमूह - मनाङ् चौतारा
१४ अनचेतना आमासमूह → मनाङचौतार
१५. सातविसे आमा समूह
१६. शान्ति शील आमा समूह - गैरी खारा
१७. भेलुवाटार आमा समूह →
१८. चेतन शील आमा समूह - मनाङचौतार
१९. शान्ति आमा समूह - फुम्लपोक
२०. सहज शील आमा समूह - सहजी
२१ सहजी आमा समूह - सहजी
२२. सहजी तमु आमा समूह - सहजी
२३. मैगुम आमा समूह
२४. विश्वकर्मा समूह भवन - टार
२५. राम सिता आमा समूह - वनपोक
२६. मासराङ आमा समूह — माथर वेलकेप
२७. सहजी खेलमैदान
२८ सहजी वसपार्क
२९. कुवईहल वनपोक
३०. छिंगोट खोल्सी (मनाङ् चौतारा दुनाम्पोला)
३१ तमु संग्रालय

(घ) धार्मिक क्षेत्र सांस्कृतिक पुरातात्विक महत्त्वको क्षेत्रहरु:

१. चण्डीडाँडा गुम्बा
२. तामाम्घेकु गुम्बा - क्याम्पस रोड
३. त्रिवेणी मन्दिर — ओरीधारा
४. राम सीता मन्दिर — वेलवोटे डाँडा
५. देवी मन्दिर — मैगुम
६. गणेश मन्दिर - माझथर फुम्लपोक

६. जलदेवी मन्दिर - सुरतपोख
८. पातलदेवी मन्दिर - चण्डीडाँडा

(ङ) वन क्षेत्र
१. गोलाको पाखो सामुदायिक वन (शान्ति)
२. तिला नदी (छिंगे खोला)
३. पुर्मा खोला
४.

माथि उल्लेखित
(च) औद्योगिक क्षेत्र
१. ब्लक उद्योग - बजी
२. साबुन उद्योग - "

माथि उल्लेखित क्षेत्र मात्र वडाको आगामी कार्य क्षेत्रमा पर्ने कुरामा सर्वसम्मत निर्णय गरियो।

[signatures]

[illegible] ०७।७।२६ गते [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] भएको [illegible] अध्यक्षता [illegible] -
[illegible] [illegible] योजना [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

उपस्थिति

[illegible] [illegible] — वडा अध्यक्ष
[illegible] [illegible] — वडा सदस्य
[illegible] [illegible] — वडा सदस्य
[illegible] [illegible] — वडा सदस्य
[illegible] [illegible] — वडा सदस्य
[illegible] [illegible] — वडा सदस्य

उपभोक्ता समितिहरु

१) [illegible] [illegible] भण्डारी — टोल विकास समिति ([illegible])
२) [illegible] [illegible] रिमाल — टोल विकास समिति ([illegible])
३) [illegible] [illegible] खड्का — टोल विकास समिति ([illegible])
(खड्का गाउँ)
४) [illegible] [illegible] [illegible] — टोल विकास समिति ([illegible])
५) मोहन बहादुर खत्री — टोल सुधार समिति ([illegible])
६) [illegible] बहादुर रिमाल → टोल सुधार समिति ([illegible])
७) [illegible] बहादुर अधिकारी → टोल सुधार समिति ([illegible])
८) [illegible] व. [illegible] → टोल सुधार समिति ([illegible])

परामर्शदाताको तर्फबाट:
१) डा. [illegible] कुमार रिमाल
२) [illegible] रिमाल
३) [illegible] थापा
४) नारायण रिमाल

प्रस्तावहरु:

१) प्रस्ताव नं. १: भू-उपयोग योजना निर्माण तथा जग्गा वर्गीकरण सम्बन्धमा ।

निर्णय:

प्रस्ताव नं. १ उपर छलफल गर्दा निम्न निर्णय गरियो

क) व्यवसायिक क्षेत्र

१. वेशिसहर रवी सडक खण्डमा अवस्थित चनौटे, बेलोति विलोना र मानेश्वरसम्म सडकलाई जोडेको घरपरिवारका क्षेत्रहरु ।

ख) आवासिय क्षेत्र

१) हाल बसोबास गरिरहेका सम्पूर्ण क्षेत्रहरु ।

२) वडा नं. ६ भित्रका सम्पूर्ण खोला, वनका तटीय १५ मिटर भित्र पर्ने जग्गाहरु ।

३) वडा नं ६ भित्र रहेका सम्पूर्ण सडकहरुको मापदण्ड छोडेर, दायाँ बायाँ ३० मिटर भित्रका जग्गाहरु ।

ग) सार्वजनिक उपयोगका क्षेत्रहरु

१) वडा नं ६ भित्रका सम्पूर्ण बाटो, सडकहरु, श्री गंगा मिलन मा.वि. चनौटे प्रा.वि., ज्योति प्रा.वि., चण्डेश्वरी प्रा.वि., वडा नं ६ भित्रका सम्पूर्ण आमा समूहका भवनहरु, सामुदायिक चौतारा समेत [illegible]

घ) सांस्कृतिक तथा पुरातात्विक महत्वको क्षेत्र

(१) कन्यादेवी मन्दिर, पाण्डुदेवी मन्दिर, आदि । चौतारी डाँडा देवी मन्दिर परिसर ।

ङ) वन क्षेत्रहरु –

सामुदायिक वन, अजर सजद सामुदायिक वन, भोटेपौर सामुदायिक वन, सुको सामुदायिक वन, चौर कठेलेपती वन सामुदायिक वन, मस्याङ्दी सामुदायिक वन, पुनरा गाउँ शुलिकोट सामुदायिक वन, आदि ।

च) औद्योगिक क्षेत्र :-

१) फार्मिंग हाउस (वै.न.पा. ६ स्थित हापस्वाउ)

छ) नदी, खोला, ताल, सीमसार क्षेत्र :- ।

१) मस्याङ्दी नदी

२) भलम खोला

३)

ज) कृषि क्षेत्र :-

१) माथि उल्लेखित क्षेत्र बाहेकका अन्य जग्गा कृषि क्षेत्रमा पर्नेछन् ।

Date: ....
Page: ....

आज मिति २०८१।०७।२६ गतेका दिन बेदकोट नगरपालिका वडा नं. ०८ का वडा अध्यक्ष श्री पवित्रा थापा राना मगरको अध्यक्षतामा कु. अयोग्य नियमावली अनुसार यस वडा मित्र संस्था भएका व्यक्तिको निर्देशिकामा पत्राचार दलहरू, वडा सदस्यहरू, टोल विकास संस्थाका पदाधिकारी तथा आम सर्वसाधारण हरु बिच बैठक बसी निम्न उपस्थितीमा छलफल गरियो।

उपस्थितीहरु

१) वडा अध्यक्ष श्री पवित्रा थापा राना
२) वडा सदस्य श्री कल्पना थापा बोहरा
३) वडा सदस्य श्री सुरेश कुमार राई
४) वडा सदस्य श्री लक्ष्मी साउँद
५) वडा सदस्य श्री आमृत लाल चौधरी
६) अधिकृत श्री बुद्धि सागर पन्त
७) स.प्र.प्र. श्री नरेन्द्र बहादुर जोशी
८) कुमारी श्री नयन बहादुर राई
९) ,, श्री इनारपुर दत्त
१०) ,, श्री केन बं. कुँवर
११) पर्यावरणीय श्री अशोक रिजाल
१२) ,, ,, श्री सुवास रिमाल
१३) ,, ,, श्री सुजन थापा
१४) खड्को पर्सेनी टोल वि.स. श्री भक्त बं. भण्डारी
१५) विनायक टोल वि. स. श्री शारदा पाण्डेय
१६) नारायणस्थान टोल वि. स. श्री युवराज उपाध्याय
१७) कालुपुरस्कल टोल वि. स. श्री भीमलाल उपाध्याय
१८) प्रभात टोल वि. स. श्री कमल सिंह खड्का
१९) कालिकास्थान टोल श्री नन्दक कार्की
२०) बालनारायणस्थान - श्री बलिराम कार्की
२१) विनायक टोल (विकास) श्री शारदा थापा
२२) नारायणस्थानटोल श्री शान्ति कार्की

निर्णय नं. १ जग्गा वर्गिकरण गर्ने सम्बन्धमा ।

भू-उपयोग योजना निर्माण तथा जग्गा वर्गिकरण सम्बन्धमा निम्नानुसार निर्णय गरियो ।

क) व्यवसायिक क्षेत्रहरु

१. वडा नं ०८ को सिमाना भिमसेन स्थान चोक देखि फिल्म हल चोक सम्मको दाँया बाँया ३० मिटर सम्मको जग्गाहरु

२. नारायणस्थान चोक देखि मालपोत कार्यालय हुदै ओखले डिल सम्मको सडक दाँया बाँया १० मिटर सम्मको जग्गाहरु

३. सेरा चौतारा देखि आले मुल हुदै तिन धारे माथिके चोकको दाँया बाँया १० मिटर सम्मको जग्गाहरु

४. मुल सडक वाहेक भित्री सडकहरुको दाँया वाँया १५ मिटर सम्मको जग्गाहरु

ख) आवासीय क्षेत्रहरु

१. हाल बसोबास गरिरहेको सबै क्षेत्र आवासिय क्षेत्र

२. हाल बसोबास गरिरहेको बस्तिबाट १५ मिटर वरपरको जग्गाहरु समेत

३. वडा नं. ८ को सम्पूर्ण सडकको मापदण्ड छोडेर ३० मिटर दाँयावाँयाको जग्गाहरु

ग) सार्वजनिक क्षेत्रहरु

१. वडा नं. ८ भित्रका सम्पूर्ण सडक बाटोहरु
२. जिल्ला प्रशासन कार्यालय
३. नापी कार्यालय
४. बेसीशहर नगरपालिकाको कार्यालय
५. मालपोत कार्यालय
६. कृषि ज्ञान केन्द्र कार्यालय
७. जिल्ला शिक्षा समन्वय कार्यालय
८. भौतिक पुर्वधार विकास कार्यालय
९. जिल्ला स्वस्थ्य कार्यालय
१०. जिल्ला हुलाक कार्यालय
११. जिल्ला समन्वय कार्यालय
१२. जिल्ला अदालत
१३. सिंचाई डिभिजन कार्यालय
१४. लमजुङ अस्पताल
१५. कोष तथा लेखा परिक्षण कार्यालय
१६. दुर सञ्चार कार्यालय
१७. जिल्ला सरकारी वकिल कार्यालय
१८. जिल्ला प्रहरी कार्यालय
१९. बेसीशहर नगरपालिका वडा नं. ०८ को कार्यालय
२०. फुलबारी परिसर/पार्क
२१. गौथली पार्क
२२. कर्पुरेश्वर पार्क
२३. नेपाल मगर संघ बेसीशहर इकाई भवन
२४. मुस्लिम दाह रुस्कार स्थान
२५. तिन धारे पधेरो
२६. फलेदी पधेरो

२७. बिदाई चोतारा

२८. कर्पुरेश्वर आमा समुह

२९. प्रकृति नारी समाज

३०. तमु कल्याण बाबा आमा समुह

३१. कृषि सामाजिक सस्थान (गोदाम घर)

३२. फुलबारी आमा समुह सामुदायिक भवन

३३. दिप ज्योती आमा समुह

३४. महादेव मरान घाट

३५. लक्ष्मी नारायण पुस्ताकालय

३६. फुलबारी आमा समुह मलामी पाटी

३७. सरस्वती आमा समुह

३८. काजीबारी पातल

३९. बेसीशहर खानेपानी तथा सरसफाई कार्यालय

४०. रेडक्रस भवन

४१. ठुलो पधेरो

ग. धार्मिक सॉस्कृतिक पुरातात्वीक महत्वको क्षैत्रहरु

१. कर्पुरेश्वर महादेव मंन्दिर
२. मर्स्याङ्दी नदी/ कर्मदा
३. लक्ष्मी नारायण मंन्दिर
४. भिमसेन थान
५. राधा कृष्ण मंन्दिर
६. सेरा चौतारा
७. जोगी गुफा बगैचा
८. राधा माधव मंन्दिर (राधे राधे)
९. श्री सत्य साई केन्द्र
१०. कालिका मंन्दिर /झिंगे खोला

घ) नदी नाला तथा खोला क्षेत्रहरु

१. मर्स्याङ्दी नदी (कर्मदा नदी)
२. तिलानदी झिंगेखोला क्षेत्र
३. मझुवा खोला

माथि उल्लेखित क्षेत्र भन्दा बाहेकका जग्गाहरु कृषि क्षेत्रमा पर्ने व्यहोरा सर्वसहमत निर्णय गरियो ।

निर्ण नं.२ छुटफुट सार्वजनिक क्षेत्र र बन क्षेत्र समावेश गर्दै जाने सम्बन्धा ।

माथि निर्णय नं. १ मा उल्लेख हुन छुट कुनै त्यस्तो सार्वजनिक क्षेत्र र बनक्षेत्रहरु जानकारीमा आएमा सो समेत समेवेश गर्दै जाने निर्णय गरियो ।

[illegible]

[illegible] ... [illegible] की [illegible] ... [illegible] ... [illegible] मनोनयन गर्न [illegible] ... [illegible] ... सर्वसम्मतबाट, निम्न बमोजिम [illegible] ... [illegible] गरियो।

टोल कार्यसमिति

१) वडाअध्यक्ष - श्री चित्र बहादुर दर्लामी
२) वडा सदस्य - श्री कृष्ण गुरुङ
३) " - श्री महेश कुमार गुरुङ
४) " - श्री पुस्प देवी बराल
५) [redacted] (टोल सुधार समिति) - श्री रेशम खड्का
६) — " — श्री शान्ति माया बर्तौला
७) — " — श्री रिपन माया घर्ती
८) — " — श्री कृष्ण दुलाल
९) — " — श्री कमल बहादुर कार्की
१०) — " — श्री कविन्द्र गुरुङ
११) — " — श्री महेन्द्र दर्लामी
१२) — " — श्री रेशम मजाखोटी
१३) — " — श्री मिलु परियार
१४) — " — श्री रविलाल दुलाल
१५) — " — श्री लाल बहादुर देउजा
१६) — " — श्री दिलिप राना
१७) — परामर्श दाता - श्री अशोक रिमाल
१८) " श्री कुमार रिमाल
१९) " श्री सुजन थापा
२०) वडा सचिव - श्री शोभा दिक्षित थापा
२१) - श्री भुपाल मगर
२२) स.क.अ. - श्री रविलाल के.सी.
२३) कृ.प्रा. - श्री त्रेत्र बहादुर बोहरा
२४, श्री तीर्थ ल० देउजा

[illegible] नं. १ [illegible] उद्योग [illegible]
[illegible]
[illegible] आवश्यकता [illegible] अनुसार [illegible] ।
[illegible] मजुवाखोला [illegible] झुम्रे - [illegible]
[illegible] सडकको दायाँबायाँ १५ मिटरको जग्गा

(ख) आवासीय क्षेत्र।

१. झुम्रे - बेसीशहर सडकको मापदण्ड छोडी सडकको दायाँ-बायाँ ५० मिटरको जग्गा

२. रानीकुवादेखि गाउँशहर, काउलेपानी सम्मको दायाँबायाँ ६० मिटरको जग्गा

३. रामम‌न्दिर - पिप्ले - फुप्री - थसौलागाउँ हुँदै गाउँशहर मोटरबाटोको दायाँबायाँ १५ मिटरको जग्गा

४. रानीकुवादेखि टापुसम्मको बाटोको दायाँबायाँ २० मिटरको ~~बाटो~~ जग्गा

५. मजुवाखोला देखि मिलनटोलसम्म बाटोको दायाँबायाँ १५ मिटरको जग्गा

६. हवा खोला - पाल्लेफाँट हुँदै थसलागाउँ - दोरगौंडा सम्मको दायाँबायाँ १० मिटरसम्मको जग्गा

७. मैदानदेखि - थानिथाटार थसौलागाउँ सम्मको दायाँबायाँ १० मिटरसम्मको जग्गा

८. तिनढारे - हरिया दोबाट सम्मको सडकको दायाँबायाँ १० मिटरसम्मको जग्गा

९. हालबसोबास गरिरहेको सबै क्षेत्रहरू

१०. हाल बस्ती रहेको ठाउँबाट १५ मिटर वरिपरीको जग्गाहरू

ग) सार्वजनिक क्षेत्रहरु:

१) [illegible] मा.वि., गाउँशहर,
२) जनज्योति मा.वि., पउलवेशी
३) सौभाग्य ज्योति मा.वि., बसौलागाउँ
४) अमर मा.वि., रामचेस्थान
५) विद्युत प्राधिकरण
६) लमजुङ दरबार हेरचाह कार्यालय, गाउँशहर
७) रामचेस्थान स्वास्थ्य चौकी, रामचेस्थान
८) ए.पि.एफ. पुलिस, रानीकुवा
९) काउलेपानी सामुदायिक भवन, काउलेपानी
१०) तिनधारे आमासमूह, गाउँशहर
११) गोदावरी आमासमूह, थुम्काडाँडा
१२) सिल्पी सामुदायिक दलित सङ्ग्रालय, थुम्काडाँडा
१३) परिवर्तनशील आमासमूह, गाउँशहर, आलडाँडा
१४) ज्यामिरे सामुदायिक भवन, ज्यामिरे
१५) पत्रकार महासंघ भवन, मिलनटोल
१६) शिवशक्ति सामुदायिक भवन, बसौलागाउँ
१७) लालीगुराँस आमा समूह भवन, फाप्री
१८) रानीकुवा सामुदायिक भवन, रानीकुवा
१९) मिलनटोल सामुदायिक भवन, मिलनटोल, दमाई
२०) कालिका आमासमूह भवन, दमाईगाउँ
२१) सिर्जनशील आमासमूह भवन, मूलपानी
२२) जलदेवी सामुदायिक भवन, मजुवाखोला फेदी चौतारा.
२३) यस्योब्रह्म पुस्तकालय, ज्योति-चौतारा
२४) चण्डीपार्क मैदान, मैदान
२५) बरबोट पिकनिक स्पोट, फाप्री
२६) काफले पार्क, डाडाको चौतारा काफले
२७) तिनधारे पधेरो गाउँशहर
२८) थिलला पधेरो, बसौलागाउँ
२९) मूल चौतारा पधेरो, दोरगाउँ।
३०) मगरपाटले सामुदायिक भवन, मगरपाटले

३१) सानोकुना, सानोकुना
३२) गुल्मालो पधेरो, गुल्मालो
३३) कालेभाट पधेरो, दलाईगाउँ
३४) ढाले पधेरो, मिलनटोल
३५) काउलेपानी पधेरो, काउलेपानी
३६) थाङ्लकेसी, मरणघाट
३७) कल्याणकारी आमासमूह भवन, दोरगौंडा
३८) बाँयाकाठ पधेरो, बाङ्लवेशी
३९) गाउँ संरक्षण आमा समूह भवन, बाङ्लबेसी
४०) सामी चौतारा (सगरमाथा बालविकास भवन), सामी चौतारा
४१) केदी चौतारा, मिलनटोल
४२) थापा चौतारा, दलाइगाउँ
४३) भिमसेन मन्दिर, गाउँशहर
४४) पहरे धारा, धुवाखोला
४५) चप्लेनी धारा, धुम्कडाँडा

ग) धार्मिक तथा ऐतिहासिक पुरातात्विक महत्वको क्षेत्र
1) लमजुङ कालिका मन्दिर (लमजुङ दरबार)
2) काउलेपानी देवी मन्दिर, काउलेपानी
3) भगवती मन्दिर, बेसीशहर
4) मनकामनादेवी मन्दिर, मुलाचौतारा
5) शिवमन्दिर (गाउँशहर दरबार आसपास)
6) कालेश्वर मन्दिर, ढाँडीकुवा
7) शिवमन्दिर, मुलपानी
8) चारदलदेवी मन्दिर, मिजनथोल
9) कृष्ण मन्दिर, गाउँशहर
10) शिव मन्दिर, बाहुनबेशी
11) शिव मन्दिर, मौरिपाथोल
12) गणेश मन्दिर, दलाङगाउ
13) शिवालय मन्दिर, धुम्काडाँडा

घ) नदीनाला क्षेत्र:
1) मर्स्याङ्दी नदी
2) मझुवा खोला
3) धुवाँखोला

[illegible] ।

[illegible] सामुदायिक वन, [illegible]

[illegible] सामुदायिक वन, [illegible]

[illegible] सामुदायिक वन, [illegible]

[illegible] सामुदायिक वन, काफले (पौ

झाडी खोरिया सामुदायिक वन, [illegible]

६) माथि उल्लेखित क्षेत्र भन्दा बाहेकका जग्गा
कृषि क्षेत्रमा पर्ने व्यहोरा सर्वसम्मत निर्णय ग

९ नं. वडा कार्यालय
पाखाथोक, लमजुङ
गण्डकी प्रदेश, नेपाल

पत्र संख्या :०८१।०८२
चलानी नम्बर :

मिती:२०८१।०८।१७

विषय : सिफारिस गरिएको सम्वन्धमा ।

श्री :वेसिशहर नगरपालिका कार्यापालिकाको कार्यालय लमजुङ. ।

उपरोक्त विषयका सम्वन्धमा यस वेसिशहर नगरपालिका वडा न ९ का वडा अध्यक्ष श्री खुशि जङ. गुरुङ. ज्युको अध्यक्षतामा वैठक वसी भु उपभोग यिमावली अनुसार वडा भित्र रहेका जग्गा वर्गिकरणको शिलसिलामा परामर्शदाताहरु वडा सदस्यहरु तथा टोल सुधार समिती सर्व साधारणहरुको भएको भेलाले वेसिशहर वडा न ९ मा पर्ने जग्गाहरुको वर्गिकरणको निर्णय गरि पठाईएको ब्यहोरा सिफारिस साथ अनुरोध गरिन्छ ।

होम राज. गुरुङ.

वडा अध्ययक्ष

(मिति) २०८१।०६।१० गते कालिमाटी नगरपालिका वडा नं. ३ वडा अध्यक्ष श्री खुशी जङ्ग गुरुङ, ज्यू, अध्यक्षतामा बसेको ... उपभोक्ता नियमावली अनुसार यस वडा मित्र रहेका पदाधिकारीको सिलसिलामा परामर्शदाताहरु वडा सदस्य तथा खेल कुमार समिति (व्यवस्थापन) हरु ब्रिजको भलाम्रा हल- फलका लागी निम्न उपस्थिती रहन्छ।

निम्न

1, वडा अध्यक्ष !- खुशी जङ्ग गुरुङ,
2, वडा सदस्य !- रवि थापा
3, वडा सदस्य !- शोभा अधिकारी
4, वडा सदस्य !- होमराज गुरुङ,
5, द.म. वडा सदस्य !- प्रमिता वि.क.
6, नं.कि.पा. प्र.मा.लै. श्री विष्णु बहादुर अधिकारी
7, नं.कि.पा. ए.मा.लै. गणेश अधिकारी
8, नै.का. सभापति !- गंगा बहादुर अधिकारी
9, रा.प्र.पा. वडा सभापति, भगवत सिं अर्याल,
10, परामर्शदाता !- ~~मिन बहादुर रावत~~
11, सुवास रिमाल - 9862397033
11, परामर्शदाता !- सुजन थापा-
12, वडा सचिव !- रामकृष्ण कुंवर
13, वडा स.कृ.अ.- सुनिता खितिरे हकाल
14, वडा सहयोगी !- गोपाल बहादुर कुंवर
15, वडा प्राविधिक !- प्रकाश पौडेल
16, वडा खेल कुमार संयोजक !- आश कुमारी गुरुङ
17, वडा खेल कुमार संयोजक !- श्यामबहादुर अर्याल
18 " " " " !- कमल कुंवर
19, " " " " !- शान्ती व. बस्नेत
20, " " " " !- विष्णु बहादुर अधिकारी
21, " " " " " !- किरण व. अधिकारी
22, " " " " " !- गोप बहादुर गुरुङ
23, " " " " " !- कृष्ण गुरुङ
24, " " " " " !- कुल बहादुर हुमागाई
25, " " " " " !-
26, " " " " " !- मिन बहादुर गुरुङ
27, समाज सेवी हाइर्धाडिवी ! - नन्द प्र. गुरुङ
28, " " " " !-

माइेका लेम्पाल सोलेमे! ·

प्रस्ताव नं. १- भू- उपयोग वर्गीकरण सम्बन्धमा

प्रस्ताव नं. १ माथि छलफल गर्दा यस वडा नं. ६ भित्रका क्षेत्रलाई भोगलाई निम्न अनुसार भू-उपयोग वर्गीकरण गर्ने निर्णय पारित गरियो।

(क) व्यवसायीक क्षेत्र!
दाहिने सडकमा पर्ने, साम्पीको दुइतर्फ १०, मिटर (दाया बाया

ख, आवासीय क्षेत्र! ·

१- हाल सडक भेक सडकमा पर्ने साउने पानी दोभाके दुईतर्फ
२- सम्पी सम्म, १०० मिटर।
३- पञ्जीखरा दोभान, किलन लोक सम्म दायाँ बाया सम्म ५० मिटर
४- हाल सडक दोभाके धुर्पाक इडे गाउ सम्मको बाटोमा पर्ने दाया, बाया, ३० मिटर

५- सार्वजनीक क्षेत्र वा भूभाग: क

१- मुक्तीकिलन प्रा.वि.- वडा नं. ६ किम्या गाउँ,
२- सस्तापधुरी आधारभुत प्रा.वि. धुर्पाके
३- चन्द्रज्योती नि.मा.वि. राप्राकिलन
४- सरकारी बाल विकास वडा नं. ६ सन्नाती डाडा
५- वडा ६ वडा कार्यालय भवन सन्नाती डाडा
६- वडा नं. ६ कुवर गाउँ सामुदायीक भवन
७- पावाकोक सामुदायीक भवन वडा नं. ६ सन्नाती डाडा,
८- बिम्पा सामुदायीक भवन वडा नं. ६ किम्या गाउँ।
९- पोखरी टोले सामुदायीक भवन वडा नं. ६
१०- किलन टोल सामुदायीक भवन किम्याकोटी
११- दलीत सामुदायीक भवन किम्या कोटि कुसलेखल।
१२- देउराली आमा समूह भवन सामी
१३- कुवर किया सिमाड भवन कवर गाउ

धार्मिक तथा सांस्कृतिक पुरातात्विक महत्वका क्षेत्र,

१- शिव मन्दिर वडा नं. ६ सन्नाती डाडा
२- कालीका मन्दिर वडा नं. ६ धुर्पाके,
३- पोखरपधेरा देवी मन्दिर वडा नं. ६
४ -
५ -

धर्मीके
सामी

क-

खोला टोल

नाडेनाला पानी पधेरो

क - मजुवा खोला वडा नं ६

क - डुडखोला, जिकरे वडा नं ६

क - पदु खोला —— वडा नं ६ छलनाके

क - लाहुरे खानटुर —— वडा नं ६ छलनाके

क - मुवान पधेरो वडा नं ६ पालुवानाके

क - रडुतीन पधेरा वडा ६ पालुवानाके

क - पापुर पधेरो वडा नं ६ पालुवानाके

क - फुराना हुलो पधेरा जिम्मा गाउ

क - जिम्मा बेसी

क - दाडको पधेरो बगलखरा

क - सामी

क - वन संरक्षण -

क - शिवनारी वन उपभोक्ता समिती जिम्मा गाउ ६

क - फुलवारी सामुदायिक वन उपभोक्ता समिती ६

क - औद्योगीक क्षेत्र -

पितलखरा, वडा नं ६ जिम्मा गाउ वडा नं ६-

कार्यवाहक वडा अध्यक्ष

आज मिति २०८१।१०।०३ गते बाँसगढी नगरपालिका वडा नं. ११ का वडा अध्यक्ष श्री शिव प्रसाद जोशी ज्यू को अध्यक्षतामा भू उपयोग नियमावली अनुसार यस वडा वडा भित्र रहेका जग्गा वर्गीकरणको सिलसिलामा परामर्शदाताहरु वडा सदस्य तथा टोल सुधार समिति पदाधिकारीहरु बिचको भेलामा छलफलका लागी निम्न उपस्थिति रह्यो ।

निम्न

1) वडा अध्यक्ष - श्री शिव प्रसाद जोशी
2) वडा सदस्य - श्री भरत बहादुर बस्नेत
3) ,, - श्री विजय राज खेतेई
4) ,, - श्री काली धार्की
5) ,, - श्री जमुना श्रेष्ठ
6) ने.क. सभापति - श्री राम शरण पन्त
7) नेकपा एमाले वडा कमिटी श्री ज्ञानेन्द्र मगर
8) ना.कपा उपाध्यक्ष - श्री कृष्ण बहादुर पाण्डे
9) राप्रपा - श्री वासुदेव पाण्डे
10) परामर्शदाता - श्री सुवास बिमाल
11) ,, - श्री सुजन थापा
12) वडा सचिव - श्री मोहन लम्साल
13) प्राविधिक कर्मचारी - श्री शंकर श्रेष्ठ
14) ~~वडा~~ सल्लेतगाउँ टोल सु. समिति के श्री ज्वर ब. बस्नेत
15) दमाइत ,, श्री रमेश पन्त
16) तिलाहा ,, श्री टुकराज पन्त
17) बानियपयोट ,, श्री लेखमान श्रेष्ठ
18) फाँटडाडा ,, श्री जनक खितवाल
19) बाल्योवुवा ,, श्री नवराज खेतेई
20) भकुंदे ,, श्री गोविन्द तिवारी
21) तिवारीडाडा ,, श्री मोहन बहादुर तिवारी
22) बुढिकुवा ,, श्री सरीता पन्त
23) लम्साखरु ,, श्री हरि निधी तिवारी
24) जेष्ठ नागरिक संघ चितौली श्री रुद्र निधी तिवारी
25) ने.का. क्षेत्रीय सहसचिव श्री न्हेषी राज दवाडी
26) दमनजकी/बुढिकौजी श्री तिलक ब. विष्ट
27) दलित प्रतिनिधि श्री त्रिबेन ब. थापा

२३) समाजसेवी/बुद्धिजीवी श्री रवि बहादुर दुलाल
२४) ,, श्री दिपेन्द्र रेग्मी
२५) सचिव/संयोजक सदस्य/(सचिव) श्री धर्म बहादुर श्रेष्ठ
२६) वडा कार्यालय कर्मचारी - श्री शंकर पाण्डे
आमन्त्रित २६) सिद्धार्थ (केन्द्र) कार्यालय का.जि. श्री ध्रुव निधी पाण्डे
२७) श्री वृद्धराज कटेर्द

प्रस्ताव (१) भू-उपयोग वर्गीकरण सम्बन्धमा।

निर्णयहरु। प्रस्ताव नं. १ मा सही छलफल गर्दा यस वडा नं. ११ भित्रका तपशिलका क्षेत्रलाई निम्न अनुसार भू-उपयोग वर्गीकरण गर्ने निर्णय गरियो।

क) व्यवसायीक क्षेत्र :-

- दोरे जैसा देखि तिलाहार बजार हुँदै अँधेरीखोल्ती सम्मको बाटोका दायाँ बायाँ १५ मि. भित्र।
- पल्लो कुवा देखि वतल चौतारा सम्मको बाटोको दायाँ बायाँ १० मि.

(ख) आवसीय क्षेत्र :-

- हाल बसोबास गरिरहेको सम्पूर्ण भागहरु
- रिठुवगर बाट ~~सिठे~~ चित्रे ~~सिलामा~~ सम्मको सडकको दायाँ बायाँ ३० मि.
- रिठुवगर बाट बन्तेतगाउँ सम्मको सडकको दायाँ बायाँ ३० मि.
- तिलाहार बाट कालीकाडा हुँदै बरवार सम्मको सडकको दायाँ बायाँ
- रिठुवगर - बुढिकुवा सडकको दायाँ बायाँ १५ मि.

माथी उल्लेखीत सडकहरुबाहेक यस वडा भित्र रहेका सम्पूर्ण सडकहरुको हक १० मि.

5) सार्वजनिक भवन :-

जनकल्याण मा.वि. तिलाहा
लोकप्रिय मा.वि. कोकोडाडा
जनजागृति आधारभूत विद्यालय थुम्किला
बाल विकास मा.वि. आन्बोकबेशी
जन ज्योति प्रा.वि. (बजा(खुदा))
युवा ज्योति प्रा.वि (कटिया, तिवारीडाडा)
क्षितिज प्रा.वि. तिन राजस्थोक्गाउँ
जन सेवा प्रा.वि. तिनपिप्ले
बाल रत्न प्रा.वि (बस्नेतगाउँ)
शान्ति भवन प्रा.वि (त्याउले)
बस्नेतगाउँ सामुदायिक भवन
लक्ष्मी नारायण सहकारी भवन
त्रिवेणी आमा समूह
अदित नागरिक दिवा सेवा केन्द्र
दलित सामुदायिक भवन
सिताराम आमा समूह भवन
राजेनिवास आमा समूह भवन
राधा कृष्ण सामुदायिक भवन
फुल्ली सामुदायिक भवन
देवी गुठी ~~राजस्थोकबेशी~~ हरिय
कालीदे भवन तिनपिप्ले
राधाकृष्ण सामुदायिक भवन बजा(खुदा)
बुद्ध आमा समूह भवन बजा(खुदा)
कुदुवा सामुदायिक भवन
जुवन माई सहकारी भवन
पल्लो कुना सामुदायिक भवन
कोलडाडा सामुदायिक भवन
नया खल्ला ~~साम~~ भवन राजस्थोक देउरी
कुसेल सामुदायिक भवन ,,
खा.पा. सामुदायिक भवन ,,
वनदेवी सामुदायिक भवन ,,
झोडा भरत धार वन्द ,,
त्रिवेणी भरत धार राजस्थोक
निति... ...

तिलोत्तमा खेलमैदान
भलुवड खेल मैदान
मालवगा खेल मैदान (रानीपोख)
लम्बिडी मरनघाट बबोर (लम्बोडी)
धौवोला " "
रिढुवगा " "

धार्मिक तथा सांस्कृतिक पुरातात्विक महत्वका क्षेत्र
- बसन्तगाउँ कुलायन मन्दिर
- शिवलाथ मन्दिर बसन्तगाउँ
- राधा कृष्ण मन्दिर कोल्डाडा
- लक्ष्मी नारायण मन्दिर स्याउन
- शिद्धेश्वर मन्दिर तिलाहा
- कोट देवी मन्दिर तिलाहा
- राम मन्दिर पन्डितलोक
- राधा कृष्ण मन्दिर भलुवड
- शनैश्वर मन्दिर आपाडाड
- ~~अज~~ निर्माणकालीन मन्दिर रानपोख
- आनन्देश्वर मन्दिर बबोर
- बराह ~~मि~~ तिलश्वरा मन्दिर (रानपोख)
- शिव मन्दिर बबोर.
- परवननाथ मन्दिर बबोर
- राधाकृष्ण मन्दिर तिलाहा
- त्रैलोकेश्वर मन्दिर रानपोखदेवी
- नारायण मन्दिर तिनपिप्ले
- राधा कृष्ण कैजले मन्दिर
- राम मन्दिर रानपोख. गाउँ
- गणेश मन्दिर पल्लोकुवा
- राम सिता मन्दिर काडिडाडा
- भगवती मन्दिर बगैंचा
- सरस्वती देवी मन्दिर कुडिकुवा
- भोटी मन्दिर कुडिकुवा
- राम मन्दिर कुडिकुवा

वन क्षेत्र

- शिव शक्ति, सामुदायिक बस्नेतगाउँ
- सामुदायिक वन बस्नेतगाउँ
- देउराली डाडा पातो वन ध्याउत
- तिलाहा सामुदायिक वन
- कुलीस्वारा सामुदायिक वन तिनपिप्ले
- कुली सामुदायिक वन अर्कुन्डे
- लाते पातला महिला सामुदायिक वन ढनम्योक
- देउराली सामुदायिक वन तिवारी डाडा
- कालीडाडा सामुदायिक वन

खोलानाला

- मालाङ्दी नदी
- दार्दी खोला
- ध्याउत खोला बस्नेतगाउँ
- अहेरी खोला "
- चिप्लेटी " "
- थुमी खोला
- भयाङ खोला
- पाँच खोला अर्कुन्डे
- बखेर खोला
- सिंगा खोला
- रिंगिनी "
- डुहर "

औद्योगिक क्षेत्र

wine factory (रिङ्गा)

माथी उल्लेखित क्षेत्र वडेका सम्भावित स्रोत कायम, यो बैठक सर्वसम्मत निर्णय गरियो।

अनुसूची-२: बर्तमान भू-उपयोग नक्सा र भू-उपयोगको प्रक्षेपण नक्सा

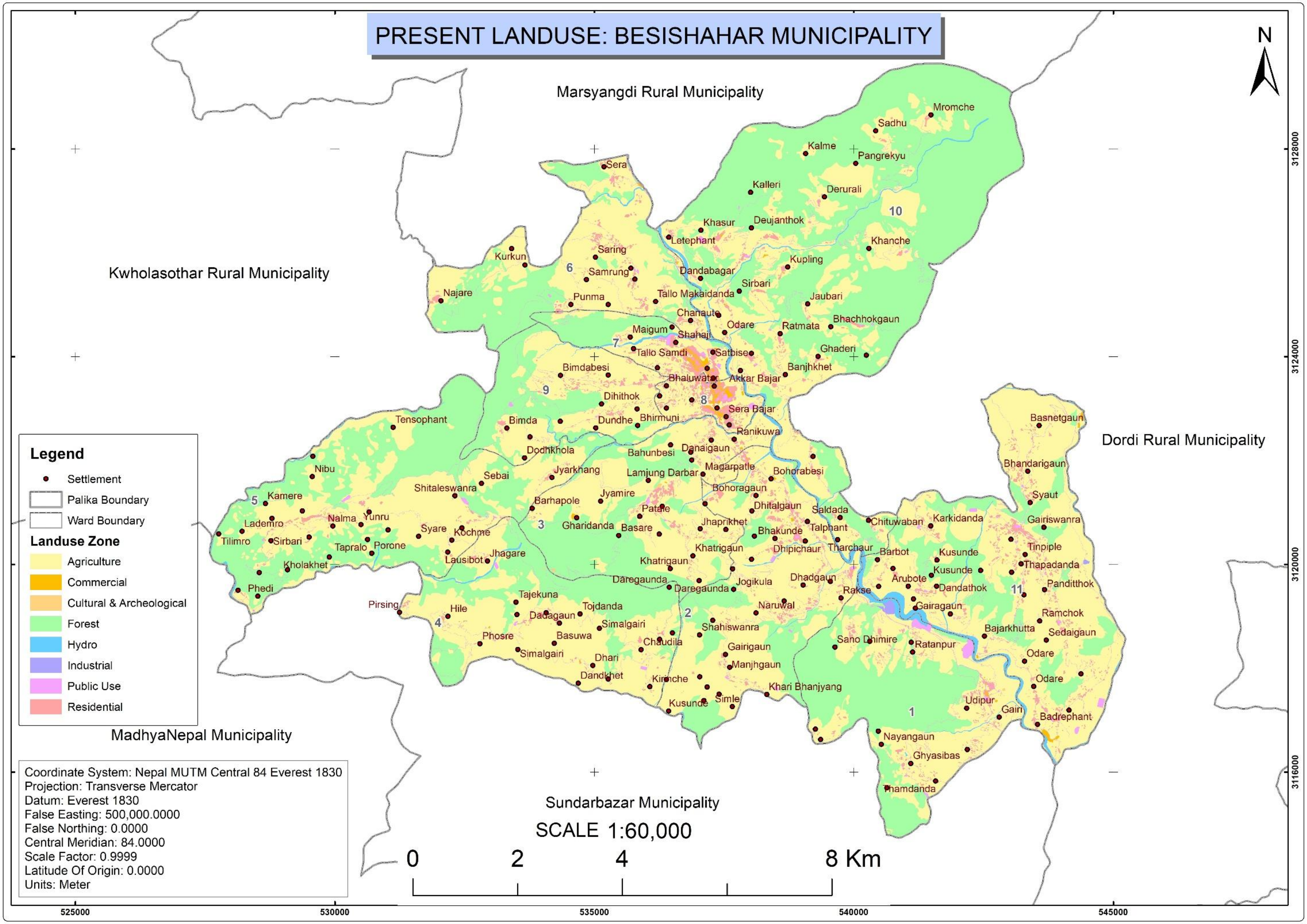
PRESENT LANDUSE: BESISHAHAR MUNICIPALITY
Marsyangdi Rural Municipality
Kwholasothar Rural Municipality
Dordi Rural Municipality
MadhyaNepal Municipality
Sundarbazar Municipality
N
Legend
Settlement
Palika Boundary
Ward Boundary
Landuse Zone
Agriculture
Commercial
Cultural & Archeological
Forest
Hydro
Industrial
Public Use
Residential
Coordinate System: Nepal MUTM Central 84 Everest 1830
Projection: Transverse Mercator
Datum: Everest 1830
False Easting: 500,000.0000
False Northing: 0.0000
Central Meridian: 84.0000
Scale Factor: 0.9999
Latitude Of Origin: 0.0000
Units: Meter
SCALE 1:60,000
0 2 4 8 Km
525000
530000
535000
540000
545000
3128000
3124000
3120000
3116000

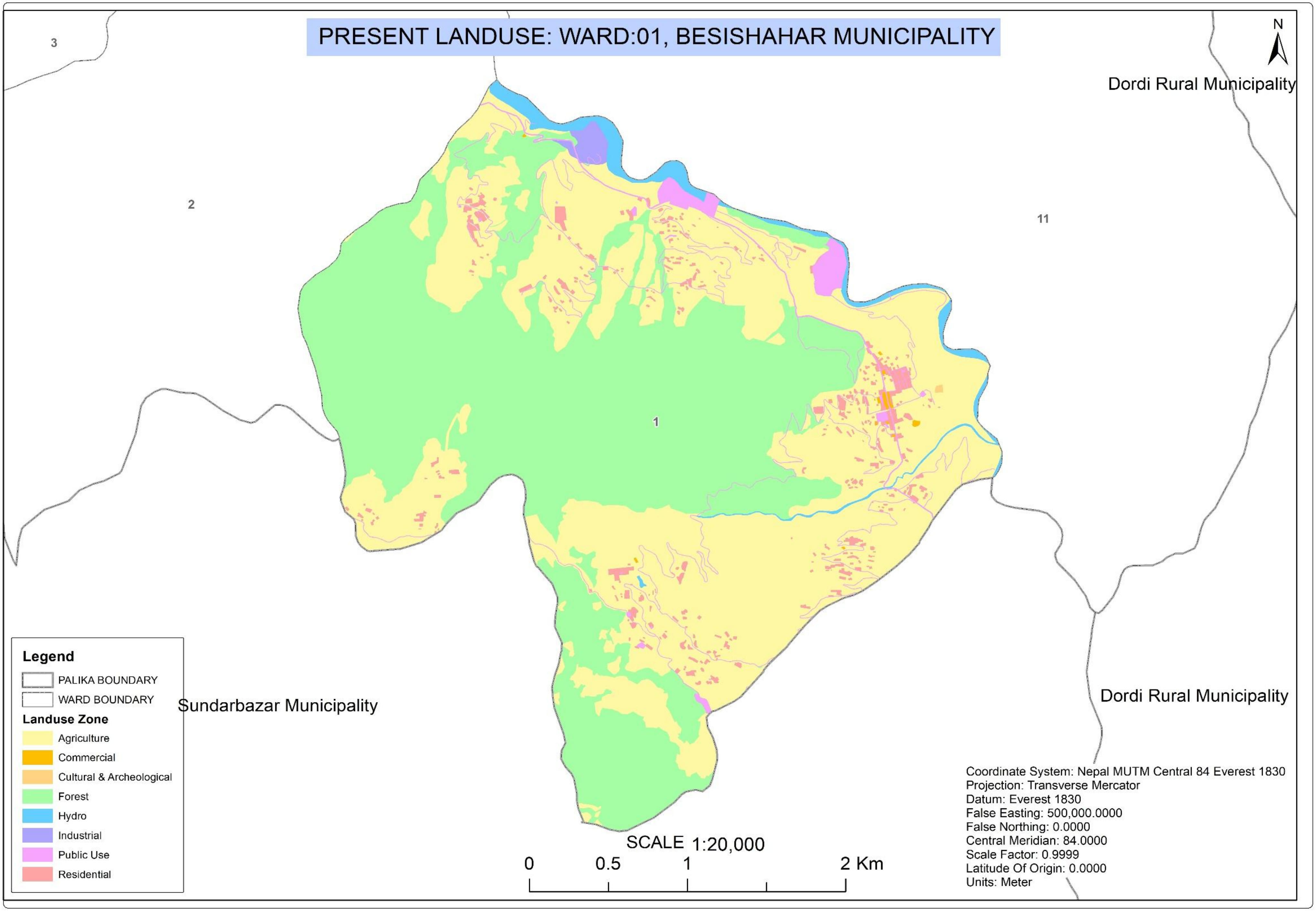
PRESENT LANDUSE: WARD:01, BESISHAHAR MUNICIPALITY
N
3
2
1
11
Dordi Rural Municipality
Sundarbazar Municipality
Dordi Rural Municipality
Legend
PALIKA BOUNDARY
WARD BOUNDARY
Landuse Zone
Agriculture
Commercial
Cultural & Archeological
Forest
Hydro
Industrial
Public Use
Residential
SCALE 1:20,000
0 0.5 1 2 Km
Coordinate System: Nepal MUTM Central 84 Everest 1830
Projection: Transverse Mercator
Datum: Everest 1830
False Easting: 500,000.0000
False Northing: 0.0000
Central Meridian: 84.0000
Scale Factor: 0.9999
Latitude Of Origin: 0.0000
Units: Meter

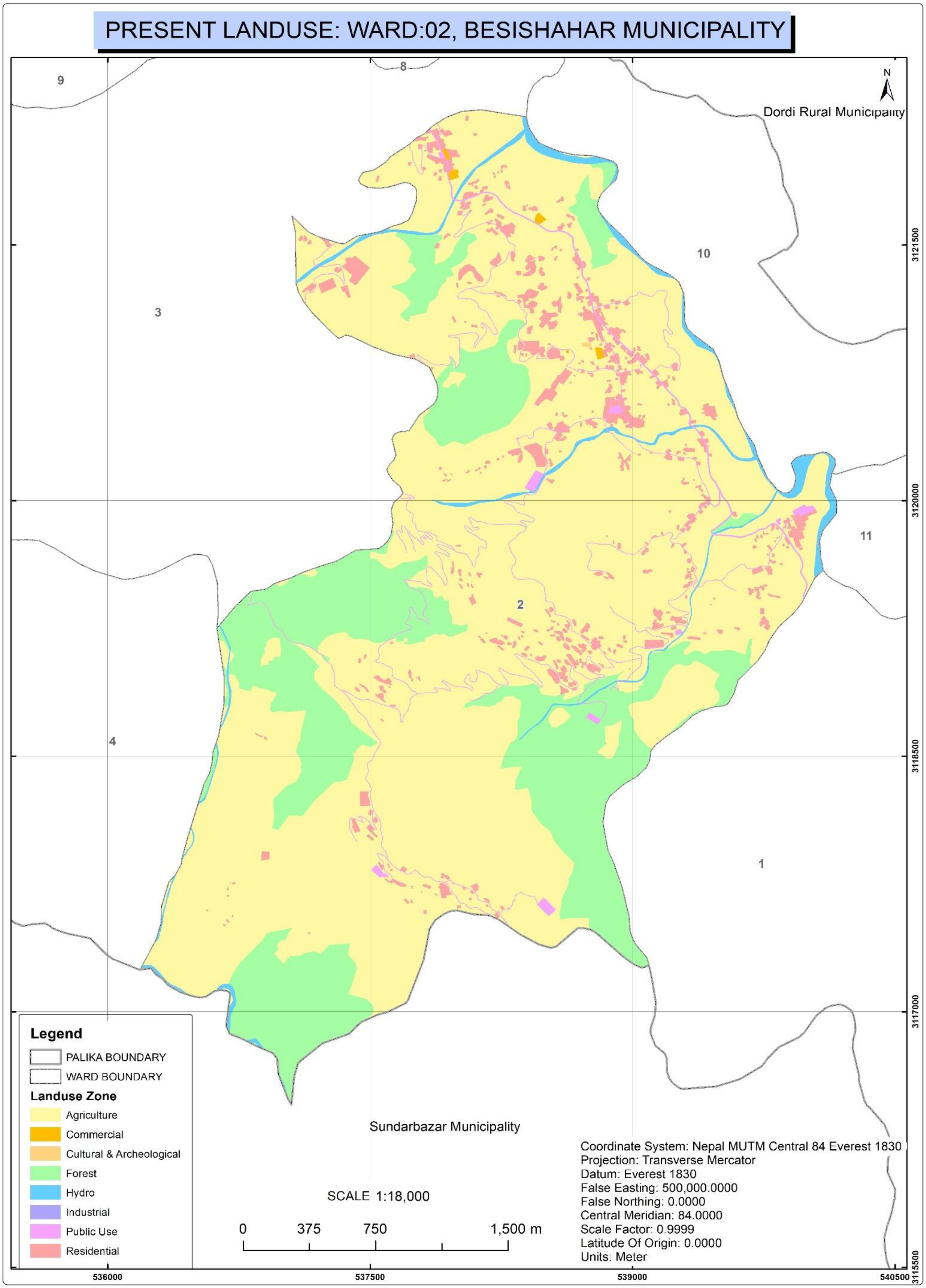
PRESENT LANDUSE: WARD:02, BESISHAHAR MUNICIPALITY
9
8
3
10
11
2
4
1
Dordi Rural Municipality
Sundarbazar Municipality
Legend
PALIKA BOUNDARY
WARD BOUNDARY
Landuse Zone
Agriculture
Commercial
Cultural & Archeological
Forest
Hydro
Industrial
Public Use
Residential
SCALE 1:18,000
0 375 750 1,500 m
Coordinate System: Nepal MUTM Central 84 Everest 1830
Projection: Transverse Mercator
Datum: Everest 1830
False Easting: 500,000.0000
False Northing: 0.0000
Central Meridian: 84.0000
Scale Factor: 0.9999
Latitude Of Origin: 0.0000
Units: Meter
536000
537500
539000
540500
3121500
3120000
3118500
3117000
3115500

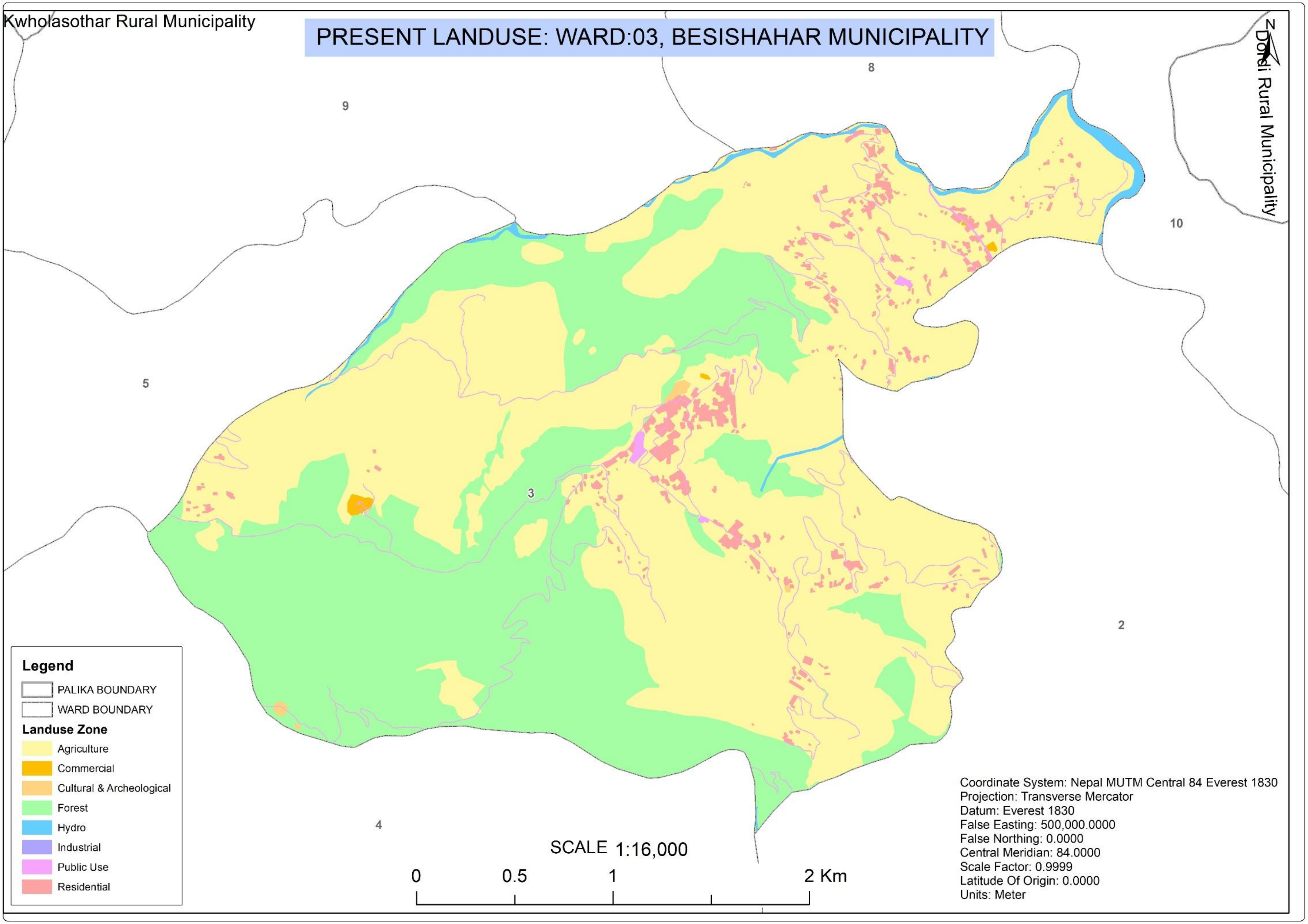
PRESENT LANDUSE: WARD:03, BESISHAHAR MUNICIPALITY
Kwholasothar Rural Municipality
Dordi Rural Municipality
N
9
8
10
5
3
2
4
Legend
PALIKA BOUNDARY
WARD BOUNDARY
Landuse Zone
Agriculture
Commercial
Cultural & Archeological
Forest
Hydro
Industrial
Public Use
Residential
SCALE 1:16,000
0
0.5
1
2 Km
Coordinate System: Nepal MUTM Central 84 Everest 1830
Projection: Transverse Mercator
Datum: Everest 1830
False Easting: 500,000.0000
False Northing: 0.0000
Central Meridian: 84.0000
Scale Factor: 0.9999
Latitude Of Origin: 0.0000
Units: Meter

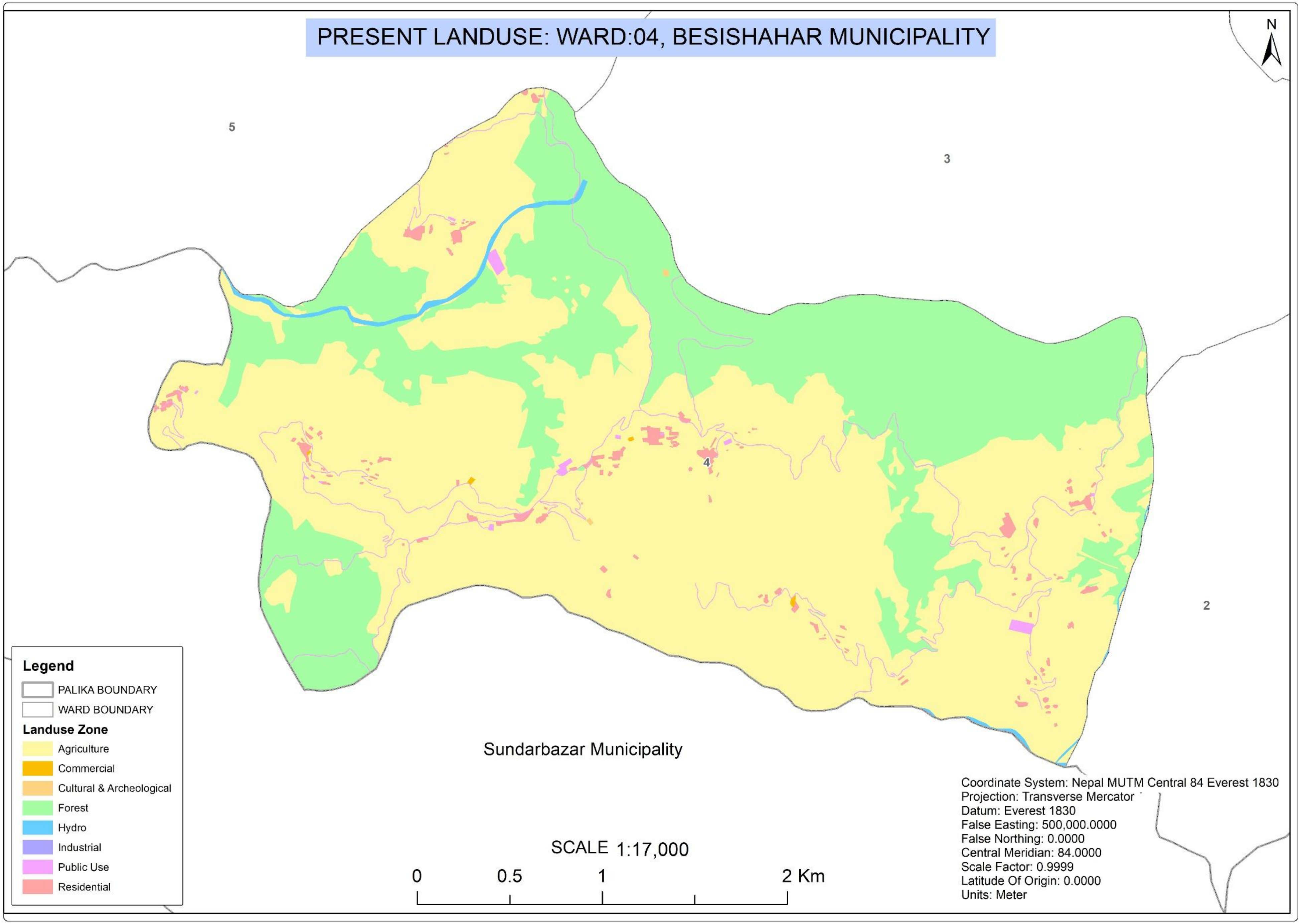
PRESENT LANDUSE: WARD:04, BESISHAHAR MUNICIPALITY
N
5
3
4
2
Sundarbazar Municipality
Legend
PALIKA BOUNDARY
WARD BOUNDARY
Landuse Zone
Agriculture
Commercial
Cultural & Archeological
Forest
Hydro
Industrial
Public Use
Residential
SCALE 1:17,000
0
0.5
1
2 Km
Coordinate System: Nepal MUTM Central 84 Everest 1830
Projection: Transverse Mercator
Datum: Everest 1830
False Easting: 500,000.0000
False Northing: 0.0000
Central Meridian: 84.0000
Scale Factor: 0.9999
Latitude Of Origin: 0.0000
Units: Meter

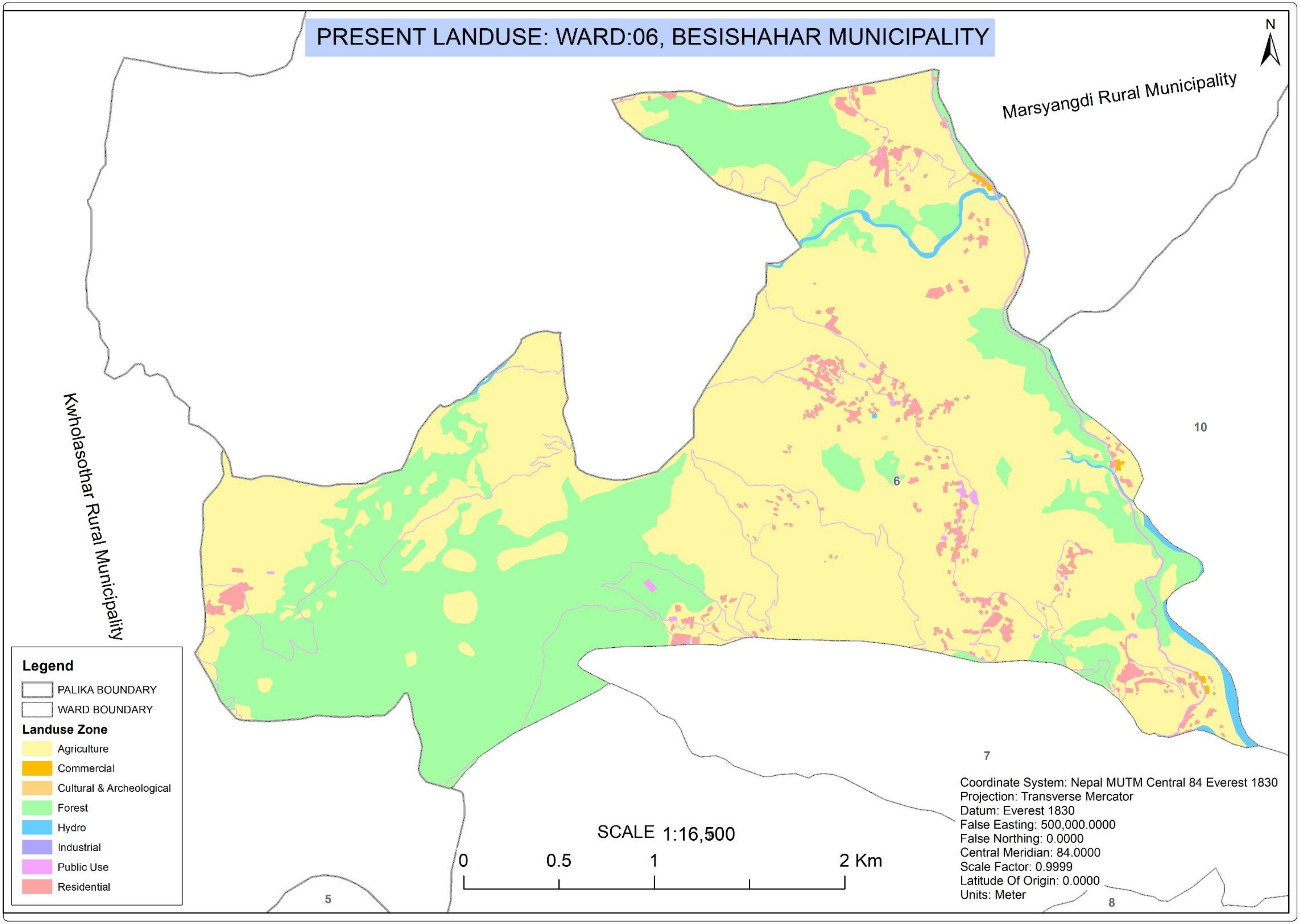
PRESENT LANDUSE: WARD:06, BESISHAHAR MUNICIPALITY
N
Marsyangdi Rural Municipality
Kwholasothar Rural Municipality
10
6
7
5
8
Legend
PALIKA BOUNDARY
WARD BOUNDARY
Landuse Zone
Agriculture
Commercial
Cultural & Archeological
Forest
Hydro
Industrial
Public Use
Residential
SCALE 1:16,500
0
0.5
1
2 Km
Coordinate System: Nepal MUTM Central 84 Everest 1830
Projection: Transverse Mercator
Datum: Everest 1830
False Easting: 500,000.0000
False Northing: 0.0000
Central Meridian: 84.0000
Scale Factor: 0.9999
Latitude Of Origin: 0.0000
Units: Meter

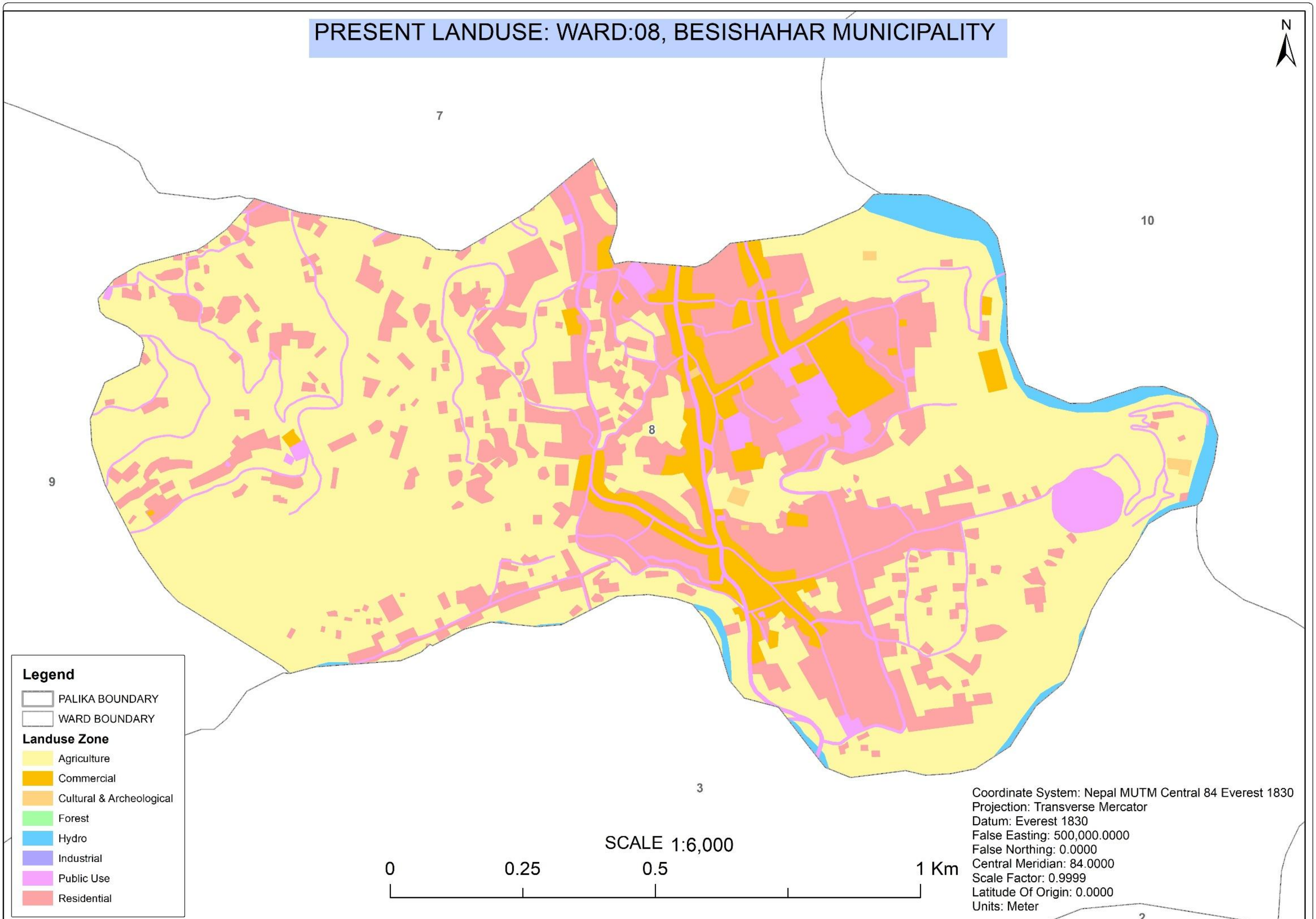
PRESENT LANDUSE: WARD:08, BESISHAHAR MUNICIPALITY
N
7
10
8
9
3
2
Legend
PALIKA BOUNDARY
WARD BOUNDARY
Landuse Zone
Agriculture
Commercial
Cultural & Archeological
Forest
Hydro
Industrial
Public Use
Residential
SCALE 1:6,000
0
0.25
0.5
1 Km
Coordinate System: Nepal MUTM Central 84 Everest 1830
Projection: Transverse Mercator
Datum: Everest 1830
False Easting: 500,000.0000
False Northing: 0.0000
Central Meridian: 84.0000
Scale Factor: 0.9999
Latitude Of Origin: 0.0000
Units: Meter

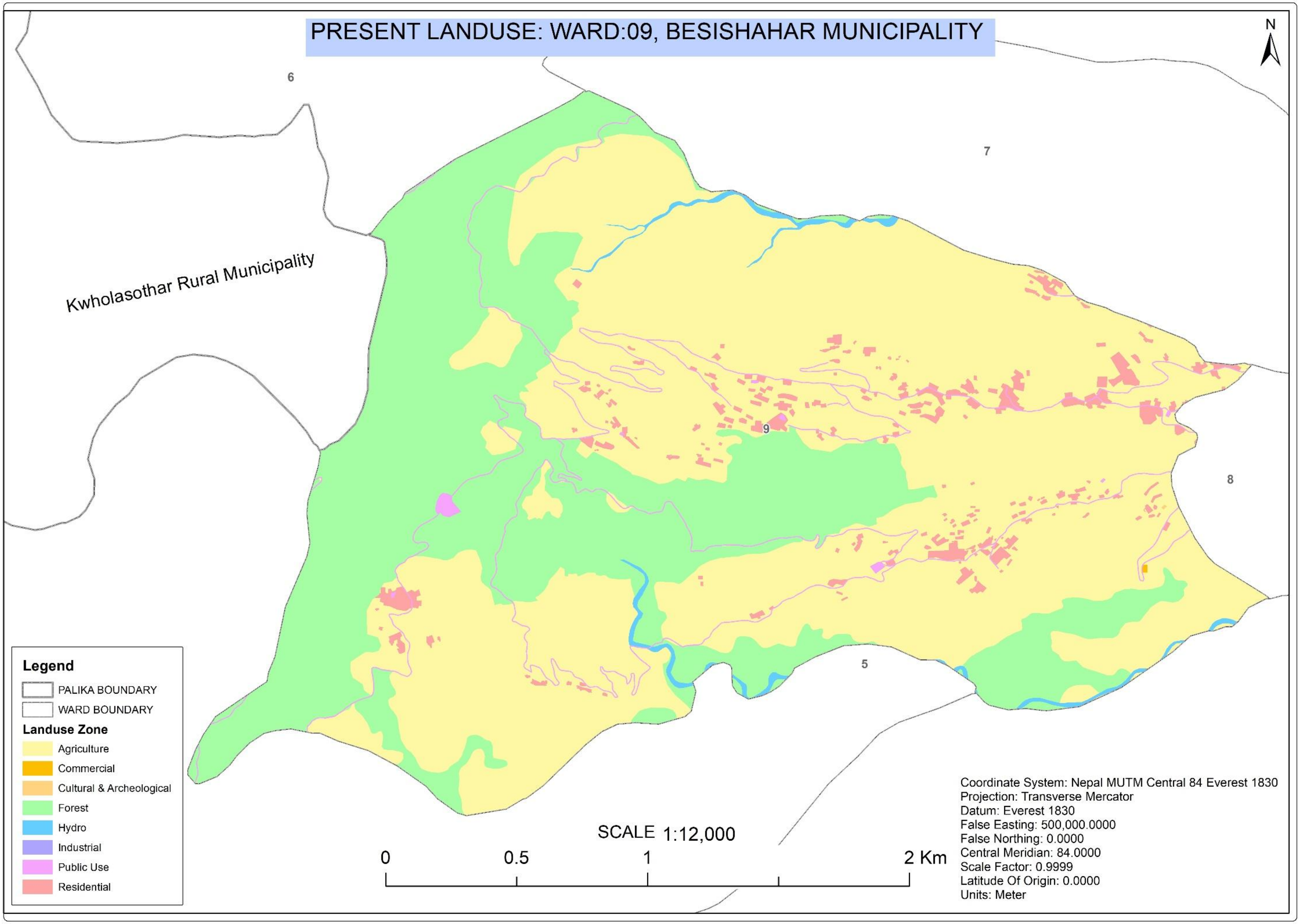
PRESENT LANDUSE: WARD:09, BESISHAHAR MUNICIPALITY
N
6
7
8
9
5
Kwholasothar Rural Municipality
Legend
PALIKA BOUNDARY
WARD BOUNDARY
Landuse Zone
Agriculture
Commercial
Cultural & Archeological
Forest
Hydro
Industrial
Public Use
Residential
SCALE 1:12,000
0
0.5
1
2 Km
Coordinate System: Nepal MUTM Central 84 Everest 1830
Projection: Transverse Mercator
Datum: Everest 1830
False Easting: 500,000.0000
False Northing: 0.0000
Central Meridian: 84.0000
Scale Factor: 0.9999
Latitude Of Origin: 0.0000
Units: Meter

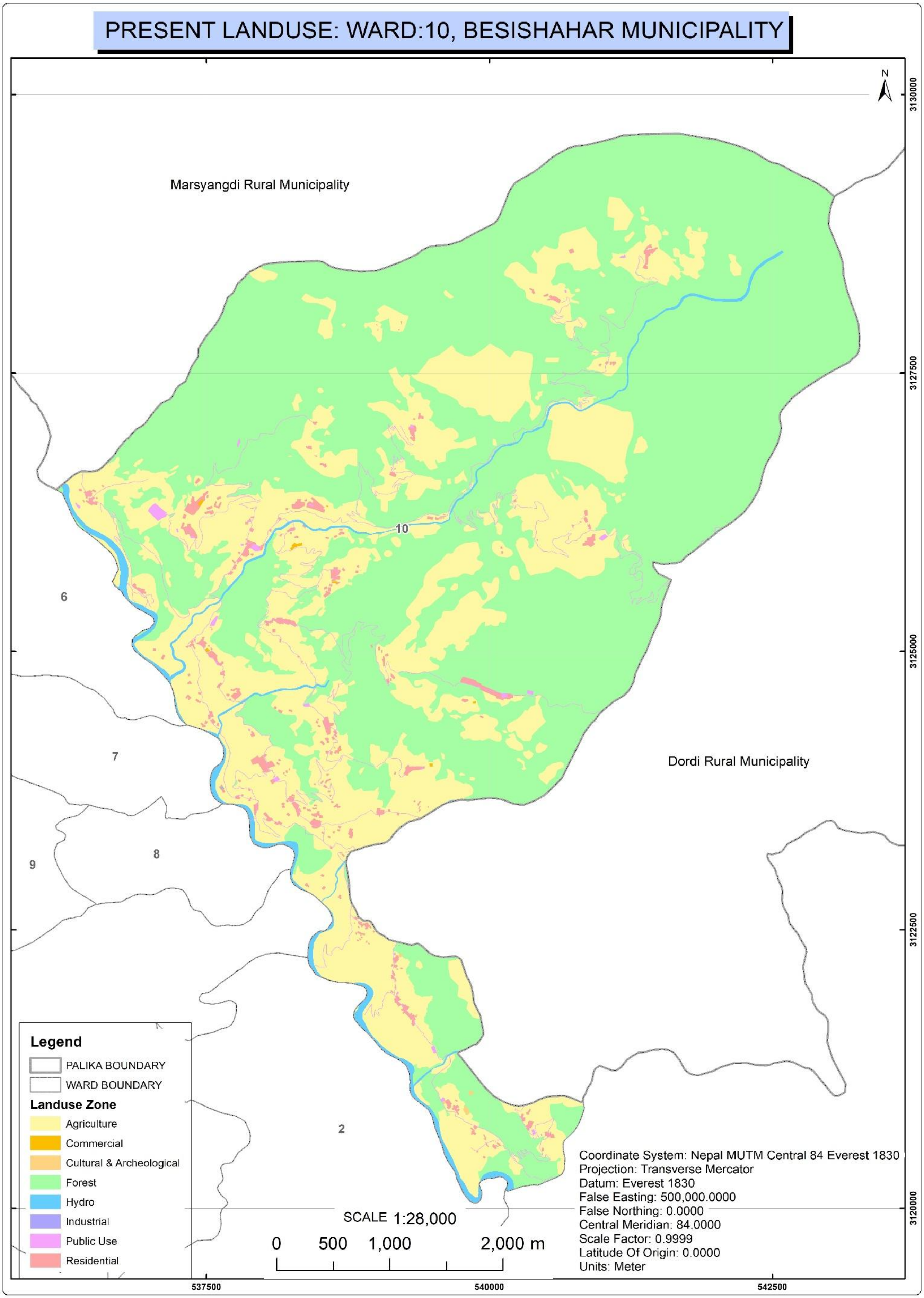
PRESENT LANDUSE: WARD:10, BESISHAHAR MUNICIPALITY
N
Marsyangdi Rural Municipality
Dordi Rural Municipality
10
6
7
8
9
2
3130000
3127500
3125000
3122500
3120000
537500
540000
542500
Legend
PALIKA BOUNDARY
WARD BOUNDARY
Landuse Zone
Agriculture
Commercial
Cultural & Archeological
Forest
Hydro
Industrial
Public Use
Residential
SCALE 1:28,000
0 500 1,000 2,000 m
Coordinate System: Nepal MUTM Central 84 Everest 1830
Projection: Transverse Mercator
Datum: Everest 1830
False Easting: 500,000.0000
False Northing: 0.0000
Central Meridian: 84.0000
Scale Factor: 0.9999
Latitude Of Origin: 0.0000
Units: Meter

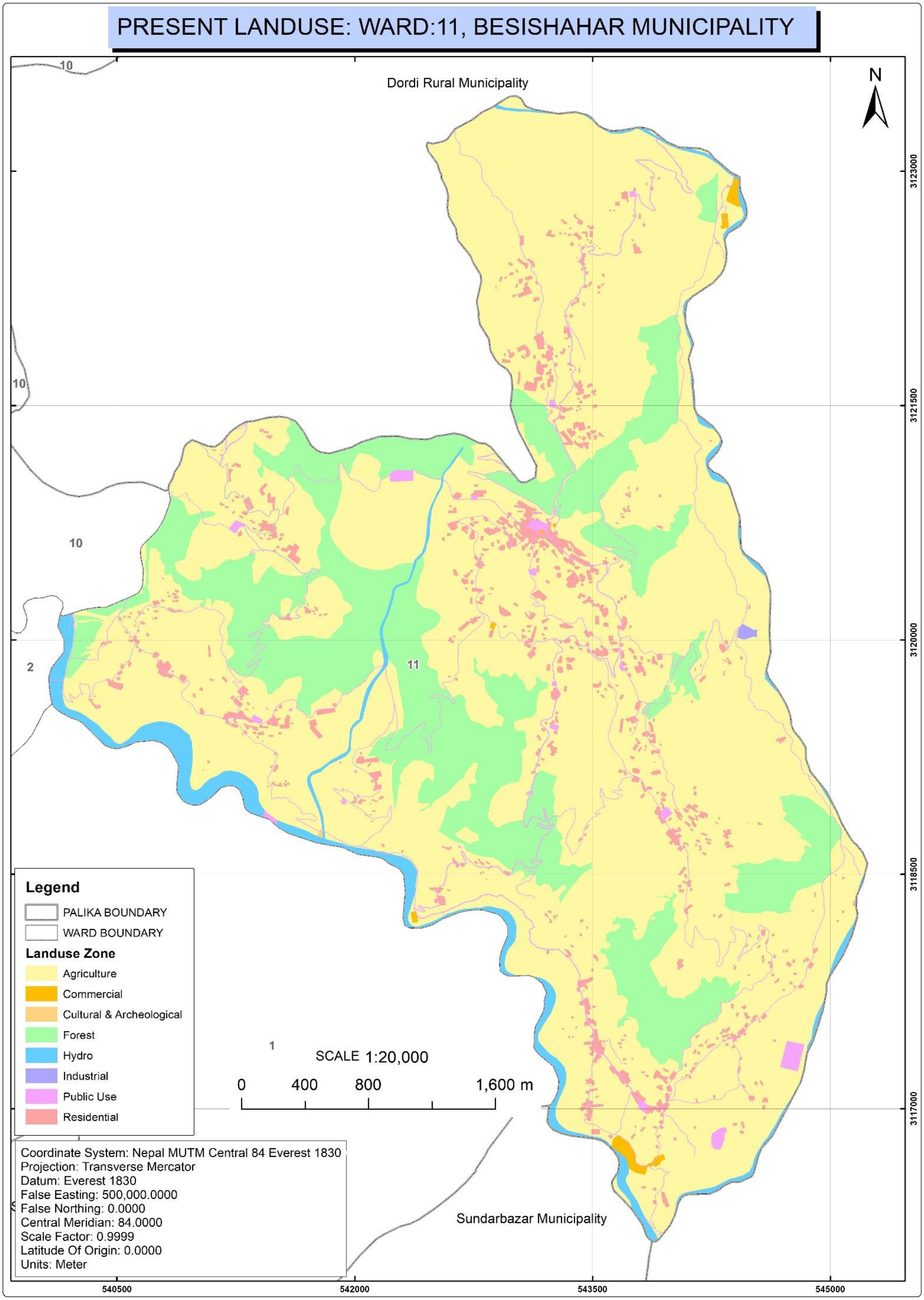
PRESENT LANDUSE: WARD:11, BESISHAHAR MUNICIPALITY
Dordi Rural Municipality
N
10
10
10
2
11
1
Sundarbazar Municipality
3123000
3121500
3120000
3118500
3117000
540500
542000
543500
545000
Legend
PALIKA BOUNDARY
WARD BOUNDARY
Landuse Zone
Agriculture
Commercial
Cultural & Archeological
Forest
Hydro
Industrial
Public Use
Residential
SCALE 1:20,000
0
400
800
1,600 m
Coordinate System: Nepal MUTM Central 84 Everest 1830
Projection: Transverse Mercator
Datum: Everest 1830
False Easting: 500,000.0000
False Northing: 0.0000
Central Meridian: 84.0000
Scale Factor: 0.9999
Latitude Of Origin: 0.0000
Units: Meter

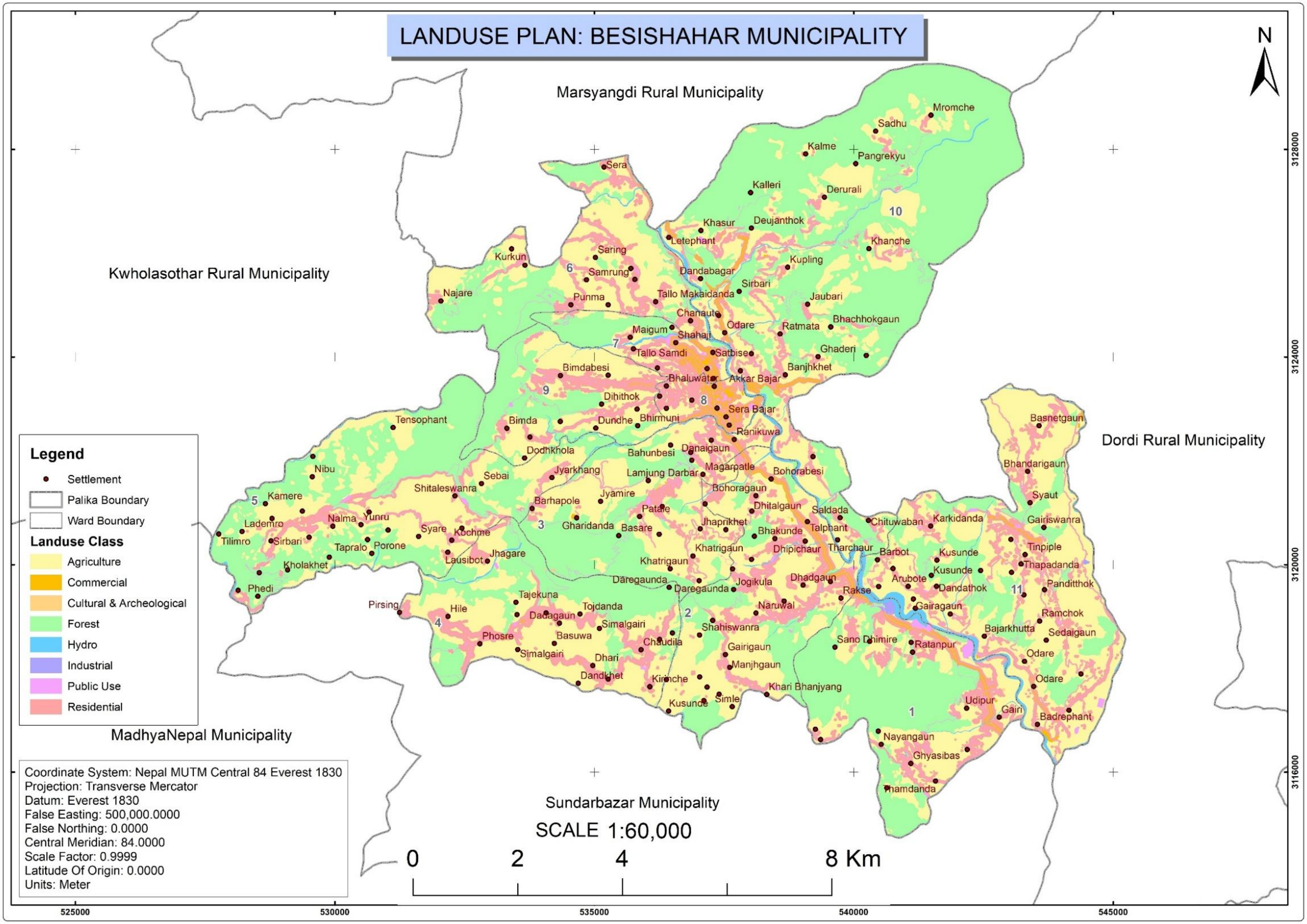
LANDUSE PLAN: BESISHAHAR MUNICIPALITY
N
Marsyangdi Rural Municipality
Kwholasothar Rural Municipality
Dordi Rural Municipality
MadhyaNepal Municipality
Sundarbazar Municipality
Legend
Settlement
Palika Boundary
Ward Boundary
Landuse Class
Agriculture
Commercial
Cultural & Archeological
Forest
Hydro
Industrial
Public Use
Residential
Coordinate System: Nepal MUTM Central 84 Everest 1830
Projection: Transverse Mercator
Datum: Everest 1830
False Easting: 500,000.0000
False Northing: 0.0000
Central Meridian: 84.0000
Scale Factor: 0.9999
Latitude Of Origin: 0.0000
Units: Meter
SCALE 1:60,000
0 2 4 8 Km
525000
530000
535000
540000
545000
3128000
3124000
3120000
3116000

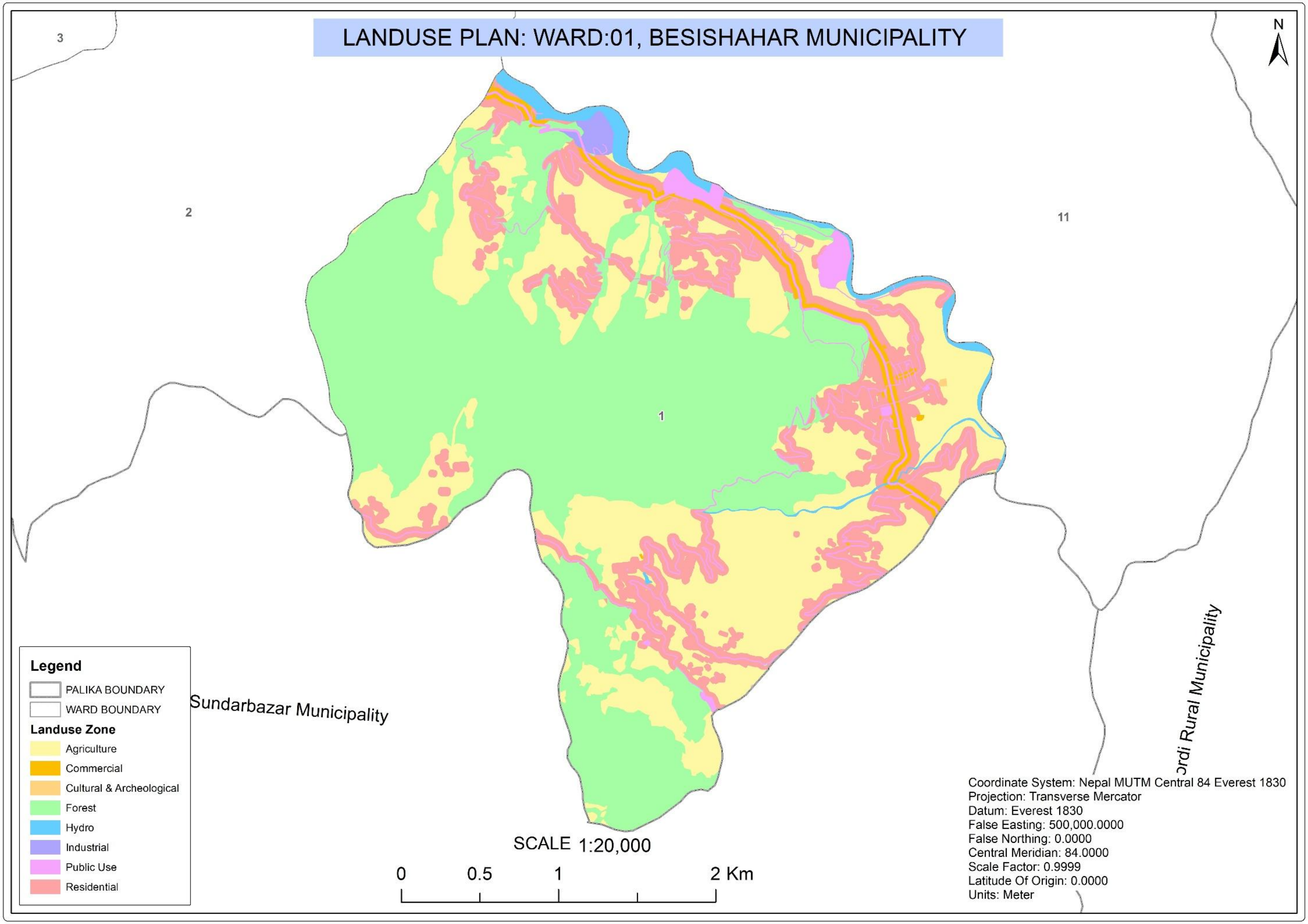
LANDUSE PLAN: WARD:01, BESISHAHAR MUNICIPALITY
N
3
2
11
1
Sundarbazar Municipality
ordi Rural Municipality
Legend
PALIKA BOUNDARY
WARD BOUNDARY
Landuse Zone
Agriculture
Commercial
Cultural & Archeological
Forest
Hydro
Industrial
Public Use
Residential
SCALE 1:20,000
0
0.5
1
2 Km
Coordinate System: Nepal MUTM Central 84 Everest 1830
Projection: Transverse Mercator
Datum: Everest 1830
False Easting: 500,000.0000
False Northing: 0.0000
Central Meridian: 84.0000
Scale Factor: 0.9999
Latitude Of Origin: 0.0000
Units: Meter

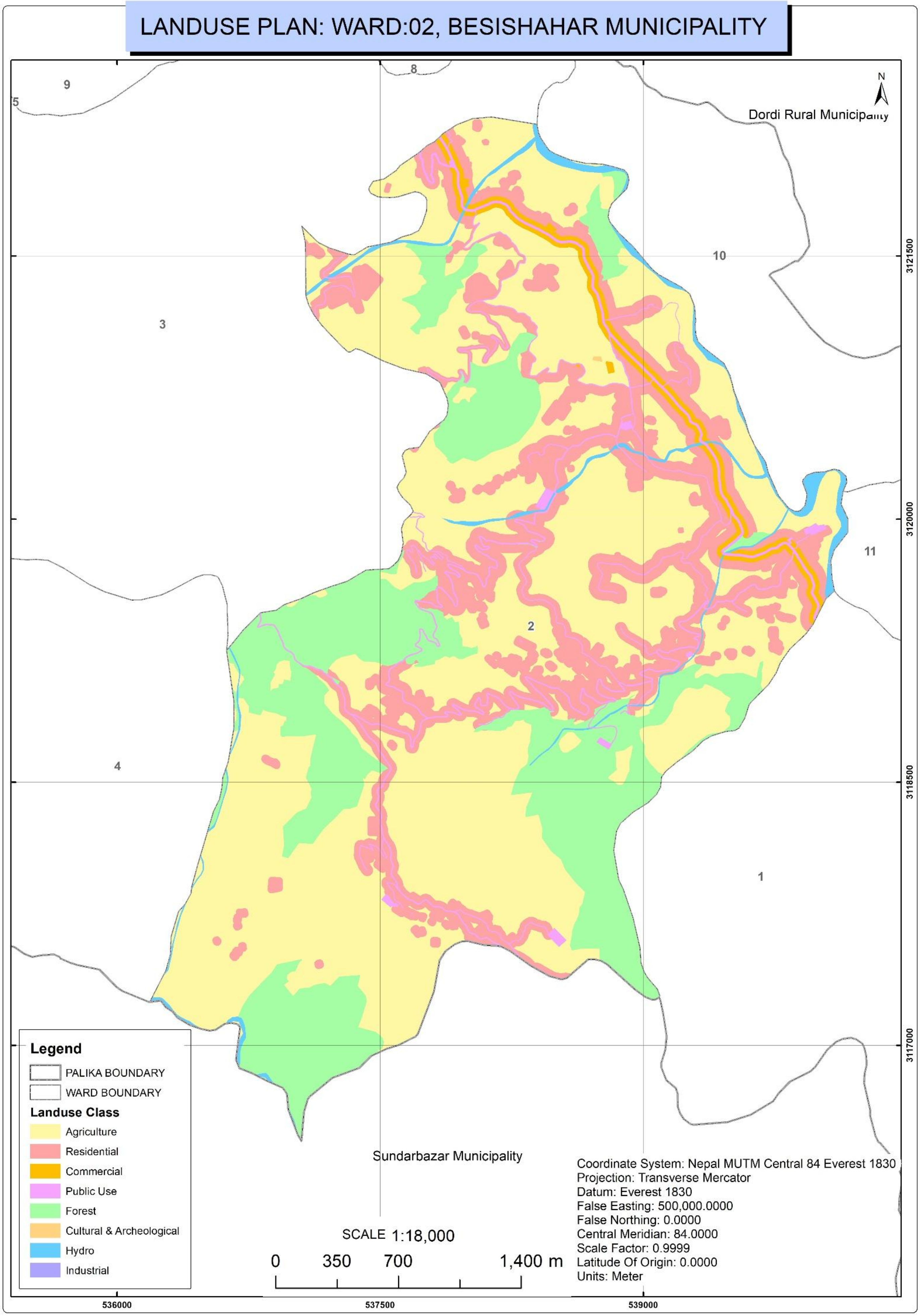
LANDUSE PLAN: WARD:02, BESISHAHAR MUNICIPALITY
9
8
5
Dordi Rural Municipality
N
10
3
11
2
4
1
Sundarbazar Municipality
Legend
PALIKA BOUNDARY
WARD BOUNDARY
Landuse Class
Agriculture
Residential
Commercial
Public Use
Forest
Cultural & Archeological
Hydro
Industrial
SCALE 1:18,000
0 350 700 1,400 m
Coordinate System: Nepal MUTM Central 84 Everest 1830
Projection: Transverse Mercator
Datum: Everest 1830
False Easting: 500,000.0000
False Northing: 0.0000
Central Meridian: 84.0000
Scale Factor: 0.9999
Latitude Of Origin: 0.0000
Units: Meter
536000
537500
539000
3121500
3120000
3118500
3117000

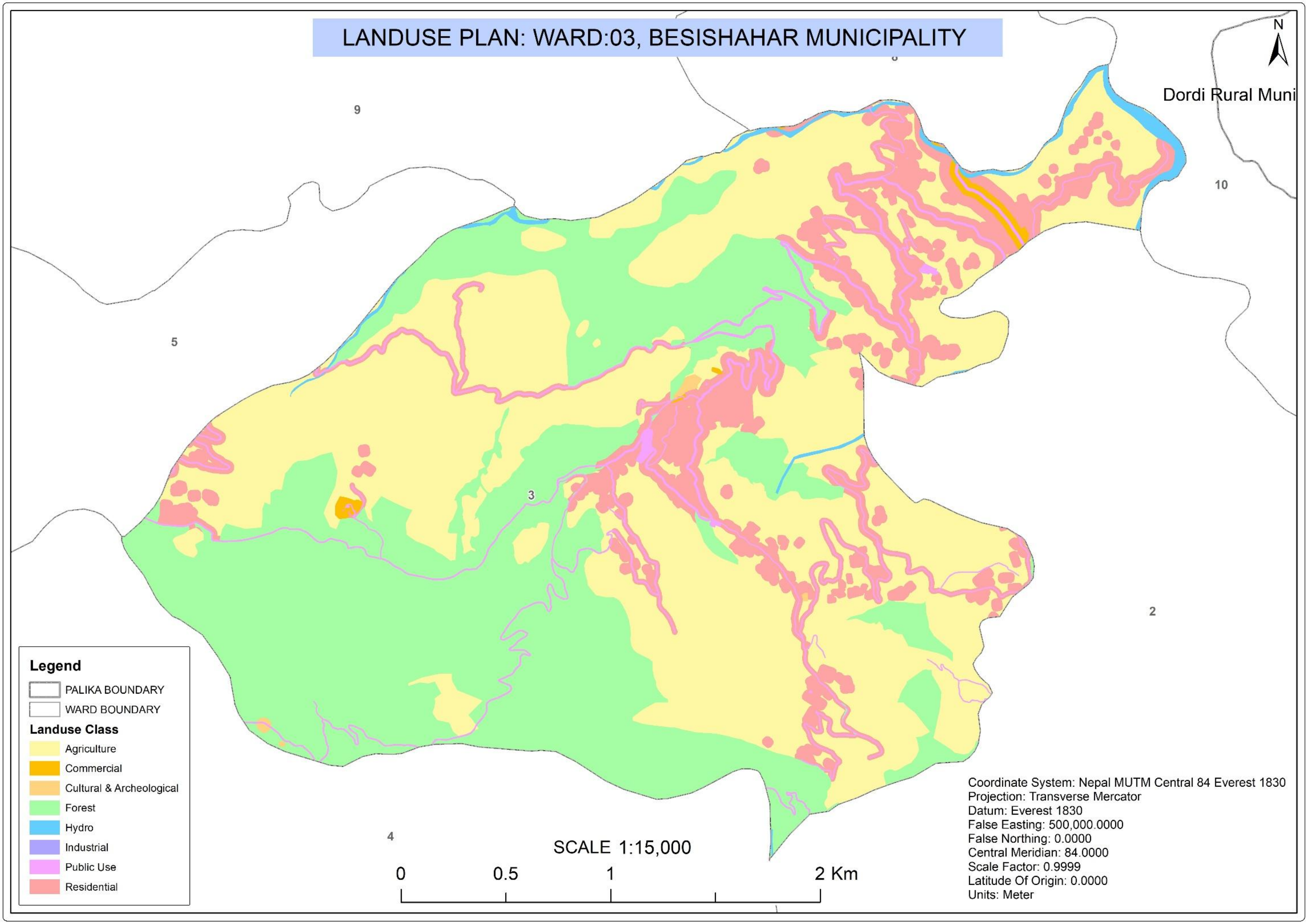
LANDUSE PLAN: WARD:03, BESISHAHAR MUNICIPALITY
N
Dordi Rural Muni
9
10
5
3
2
4
Legend
PALIKA BOUNDARY
WARD BOUNDARY
Landuse Class
Agriculture
Commercial
Cultural & Archeological
Forest
Hydro
Industrial
Public Use
Residential
SCALE 1:15,000
0
0.5
1
2 Km
Coordinate System: Nepal MUTM Central 84 Everest 1830
Projection: Transverse Mercator
Datum: Everest 1830
False Easting: 500,000.0000
False Northing: 0.0000
Central Meridian: 84.0000
Scale Factor: 0.9999
Latitude Of Origin: 0.0000
Units: Meter

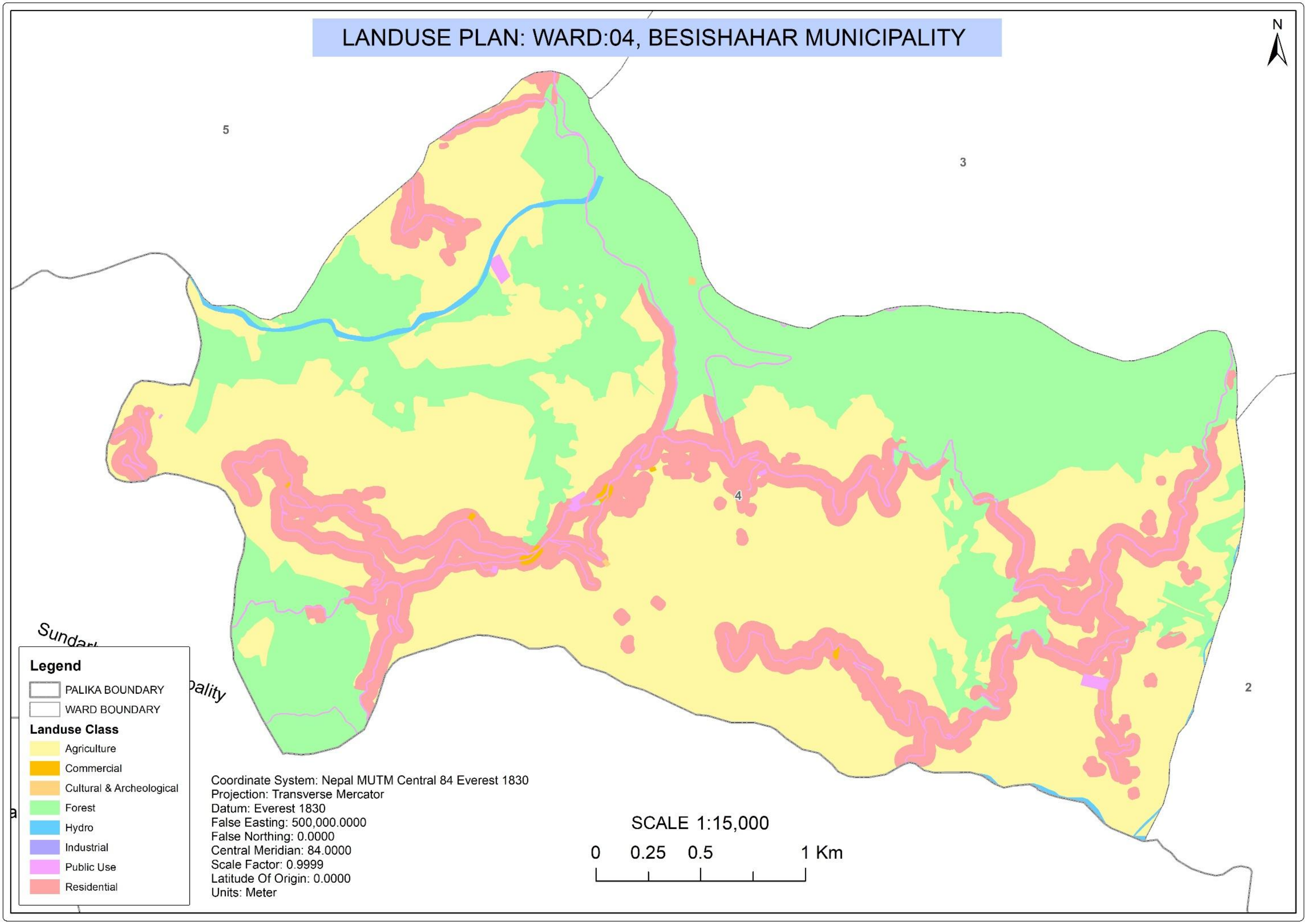
LANDUSE PLAN: WARD:04, BESISHAHAR MUNICIPALITY
N
5
3
4
2
Legend
PALIKA BOUNDARY
WARD BOUNDARY
Landuse Class
Agriculture
Commercial
Cultural & Archeological
Forest
Hydro
Industrial
Public Use
Residential
Coordinate System: Nepal MUTM Central 84 Everest 1830
Projection: Transverse Mercator
Datum: Everest 1830
False Easting: 500,000.0000
False Northing: 0.0000
Central Meridian: 84.0000
Scale Factor: 0.9999
Latitude Of Origin: 0.0000
Units: Meter
SCALE 1:15,000
0 0.25 0.5 1 Km

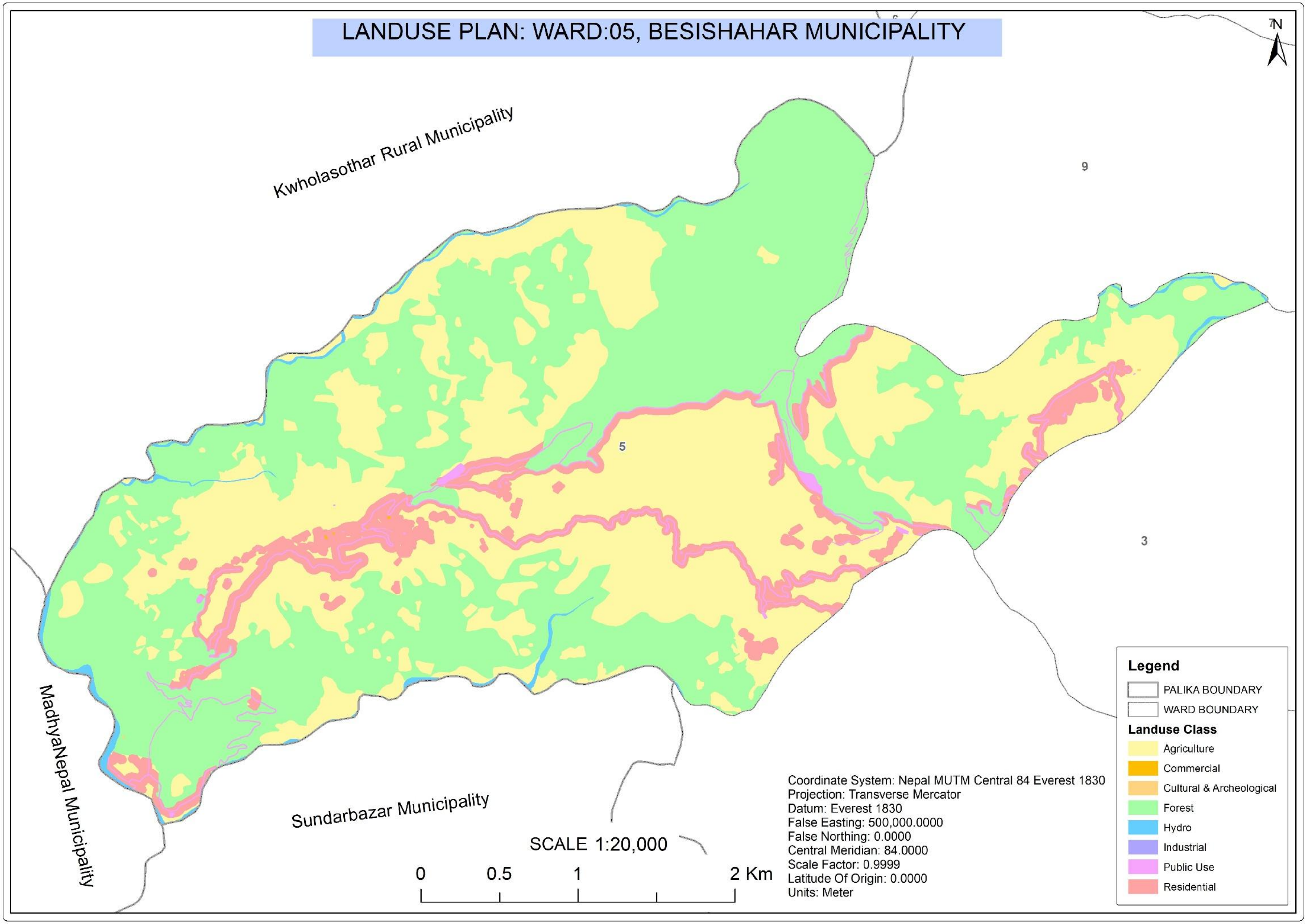
LANDUSE PLAN: WARD:05, BESISHAHAR MUNICIPALITY
N
Kwholasothar Rural Municipality
9
5
3
MadhyaNepal Municipality
Sundarbazar Municipality
SCALE 1:20,000
0
0.5
1
2 Km
Coordinate System: Nepal MUTM Central 84 Everest 1830
Projection: Transverse Mercator
Datum: Everest 1830
False Easting: 500,000.0000
False Northing: 0.0000
Central Meridian: 84.0000
Scale Factor: 0.9999
Latitude Of Origin: 0.0000
Units: Meter
Legend
PALIKA BOUNDARY
WARD BOUNDARY
Landuse Class
Agriculture
Commercial
Cultural & Archeological
Forest
Hydro
Industrial
Public Use
Residential

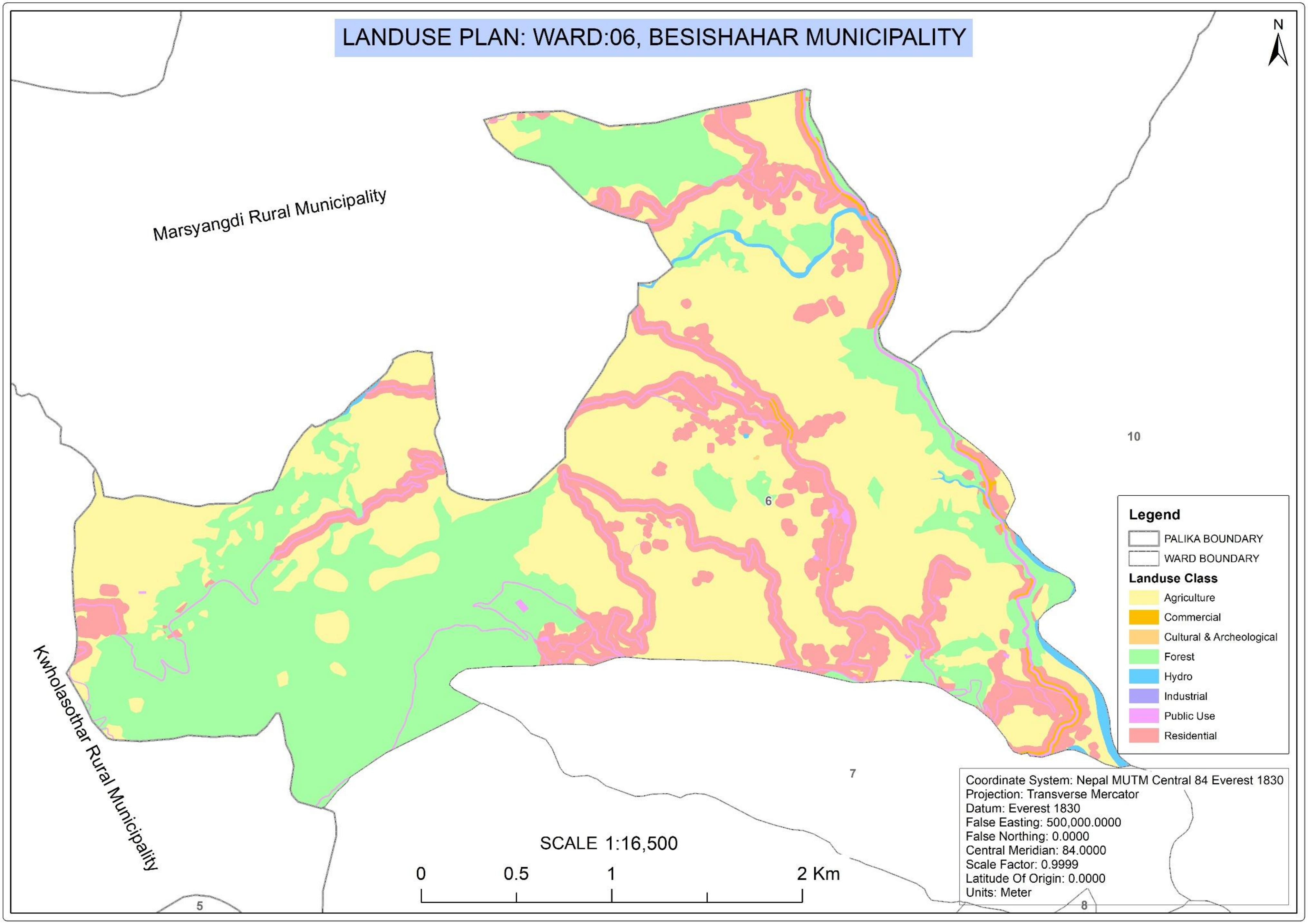
LANDUSE PLAN: WARD:06, BESISHAHAR MUNICIPALITY
N
Marsyangdi Rural Municipality
Kwholasothar Rural Municipality
10
6
7
5
8
Legend
PALIKA BOUNDARY
WARD BOUNDARY
Landuse Class
Agriculture
Commercial
Cultural & Archeological
Forest
Hydro
Industrial
Public Use
Residential
Coordinate System: Nepal MUTM Central 84 Everest 1830
Projection: Transverse Mercator
Datum: Everest 1830
False Easting: 500,000.0000
False Northing: 0.0000
Central Meridian: 84.0000
Scale Factor: 0.9999
Latitude Of Origin: 0.0000
Units: Meter
SCALE 1:16,500
0
0.5
1
2 Km

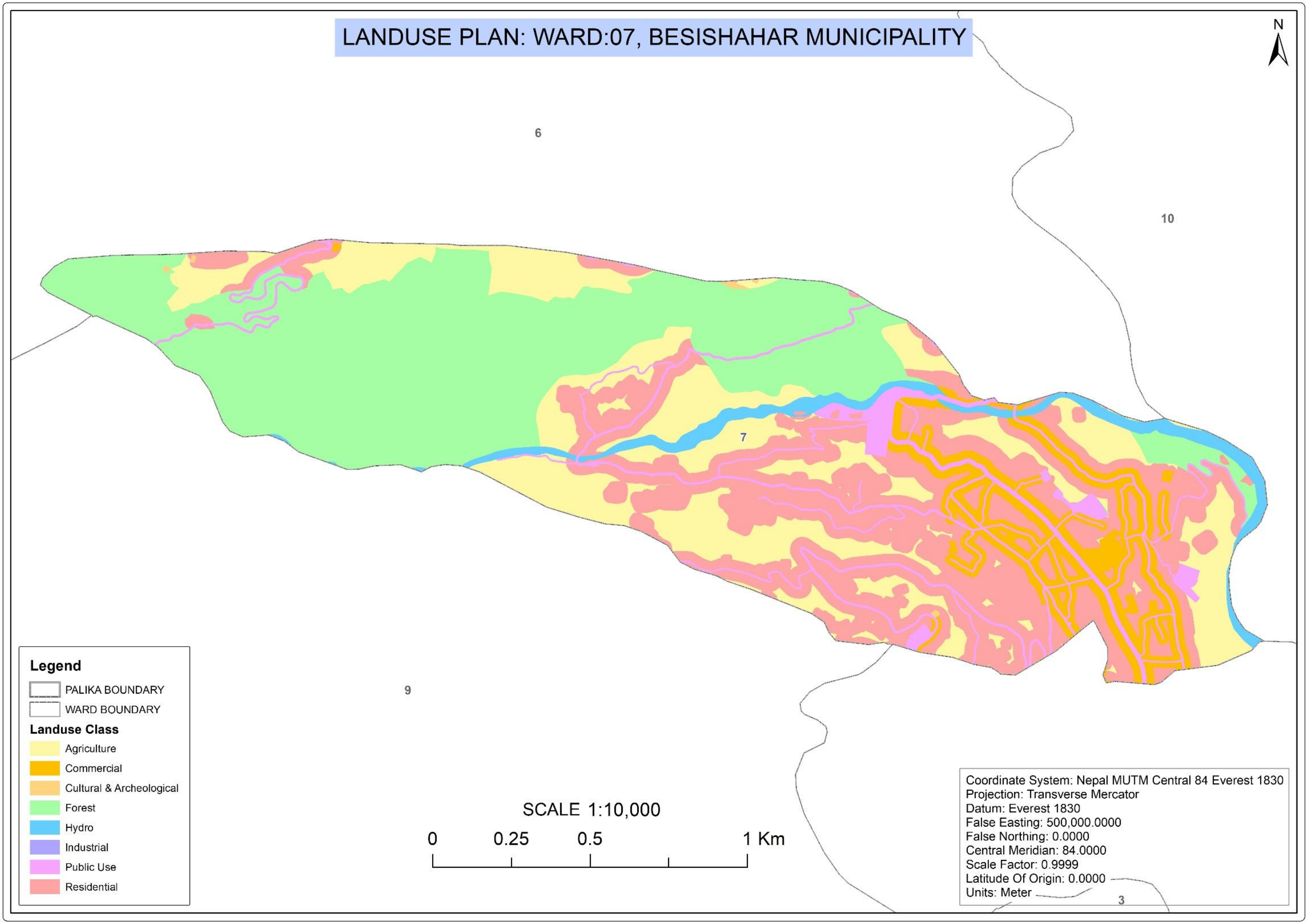

LANDUSE PLAN: WARD:07, BESISHAHAR MUNICIPALITY
N
6
10
7
9
3
Legend
PALIKA BOUNDARY
WARD BOUNDARY
Landuse Class
Agriculture
Commercial
Cultural & Archeological
Forest
Hydro
Industrial
Public Use
Residential
SCALE 1:10,000
0
0.25
0.5
1 Km
Coordinate System: Nepal MUTM Central 84 Everest 1830
Projection: Transverse Mercator
Datum: Everest 1830
False Easting: 500,000.0000
False Northing: 0.0000
Central Meridian: 84.0000
Scale Factor: 0.9999
Latitude Of Origin: 0.0000
Units: Meter

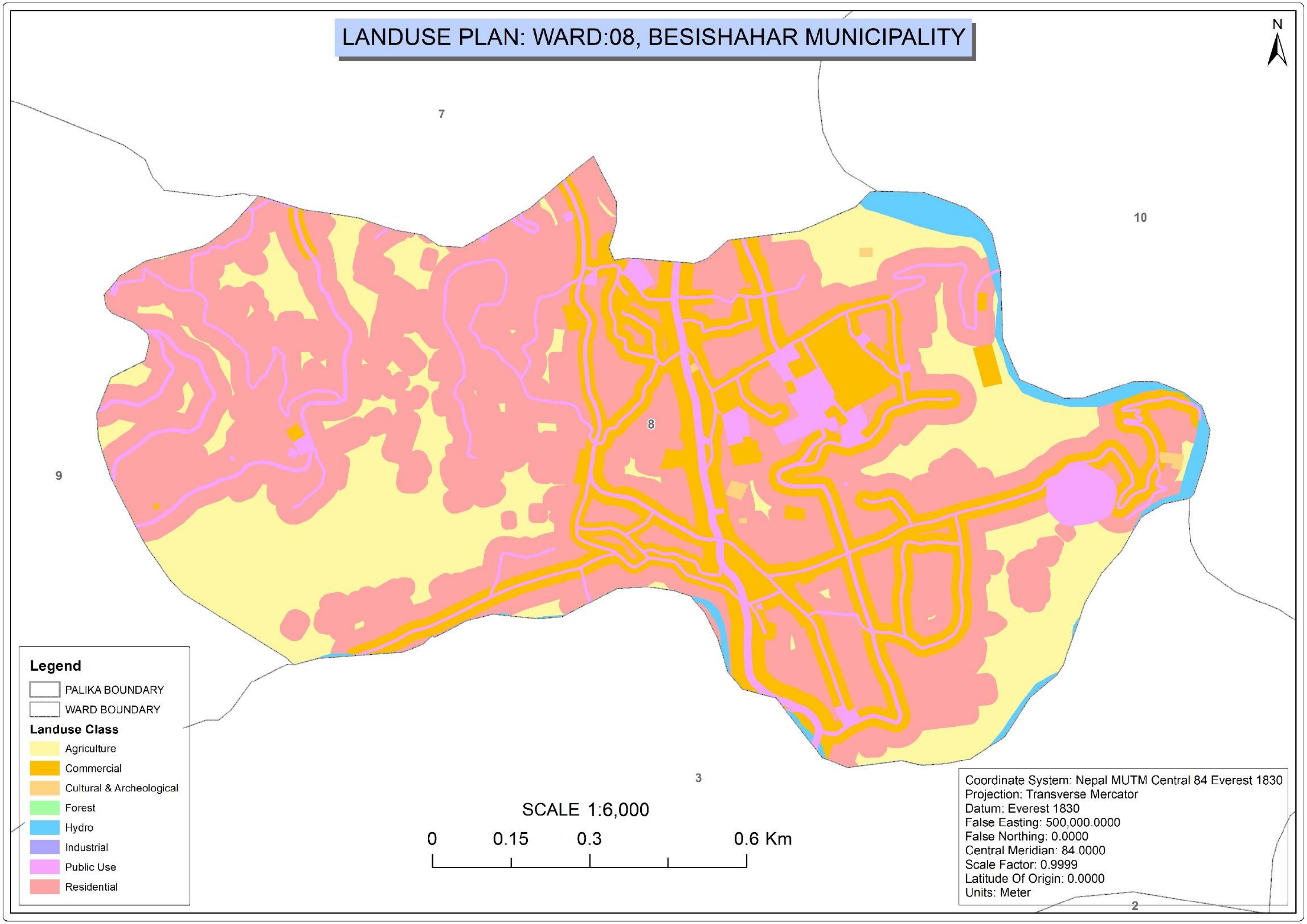

LANDUSE PLAN: WARD:08, BESISHAHAR MUNICIPALITY
N
7
10
8
9
3
2
Legend
PALIKA BOUNDARY
WARD BOUNDARY
Landuse Class
Agriculture
Commercial
Cultural & Archeological
Forest
Hydro
Industrial
Public Use
Residential
SCALE 1:6,000
0 0.15 0.3 0.6 Km
Coordinate System: Nepal MUTM Central 84 Everest 1830
Projection: Transverse Mercator
Datum: Everest 1830
False Easting: 500,000.0000
False Northing: 0.0000
Central Meridian: 84.0000
Scale Factor: 0.9999
Latitude Of Origin: 0.0000
Units: Meter

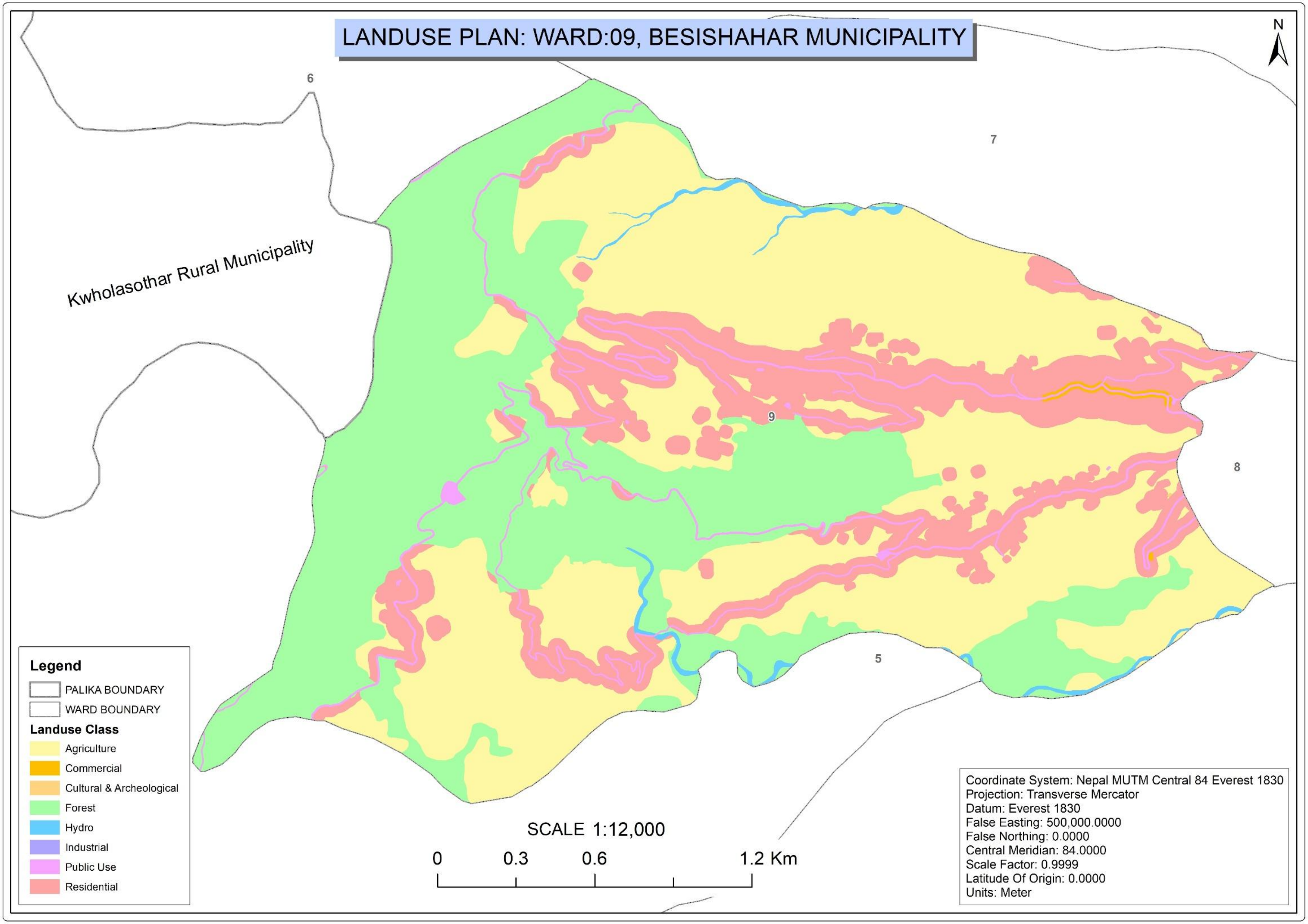
LANDUSE PLAN: WARD:09, BESISHAHAR MUNICIPALITY
N
6
7
8
9
5
Kwholasothar Rural Municipality
Legend
PALIKA BOUNDARY
WARD BOUNDARY
Landuse Class
Agriculture
Commercial
Cultural & Archeological
Forest
Hydro
Industrial
Public Use
Residential
SCALE 1:12,000
0
0.3
0.6
1.2 Km
Coordinate System: Nepal MUTM Central 84 Everest 1830
Projection: Transverse Mercator
Datum: Everest 1830
False Easting: 500,000.0000
False Northing: 0.0000
Central Meridian: 84.0000
Scale Factor: 0.9999
Latitude Of Origin: 0.0000
Units: Meter

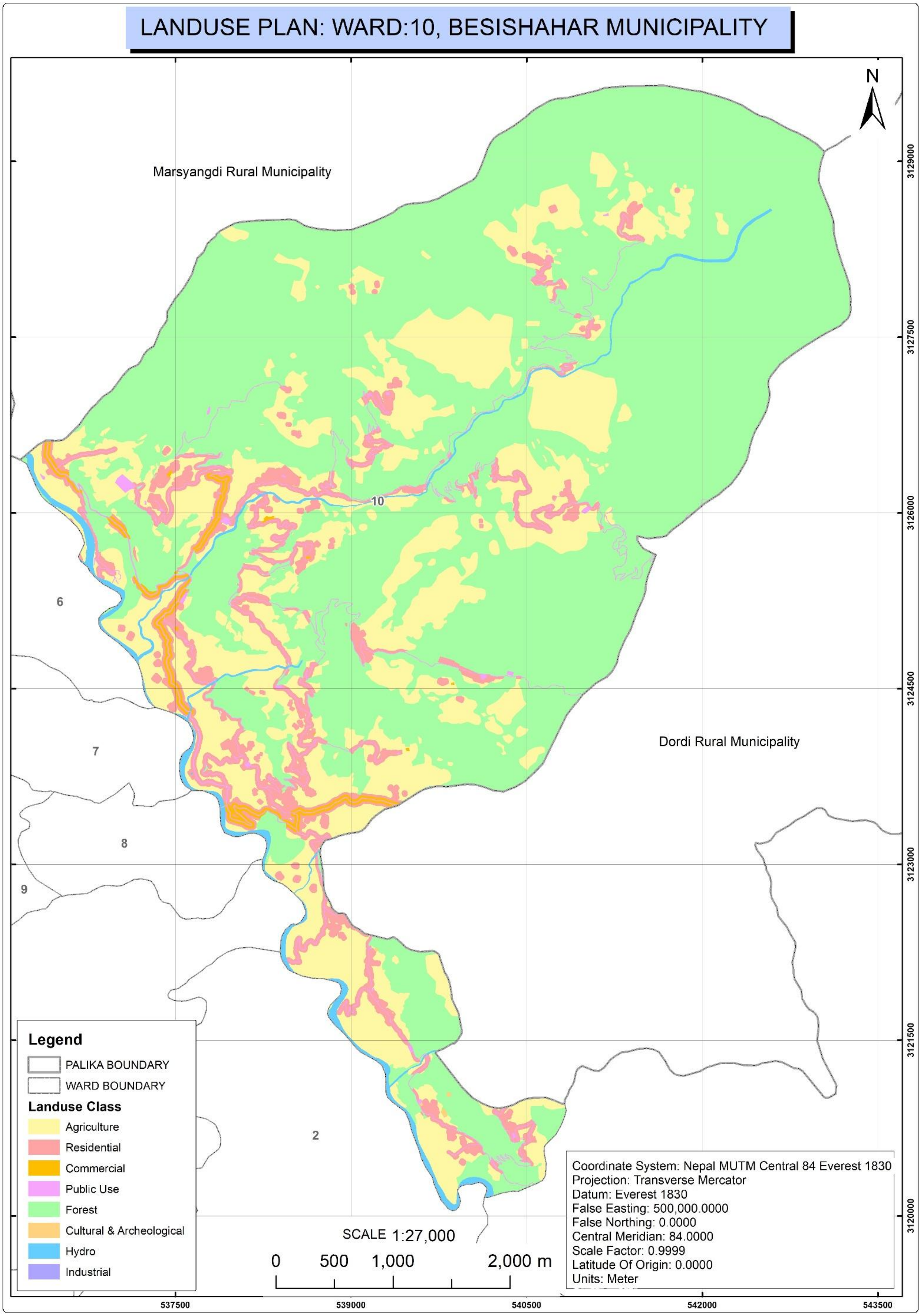
LANDUSE PLAN: WARD:10, BESISHAHAR MUNICIPALITY
N
Marsyangdi Rural Municipality
Dordi Rural Municipality
10
6
7
8
9
2
3129000
3127500
3126000
3124500
3123000
3121500
3120000
537500
539000
540500
542000
543500
Legend
PALIKA BOUNDARY
WARD BOUNDARY
Landuse Class
Agriculture
Residential
Commercial
Public Use
Forest
Cultural & Archeological
Hydro
Industrial
SCALE 1:27,000
0 500 1,000 2,000 m
Coordinate System: Nepal MUTM Central 84 Everest 1830
Projection: Transverse Mercator
Datum: Everest 1830
False Easting: 500,000.0000
False Northing: 0.0000
Central Meridian: 84.0000
Scale Factor: 0.9999
Latitude Of Origin: 0.0000
Units: Meter

A

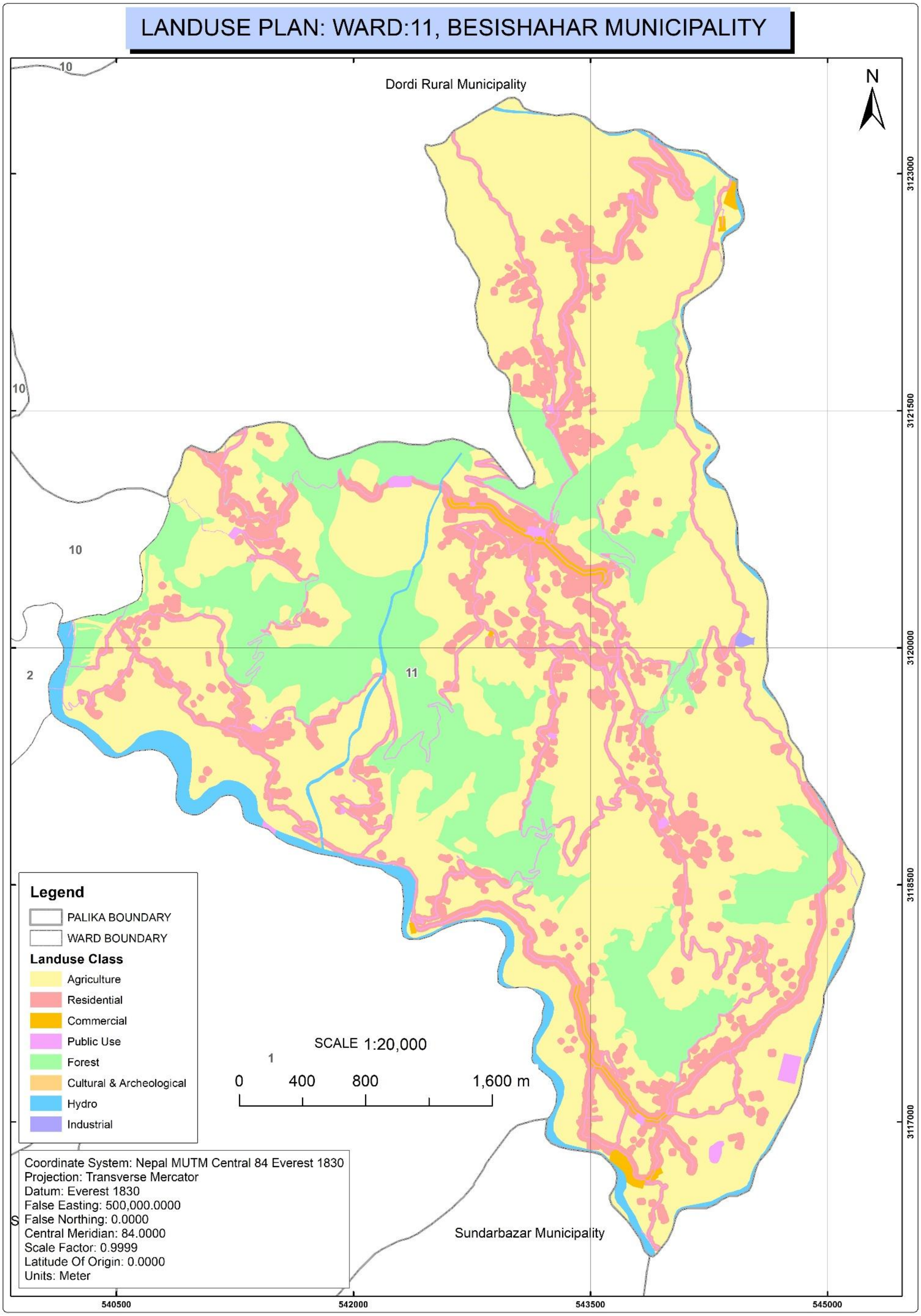

LANDUSE PLAN: WARD:11, BESISHAHAR MUNICIPALITY
Dordi Rural Municipality
N
10
10
10
2
11
1
Sundarbazar Municipality
Legend
PALIKA BOUNDARY
WARD BOUNDARY
Landuse Class
Agriculture
Residential
Commercial
Public Use
Forest
Cultural & Archeological
Hydro
Industrial
SCALE 1:20,000
0 400 800 1,600 m
Coordinate System: Nepal MUTM Central 84 Everest 1830
Projection: Transverse Mercator
Datum: Everest 1830
False Easting: 500,000.0000
False Northing: 0.0000
Central Meridian: 84.0000
Scale Factor: 0.9999
Latitude Of Origin: 0.0000
Units: Meter
540500
542000
543500
545000
3123000
3121500
3120000
3118500
3117000